R. 1673.

(Restored from R. No. 672)

Dasaradharajanandana Charitra.

Written by

B. Venkatacharyulu.

Compared by

1. Arasambhavi Sharma
2. B. Venkatacharyulu

Written by B. V. Acharya

R No. 672.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః, శ్రీ హయగ్రీవాయ నమః,

శ్రీమత్కృష్ణరంగ భట్టరు గురవే నమః.

దశరథరాజనందన చరిత్ర.

శ్రీరామా మణియాన సాంబు బమున పై సింగారముల్గజ్జిక
పూర్తి చందమరంద వాసనల కుట్ సాంపొందు భృంగంబుల
నారం బెక్కెడు యూపరలంబించి యానందాబ్ధి నోలాడు నా
వర శ్రీ నరసింహా నెల్లి పుర శివి న్నమ్ముల రక్షింపు లక్॥

సీ॥ శిరి ధరించిన మేలు సిరి ధరించిన
కెలు దనరు వాడు శుభకీర్తి మెనరు వాడు
చెలువమాయని పొన్న నెలవు బాయని తాన్న
గలుగు వాడ సురుల్ గలుగు వాడు
పులుగ తత్తడి బాలక జిలుగు ఉత్తడి తోక
గట్టు వాడ మరుల పట్టు వాడు
తెలిదిమ్మెపై శయ్య వెలిగొన్న యుదమున్న
మెరయు వాడు కృపాప్తి నెరయు వాడు
పాటక నిశాట వక్షః కవాట పాట
పాటనోద్భట శతకోటి పటల చటుల
సితనఖంబుల వాడు లక్ష్మీనృసింహు
డెలమి వరాయులు మేలు పైనిలుచు గాత

తన యను రాగవృత్తి పదిలంబుగ వెన్నుడు ఖ్యాపు పొంకముచ
కేళి యురమందు బాసి వెస కౌస్తుభరత్నము చెంత బూన
జను పు పతింబి బాం మ్ముత్రియ సంతసి మెపు పవసింము సత్తెం
నన విలుకాని తల్లియగు నాతుంకే మాగ్రవా సేమమందు.

చ॥ హారతి పయోధి పుత్రికి సుదంచిత తత్పరమై సహస్రభోగ
గరుడి రత్నదీప కళికా ప్రకర ప్రభవ ప్రతాన విస్ఫు
స్ఫురణల లోక నిర్మలత బూనగ నైయము సర్వదా స్వయై
ఘటిరచించు శేషి శేషి కాంతుడు మాకు శుభోత్కర్షతల్

సీ॥ భ్రమర నీలక యంద్ర ఊర్ధ్వ దేహంబులు
బ్రహ్మాండ భాండ కర్పర మనంత
వాలంబు పురి విప్పి చాల దిక్కులర
పక్షకాండంబులు వరదంబు కప్ప
పక్షియూనే వినిపెడి పవనవేగంబున
రిలుల స్తోత్రంబులు వరజి నాద
యూకించి త్రాతేంగ యుర్వతలంబెల్ల
యసాలోక పర్యంత మధుసమైత్రి
తనరి విశ్వప్రపంచమంతయు మనాసె
యుగవిహాస్త్రప సంపత్తి యెప్పుతూకా
వాహనంబైన శాఖుల వరిజయుంచు
గరుడనిభఖలాంను లుష్టమంబు గ్రండు కేసగా

మ॥ వనజాత ప్రభవాది దుష్టదనుజ వ్రాతంబు శిక్షింపసం
జనితంబైన ప్రభావశోభయునగా సౌవర్ణ చిత్రంబునై
కౌని లక్ష్మీపతి కాంత పొలిభయ భక్తు వేరవక్షంబుకాఁ
ఖన సంశీర్షము వల్లపాసు తమ మదిం భావింతు నిష్టార్తికిం

ఉ॥ శ్రీకర రామ భారత విశేష కథాజల రాశి ద్రావియు
ర్జోక పరార్థ రత్నముల హారముగా బుధకోటికిచ్చు సు
శ్లోకరుచుల్ దిశంతవముల కాకతములం బ్రసరింపజేయువా
ల్మీకి పరాశరాత్మజున మేలయ కవీంద్రుల ప్రస్తుతించెదన్

సీ॥ ఖిల బాహ్య పరితరాంశ ప్రభావాత్ముల
ప్రథుస రాజ్యరుల ప్రబల జేసి
పంచనంబుల శాస్త్ర పారీణుల భజించి
యామునాచార్యుల సన్నుతించి
రామమిత్రుల నతిప్రేమచే గీర్తించి
ఘనుల శ్రీమన్నాథమునుల బొగడి
పెరియ జియ్యరు శిష్య వరకవి తతులెన్ని
సూరి యమాఫురి పీఠ్యగారి దలచి
వాసి దెచ్చు శ్రీనాథు సింహాసనముల
గురువుల సమగ్ర వైభవాత్ముల గొలిచి
సిరుల నాళ్వి వంశ్యుల శరణమొంది
వెంగళార్యుని వ్యాఖ్యాత దేశికుని దలచి.

తే॥ ఆరయ శబ్దశాసనుడు నన్నె పదస్థితి గల్గి తైకలం
కారము చెప్పు మాతేరక (గు)మ్మన శబ్దముల సంధి దెల్పుచుం
గౌరవ వృత్తి యుర్థముల గావని కాక విచారి కోటికిన్
సారము సేయగా వెలె వెసం ద్విపదాంధ్రకవీ సమృద్ధి నేనే

వ॥ అని యిష్టదేవతా ప్రార్థనంబును, పూర్వాచార్య కీర్తనంబును,
సుకవి భూషణంబును, కుకవి దూషణంబును, గావించి
మదియ్య వంశావతారంబు వర్ణించెద.

సీ॥ తన తపః స్వామర్థ్యమున బరత్వంబు
విడి వయస్యాతిష్ఠ విస్తరిల్లె
తన వంశముల కెల్ల ధన పుత్ర రాప
విద్యాదిఖిల్లై ధారనతిశయిల్లె

తన నిర్మల భక్తియు తన్మయ సాధు వర్తన
కనుమాయ నేనయిన వినుతి గాంచె

తన సత్య నిష్ఠ మూలక మంతట సరోజ దళమున
వాసమున్ దేహ భావము పత్రియున్నై

తనదు సాధ్వాదు మునకు గౌతమ నిష్ఠ
క్షాత్ర నాత్రు ఖరకట్టె రేగన్ ఖామావదన్
మాత్రాదాకు మ్రాన్ల బ్రాలు తెలుప నలరె
దాన సాల్పల్ల ఫాతి నమో న్నల్ల తెనొ॥

తే॥ ధర నిక్కము నివ నానవ్వయు
తరణికి కౌస్తుభము నేస్తు బొమ్మాస్థాన్యా
భరత స్మరణంబుల చే
చరితను యాసూరి సాధు సత్పురుషులకైన్

క॥ ఘన ఘుడా సాధు భరతాంకమ్మయుండు
త్రిభువనాయుక శ్రీ నిత్ర తుం నాదంబు
మునకు యాంచా నదేవదే మునకు గాంచె
అవని నిలకన్న యిస్సారా యాతి నలుం చూ

సీ॥ శ్రీ వామ్ప ఘుం త్రింధ వేల భూకంద
సంన్యాసు బుసప్త సహ్రాత్ర నంబున్
పరమైకాంతి
వేదాంతి జన వేదు బెల్లుకినాళ్ళ
వేరుల బరుగు నట్టి
గురు వంద్ర్యులో కేవల త్రి తిరునామ దారుల
నలు ము శినిశ్యబు యార్థమైంగ మించి
తెను కూల ప్రభా నించి లక్ష్యల భోక్తించి
తెనయుల సాధించి శ్రీమతంబు

పూని శేషాంశ సంభవుడైన లక్ష్మి
కాంత్యు కప్పు దిసలే కలయుంగ నిచ్చి
అతని శ్రీరంగధాముని దప్ప అభవించి
మారవష్టైన యాస్వామి మెచ్చరించె.

క॥ కంటిని లక్ష్మీకాంతుని నిరతము
కంటిని కూరేశ దేశికస్వామి మతిని
కంటిని దివ్యారసనిమతి
కంటి మహానవయుతము వనశైగమ్యం బగుచున్

సీ॥ సలువిదాసారి కునైప్రసన్నగన్న
సాధు భట్టరకుడు రంగశాయి వలన
యులమఠ గంటివారన్న యుంటి పేర
గురుశిఖామణి వెంకన్నగా బరిగవిన్నె

సీ॥ ఆ సాధు భట్టురు తామ్మ ఋషైద యాంతరిత
సేయుడు పిళ్ళెగారు మూర్తై
ఆతనికి పెరియ పిళ్ళె శిష్యుడాఘునునదు
శ్రీరంగనాథ దేశకుడు బాందమె
యతనికి తీర్థనారయ్య యానారికి
శిష్యుగారు మఖసింహరి ప్రసిద్ధి
యతనికి యామునందాఖ్యమూర్తికి
పాథవగురు సమ్మతిగ గవి నె
యతనికి సుదయించె సకలరాజా దిరాజ
రాజమకుటఘటిత చరణ్యరణ్య
మహా ళనరజనాజ విక్రాంత హాంఘ్రి
సరసిజుడు వన్న యా హార్షచక్రవర్తి

తే॥ తన మనమున నిగ్గంబున
[illegible]
[illegible]
[illegible]

మ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

సీ॥ వేదశాస్త్ర పురాణ విద్యల [illegible]
చక్రవర్తుల నెల్ల చిత్రించి [illegible]
[illegible]
[illegible] పావనుడగు [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] తిరుమల [illegible]
భట్టరుడు సింగరప్పను ప్రభుతి రంపు.

చ॥ [illegible] వెంగళ నాథుడు [illegible]
బరమత [illegible] తిరుమల [illegible]
తిరుమల [illegible] వెంగళప్పనన్
నరస [illegible] సింగరప్పనన్.

వ॥ ఆయుగ్ర ఖంగ

చ॥ కలిమిని రాజరాజులు బలు కాంతుల సూర్యుల రాజరూపులై
ఖలమల రాజులై భువన విశ్వాసముకన్ పరరాజులస్వ ప్రం
బలముల శర్మరాజు ఘనభాగ్యము నం శ్రీరాజు నందనా
బలియుల యువెంగళార్య గురుపుష్పపురాజు జగత్ప్రసిద్ధులై

క॥ సరసుడు వెంగళగురు ముహాని
వరదాంబను పెండ్లియాడె వనజాక్షుండా
శరనిధి పేర్మి రత్నము
వరియించిన సారదేవుని వైభవమున్

వ॥ అట్టి వరదాంబ ఎట్టిదంటేని

చ॥ పిడి ముడి గల్ల బంధువులు వేడ్కల స్వాంతమున నిండియుండెనే
సుపథ ధనధాన్యము లేమనవలు పుట్టములు బసులు కేయూరంగముల్
తొండపుల బాతల లక్ష్ములు మాగబు వట్టినచెల్ల పైకిపై
పుట్టమి ప్రసిద్ధికెక్కె నాంది పూర్ణకృప వరదాంబయుం దయన్

క॥ అట్టి మరిగంటి తిరువెంగళార్యవలన
వరద యానికు జంబ వరద మాంబ
శిరుల సౌందర్య విద్యా విశేష కళల
బరియు నైనట్టి ఆప్తపుత్రులను గాంచె.

వ॥ వారి ఆ శ్రేయ విద్యా విశేషంబు ఎట్టిదంటేని

సీ॥ యుగులు రాజులకోత మెరుకులు గాంచినట్టి ~~[illegible]~~
భగవత్ప్రమాను చెప్పులగురుండు
వేదవేదాంగాది వివిధార్థ సంపత్తి
నలిగయుల్లిన వెంకటార్యవరాళి

కవిత సౌందర్య రేఖా విలాసంబుల
వెంగళాంబయు శ్రీనృసింహాఖ్యుడును
సుపిత మాయూరాది సకలశాస్త్రపారగ
పాకసదైన వెంకనాచార్యు పౌత్రి
సరస కవిత పద్య వైఖరీ విరచనోక్తి
గల జగన్నాథ సూరి యాత్మజులు గాగ
వలరి రంగప్ప నరసింగరప్ప తమ్ము
డై వెంకరయ్య వాడ్జువి శంకరాహ్వయుండు

మ॥ సరయు దర్శనస్థితి వెంకటేశ్వరులదనాప్తప్పంబు సంస్థాపగా
జ్ఞవయులం మాగవకావ్యలుం వివిధ వత్సాయింద్ర భాషానిరో
ష్ట్య ముదో కావ్యమును రష్యమాయునిక నత్యాదాక్షి మెంబాలంచిమో
దము నం చెప్పితి భూమిపై కవిజనా గ్రష్టిలే బ్రశంసింపగన్.

మ॥ మును రామాయణ మునేనిరోష్ట్యము గావింపుచే ఘోర కావ్యము
ల్లనతా సంస్కృత భాష చేసెనవనా లాసంచె వ్రాయింపగా
వినుచిత్రాని శరశ్రుష్టె నిజముగా నేర్పింపచేయుస్మణే
తెనుగుం జేసెనదనెల్లిసం గపులకున్ దృష్టాంతమై యొప్పగన్

మ॥ వరవంధారు జనా వళీ వ్యాదయు నద్యాం బార్థకృత్వెం కటో
శ్వర సంపూర్ణ కృపాసుధా మహిళిత దీక్షా వరాధురీ వారవి
స్ఫురితే నైతే బిన ప్రబంధ రచనా స్ఫూర్తి ర్వచస్త్రీముంజన్
వరనాదాశ్వ నృపాల సభ్యగణితుండు శంకరాచార్యుడన్.

షష్ఠ్యంతములు

కే॥ ఏవాక్పుశ గుణ శాలికి
ధాత్రుముఖాదిత్య గేలదనాలిగయ్య
ఖ్యాతికె శాభూతి వేళం
దీతి బలాస్థితునకు సునత్రితు నకున్.

క॥ నరసేవిత చరణాంచిత
హార శోభితునకు నిరింపయుంటి వినుతునకుం
సుర రత్నా చర రత్నా
వర రత్నా రత్నునకు సృహా రత్నునకున్.

క॥ ఖలహారా ఖల హారా
కులమాతాతా వజత్న్ సుదుమౌ నకిలా
ఖలనీలా చరహారా
నలఘూరా తారు నకు సుగసార్వరు నకున్.

క॥ వనరిక్షి కేన్యా కుచనత
ఖనన ఖర తృటిత దిలఖతే శిమోవరం
ఖనితా స్తుజ్ఞుల మూరిత
కన దాగ్ర నమానునకు జగద్వమానునకున్.

క॥ హోరఘుషో హార స్త్రుహో
హోర వంశో రార్థమునకు హారి నామఖాకం
ఖ్యారి ఫు షో ఘూరి నటో
హారి సుహాసు శ్వేతనకు దయా పత్ర నకున్.

క॥ చత్రానాత వత్రాయుత
నత్రాయుత మిస్త్రి కునకు నగకన్యారా
ఘ్రుక్రమ్రు ప్రాగ క్రాంచఖా
దక్యూర ప్రబుత ఘ్ను జేకి యుతిగఖ స్పుజకిన్

క॥ కరణి సనరికిం పదభవ
ఝురికిం ద్భుత కిరికి యునిత ఖలగత కరికిం
చిర తర కర్పర పురకనర
హారికిం న్యుత హారికి రుచిరహారికిం హారికిం.

వ॥ సమర్పణంబుగా నా యీ వర్ణంబగునిన దశరథరామనందన
చరిత్రంబను నిరోష్ఠ్య మహా [illegible] ప్రబంధంబునకు
కథాక్రమం బెట్టిదనిన

క॥ శ్రీకి శ్రీహా స్థితి యైనా
శ్రీకన్యా చరణ జలజ ధృత ఘన శోత్రి
శ్రీకాంచిత కలకాశ్రిత
సాకేత ఖ్యాత నగరి చాలా వెలసెన్.

క॥ సిరికి యగార స్థితి యై
ధరణిం ధారిణి సత్ర్యాంశ్రీ తలధ్వాత రత్న
కరకంటు కాశ్రిత చెలిరత
ఘ్నుతి సాకేతరాజధాని ధీటించెన్.

సీ॥ జలధరాధిక జసిత లబ్ధాయాల దనరిన
గంధ గంధిల దంతి ఘటల చాల
యఖిల చింతాతీత ఘనర యశ్రియల
చేయాల రంజిలిన తేజీల చాల
రథాళి సంగజా రాళి నెలించిన
[illegible] యశ్రీ తీల చాల
తనరారి స్వంగ శేఖల దీనరించినదంశి
నిండిన యారథాల చాల
గగన కైకిల నశరాలగ్న శ్రీయార్య
చరణ జా ఖిల ధనధాన్యసాల జేయ
చందనాగ లటాత రాజ స్త్రీహాసతల
రత్నసంస్థాని సాకేత రాజధానీ.

కం॥ శతధన్వుని నగరికి సమమా
పౌలనగరికి ధనదనగరికైన యునగానా
యుత ధన ధాన్యశ్రీ
సంతతిచే సాకేతనగరి ధరరంజిల్లెన్.

కం॥ ఈ రాజధానికేలిక
ధీరాజిత దశరథాఖ్యయు లలిన ధరణీ
దార తనూనిధి తారిచర
కారాధనబునిత సంతతానందనరుచే

ఉ॥ సించెదనత్రపింజనతి నిష్ఠ ఘుటిల్లగ కీర్తి చంద్రికల్
గాంచెరి గంతరాబుల అతానవిడక్ సకలార్థ సిద్ధిన్
క్రించె రఘాంగనా స్వాదిన శైబు ఇలాపాలనా తలం లతో
ప్రెంచిల రాంతి సాహాస దయా బయ సత్యకళాంతి శాలిత్మై.

కం॥ ఉతక వలానా యుక్తం
హా అచే నాస్థానికాంచ నానన ధనవా
నతి నయ వరదాంత స్ఫూర్తి
స్ఫీత రాతాసిత కరాత్మం తంగళ వివగర్.

వ॥ యిట్లు దిగంతరాబు సంతతి యాజ్ఞాదించ సింహాసనస్థాయు
డైం రంజిల్లె నట్టి యుదా.

మ॥ సకల శ్రీనిధి యైన యా దశరథ క్ష్మాభర్త తానర్థిని
ష్టుకథా సంగతి శాస్త్రనందనగు బిక్ కౌశల్య (త్ర) సంశోభియ
త్సకలంతా హింసయాన తంబు చరణ ధ్యానైక నామ్రాజ్యవి
భికవేర్వోంగని ప్రష్ట వెల్ల గబ్బ నవ శైయుంగ నాడెందగన్.

గీ॥ మరణి సంతతి రాజు సంతతికి వెల్ల
చింత దలకించ విష్ణు శిదిం యెలు

ఖ్యాతగతి తని దంష్ట్రనా త్రావతోలి

సింహా నటతెల్పి గారంభనిష్ఠ.

ఉ॥ తెలుగరంబు లంకెర ది శ్రీప్తగ తెలుగ బాలి కాకనా

తేలి బయుం బవా నికళ్ళ కీర్తి నసేయు తగాతి నెలలం

బాల ప్రహింపి లిం సకల శాస్త్ర నధత్ గుణత్రైక గాయకం

బాతిదనస్త్రి తని నకర స్మోగల శక్తి ఘటిళ్ళ సైయు సె

కం॥ సంతతి తేజస్సాలా

చింతించెట దానితతన క్షితి సకలజ్ఞ

తెంత త్త్వ కా స్తుతి సైసితి

యింతింటన రాని యాత్మ యాలస్యతి నన ఘా.

మ॥ కరిఘటు తేల చిత్ర నరి తెజ్ఞటు వేల హింసజ్ఞానాతశాకో

హారిధన ఖ్యాతి దత్త ఘుటి తొంబల దంష్ట్రి యతెల నతెరిసవి

శిఖరగతి తెలాగా సరిన తె బరియాల మెసెన చరస్వం

శిరిగల యుక్తి గంత లిన జెంరిన యాస్మెదతిస్సంస్కృతిం

కం॥ చినాల రించి యాయుబు

తనయా గ్రి తొరి తాంత్రి దెలపి దరహాస ఘుణా

నన నక్షత్ర నైరతేనె

చినతేన బటిలనత యనాన నిరి నందిళ్ళని.

సీ॥ ఇలంచితి నిశాచరాతి తధ శ్రేణి

తర్జరంభా నందకారి గాగ

తెలించలి ధరాక్షి తియాగ్రతి

భవిష్యత్ఫల సంసిద్ధి పొందుకించి

మెలించలి విఖు చర క్షేత్రలనారి

చరణాకాలి, యుగరాజ రాజసేల

గాలించితి దిగంతముల జనసంతతి
దిసి యుంతచ నికెకింబిక దిగంగ
శరనర క్షరణానంత చంద్ర చంద్ర
హార నీహార తారకా తారహార
శతయుక్త ఫణిశా చక్రి శిఖిరికేశ
తత రయా సాంద్ర శశిశరదభ్రకీర్తి తెండ్రా.

కం॥ ఇల జనక్షుప్పిన నీకేనా
గలయుష్ట్రి భరాతలాధి కర్తలనెల్లా
తెలియంగ నీకు నెకలు
తెలగల రవినాథె కంటకే కైయుర యుష్ఫసృవ ధగలుక్.

కం॥ నీవియులి నీ భవ క్షత్రియు
దీన యుగతి నతి సత్య నసత్య దయా
జ్ఞాన స్థితి ధరనేరికి
కైనా ఘటియిల్లినాదె యనఘ చరిత్రా.

కం॥ జనకా యనక నీవ్వాస్థితి
తన యా తాం త్రైలిక్యోయత ద్వాపాన యుధిష్ఠి
ఘ్నన నైరిం చిన గలిగని
జ నిచిన కార్త సిద్ధిగయు ఘ్నన్ననే.

గీ॥ అనఘ యుంగ జీవ జనకర్త తనకేంద్ర
శాంత బుద్ధి స్వ గబుటి బుటిలనేత
శిష్యయూ తగాని యుంటునే పంతిసే
యుంచె కొంత్రేపెట్టి నెదిరి రాగ.

మ॥ అనఘ శ్రీ విధినాతగాని గృహింజిన్ హాస్య స్థితిం దెచ్చినం
ధన కాంక్షే ప్రేరచించినన్ సత్కీర్తి జ్ఞాన మాత్యుణ్ణై

శ్వనయా బారద యా తేళాం తి శయ సారస్వత్రియతే గంన్నారా
జలె లల్గెత్నైదరయ్యు యుష్టవాది డిశే నత్రైకారి నేత్రుం జగనే.

కం॥ త్రిన సంత సిల్ల దనరధ
జన నా యుత పౌళయుంగ జగతీ తలదా
త్రిన యా సాం గత్వ్రత్రియ
యునత స్థితి బుధ ష్ట్య స్త్రంగ యుతి వెత్తి తగనే.

సీ॥ ఆజ ధరణి నేత యుతి వెత్తి రజు నాల
లందె టెం కి జేసి వార్ష నియు తి
యుజ్ఞ తేరగా జిత్మ్రు నతిశి లార్ల సంఘుటు
నాతి శయుత నితి వెనంత తాం తా

తే॥ తన యా నరత్న బర్త్వతే
గనగా దశరధన రెంద్ర తేరటి దళడిరా
జనా నాధా గ్రుజ తతిరా
నవి చిన నే శె తెం చె నచ్చి వానందనటిం

మ॥ వారి సాంగేయు సతాంగ గంధ గజానే నా ధ్యాత్మ సంత్రాంతి చే
ఖ్యేర ఘుంటాన తేతా పాం శాంజల జఖత్ర్యా వాళిని సాన్న రఘు
ఘుక్తర నాధత్రియు లం వరిత్ర్ను ప తేలా శవ్ ధాత్రు నిందారనా
నర నౌతతే నగర్ స్థలింగల యునిండం సాగిరా యాయుటే

ఉ॥ ధనరధత్ర్ముతి నా యు త దంతి నిష్ట
సంధి లాగనే వాం నే (త్ర) యు చ క్రి నలర
యాగ దత్మునాన దీప్తం వె యా జా యా జ్ఞ
శా (త్ర) జ ని తార్థ స (త్రి) యు లే జార దీ కాం

కం॥ యాగతి నిష్టే రచించగ
సాగెనే వాం తిసిలి దేశ జని కాచర హాల్య

ఖ్యగర నాథానిల ఘన
వాగ్రస్థాయి ఖచరాళి యూశం దింపన్.

మ॥ ఉత్తరి వకకేంద్ర వేఘాంతి దక్షిణదవేల్లదిశ్

చ॥ హాంతి విర శించి కవినవి యుచిత్రన దక్షిణ ఖగాత నైతిసా
గరధరణీ సితంద్రు గదిగాతి గలంచి ధనాధ్యుకం జయుం
స్థిర వితకైత కేర్తకేద శైసిద హానన నిక్కురారికే
పతి చరి యుక్తై నాగవర చారణి వ్యా స్తవనాతపోతపైం.

సీ॥ నిక్షతి నిక్షరత్రైజితిత్రక్షత్ర
హాసి కౌదాస చర్యల కంధి యుకగి
ఆత్రి సంధిల్ల నయ్యన బాయ్యని దశరథి
సంచ ఉంచంగ సాగెనే శంకవేహా.

సీ॥ అట్టి చంద్రహాకి యుష్టాకల దంత్రి
నక్ష కింత వేక యూజ్ఞా తేక
సంచరించ సాగె జగదంతరస్థిత
సకల చేతనాళి జాతి వెంట

ఉ॥ ఉత్తర శైలపాంత యునలారుజ దైత్యజవేన వాలకా
నేత్రు లలాటు నేత్రు పాతి నిక్షరకైన్లర సిద్ధ సాధ్యసం
జాత సహాయుతం గదవి సత్య ఖగస్థితి చేర నేలగయూ
లోనేత తపార్ష సార జని హాత్రు కఘాద్రు శరీర యుష్టి షై.

మ॥ ఋగ్లు గదలి

చ॥ సనకసనందనాది యుతి సంతతి కీర్తన చేయ కాంచనా
సన దరశికే సహస్ర జల జాత విహాయత ఘృష్టి యుంతటా
దనరగ శారదా సహిత ధాత ఖగజ్ఞున నేత నతక్రరం
గనవతి కోపిపేచి యుతి కస్తతి కిన్ ఘటి యుంచి యూనెదన్.

3॥ [illegible]

కయ్యగ కానటు కాంక్షిబిజ్రె నతేచనం

నియ్యాన యుట్టు యుంరర

[illegible] ॥

. . . . నయుక్రియు [illegible]

[illegible]

. . . . [illegible]

[illegible]

[illegible] . . . .

. . . . [illegible]

[illegible]

[illegible]॥ [illegible] . . . . [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] . . . . . .

[illegible]॥ [illegible]

[illegible]

[illegible] . . . .

[illegible]

[illegible]

[illegible] . . . .

[illegible]

. . . . [illegible]

[illegible]

. . . . సవితసయుక్తో

సృష్టికర్త స్థితికర్తా ప్రతిష్ఠించె.

కం॥ నిలిచి నలకవితాదిశాత . . . .

శ్రీ తదీఘ్ను కరశాబిల త్సాంత కళలచే

శారదనీరదస్ఫురిత తటిల్లతి కాంచనాం కట్టై . . . . .

శ్రీ. . . . . తత్త్రిశ్శరీయుక్త

దానసంతతి రెండవ దాధీచ నగ

నాంరి బగత్కర్తృ యుంధరలధెన్న

. . . . రక్రియచెనే.

చ॥ శరనిధి రాజనే నాం ఘన శారద నీరద దేహా యావశ్రీ

ధరనాంతి రా . . . .

. . . .

. . . . దయం

సీ॥ యులరజస్ఫుతి ద్వైంద్వ నదీనబాత

బలకగత్రే ఛ ద్వైంక నక్షత్రరాజ

ద్వైంక వెలిగించ. . . . . . .

. . . .

...శితటి దంచ బాహు దినాకర పత్రిత సింహనాగరా

. చనిలది నాంతరిక్ష బాలబా . . . .

. . . .

. . . . లయా।

. . త్వ... శ్రీ త చెర్పలచే నర్తించెటి దీనలు నలఘు

. . . . తెలియంగగలనే

కం॥ . . . తూనిగలియు.

ఉ॥ రేఘు చరిత్ర శ్రీనదత లక్ష్మీ చెప్ప తెల్పాత్రి శ్రీలగా
పవ శిఖి శౌరి నందన నిశాచర నాయక వీరరాజిని
లవిల ధనాధి నాధ గిరిజాధి ఖగ స్తుతి యుంత తంతువ
కృతి శ్రీదకాతి ఖాత్మ కృత తా వర వతి మొయ్యనై తగా

క॥ ఓరవౌర్ చంత నిల చిన యూ డిలోయు
తలి కే ఖలజంగి నట్టు యూడాది చెలి చె
దశగళ నిశాచరాగ్రణి ధాతద స్ని
నారసింహ దాచగా నెల నవిన జాలో

క॥ కలతన చంత నిలచిన ఘుచర ఘుటల
యూస్వకే ఖవెల్ల దిగ ఖాలె నెరయు దాని
శ్రీ దిగలి మొదిలిప్పగా నెదికె నెయు
వకొ శౌనె దనందరవే సంతశిల్లా

సీ॥ చత్ర ఖడ్గ ఖధార శక్తి గదా దండ
శరాది సాధన శ్రేణి చాల
చత్రా ఖ్యదండ దాల్మెను నదీరాట్య దాగ
లధన నేస వే ఖు లలి చాల
యుష్టి ఖడ్గ కిరిగండ వండి సృగాల
మార్య త్రీ తాసార గజ రాజ సేత
సాధ్య కినైర సిద్ధ సారజ్ఞ శైలోయు
యుక్షి నాగాంగ జాలాళి చాల
పాని శైంధ్య ని లిశంగ నగారి చేత
నకల నగాం చె గాక నిర్తి శక్తి
నిలచినని సంచార పంచాంగ కాంతి శ్రే
సాధ్య గలిగా దయా వీర ఖాప జాలా

క॥ శరశరాసన వారి వరజా తవర్గ
లరసి త్వజ తిలగా యనా దరగా సైసి
వట్టు దావి జవాస్య సౌఖ్యా రి దాజ
సంహార్య రించెద సందరవ్ సంత శిల్పా.

వ॥ అని యాడిన సేమ సాయుం గాంచి

కం॥ మీన ధ్యానన (శ్రీ) యనే
గానక మన కంత రాజ్య కలరక్షిపి కే
రాకట్టు కాంక్ష విస్పి లి
గాన జనత్రయి గలంచ గానా దెనయా.

సీ॥ తంవి స్తృయు యుఘర కవ్యలనే
నాదె యుక్రమాంత్రికా క్రమించె
నిఖిల ధాత్రి శేఖ సేతల వెంబాడె
యు బ్రహ్మ కిన అబ్ద యులన్ని శిరిశె
లక్షి జనాళ్ళు కలాళ్ళ బుధ శ్రేష్ఠ
సంతతా చార నిష్ఠల వారించె
జల జకేత్ర స్థాన నాలల సెంటించె
సత్య దయా తి తీర్థుల నన్ని
అమృత నా క్షల కిరేఖ వైం యాగశాల
కాది మై యు ఘంచిత నశేద వైం కిగంత
నాయక వాప్ర దయ తీర్థుత మైదశాస్య
మిచరాది యుంత్రైన యా బ్రహ్మ చేత.

వ॥ అని యాడిన ప్రస్పంగాంచి వారి యుట్లు నిమె

ఉ॥ వెంబెరి రించి నల్లు నిల నిద్ర లంచిత కీనలీలలం
గానక కాలి నిఘన జగద్ధిత కవన్న యు సెక్య చేశా

లాంనర దేవాంధారి న యి హా ల న కష్ట హాహానా కనాచకేశ
యున్న నిశాచరేశు తలనందరలం జెగటార్చె దం ధృతిన్.

క॥ ఆనరశాదనాస్త్ర జయా
నా యుక సకల ఖచర సంపర్క్షితి హాతం
హానిం జెందని తిరగా
హాని చెంచాంచె జీనికలనగనేలా

క॥ తవియున నరకృతహాని
దలచక చేవెగాక దానిదలచి నేనా
ఖల దశకంఠ ఖగారి
కలన ఖనిం చంగ గలనె కరతీరంగన్.

వ॥ ఆడి గనక కేనింక తెరంగెరుంగించెదా

ఉ॥ దర... తనిష్టచే దశరథ క్షితి రక్షిత యు జ్ఞదీక్షితా
స్థిర నతి నిష్ఠ నాతనికి చిత్రత నేనర దేవాంధారి బైం
యురయు ఖనించె దందశూక నభూతిని సాచర దాఖసంతతిం
పర నవాంతించి యుందరల చక్రి గగా చెరచింత తేటికిన్

సీ॥ చక్రి నీతాదశ సహస్ర సంఖ్యత్తైన
యొంక్షదనక నరి(అ)నే నెవిత్రి ఖగ
దంతర స్థల సకల ఖగాళి చింత
యుఙగవైనెద శ్రుల చనతినయుల్లా

క॥ యూ వెతించిన యుందర
లా యుతనిరి చారనైత వైని ఖగళులం
త్రేయస్థితి ఖని యుంచర
యూయున నంగీకరించి చూదర సర్గజిన్.

వ॥ ఇట్లుంగోక తంజనగావ్రాజి నిక్షేప ఘటిల సందర్శనానికి యా
క్షేపకాయి యుగా స్థితి కిం జానియు సంత సన్నిరా

గీ॥ చక్రశైలాంతర స్థల సకలదేవ
రాజధరణి అగస్త్యతి దాబులంగ
గౌరీశం నక్షత్రయు గలసి యుర్వీగా...క
యమాబుకదేవ యుష్టిస్థీయుంగ వోగె.

చ॥ ఏనితర బుస్వ స్వంగ బటియానతి సంజీవ శాస్త్ర చర్యతి
యున్న యుక్త గాబ సంద నన రాత్రుళి యుష్టి రచించానందరిం
ఘనతర ఘృష్ణి రంజిత బగత్తుల యైన యుతండ బాదక్
తన బనియుంచె వెల్లజల రాజవెలవెల్లనిసంతవిల్లగా.

క॥ కేలంక్షీరాంస్వఘన
స్నానం తరియించి వెన్ను దరి నిత్యనగా
శ్రీ లలన వేల్పు కోర్కిన
నా శ్రీ కన్యగల వైన యుగతి వెలదే.

గీ॥ అత్రుసతికి వైక కదిసరినా నిత్య
దాన సంత సంత దేవి దిగలి
కడ వెలుంత కేల విడనార కించరే
బుధుల చివర్లులకిక సరణిగతి.

వ॥ ఇంతనానాటు వెలయు నించిన

క॥ శ్రీ నెరయు (గ) పోల్ల బయ
స్థానస్థితి నలర బచర సంస్థితి వెలగం
గా వెల లలిగాం చరితే
దా వెలలన్ తెగల తెగల [illegible] రంజిల్లంగన్.

వ॥ ఋష్యశృంగ మునీంద్రు(డు) యజమానిక అంకస్థలంకస్థ దశరథనృపతి
చేత యాగం చేయించి యజ్ఞపు సంతతికి ధరణి పాలకుని
తన్మాత్ర (ద్రా)యాలంబై వింతగ దశరథ నాం ఋషి పాయసమ్ము నిచ్చెను.

ఉ॥ శ్రీవిధి ధ్రువ యాగ పొగలే తలకిన్నెత యజ్ఞశాలలో
శానర నాథ కీర్తి నలు సంపది నింపగ కంఠ కన్యకా
పూవు తేలవ సిలి కట్టి నీ చారగ దీప్తి తనాపు యాంగిక
స్వామి నరలం దీసి ఖన మొర ప్రాణం శిఖ యష్టి నాడెన్.

కం॥ శ్రీరామ జనంబున్ బలికి నా
సారసి దశరథ నృపతేత యానంద ధ్వనిం
పారంబు లంగంబై రెటి
భాంబ్రేతెండు కరాల వీరగ నలరెన్.

సీ॥ చిన్న గన్నియ విద్యుద్దీప్త గణ్యమూర్తి
శ్వేత నం భూంగ తిల భేం డి నట్టి నంద
నత్త్ర యాతన దానంద బాల
యశరకీం ద్రాపు దశరథ బాధితేత
యుద్ధరత సంతతి కల్యాణ [illegible] విరిసెను.

వ॥ ఇంత

కం॥ కం డింతవేని వేడల
చంద్ర సంతానము పతి భూపాలం
పైంచి తేజో యశ పర్వల
సంద [illegible] రా చిన్నె తెలగ నాగిని ధరణిన్

శా॥ ఆరావే నెల యంత కంత రతి రాజ్య పార తేజా కళా
సారా బార గరాగ నాంత్ర కలనా సార స్వలాంత్య భాస్వం
[illegible]

గ్రాంర జ్ఞాన దయా నయాంచిత నీతి నిష్ఠా సత్య ధైర్య క్రియా
శ్రీ రంజిల్ల భరంచ సాగరి భయ శ్రీ కృష్ణ నానాటికిన్.

వ॥ యిట్లై దెలసి యిట్టి యాన.

సీ॥ రంజిత గాంగేయ కంబు డింబు క్షాళి
దండిగా బుధుల శోభించగాయ
యన్న చంతా చారణ కిన్నరాయుగ
కీర్తనలంతంత కీర్తిలంగ
సకల తంగికి సకల సంక్రమా కర
కాంచిత ఖర తాళ యంత్ర దసర
యంగ యష్టి నలంది నల్టి శిల్లక
యకలంక చంద్ర చంద్రికలకన
యపృ కిగ్గన కిర్యాయ పృ సిక్క
దిశ బ బచరప కేంద్ర స్థాలా యుత కిరీట
కాంతి సంరాజిత ంతు వైభోగ ధినంద
నర్థి మెచ్చెంచి సంతాత నంద హస్తి సరళి

కం॥ చని నల్లై బ ఋలనేతం
గని దశరథ భరత జానకా క్ష్మ దెలంకి చ
కని కాంచనా సనస్థలి
తన రన దిప్యంచ ఘసి దాక్షి బ్రగతిన్.

ఉ॥ శ్రీవర సత్వశీల మొతి శేఖర శారద యానిధానని
రాకద మాత నెల్ల యఘు రాజి యడంగ మొనే కన(శ్రీ) యా
నేకర తండ దన్నర్థి తి యనింబిత కీర్తి ఘుటిల్లె సంతత
శ్రీకిల బెంకికి వైతి భయ సిద్ధి దిసించ తినయ్య చక్రగన్.

కం॥ హరి గంధ గజ స్యందన
హరి హయ రత్న ధన ధాన్య హాటక కోటిన్
హరి చందనాది కాంత్యన్
కరి నిశ్చైద నదగ రాదె (శ్రీ)యు ప్రిక్షిన్.

సీ॥ ఉదిన సంతసిల్లి యూ బుటి లాగ్రుఖ
ధ నరధర్మ తోశ తరఖి గాంచి
సరస దంత కాంతి పరహాస చంద్రికన్
చల్లి గగనమైసి చల్ల హాదె.

కం॥ వారాధరయు(శ్రీ) రానేల
వారా సకలార్థ కాంత్ర్య వెళ్లి కచిహ్యాల్
వారా మొన్నిట బూగిల్
గారా వి సరళి నదక గనశైరన ఘూ

సీ॥ సలిలత కీర్తి కింద నిశి సంతి తల్లి నరా బరాబి ఊరవా
నలయికె చాతనైన కేడవా స్వర స్థితి నైనకృలం
గల గని మైంక యూ ఓకరి కల్లన వేరని యుష్టి సత్యని
ష్టల దనరారె గారె (శ్రీ) బగ్గైన కీర్తి నలర్థ హెచ్చగన్.

వ॥ ఉనికగయించి

కం॥ అకెరెలి మైంతా టుకయుం
రకెరె న నాతాన కేశి రాయుడి కేలుం
చకెరెని నీతనయాగ్రుఖి
దికెరె ని కాంత్రించి సాంద ధ్రువ నయ సరచిన్.

కం॥ ఉనఘూ హాటక యునగా
ఘు నరబన చరల తాంగి గల దా దానిం

గని-కి గథి నేత వైన్యం
ఘన గానా వే దె పటి నైన జదయిత బాతం.

కం|| వెన్నెటి నదతల తాటకి
గన్నటి ని-శాచరాధి కర్తృత గలదై
వెన్నక చేసిన యుష్టం
సన్నత సత్రేని వరచసాంగింయుల్లిట్.

వ|| ఉడి గనక నీ తనయాగ్రజుని నటని దాయుని సాకిచ్చిన బాటుకే
యుని హాటు కర్తృల వైయుం చజేసి యాగదక్షకదతేంంచెద
యాచం తసా యునం త కెల్యాణ సిద్ధి గానలదని న

కం|| తనవార్తి స్థాని యుదరగద్ధ
జేనిత సలిలదార వెంకి జారగ లజనం
దనరాము వెళ్ళో ఖ యూజటికని
దైన్న రసాతిశ యుత ర్రాలగానాడెం.

ఉ|| తానత తంన్న చెన్నెల దిగాన ధృవత్రియ తంద్రరాతమై
తానల తేకగ నేరింపరి తానల తెలిన దంటి నిల్చియా
సానరసాంధ చాంత నిలసల్ల నిసాచర నేతలక్రుగ
స్థానినే బీర్పుగా గల రెంతెం కిలకే తెరియాద నేలయా

సీ|| రత్నాకా(త్ర) సంగజారాతి యెవెంచిన
గవిచే నెటియుక్కటిల బాత
ఆకాశ సర్పి డిక్షు కారచ ద్యుల గల్గు
నెరెటి తెరిఘుటుల బాత
త్రిదశ ధారాధర స్యంగ వేఖత్రియవే
తేగరిం చెరి దంటి త్యొ బాత

ధృతిని దానగతి దైవదిక్కౌరంబొటి
శిబి వరశక్తిగన్న తత్త్వజ్ఞ బాత
శరణ రాపన శిక్షించ శక్తిఖేటం
ఖాండి ఘన శాంతన స్థితి యాతి నయిల్లగ
నేనెవరి యుదనె బాహ దైన్యగాని
యుకటు నాంతిశ్రీరాం జా ల నననచనీరా

కం॥ దెంవితి దర్శయాదం
గానెంతటి దంది చక్రి గానే కరభా
బాలెం గానె ప్రష్టం
గాంనె నన్నా కరాన గట తెర్పు గనె.

కం॥ ప్రతి చెంతరంవగ దశరథ
జన నాయక తెలాగ్ని యాంతి ఖ్యాతిలా గ్రహిత
ఘన జల ధర గహనిత
క్షన కృష్ణ యున రతి నాదె సరస స్థితి నేనే.

వ॥ ఇట్టుల గల రాజు శిక్షింప ఋషి యుండ వగ నా త్రిత దాని సంతతిం
కవిత దయా రసక్రియల గాంచెనెరా గట తెర్పు యున్నట
కలిగిన శేష గాయు క్రీతి తాం తన రాకృతి గాంక కట్టిదే
దలచగ నేటి కేస్థితి యుధా గతినెయు రంగ రాదటె

కం॥ తెలియుం గని రాచ నెలవే
గలనం దాటుక బయలుండ గలరా వంతం
సల విత కళ్యాణ స్థితి
యుల రెడి శంభించ నేటి కబరాట్ట నయా.

గీ॥ ఉనన యుష్ట్రకేల కెంగేకరించి యా
దాశరథిని నతని దాయని యమ్మ
గలశిరంబు ఘ్రాణిగా ఫెయ బుద్ధిదా
గలదె నాటు నాటు కౌన చాదా.

ఉ॥ హాంరికి గంధమా గళశలలందు సివగాల హారశుద్ధతా
సారహారి సిరటు ధ్రహాన సంహారిగాంచి యుగాంధర్వ నిష్ఠ
స్త్రరస్త్ర టి దీవలింగటచి చందధరా ధర రాజదంతిదా
శరధి చనంగసాని బటి చంద్రినహా యాల బాలకయ్యదక్.

కం॥ శ్రీరేఖగాధి బుద్ధిని
నారాచెర సన్నగాంచి యరుత్రుహారిశిశి
లారతిటు గాం(త్రి) లాహాటుక
ఘారన వేచి హింత దైత్య లలి గలనిప్రతిక్.

సీ॥ చంద నిఘా ఖాండ్ వాష్మ చరకా(గ)
ఘుట్టునకేత నధరాస్మరితుక్రదలిల్లి
ఘటితలదంతాగబునిటుని టు దర్ఘ
నాదత్రియల దన జీశల ఝల్లిల్లి
బులధరా శ్వంత గబూక్ లరసాంబర్బ
ట్టిహాశస నత్త్రిఖగా నిగాసిలంగ
యుధికనాసాకంధరానిలాహాలిచెల
గళ్లెల్లనటునటు గదలి యాడ
కఠిన కేత్రా కిఖ సంబాలగాధకేల
లఖిల ధరణీశు సంహారి నభగజేయ
సరసిరాక్షుస కేర్త వెఘ్నంతె బునగ
తౌటుకొంగన మెటంచె ధ్రకశించెన్.

చ॥ ఘన వరశౌర్య ఘట్టనల త్ర భ్రమం దిగలంగ శిరస
శ్రేణిత శోణదట్ట వాసనన పత్రియ లష్ట దిశల్ చయింపగ్రా
ఘనిత ధ్వనిపాత్ర శోనలనిక్షా తీవ్ర సంతోషి తాలవాలా
సన లతికాదె దిక్క్ర ధృతిసంధిల ఖేటక ఖడ్గ హస్తుడై.

మ॥ అనలా భ్యంత తరాళ ఖడ్గలత చేయు హ్లాదాంతి ఘనా
ఘన చండ శ్రియ గర్వాకాంత దర మధ్య తెరుట కాళ్ళాకోట్లై
ఘన శిఖాంక ఖడ్గాకిల సవర రక్షస్తు శిరా తాటు వం
గని ఖట్వ త్రశిరావ దిట్టన విమెన్ ఘుష్కింబి బాడ్డలన్.

క॥ ఇంత గాధి తనయ యుతిర యత్రియ వేర
దాశరథి నియంత విదాయు నరసీపి
దండ వారనేశి ఉపా టుకేయ విశాయు
గడసేనా లంకి వగా నకొలా.

కం॥ శ్రీయాని జని చిరస్థతి
సేయంగా దక్షిణ పక్ష వైపిన ధరణి
నాయక సకల జనానికి
రంయిఖిగన కేమారించ రాణియునన్.

చ॥ మారి మాయ మాస్త్ర కవిల ధృవ శశి ధారి తత్త్రైల స్తంభం
సరశిల తాళి దాశరథి చండ శరాసన సత్ప్రధార వే
ధర జవియించ నేసె తెగ తాటక బాల కృత్తైక తాటకం
మారి కిన దంత మాట కనిరం తార ఖేటక నిస్పాటకన్.

వ॥ ఇట్లు తాటక ద్రెళ్లిన

కం॥ తగ సంసిద్ధ శ్రీయుచే
గళియంచక చన్న తాటకా తనయ ఖిలా
శ్రీజన నిలసాయకా క్షతి

పృథ్వీతలం గలతి నైవేద్యావసరంనన్.

గీ॥ శ్రీ తాను దాయిచే దళ్ళిన సత్ర కలన
చెకేంద్రైనల క్షేత్రంగ జైయు గాంచె
తాకె గదసి నరాత్మ నఘుటులనెల్ల
ఉరలు నందనస నగరి యు నావె సంతో

కం॥ ఇకపై రమ కార్య సిద్ధిగ
యకారద గాదె యు ఖటిన యాత్రయు నవరం
శుకరెన గాంధిటు క్షేత్రం
చ కేలంగా శ్రీదళ గణాల గణ సంధిల్లన్.

వ॥ ఇట్లు రాన్నాని షరంటు తాతృతిగా చెప్పి తన యుష్మ
దేత్మ గద తిల్లిన దానికి గాస్త్రాయ బటి సంతసిల్లి నా
దాన రధి తైర్ది ద్రాక్ష యాడి సకల సత్ర (త్రి) శ్మా నసిద్ధిగా
నాన లభ్రి తరిన నాళ్యకుడ నధి ష్ఠితె నయ్యెడ

కం॥ అతుల ప్రతాప లలితా
త్రు తి బాధా వద్భవత్తు బలకౌశికనం
(శ్రీ) తవలయ వసు వఱ్దర
సతత గుణో ఖ్యాంతరాళ సాంద్ర ధ్వాంతా.

మ॥ అతులాం భూనిధి ధామ ధామ జితకోటి శర్వ ది ఖ్వాంగనా
పతి వ్యాద్వారి ఖవాస వాస వసు త ప్రా బల్య బల్య ప్రవర
ప్ర త లప్తై ధన సత్వ సత్వ యుత సైరా భా కాంత కాంతాముఖీ
ర[illegible] తి రాజ ప్రతిమాన మానన యుద్ధైర్య స్థైర్య సౌధార్ణ్యవా

తరలి॥ కరధృత గోత్రా కంబు చరిత్రా
పరమ పవిత్రా పంకజ నేత్రా
ధరణి కళత్రా ధరనుత్రా ఘనసుభగాత్రా

ధరణీ శేఖరా పారసి జనత్రా

గద్యము॥ ఇది శ్రీమత్కూర్పు రాజుల లక్ష్మీనృసింహా వేంకటేశ్వర వర

ప్రసాదలబ్ధ సకలైశ్వర్య ధురీణ నారదా ప్రభృతి వివరణ

సకల కంఠాభరణ వినయ ధురీణ శ్రీరంగ విద్యాంభోజాంభోజ

సలలిత మృదు మధుర గంభీర నానాశైలీ ధురంధర,

స్థాపిత నానా విశేష ప్రసిద్ధ సాహిత్య సారస్వత సాకవి

వాదన భాషా విశేష సంస్కృతాంధ్ర నిరోష్ఠ్యాది వింశతి

ప్రబంధ నిర్మాణ ధురీణ శ్రీ కాత్యాయన మహాఋషి గోత్ర

పవిత్ర తిరుమల కౌశిక పౌత్ర తిరువేంకటాచార్య పుత్ర

మంగళంపల్లి నరసింహాచార్య ప్రణీతంబైన దశరథరామ

నందన చరిత్రంబను మహాకావ్యంబునందు ప్రథమ

ఆశ్వాసము —

శ్రీ మతే రామానుజాయ నమః, శ్రీ వాయుత్రివాయ నమః

ద్వితీయాశ్వాసము శ్రీ రామానుజాయ నమః. శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

శ్రీ లలనా పీనవస్త్ర

పాళిజ ఘన భర చికుర బంధాగ్ర సేనా

లోలత రసన ఘుర శిఖరవ

యాలక్ష్మీ పీమ తర్పు రాద్రి నృసింహా॥

వ॥ శ్రుతి కథారసిక యుష్మంబవేని

మ॥ జనకధరాధి నేత సరస స్థితి యుక్తి కేళి చూతాధారా

జనతతి రాధిపతి ల్లలయ జాటుగ జేసిన యాలయింపి తాం

బునరథనాగ వాయుస్సైనికసంగతి చేకొంగా వాళిన్.

జని నిజ రాజధాని పినంథిల వింటగ సాగిరవెల్లదన్.

ఉ॥ ఈగతి యుజ్జ్వలోర్మి ఘన నెల్ల ధరాతల సేతు సేగనా
నాగతి గాధిజాత ఘటితాంఘ్రి జీ యౌరసి కాన్పు సాదరిం
(శ్రీ)గల యుట్టి యర్థబుబు శిక్షగదా యని సృష్టియుంచితా
రాగర సంస్థింగదవె రాచనెలత్ తన పెంత నంటు గానే.

వ॥ ఇట్లు నానాటి యాత్రా పరత్ని సాన్వాయ ఘటింగాంచితానరధి నిట్లనియె.

కం॥ ఇదియె ఘటితాను స్థలి
ఇది గంగా తటి విజని యాగతి యుంతో
చెదరక శివా యుగళైయు
గదె యుని నాతాటు తారకని నయు పరికెన్.

కం॥ గంగా నది జీవిత్రియుకే
సంగతి. శేషా హింసైక నతద్భుతి తైనా
యుంగబు హాంరనైనా
యుంగదగాదె గళించ ననఘు చరిత్రా

వ॥ అట్టె గంగా నది జనరంగి మెట్టిదంటేని

చ॥ అతయు సహస్ర హస్తము చరాహింత తాతకృహిరి గన్నయా
(ఆ)దన ధరాధి సేతయుతి జనత యారసి తల్లినానయూ
యుదిలి సహించతేశె బల బాలన నందన సాననంత్రియుం
చెదరక కానతేశి హరించితనసా యుగ సానె నిష్ఠచేన్.

చ॥ తలచిన య(గ)ద్గా(త్ర) సహిత(శ్రీ)య నిశ్చిన సేవ శాయునా
బలబు దళాయు తాత్మె గని సాగిని నానతి షైసి చేతికే
లతితతటిం ఘటించి యుతి హాష్మర సస్థితి చేసెనేతద
ర్వల గళియుంచి యాదె తన యుంచెబు బుద్బుట వెల్లనెన్నగన్.

కం॥ కన కాంగెదనసతహా
స్థని సాచర నేత తం(డి) సాహాస గతినీ

తనయాగ్రజు నలువ గనిటు
చనిన తెరంగయ్యనింత పుడియుగనేనా.

ఉ|| సలలిత నీతిగా నిజ శక్తి వహించగ నాని వానివే
నెలత వెతించనే టిని దన పాత్రత స్వామిని పూనించెదం
మల మచరాతినేత స్థిర గాఢ వరత్రియ సంతసింపెదీ
ర్త్రిల నరరత్న శైలంగ నహంత స్ఫూర్తి వెన చలాదిదిన్నైదన్.

క|| ఆనియు వినయము చలాంతిత
పునని పుత్రికాయ ధరణి పుట్టిక దెంతరం
ప్రేమ నంత శిల్ప సలిగల
పినవర నానాటు వీర చిక్కొందె తియన్.

మ|| వినయాఢ్యనే తెలవెల్ల నింపిన ధరి(త్రీ) యానియుం నిష్ఠలనే.
గనియన్ నందన చేతనా పటిల రాటుల్యం బాష్టి యూదిబ్రె
ర్త్రనలం దించదన రంగ యుక్త్య ఫలన్నవ్య త్రిర వెప్పంగనాం
పునని స్వాగ ధనం ధనాన్ చెలగ యోగల్ తెలు దిల్యందన్.

క|| తన దేల నిఖిల లక్ష్మిగ
సాధి వాని యతీంద్ర సతికి పునియింపి పయు
శ్రీ వెసగ నాటి నాటికి
బాలన్నె దేర సాగె వతోగ నంతన్.

చ|| దన శత వాస్తదై త్యకరి దంత్రి యహాయు త్రియు సంధి లంగన
స్త్రీశలన్న తెలంగెనిచి శక్తి నతాం చన శక్తి నిష్ఠి వా
నిశిత గతిం రచించి ధర శీమగ సంహాతి రాగవాన్నత్
దశన చలాది దాయి నహీంత స్థితి చే పనియించె తెళ్లారలన్.

వ|| ఇట్లు చని సకల దిగంత రాయాత వాంతపు నాగ్రపు సంతతి
తేజరిల్ల నవహా ప్రకర వైభాధాతి దంత్రియ ప్రజ్ఞా సాలలే

యిందఱల సందడి నిలచి సంతో

క॥ తాదాంత స్థితి తెనెల

దాశీ లక్ష్మిగ్య కేళల దనరాఠనన్నై

లాదాటి దాయిలింగనిఖిలే

దాఠగడియ కేళి నిలిచి యాసందనగలన్.

గీ॥ ఓతని రాజధాని యాశ్చ్యత్తకని దంద్రి

నదిగి కాంచనాన నాగ్రహ్యాత్మ

నర్థి చెప్పి చెప్పి యుఖిలార్థుల బాత

సంతశిలగ జేసి నివకోను నిలచి.

చ॥ ఓనఘ చరిత్ర నిన్నను ఖుయుక్రియ శోంఠితి గానదాచకే

తెనకేశి కోట వారకర కంకణి నేత్రు కరణ్ణావెలచం

దనలటు చేటి తారణాత దంతి నతాంగ వాయువి కాంక్షకే

ర్మిన దిగి సంతసేవ నయులాలన నిష్ఫల కీర్తి పొంద్రు దన్.

వ॥ ఓనిన సంతసిల్లి

క॥ ఓన్నర ఖాండా క్రుతిశ్రేణి

చిన్నాన్నా కిట్టి కాంచ సేయు గనేలా

నిన్నడిగె దనిరాదె

అన్నగ చరణ్యాము స్త్రీలిహా స్మి గలన్.

వ॥ ఓనిన యూలించి

ఉ॥ యన్నని హాటకర్త్రు కృతి నిర్ణిత నీ హృదయాబ్జ తాంత్రునే

జన్న కారాంతరిక్షు నిఖిలాశ నిశాచర శైలరాశిబే

కన్నది తానన త్రిదశ కంధబ నీరజుకేళి వారలం

దన్నటు దానవయ్యెం నవిన ఖాండఘుటు సిద్ధినిందె నయ్యదన్.

గీ॥ జగతి నిండ సంఘర్షి పెట్టి జనస్థితి
సంఘర్షి జాతినంత వ్యాప్త గతిని
ఆరసి చక్రి యం(ఘు)గ నిర్ణాతమే తెంచి
కదలి దానికైనతి గగన చిక్కి

మ॥ తర కాంత స్వతరీరధారల ధృవా కాంత్రి జనవర్త్రి
చరగా ప్రస్థితి కేలనంటి కేజ గంజాత్రై ధరం జాగగా
స్వర జాస్త్రాతి రయుత్రియం జని శిర్ష స్థానం ధరించేనగా
హారిజేన ఆ దకాంజ జాత జన సాధ్యత్రైశి కీర్తించగన్.

గీ॥ అంధకారారతి కాల్చిన యుష్టి గంగ
యుర్య సంతాన వరనాథ యాత్ర నిరతి
ధరణి భారత యునిగాన దశరథైన
నందనా ప్రతి తిప్పదా సంగరాదె

కం॥ శ్రీ గంగా ప్రవహ నదా
సాగర సంగతి దక్షిణ జనపం చయనం
దానస్థితి యనరించగ
శ్రీగతి సత్కృతి ఘటిల్ల జేయగ ధరణి!.

కం॥ అనిగాధి కాల జనితం
కైలాస గంగా ఆటవి జనన గతి దేవి యగదై
ప్రవ యాలరించి దశరథ
తన యాగ్రణి సంతసిల్ల దారి జనంగన్.

చ॥ ఇల పారధాతలైన గజియించగ నే రసి రాష్ట్ర సాంతస
స్థల జన జాంఘ జాత ఘ్రుస్మృతి సారస చక్రవ్వాం ...దైన్
శిల నది నా యు వాక్షి యు యు చిత్ర తేజా అశయాభ్యదిలం
నిలిచె తదగ్రధా(త) జటి నేతల టంగని సంశయించగన్.

సీ॥ ప్రచలాది నిరశలం బాపినట్టి రాత్రుల
కర్త్రనల విత్రిందికి దన్నికట్టు యంఘ్రి
చక్కగా నింరికి ~~బా~~ బాపిన ధావచే
సారాధనవె గాంచినట్టు అంఘ్రి
సకల ఋషి శ్రేణి సంతాంత సత్తినే
ఆరసిం వోవ స్థితి దాళ్ళినట్టు అంఘ్రి
తలన నిరధి కన్యకా హాస్త ఘట్టున
చెనలిత యుల్లగ జెళ్ళినట్టు యంఘ్రి
ఉనఘ సనక సనందనా ద్యఖిల ఋచార
యులితతికి నైన గనరాని యుట్టి యంఘ్రి
దాశినంత ధరాధినేత కొ గళించ
శిలనలన నే(అ) య్యె నిత్తి చిత్రకళలా

మ॥ నిలిచిన యాయమాల్య ధరణీతన యొకత తొల్గ్వంతసా
గిలనలి ఖైసి తొచి తనకేలి నటు స్థితి యుంటు జాచ్చనా
తెలియకగాంధి జాత జటుడి కొటు గాంచిన చెరనేకరా
తలిరిన గాథ దృష్టగతి గానెరిరించగ సాగె నయ్యెడన్.

క॥ ఇకొటునన కొంత స్థితి
చక్రిని యురకొలి కొంటి బుట్టాకితి
రకిరిన గేదాలి షై తన
నక్రిర గనన య్యెనాన మాల్యవ్యభ గన్.

ఉ॥ చక్రధనాల పెంకి నెరజాణ యమాల్య తరానయ త్రియూవ్
సికిర గనందరవెగరాన శయా కెరింగి ధరాధరాధవా
నక్రిర దేవనంగ జతరాణ్ణ లవాంగ దాశ్న కేలలన్*
జకిర తదాశ్రయస్థితికి చేరగ నేరవా స్య చర్యవన్.

కం॥ కాలజ్ఞాన స్ఫూర్తి వేదాంతి
చాలా రంజిల్లిన యుక్తి [illegible]
[illegible]
[illegible].

గీ॥ (?) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

ఉ॥ (?) [illegible] - చ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

వ॥ (?) [illegible]

కం॥ (?) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

కం॥ (?) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

చ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible],

చ॥ అలజడి వెంగనేల ప్రదళాలయ నాయన నాశ్రుదండతర
స్థితి దయ సంఘటిత్లైదిన చర్యల నేకత తంగ సిద్ధగా
గల దని యాది దాటి చని క్రక్కన వంగటు నిష్ప్ర నష్టియా
జలబు తళాంక్తిగాంచి యుత వంద తరాగ్రహా వృష్టి దేరగన్.

ఉ॥ చానత లంచలాని యఘు సంతతి శైశితి గాని వెతట్టినన్
గానల వెండి నిశ్శ చతిగాతి నలంరి యునేక తాసదా
తీన స్పగాల కేసరి కికలంద్ర గ చౌంద బ సంచయా గత
ఖ్యాని శిలాంత్ప తాం నిలచి గాంశిల రాడ యునంగ నాంత్ర వేన్.

కం॥ తన వెంగటు ఖదదాతిన్
గని యాత్రంబది శి బదిశి కాళ్ళ కెరగయు
గ్గిన వార్పదయు స్థితి బనియుం
జ్ఞైన దయుదె నాయు హాల్య చేరక నాడెన్

చ॥ నతిన దళాయు తాక్షి యుదనాటిన వండ తరాత్ర దచగా
కలగగ నేల దానదధి కార్య హింత స్థిత నిట్టు దాతరా
గలదది దాన ల క్ష్మరగ ఘుర్ష కాలిల ఘటిత్యానాటితిత
తలరగదాత్రి నన్నెనసి యుద్ధ బటిచ్యగ రాదె చెప్పగన్!

వ॥ అనినంత

గీ॥ ఉట్టి బటిల నేల తట్టి నయుంతనె
అంగలతికె సడతి యూర్పు బాత
నెలత చి(శ్రీ) సరచి శిలయుమ్మెత్తు వంద
వంద దమాన ధా(శ్రీ) నిప్పైకదలవేకా

కం॥ అనఘ యుది గనకనీచ
కొని వరదా హాతి దిగిసగబనదే నిండ

తనయు వ్యాకారస్థితి
సనయు వాల్మీ నిలచె సౌందర్య గతిక్.

చ॥ అనినయు దాటు తజ్జాటి యు మాల్య నిజాకృతి చాత తొడన
శ్రీనయుతీ యొల కించె చవిత్రీ విధి ద్వాదశ కించరించె చవ
కనితన గెహిం సింగళసి కందదు గంగ బుట్టించె గాంధ్మలం
తెనస యుతీంద్ర రాజ యుదనె వ్యాగ వాల్స తద్దెరనయ్యదక్.

క॥ ఇంతంతట్లు తకిలిన జటి
కాంత స్త్రీల జర్వ వెల్లి గనితని మొదన
శ్రీవంతా సంద స్థితి జన
చింతన్ సకల జనఘుటులనేరం తవిల్లెన్.

చ॥ జనక ధరాధినేత సరస యుజ్ఞాతె దేవ్వ వాంఛగా
ననవనకేశికట్టి హరిణం తరసాంతల సాధరాజితాం
ఘనరథ గంధనా గవాయు నైర్వ్య వాంఛం వాశి తొజయుత్రియాల్
గనిగని గాధి జాత జటి కర్త నిరంతర వాక్షనాల వెలై.

క॥ తన జ్ఞాన దృష్టిచేత
కని రామ్ము సహాంత కధిక ఉద్యోగాత్రి
తెనయుగ గలదని వృద్ధగతి
జని మెలగె సకల జనఘుటుల సందర్శదరం

మ॥ చని యుక్తస్థితి గాంచె నంత జనకయ్య కర్త రాజ్యాధిదా
తన తాలం కృత చిత్ర రాజ సదనా(గ) స్థాన సంస్థానకే
తన నేలాంచల నిర్గమానల సఖ శ్రీవంతా హాంపా తాంసర
శ్రీని శౌనాయుక సాంక దేశ తటి నిర్ధా స్థాశ నిండం దగన్.

వ॥ ఇట్లు జనకరాజ రాజధానిచేరనరిగియా చత్రధరణి
ధరాంతస్థ సకల దేశ నరనాధ భుల్ వారిని చక్కటాంత

నైఋతి ఝుఝంకానిల ధనద చంద్రికాస్నాత నిశ్చ సాధ్య
సాధనాశార గపారగ యుక్తి నవ్వర కర్త్రవ్ గంధగజగంధిల
కరటి కుంభా స్తవాంగసైనిక సన్నాహ నిండ ఢంకా
వాపోశ్చ ఘల్లుర్ వాశ నిస్సాణ ఘుంటుక నాదవిలం
దనదికల్ బల్లిగ ప్రస్థం దన కనక స్వాతి కాంచి రత్నరత్నాలం
(కృ)యుత్ రంజిల్లంగావ్ప సింహాసనాస్తరల యధిష్ఠించిన యడ

కం॥ జనకుంత రానెల వెసిరి
ధనరగ నాగా ధిరాజ తనయాదృశిప
కృతి నెరసరి గద్దెల కడ
నెనసి రధిష్ఠించి రంద రెన్నగ నంతన్.

చ॥ కరితతి నయాలవాలి జన కట్టిత సాయుధ వైరాకాచకోరగా
లలిత శారదాబ్జ సాకృతల లంత్రియలం చిత గంధ సేవనల్
గరిగిరి గంతరాంజ లతలి గాంచి గళించ గతకదేవిబా
యలతెరిరాల గద్దెకడ యకరణ సంధిల నిచ్చె నయ్యెడన్.

కం॥ తనయుల్ క్రమస్థితి దీపాం
గనదీశులం నింద్య నల్లిక కళల యధిష్ఠిం
చిన సకల ధరణి దేవతల్
గనిరి జగన్మని కాళ్ళ కంద నరారస.

గీ॥ అంచలు నెరలి జనక ధరాధిపతి
సకల సన్నాహ చర్యల సంతసిల్లి
నిజ గృహాంతర సంస్థిత నీలకంఠ
ఘన శరాసన యష్టి తెన్నని చెనంత.

చ॥ కనకకనాళ్యం తుంత్రినిది కాంచనగైన రిరిక సాంయుకా
పనధుర దెసు షిత్రి వేరి యతిసాహసశక్తి నిసాంచలుచ్చుటల్.

గని తలలం ధరించి జనకోక్తి రక్షిత యుక్తగా (శ్రీ)రం
జనిత స్వర్గం బరిరికనే పరియుంచ నాణ్ణె పెంకణే.

గీ॥ జనక ధరణి జాని సకల రాజ ఘటు
లరసి పావనరాశ మెప్పించెడి
శుభయురత్నైన నారి మూ లింఖ ద్దకొని
కన్నె కియ్యగ(లక)ఘన్నుల నెలసి

సీ॥ నారదునేట్ల జీవి శేసాధ జాంగతు
తలగంగ దశరధ విభిని విభాని
యుంచించి పెళ్ళి నా యు క్షిత క శ్రీ సాహాస భక్తి
తరలి బా యుగ వేశ ఛక్షి ఛక్షి
ఘనతర శాస్త్ర స్తా ఖలు నించగా ధరియుంచి
గాని ముఖ్య దలంక శైరి శైరి
ఖంచించి గర్జించి ఖర్గుల్లు చెలువెద
గాగ నింతించ ముత్తి ముత్తి
చిత్ర శైలాంతర స్థల సకల దెన
రాజు హారి బిక్ష చార వర రాజు చాల
చెలరి లక్ష్మించి శ్రీ కియుంచి చరించ గని
కదియ వేదయ్య నచ వేసి కాక నంద

తే॥ తారలు సందడి వేకల
దారి లాం ఖాంచ స్థాధర ద్రిశ్ జయ
శ్రీరంజిల గాంధైయ
ఖార్లుర తనే సకల దేవ జనత తగదగన్.
తేల ధరించి దాశరథి శ్రీ చరితేన గరాన నెప్పియా

ఉ॥ శాలల నాటి వెఖ ఖగసాంధన్ని శా చర సొర ఘుగా పాంయు

త్రోవ జగతిం జనె శ్రీహరి జిడిన యాత్ర యందు గడచి యంగ సాగినం
బాలునకు శత్రుఘ్ను డై ధరణి బాధ యణచు నగర యు సంయమించగన్.

వ॥ అంత

సీ॥ అచలాదినెయ్యాన లాంఛకీలలు వెంద్రి
నగరాజు చిట్లి వెళ్లె నడచెననగ
హరిదంత దంతి సింహాలి యాత్ర
గ్రహాస్థితి చెరి కంఖు క్రియలే చెనెనగ
నలిన సంజాతాండ కలసి యుట్టుటయి
యుడిచి చెల్లా చెత్రయ్యె ననగ
గగన నిర్ఘోష తర్జిత సంతతి బాల
తెరి కాల్లరల యంగ ద్రెళ్లె ననగ
దనర ధరిత్రిని నాథ నందన తరాగ్ర
ఘుటి రీతిన నగాననగాధ యొప్పె
దర్పించి సింహిని అరియగ దిరిచి సంత
తదన నానాతి నయశీల కండ్రు లుబ్బె

శా॥ ఠింగినదిడిన తెల్ల ఠింగ జెలజెవ నిస్సారా రాక్షం సరాల్
కంగారయ్యె దనాన నాడి బలరక్షత్తె బెకెం బాలాజా
రంగ స్పందన రాజశేఖర ఘటిలట రం జల్లి నాంతాంగనా
సంగీత త్రియ వెల్లె సృష్టి కెళలం సంధిల్లె హర్షస్థితిన్

గీ॥ దానిగాంచి జనక ధరణీశ కేతక
చాల హర్ష బలధి తేలి తేలి
సీత గౌరిశాం జ్ఞు చేసిన రాత్రముసాం
రాజీ జెర జని యెు పొంద రారా॥

సీ॥ అఖిల రత్నస్థగితాలం(కృ)యు కెల్ల
సిరియుంగ కాంతి రంజిలగ నేయు
తాయు బసాయు కాకార కేత్రాంచలత్ప్రా
(శ్రీ) తెల్లవాకిళ్ళు వెంకటాంచ
వరణా తంబు నాశ్యస సంస ర్ధవేశా(త)
చి(త్ర) లాక్షౌర సంస్థితి(గ) పొంచు
రాజిత తొరణోర ఛ్ఛటల్ కలిత
స్థానా(గ) సంసర రాశి న్వల్ప గతి గదల
లం(ది) యాన తి వేచి నెంటలిరెలంత
వెన్నురించగ నేరంగ నేడి యువతి
దండ దగ్గర నివి బూచి దండ కేల
నెత్తికంధర దలంగనే నెనంత

వ॥ ఇట్లేసిన ఘుల్లరి తొమా కని స్వామా ఘుంటి కా తళనానావ్రియం
దన దిశల చెల్లంగ సంక్రాంద నాది దిగ్గ యుక్త్యు కింద్రైర సిద్ధ
సాధ్య చారణ నానాంధ బగణాలేంద గంధ గంధిల గంటి
కంఖాగ స్వం దన వైవిక రాబు వాంఛాంవా క్షతలే నెరా నదెల
రాత్ము సావన కళలే వరిరె నాయుద బనక ధర జి నెలవా శద్ధి
సవాయుత నిజ నగరంత తర్కి స్థావికిం జని యావాసే స్థాం
విలాద కేళియుంచిన యుంత.

గీ॥ సంతసిలి గాధి నందన బయులదేత
త్రాంగతి రెనట్టి కళ్యాణ కార్య సిద్ధి
తలద తెబుపే ఖిబించి ధరాధి తేయు
ఘటులవె నెంచె నా యాజ తదలిరాంగ.

వ॥ ఆయ్యెడ.

క॥ మాంతిగంగమిద్ధవానర
కరి తిరి సారంగ బంధ కానన ధరణీ
ధరణాబి దాటి చని చని
చర చర సాకేత నగరి చేరె కడంకన్.

శా॥ నానాదేశ నరేశ వర్గ సకల యంత్ర ప్రయోగంబులా
త్తే నాగేంద్ర మహేంద్రులను జేసితే నాటకేంద్రాదికం
నానంగాన్వితి దంగరంబు విన యూయూబు విలక్షింపగా
శ్రీ నాథాల యనేక విద్యుభిరి యర్థిన్ దేవి యావిర్భవన్.

సీ॥ ఆకాశ కక్ష్య దిగ్దృశ్య కృత్తి నేతెంచ
దిట్టి వాటిక గెల్చిన నట్టి వరణి
ఘనిల యంత్రములను దనరాటి యుక్తి
యుద్ధిఁ జెఱ్ఱి రచింపు యుద్ధి వాద
ఖైంద్రాది సకల శాస్త్ర ప్రసాధన శక్తి
యాప్తర్ప గతిగాంచి నట్టి చదువ
గంధ కారాపరిశరాంబన ధ్వజ యుద్ధి
ఉద్ధిగండ్రించిన యుద్ధికారి
యుద్ధ తన యురాయాబు వెల్లకలుగంత వర్య
వెలిత వైచిన యంత్ర వాదన ఘటల
కంపితాలం ప్రియాదం తివాయు నతాంగ
మేలసం సిద్ధ దనరంచె వాలవంత

వ॥ ఓం నమః సకల శ్రీనిధియైన యా దశరథ బ్రహ్మకర్త దాకర్తదా చక్రశం
ఋక శ్లోకాబాతి నరాధి సాధ తరసాంగ యంత్రియాత్మిప్రవా
నక సంజాత ధబంధనాల్ దిశల నించం బారగా నేరియ
త్యంత శాంత స్థితి సంధి లంబునకరాధానీ సదా నందియై.

తే॥ జనక నరపాల దశరథ
జనకాంభోధిరావతవిభిన సమీప క్షితిని
కన్నె దీర్ఘ కలిగి తగిన
పట్టిన గణించె సంగడి వెన్నుని?

వ॥ అంత॥ గీ॥ దాశరథికిచ్చి తనివిరిన నందన
త్రయిని సహోదర తలిదండ్రుల
కన్యలం గళాలి ధన్యుల నిచ్చినా
జనకరాజు మోళి సంతసిల్లగా

వ॥ ఇకన్న రణి కల్యాణం నిధి యైన వాంగమ శుభాంగి సారంగ
బాహిని భాగీరథాపుల చిరపుణ్య పుణ్యప్రాపుడు నానాతీర్థాలం
శ్రీయుత తనయ నిచ్చి తనయుల నిచ్చిన దశరథ నరపాల
నందన సమోయాతపూర్వ రాజ్యకాని కనెనెట్టినే.

సీ॥ సేనాని గలసి కార్యాలోచన సల్పిన
నఖిల సాస్త్ర శ్రీయుతు లక్ష్మీనిధి
దినరాధ సంతతి జనాధసంతతి
కావమారిక వెలతి చేతనవి
యాత్ర సజ్జన రత్నవైఖల శిల్పవై
తంధి కన్య కనాథ కళ్యాణించె
చక్రా చలాంచ స్థజగతి యన్నుజ
రాజకేరసి నిరాటంక సరసిని సత్త్వ
జనక శాసనధాంయై జననిగాంచ
నిష్ఠాగ్రహా శక్తిచే నిగ్రహించె
నట్టి మిత్రయ వాంల దిగంతరాజ
గగన విహంగనే వెంబె గాధచర్య

క॥ ఉనవాగ్రవాకేళికిఖా
కనవాక్రులి గదనినట్టై క్షేత్రము వాంత
గని సకలరాజ సంతతి
జని వార్తింగదవె నల్పిశల నిండంగన్.

చ॥ ఉలజడి యాత నల్పిశల కెందర లాటుక ఖాతినంతతె
తలకని దండి నా దనరధ ప్రీతి లక్ష్మీత వాం కిం నగా
నెలల శరీర లక్ష్మి కయు నెట్టినా నగ్ర ధరిత్రి చక్రగా
నినిచి నరేంద్ర వాంత ధరవారే ఖచరాగ్ర నీగాంచిధారనన్.

క॥ క్రీతి సాష్టాంగ(క)యాయా
నతి చలంగ దానజైతి నకి గాక ర్త్యగా
(శ)క్రులి గాం చిర్వంచగలని
గనేత నికి కెజ రాం జ రాల గా నిక్షునియెన్.

క॥ ఉకటా నాయెతికేయం
షకవాంత తరాస యెష్టి ధైర్య స్థితిగం
(డ్రి)కకైకినయా తడెజె
తెకె తెక నాదెవా యష్టితెరలగసాంగెన్

చ॥ ఆరయు తాంచనా(డి) యుసరాస న యష్ఠిగ షేఘచ(కి)ద్యై
నారిగ యుంచ తెజిగల నాయిడె సారథిగా ధరిత్రి ము(త్రి)యె
తెరయి పొంప్రిరాక్ష సతతిం దెగ టూర్చిన యూట్టి కాయుఖా
వారి చారసరితించి నగయా కియు తండిటపొడి కాన్త్రైదన్.

గీ॥ ఖచర సంతతి యెంతెం త గజన రాయు
క్షే(త్రి)యు త్రై జి యు ఙ్క గత్రు చాత
(గు)ం(డి) కవ నే పిన ట్టు నాగాంధ నక్తి
కాంచినరి వేని యుద నాల కించరాదె.

వ॥ [illegible]
[illegible]

ఉ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

క॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

క॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

వ॥ [illegible]
[illegible]

క॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ఉ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

కం॥ ఆనెల తల దిట్టి దయన
గానెరగం జనక ధరణి కర్తయనంగా
నేనెరిగెం దియంతనె
జ్ఞానంగ నదాన మొప్పె గంధ్రిక యయ్యెన్.

కం॥ ఇల యుదం ధరణి జచ
రాతికదం గల్లకార వరిగ తిరెం
తెలగానా కృష్టి చిత్రయా
వేలా వేల కారికైన యాటు గలదె

కం॥ అని యాడిన దాశరథిం
గని స్త్రీ ఆయా దాం తప్పలయ వెంచ స్థలాం
జని తా(గ) వాసిక వ్యాతాం
మానస స్థితి నెరల తెలియ నాదర నడిగెన్.

సీ॥ అంచ తేజో దిట్టి వెంధ దారాతి
దిట్టైయ నయుదియు తెలియు కాదె
అఖిల శాస్త్ర స్థితి యగ్రుజునేతల
కలర నిచ్చిన దారి తెలియరాదె
వెలసెక్ష(త్రి)య యా భనిక చర్యల
తెగటార్చిన కరంక తెలియరాదె
సరస తాందాసన సరణి తేల్చైన నా
కృష్టి కానవి బాట తెలియరాదె
తెలియు తేకొత సంస్థిట్లు తెగ దిల్లి
నాడి సేరాంబ శిరి తెలి యూట నేల
కలనవి క్షత చనెట ట్టి గలిగినట్టి
గులటి దేశీలినం తనె తేటతెల్లగాదె.

వ॥ ఘన శైలాంచ ధరిత్రీ [illegible] సాంగత్య [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

సీ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

గీ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

కం॥ మైత్రేయ సంయమి [illegible]
ధాత్రీ [illegible]
మైత్రేయ [illegible]
మైత్రి స్థితి [illegible].

కం॥ ఆ [illegible] కాకం
[illegible]
[illegible]
సాటి గలరె సకల దిశల [illegible].

వ॥ ఆ మైత్రేయ [illegible]
[illegible]

సీ॥ మైత్రేయ [illegible]
[illegible]

ఆ వియు నీచె సరాస స(త్రి) తల తె వన
ఓ(గ్ర) జ(క్రి)యు గా నంగ నవెల్గ దిచటూ.
సీ॥ ధా(త్ర) గవి రి నట్టి(త్రు)(ఆ)యు ఘుటులు
త్రైషు గలఆగనదగ ఖోసి నాద
ఆరు గగ నెలిటి రిట్టి యుందరవ గానగా
యుకెటు యనృవ గాధ లాంద నేలా.
కం॥ ఓ ఇనెడిఅం చిన పాటుత
ఘున స(త్రి)ం నెన్నెరి నాద గాం కధరత్రి
జన అత నగవి సరఘ
జన రిఇంరి త్రి నట్టి సంవాసినె గా
వ॥ ఓ ఇ నయు(త్రు)(ఆ)యు వాంలనేరవ
కం॥ కనరస నీన వృశ ఘు నసా
ఘన ధాఠల సకల జేన్నలునే
వాసా సా(త్ర) సవిల లటివి
ఘున కంరింనా చరి(త్ర) కాంగ గరాంనె
కం॥ ఓన ఘూ వి తెరనె నెర
గవితెకర నక్రి తెన్ను గనవెల్లరి నా
ఘున రాంజాసన యుట్టిన
సనయు(త్రి)యు నెరిగ్గదంగ జావిఆనవిని.
కం॥ ఓ ఇ లన తెంనె వి సరా
సఠనయుట్టి నశంత్ర వాంచ జన తెక్రి అరా
ట్టునయూ జా విరి యుంరి
జైన దావిచి దియ రిగ్గడి స చి(త్ర) గలానాంకాన. త్రియనెన.

గీ॥ అనన్నా కేల సంచా తెలిసి తెలిసి
యది కఠంతార నా శక్రియు తె వెళ్ళంగ
ప్రణవి కెన ప్రైన నయు శ్లీ వెళ్ళియు తొన్ని
నరయు నా యూ ప నలి నా యతరికి ఆరిచే

క॥ నావె శస్త్రి కేధరది క్షి
ప్రైచ నగా నేకదరిలి బాళగ నంగా
పీచర ఇప్పలి చెనె దెక
రాచి ని నాకింత పిద్ద గాదెయు వినవే.

గీ॥ ప్రతి వేత నగ్ర బాగ్రజి దశరధ
తనయు ధరణి బానిగని కెలంగి
వెరి తీర్థయాత్ర వెయుంగ తొళ్ళి
ప్రన వతె స్ప గాడెయు నఘు చెరితా

మ॥ పతె లబ్బి నరణి చరాళి గంగియుం చెం వింగి కిం బక్రి కిం
దికిరా నేగ నగాంక సంఘు నతం చెళ్ళ గట్టి తెనిగా నయు
త్యాక కిం తా యు ఆ శస్త్రి నా అ నదియా వారైక్నె యుంగకే
త్రికధ కె నిత్తైస తెళ్ళి వింటె కి దయు దృష్టి గలా త్రింపవె.

క॥ ప్రవి నాల కించి దశరధ
తనయా గ్రణి శస్త్రి నట్టి తంతెల్ తెగనె
పినధరణికిం ప్రెళ్ళైదిశా
బన నా యుక నగాన తెంత సందలి వించనే.

క॥ తనకష్టి నష్టి తం తెల్
ఘనశిత నల్ధార ద్రెళ్ళి గాదెళ్ళనయు
ళినసంగి బున కెళ్ళ నల
గని కీర్తన షైపి చావియె తాతర చర్యనే.

వ॥ గ్రంథ॥ ఉ॥ శ్రీ విధి రాష్ట్ర సాధి జన సిద్ధికి యా యజ్ఞ సందర్భాది ధా
త్రీ నర సేవలంబిత గతిం గతి యుంచగ నింక యాదిదె
యానక దండకాల చెలగ నకేర రకాని జూ బాగాబు ధాని తో
రానక వైరి విశ్వయ శిలాంత్ర బు సంతతి సంతసిల్లగా.

వ॥ ప్రయ్యాస॥ సీ॥ సరసావిధి బ్రాత ధుంతార సంతాన
సంకేత సా సాంత్వ సరణి చాత
గంధ నా గౌరవ సంబాంధారామృతైక
గన సైన్య సాధింక వదరి సాత
జలజా నేత తటాన సంతాన కాంతార
త్రేతా సంభార శిల చాత
లాలిత నా బు శాం తెలం తార సౌమ్యత్ర
నిఖిల సార జ్ఞాన నియతి చాత
యజ్ఞ టుందు పొంబు యున రాష్ట్ర సాధి
గాంధి రాజ్య ధి కారి నై యుంగ దలచి
ప్రజతనయు జటి లాగ్ర శిరో యాజ్ఞ సాత
యుంచి తానంద సంపత్తి నతిశయిల్లి.

వ॥ గ్రంథ॥ మ॥ జయ లక్ష్మీ స్థితి రాష్ట్ర సాధి శక్తి వ ప్రత్యేంద నాలం క్రియా
చయ సం రాజిత గాత్ర యుష్టి గరిష్ఠం చండి దీక్షా జ్ఞానయు
క్రియ సింహాసన ధాత్రిం జనక యుత్థం దాసి చేకొనె
త యు తన్మాన్య పతి యా బాగాంబి యు వియునే గాంధోత్ర వాక్సిన్యత్రై.

గీ॥ తనఘు సంగర ధాత్రి కే సాధి చెన్ని
నట్టి జయ కార్య సిద్ధికి నతిశయిల్లి
కాంత్రి విప్లవ నింటి యా కాంత్రి విట్టి
దాత దా చాలి దయు నాయ పగడ వెస్తా.

కం॥ ధీనిధి నా తన యాత్రకి
చేసె కష్ట[illegible]లు క్రీతి మే శంకం
గా నిష్టల నీటికె యాస్
యానం గాదె నీకల్లు లాంటి కనరె.

సీ॥ రెంటి నే దెంక్ష దనకే బడి ష్టి రాత్రు
సాధ కానలకని చిన యొంటి చెట్టు
అన్ని నాన్న యున ఆంటి పొనదిరి ధరణి
చన్న గా నైల నాడె చెను శంక నేనా.

చ॥ ఓని తన తండ్రిగారంటి తెగనాడిన [illegible] పరంపె దంకిప
జైన నిధియౌన దాశరధి సంగతి విత్తు పెంట కృతి తలచే
గని గతియించ దాని సరగం గడ తేర్పగలుగు [illegible]
కోన దిరిగెం గృహాస్తి కీగా సౌలు చర్చ దలంచి యా[illegible].

సీ॥ తనయులం(దరి)యు లన్నింటి దాటినార
చేర లంగే కరించి యా నట గలని
దాయు చెంగట దారాలు ధాని ధరతె
దాశరధి యందరల్ గనితలనే నంతా.

చ॥ ఉనచన వేకే చింత జనితా యత చింత జపించి కట్టె యా
జనని కి తం(డ్రి) నెల్ల పింత సంతతి సారసి యరపొత్తులవన
ర్తనలు తలంచి కాంచన [illegible] స్థితి యొసగి సతీ సమేయుతం
ఖని యని సాచరాంత సరస స్థితి సంధిల దాయియంటిరాన్.

కం॥ ఆశిరోషం గంగానది
చేరి ధ నం(త్రి) కి క్రీ [illegible] త్రియున
సారధి నిజనగర స్థితి
కారయు తిర గంగనదిచె సాయుడు నంతనే.

ఉ॥ శ్రీవిధియైన నావరది తేరనకే విద్యకంధరా వ్యవచే
కానకన్నైనదాని జనకర్త స్వభావ్యు లొచరించి గం
గానది పాట చేసి హింవరాంజ సమోయిచ పాగసంచిసం
దానికిసం తత్కీర్తి తసదాని జానాస్రజికి నాన రంజిల్లెనే.

మ॥ చవిచవి కాంచె చూసకు విశ్రాంతి వాంఛ సతీ సమరయా లం
ఘనతర కేళీ కేళీ దళ కాసారి చందన కంద కాళ కాం
చన ఘన సార తాళ ఘన కప్రాంచిత కానన తాత్రి నంచరా
వ్యన లతన యుక్త నత్తి జటి పంచిత కిష్కి జనక్షామా హాటకే.

ఉ॥ ఈయుత నేత బాల నవి ధార్యన చూయిత విసంగ నాం ధరా
నాయక హంస తాతరిన నాస్త్ర పటు కేలిత కాన్య మాక్ష పూ
ఛాయల సంచరించె ప్రీతి జాన హింతస్థితి రాయి రాయ
త్యాయుత చిత్ర శృంగగిరి దాటి దగంచు నరాం దెనయ్యెడన్.

శా॥ నానా టుంకు ఘనరంగ ఖడ్గ మాంగి నానాంగ జా హింపశర
చ్ఛాయనింగాంచి యుగాధ నీరధర నధ్యా స్థంభనం దాటి తా
నానారత్న తయూన వేటు కదలీ నానాం గణాదిత్య సంసం
తానా ఝాడిత చిత్ర శృంగ గిరి చాంతం చేరి రాజయ్యెడన్.

గీ॥ ఉక్కడియు తంద్ర సంహతి యుత్కర్ష
రించ నా పల్ల నాలవ రచించి తాటు వేయు
దైత్యారి విశ్వవిబనా ప్రీతి జా గలసి
సరసగాధల హాస్య తి నయ తీదనరా.

మ॥ (ంత॥ తే॥ రాత బయుంత బలాస్రజి
కాంకా కృతి దాత్రి చరిగా బరనబ తతిథా
శ్రీకంన్నయుంగ నలవయు
హ్రంకాంతుచతు వింరి కెల్లన నైగనైన.

కం॥ ~~(తనయాలం(త్రి)యు లక్ష్మింతి దాంకిసాన్)~~

చ॥ చనికి రయు (త్రి)యుంనెగయు చెంగటు నిఖ్నిన దైత్య(హం తతా
గనినఠి నేనెనెయు నకి(గ) ఘ్నర నేరయు నాంయు దంచ బా
లని కె తనం నకింకి కికి బాలన రానెలు యుం ఘ్రు సాంకిలం
కినియుకె కాబెగాంయు తనికిం సఠగాగలనె బాగ(త్రు)యునె.

ఆ॥ (ఆ)ంత నకె్రద

శా॥ సీతా సం గతి రాత్రుసాంఠి వాఠిశీ సిం వాషిం సాంరంగ సం
ఘూతా బ్నా కిత తాంన నక్షీ తికినేనం తాంళ కె త్యంతు చిం
తా తీ ప్టై కి్ర నరంకి యాంకి్రదరజో ధారష్ణ టుత గంధ సం
క్ష్యాతీత (త్రి)ద శస్త్ర వింనిఖ్నా వాకాంర తత్ దెరగాన్.

వ॥ ఇకె్రరణి గాని యుంకి కె కెయు రా బధర్గ్ నా తాంత్రు నెకి చత్రాంశ
సం బ్నాత నర నెతం రా బ్నాధికాంఠి సాంయు దలంచి కెయుకరానవిచిన
తిఠికి సాంకెవ రా బ ధాన కఠికి యుయ్యన

చ॥ తన బన యు(త్రి) యూ బ్నా త దాశ్రి ధరా్యూంధ్రి నేతతా
నన ధ ధర కెకి నంగ నఠితా క గృ వాస్త్రఠి చౌఠి నష్టి యుం
బన యుత కెల్టు దత్ దెఠిచిసి చత్రు కెళాంబఠి రాబ వెరాళతా
నెనయుగ యున్న బార బని యెంకె బని తాంత్ర ఘుటిన్ల నయ్యదక్

గీ॥ గంగదాన కర్త కతన చకె్ర గదాటి
యుంగ బా త్ర్య గన్న యుతని యూబ్నా
చి(త్రి) శృంగ లిఖఠి చేరసాంగ ననెక
నెన లఖి లకి నల చెలగ నంతా.

తే॥ ఆకల కలనా ర(క్రి)యు
యూకఠ్లంచి హంఠి నాయుకాంగ బని తథా
(శ్రీ) కర్త యూ(గ) వాంస్థితి

కైకేయీ యాతన పరిణీతి గాదెతిని క్షితిన్.

కం. తనయున్న భానుకీర్తుల
నెనయంగా కోరి కైకేయీ కాంతాళం
దన ధరణిని పాలింపఁగ
గినుకత్యుర కెరిగి చాలి కేరతి కడరన్.

చం. ఘనగజ సంఘటంబరిగి కాంచలవంబి నిలయుంగడంచితాం
జనరథ తాజి జైత్ర గుణత వైనిక కర్తల నెఱ్ఱి కైకేయీ
తనయున కొశలం గదన ధా(త్రి) బయుంచెద కీర్తి జెంచెదన్
దిన కరవైభవ కడనె తెచ్చి కద చెచ్చిర నన్నవాళ్ళిళ్ళి.

సీ. తాలు కేయూర తన చంద కాయునాంచి
యా తదిష్ట పరిణీ మొతించె గాని నీ
యుని దళింపంగ గడపిన యుట్టి పరిణి
గాడ నియు నంతె జం దరలే గనన నంటా.

ఉ. సేనలు నస్త్రజింపి యుటి సప్త గతింజని దాయి భానుః
భానికి చక్రగా దరణి సాంకితి యాచి దరా ధి నెలకొం
పానల కేలలం గరిని యుంచిత నిర్జర రాజ ధానిపై
రానగ ఖైరి నచ్చి తెరగాత్తి నెరంగగ ఖైసె నమ్మెఖన్॥

కం. తన తండ్రి నా కనకరిని
జనన . . . .

(Page 16, Missing.)

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః, శ్రీమాయత్రివాయ నమః
శ్రీలక్ష్మీనృసింహాయ నమః, శ్రీ తీయా శౌర్య వయ
నిరోష్ఠ్యం

(౧)

శ్రీ తరుణీమణి కుచ నత
శాతన ఘు త్రు పాత దిలి బ బిర్దా(గ) వదా
ఖ్య తత్రో ధ ధ సుం బయు
యూత తస హా యూ తేధ వర్ష దాల సాధా

వ॥ ఉత్తర కథా సరణి యుట్లుంటెని

సీ॥ ఉట్టి బంగలు నిశా టూ దా లిరి రి బిక్షి
దండక కాంతార ధరణి సరణి
యు (త్రి) యుద్ధ నలతె నె నలి లి జాన కిని
సం(గ) హాంచి హా రాస్థలి రెగసి చన్న
బుబదారి బుండంచి కాంతా సహాయుత
సరత రంగా క్షాక బాటిగ బెంచి
కలన జాత్మిని కలిత కాంచాసన
సాయు క బుద్ధాది శక్తి దనరి
యూ (త్రి) నరణాన్ని స కల యు త్ర్య(గ) బాణి
యురసి రాక్షస నేతల సాజినచి
సంధ రచి యుంచి యూగలి సాగ నటచి
చెంత దక్షిణా గంగదా చెంత యుంచ చటూ.

కం॥ శర జా(త్ర) శ(త్ర) సంఖ్యా
సరస క్షీర శరణి సా బా కలితాం
త్తర ధా(త్రి)ం దశ శాలల
సిరి సంశిఖాంగ చెంతి చేసి నయు దలన్.

చ॥ ఉనయు దశాన నాఖ్య గలయుట్టి నిశాచర చేత చెక్షైలా
ఘన తరతాన నక్షిలికి గుర్చు నవాజని శక్షు దేహాన
జ్ఞాన తశా వెళ్గాం నిధికి సతసహాస్ర లతాంత నరాంత్ర తేరయూ

ఖచించదనాయుక్త, సంసరణి గాంచి నశించు నట్లె నయ్యెడన్.

క॥ ఆనందలా చకోరదనా
లాలిఘు తేటలా స్త్రియు యాలాలా
గాలిల్రదనరి యుదియు
జ్ఞానం ద్రైక ఖలగాసి యుష్మన దేవేవే?

చం॥ జలచర కేత సాక్ష్య కర వంట కరాసన గాలి క్షిప్రతా
దళిత వ్యాంద అరాళ యుయు ద్రైత్య కిత్న నిరాక్ష సాంద్రం
అల అరలంగ వేక వెంత త్రియు సంక్షిల గానసాదె దా
కలి అనరిక సక్ష్య నిత తాంత యురహ్య క్షణ (శ్రు) చింద గన్.

వ॥ ఆ ఇయ్యెడ వెలి నిలచి

క॥ ఈశాలి వానర క్షింగని
యాగాత్రమున తాం అవెంత నవ్యానంద
శ్రీకని క్షిం దెలియు క్షితస్త్రీని
ధీరం జెల్లగ నిలచి చిత్ర (త్రి) యవైన్?

క॥ అనఘా నీయాశక్తు లకే
గలి దక్షిణ గనక సరస తాయుజ కేళిం
దనియుంచ జాడె కలయక
యుసిచిన నేవాళ జాల నయ్యనరేంద్రా

క॥ ఇలకేకే తలికిన తాయుజ
కలి తరమా స్వక్రియతే ఖగస్త్రీలైనా
తెలియంగ నెరరాయుడ
తెలిసిన దృష్టాంత సరణి గాదే యనఘా

(176) సీ॥ అనిన దానిగాంచి యుక్షుల చర్యల
తెలనాడ చండి చాల నీడి గలిన

ఉలికి హృదయ క్షాత్ర చిలికె నేత్రంబుల
రక్త నేత్రుల జరిగాయి కిట్లు.

ఉ॥ ఉల్లన రాక్షసారి తనయుండ బాలింపటి కాయకారాతిన్
పల్లవిత త్రైశాంబుల సంబ్యారంభించిక యూత దళ్కొనే
కల్లరి యైన రాత్రి చరదన్నుకే యుంచిత వక్షనాథకనే
ఝుల్లన నెత్రు విరజర బాక్కన గెనెరె బులాంతి రంపులనే.

వ॥ ఇట్లు రోషించక్కసి యైన రక్కసు వక్షనాసికనే చెక్కిన రక్త
జలసిక్తాంగియై యా వోర కారనార సంచరిత్రు తారన
సంస్థానంబు జడండయై పొర్లి తయుక్కి నిజ్యాగ్రసిద్ధ
సాధ్య సార రాకా సారెరిపియై యనిల అరసాగ్ర నేత్రు
గలదై జనస్థానన గరిష్ఠ రయుక్తమైన ఖర ఖరారి
కార్య వెరరి యాత్రం బించెనే బానకే నహోయుత నెత్తించక
ధానశ్రేణి యాజ్ఞంతక్రియ తెలియుం జెప్పిన యాగ్రహించె

క॥ కలగక తన యాస్థానిం
నిలచిన సకల ఖరారి నేతల నెల్లా
కలి వాగ్రు స్ఫుహాస్థలియై
కలయగ దర్శించి నేటి కార్య స్థితి చెనే.

క॥ నర బాధక కర్తృంనా
పరగ తెలిసి తెలియునేక సాంహా గలచె
నరకేటుక నేత యహా
యుర యుక చేసెనని చాల యాగ్రహ వృష్టిన్.

క॥ ఖర ఖరారి పాల్గని లగాధ
తరాగ్రహ నేటించగా
నరయు నలుం నక్షేంద్రు పాంతిదైనిక వెల్లి కొలువ యుంచుకొండె

బురదన నారదర్షు వర బుక్ష వశ్యవ వశ్యధక్షతో భటుల్
ధరనఘు లూనలం బెరయు వారసిలం బని రక్షణయున్ జనే.

చ॥ అనిరచియించ జేరిన నరాంక నరేశుల నెల్ల గాంచి యా
యనఘులు లేల నందరల కంస్త్రియుతో ధరియించి సాయుతా
సనకపు దనించి జాతే కలిత శ్రీ విలంబెనవేసి యూశ్రించ
గిన బిలు నిర్చర భటుల శ్రీ కలావలనించె నయ్యెడన్.

గీ॥ ఆ జాకేగినట్టి యుంబరినస్సుచం
బాలనరిచి నట్టి లీలలనసి
యురసి చిత్ర పరాజి పావకేష బిలరాజి
కేదరి బుర నికాయు కర్త జెరి.

కం॥ ఏరతి జానకీనల
వారిలి ధరించి రాజ్యసారాలి బయు
శ్రీరంజిల యునిజెనెన్
చారతసి ధావిం యుర్భ సంపాలి చెలగన్.

ఆ॥ ఇట్టిపరజి చేతనెల్ల రక్షసి తెండు
నాజి నిజగ జేసి నన్నువిలిసి
బురనికాయు నేల నాభాగ్యవాంభయు
సేనలబిలదిశల నానగదనే.

సీ॥ కరటి దెహాంత్రాంత ఘంటితా సంఘాత
సతత ఘుణాం ఘుణాత సందడిల్ల
యునిల చింతాంతర ఘనరయు కంబాణా
ఘోష లక్ష్మీనల పొంచురించ
యూదిత్య నందనా వాం కారవారగ

నిర్మలాంబర శృంగ నిర్భర గాంగేయ

రథ చక్ర ఘృష్ట రవి రాయదిక్కు.

కదళీ కఱ చరాచరాళి కలిత శృంగ

కామ కాంచన నిస్తులమౌ తంబు ఖాశ

ఫుల్లోల్ల జాల సంఘాత చండ నాద

సంచరత్ ప్లుత వారి వేంకట జగతి గాగ

వ॥ ఇట్లు వెలసి॥ క॥ ఖరరా(శ్రీ)ం చరణాయుత

కరిస్థైర్యక కాంచనరథ కాంచన శిఖరా

శరధి నివసన లసనా వెలసెన్

కరిస్థైర్యక కాంచనరథ కాంచన (శ్రీ)యులున్.

వ॥ (శ్రీ)ంత॥ చ॥ పరసన రాక్షసారి కర చండ శరాసన యుష్టి పింఛర

శరతతి నేసె దెసినది కానర నాయక తెక్కులెన్నగా

కరటి నటాంగరా (శ్రీ) చర కారణ వితాయు నమోయ బంధనం

ఖర ఖచరాది త్రైక్షి శిఖి కంధర దంత కళల్ బలంగగన్.

వ॥ ఇట్లు ఖరాది రాక్షస శ్రేణి త్రైక్షిన వెల్లివిన దక్కెను యుతిరయుగ

విరా కాన సరణి బంకాన గరికరి దనకంత తవే ఖారి కాశ్య

కెరలి యూ ఖ్యాంత స్థితి తెరియం చేసిన ఖ్యాతి సంతతియురానిన

దానికిగా స్థితి నిలిచెనయుడ.

తే॥ ఉన్నవిక్షేత్ర సారథి వేగ

తటుగా వారకేయూర వృష్టి సంఖ్య

శయ నావని దా చేత కర్రి

నాసికల్ చెక్కి నిన్నులు నిడ సదించె

చ॥ నర ఖచరాధిపేన ఘన నాయక కన్నులు నెల్ల చక్కగా

యురసిలి గాని యూలలన యుంగ ఘవేన కళాఘ్ర సక్కిలిన్.

సరియన గాదెకో చరణ సారస సన్నుత మిత్రమిత్రైకన
ధీర వెర యున్న సాల్యకేతైగదా దగకంఠ నినాటు నేమరా

మ॥ ఆనితన మెత్తెలాంఛ హృదయ స్థితి రంజిల చెంత తాటకా
తనయు నికాటు నేత గని దారన మీరగ జేరి కాంచనా
సనధర శైత్రి నతి ధృఢ సాహస ధైర్య కళాంకయుక్తియౌ
తనర గణించి చిదానరధి వారియురంగగ చెంపి మైత్రితోన్.

క॥ జానకి గలసి యనేకే
త్రినెరయుంగ తాటకారి ధృఢ సాహస చ
ర్యానిరతి దంజకార
ణ్యాని నిలిచెగాన యుతని యురగగదారె.

ఉ॥ దీనయ శక్తినేనటన నీ ధృఢ సాహస ధైర్య చర్యలం
గానన క్షా(త్ర) దానరధి గాఢ గలిం గద వేక జేయనె
య్యాన ధరాధిపేయు కలహాంత్ర్మతి దాన్పైద చెంత నిత్పైదన్
జానకి దెచ్చె దనే ఘునరస స్థితి పెంచైద కాంక్షిపైదన్.

(184) గీ॥ (ఆ) నిన యతని సాధనాంతించి యాతించి
యా(గ్ర) హాగ్నికేల లడచి యజచి
సకల నీతి శా(స్త్ర) సరణి నాటుక
జాత నిర్భరారి నేత యాదె.

ఉ॥ నెట్టిన ధాత్రు సంతతి జనించి యనేక కళానయుక్తియౌ
గట్టిగ గాంచి సత్య రసి గత్నిజగజ్జైన యు(ఆ)సీతకే
కట్టుడి దేవలంబాలి రి తట్టుడి గాంతల దెచ్చి సంతనె
అట్టుడె సిద్ధ సాధన్య ఖగ దిక్కరణో పిత పెల్లకేరి కేన్.

గీ॥ ఆష్టదిగ్రాజ ఘునుల కేలుదంచి పెంచి
నష్టి నియంతరాత్మ సాధన్యనే పెరోళ్

తనస్థిర (శ్రీ)యచే నాటు నాశిదెచ్చె
నన్ను వీక్షింతు రెంతయు వేడుక గాదే.

ఉ॥ తాటక గెలుచి కాంచనకశిపు ధారక నాసన యుక్తిచే లస
ద్ధాటు మహేంద్ర సైన్య నమోనాం తక నాగ్ర భరాదివేయున
షౌ టుక శక్తి జారి నెమక(ల) దశారి వాంఛించె నిట్టు నా
నాటికి శౌచ్చి నట్టి జననాయక నేల్ల తలంచ చిన్నయే॥

క॥ తనదాయు బాత నిచ
శ్రీగిరి చెప్పిరి కర్ణ నాశకపే నస్త్రిక నౌ
గని యుపేచే యించి కనయా
జననాయక నేల నాటి జగతింగలదె.

చ॥ ఉలజడి నక్ర బాహ్య ఘటులంచిత దండకాన నాంతర
స్థిరి మిగరకాంత శౌరి నరన స్థితిచే గతి యించి నందయా
జులని ధీ గానరా(ల) బర సంస్థితి గెటు దరించు బాలన
ఝలగతి సంధి జేసిన దినా గకరి త్రిజ నందదె శ్రేష్ఠనే॥

క॥ మరచస్త్రీ తనా దాయం
ధరణించె శృంగ నైనె దయచె నృత్తి
తరణి విరోధించి నవెంక
తిరగా నేది గతి యింక తెలియద శాస్త్ర

సీ॥ ఉనిన యాత్ర దించి యూదశాస్త్ర నిశాటు
కర్త చంద్రహాస ఖడ్గధార
నలని నైనె నేయు నల్లింత యుద్ధిల
నిలచి ధీకరించి తెలియనాదె.

నా॥ పింత గతి నేటి చర్య గజి యించిన గానగ వేక యాత్ర పింం
బాలి చక సంత యయ యక తెలు చెనలి చి నేయు ని దె. ఆ. నేతిక

యు తని నరాహా తాండెలిన వేంత్రియు నేరల కందరానిస
ష్ట తి వెరి యుంచెదన్ ధృతిన ఖుండెత కీర్తి ధరి(త్రి) నిండగన్.

చ॥ అని తృణ శిలగా తెలియు నాటిత దాశ్య ధరియించి తొటతా
దం(ష్ట్రి)
(19a) తనయు నికాటు నేత మార్గ్గ గబా హిం సృ గాలతాన రా
ద్వ నతని నాద నిష్టతర దండక కానన దా(త్రి) చేరగా
జని క్షుర హాం తగాంచి ధృద సాహాస హాక్ష రసాలతాతిష్టై॥

చ॥ తన హృదయు స్థలిం గలక పాల్పు కనిష్పు యుదృష్టి పొటతా
తనయు నికాట నేత సహంత స్థితి దాతిథి జాతపెంతతాం
చన హారి శాక్పు తంనిలచి సారత టెల్లతి కాంచ శిలలం
దనరిచరించ సాగె గహాన స్థలి నెల్ల నలంత రించగాన్.

వ॥ ఉం॥ తే॥ తన చెంగటి దానవధిం
గని చేరంగ నెరిచి . . . . . కృతిచె
తన రారి నిర్పి యుష్మాడె
చని దాని (గ) హించి తెచ్చి చక్రాగనేదె

చ॥ అని బల బాక్రియూజ యుతి హాక్ష సతిం బుర రాక్షసాంచ
కాంని జత రాస్య దృశ్పురగ కర్ణ శరరని గన్ని గతిగ శత్
గని కని చాని బార జనగా యుని యుంద కయుండి సాగగా
తన హృదయస్థలింగలక హాళ్ప నయూ(త్రి)యు జ్ఞాన దృష్టి చేన్.

కం॥ దాని గతి తెలిసి సీతా
జాని ధృద నరాగ యుష్టి సంధించి ఘన
జ్ఞానాడ శిలల చరకేన
శోనత శూత్రు ధార నిలత్రెక్కించెన్.

తే॥ ఉం॥ తే॥ తియుతిం దిసవ నిండగ
హయ హారాడంశ జన్వితా(గ) భినయునా.

రాయం దశరథ నందన
నాయుని యూతించి యాత్రి నలనలి స్వాయన్.

(9b) ఉ॥ శ్రీన్న విశాయు శాస్త్రి అన యుంద్య పాతించెటి దిట్టగాంచి
యన్న ఋరాఠ చండకగణా నాందప సంతతి సంచలించగా
నిన్నధి కార్తి చెందలచె దెట్టున కాతరి కెట్టి ఖాదపు
చన్నటి చేసినా దరయు కీర్తు గతి పునరయ్యు యయ్యదన్.

గీ॥ శ్రీనగ తరల కెట్టి యూరావ నెలగాంచి
యూదరాని ఖాద నాదెనక
పలప నయన కక్ష్మ సరజ రక్షన చేసి
దైత్య వాంత దారి దాయు పనియె

మ॥ రం॥ గీ॥ సగర చంద్ర వాసి సన్యాసి యొదక్క
నాల వెంతకెని పనకె తనయు
నన్న కాంత్రు చెసి యుకినిరి పణాని
పాత్రులనిగనగ నమ్మ్య నచటు

చ॥ పనక పయూత గాని గని పాతిశఘు టెల్లగ త్రిక్షి త్రిక్షినన్
గనికని నెల గద్ద వర కాండ ధనధత్రియ నంత్ర హింపిరాం
ఖ్యనరథ ధాత్రి చెప్పి యతి సాంవాన వర్ణ్యులంక పాదగా
పని యెనిశాచి టుకర్త నరబారథ సాగఘు టత్ చలించగన్.

క॥ తారితితి పనగరినకర
సారథి పాత పగనేత పాతి యుడితి
పరాతినక్షరించగ
థారనకర దండ సక్త్రి కాని వాలించెన్

గీ॥ కాని త్రిశ్చ నరచి దనకంధరారిచేత
యూతిలంకపార నరికినకల

పొంతని కాటు నేత వెళ్ళ నిరోధించి
యుక్తిగా నాన నేయు నలరినంత

క॥ జనక జనె కాం తస్థితి
దనతిన శృంగార గమన ధరహింసితా జాం
గ్న వలి శటు గలాతిం
శృతి పాం త స్నేహా చర్య సాకించె లగనే.

వ॥ ఇంత నకర్ణద॥ సే॥ తన నాయ నగ్రహాత్రి నే
గని జనక జడిగ్నా ఓ గ్రహ్యాదె కేత్రం
మిన జాద యురశి యాగ్రహా
జని హౌత్ర నెరాత్మ ప్రాంతి జఓ యు కళాతం.

గీ॥ అరిఓన జనళ పాల నే తెంచి నరఖి
జాత నిర్ణించ గానెని నరఖి కెంత
నదరి రాత్మన చర్యగా వ్యాదయు కాత్రి
గాంచి యుత్వం త కడి గాత్రిత్రి కాఓ కాఓ॥

క॥ ధృతి తె నా కాం పార
త్రుతి నర కం నరల చెల్లు వెంతలనెలా
లలి కా గృహ కాలలయా
లతి గలి చె అరిగి అరిఓ ద్వైస్థితి చెనే.

ఉ॥ మారెలకం గ మారినం యాధర మాయ నిరికెళయా
మా కరి యాన మాలిత కరా నక మా బల జాయ హౌక్తి సోయా
మాకన తాంఓ మా కరి క మార క గ నస్త్ర నిరాక నస్త్రత్రి
యుతెచ హౌళ గలఓనె లలకా కల నైనరాం గదె.

వ॥ ఇటు పలుకుచు॥ సీ॥ తరుణి కంజా పాలి పారకా నరణి నన్న
రాగా(త్రి) రాజు నంతతి తరుంచి

యుహాం బుక్ష కిటి దంతి శార్దూల

గండ సారంగ చంచార్భ్య దారి ఘాటి

యుగళి తరశాఖ్య్యాక్రాంతిర ~~ఘాట~~

సాలత చిరతర వార్ధ్రి త్రిశిగదవి

కతిసదా భ్రంపరా శారకీచక

(౨౦౮) రాజు నా హార సకల పైనాళి యుగళి

వని యుపేతాంగనా కేళ చంద నాగ

సంచర నిర్ఘ్యరకుచ స్థలిత ఘునల

తాంత గంధాని లాహంతా ల్పంత దేహ

యుష్టి సంజనిత వృష్టి ష్టి నేదంకి

చ॥ తల బుది రాత్రి సారి చనవా సరణి కృదతిధరంగనా

స్థలనతి ద్రుష్టి నట్టివాంఠి సారధి సంబతి త్రుద్ధనాంతిపెం

తలకతి యుంగ కన్నైరచి భైరవర సస్థితి చనకేక

ర్వల గళియుంచి పీత తెర గాత్ర నెరంగగ చేసెయామ్పైచేన్

మ॥ అనఘ వరాత్ర సత్యనిధి యార్త శరణ్య దయానిధానమై

త్వనత దశానసామ్య గలయుట్టి నిశాచర సేన చనిగా

బనకనకేంద్ర రథరసాస్థలి చేరి చిలుంకకత్రరన్

బనగని యుద్ధకించి తీరసాచర మేచర కర్తవెన్నగన్.

కం॥ ఘలకట్టి సాగనియ్యన్

చరణ నమ్మ శస్త్రతలని కాచరవేత

బిరతరగతి దన్నగప్ర

స్తుర ధారల గాత్ర యుష్టి బారగజెప్పెన్.

కం॥ యుతరత రకర దళితా

తత గాత్ర బురక్త సలిల ధారాసిక్త

స్తుతి యు య్యాం నిర్ఝరనం
లలి తారా నరశిఖెగపి దల్లిం చం గన్.

కం॥ నితంద్రి ని నాకధికవిం
శ్రీంతా లిసయుత గవి గెం గానయుని దేవసేనా
సిత తిరం చెరింగించగ్
నితరి గా నినిని లివదేంద్రు, నకాంతా.

కం॥ ఉని నవిలు న యూ (గ) ద్దన్
గని యుద్దా క్రియ శశించి గడతెల్పు ఫరా
లనయూ ధినేత నకజకల
కెనగనైదరె ఖగత్రయు ండెవి యుంగన్.

వ॥ ఉంతు॥ సీ॥ ఆశ్రద్ద మొలి కించి నల్పి మాదవ్
నిదర్శన సిద్ధగా జరిగె జరిగె
గళసీమ హింసరాత్మన సేతుబంధించి
తొనసాంతసతి గజచిగజచి
హేమ యమ్మ్రింబిన కెంచెలని నిజ
దాసినా దయా దృష్టిచే గాచిగాచి
యుద్ధర సంఘటులైన రెండశ్మేరాళ్ల
సరసస్థలి నీటునలరి యులరి
తాళ హింతాళ కదళి రసాల కందరాళి
సంతాన దేవతకి సాలకరక
ఖాలసాఖల కీలిక చాలనరసి
చెంత వేరాచ నెలలు దీప్పించెనంత

వ॥ యిట్లు దివ్య హరాసన సప్త్రకవి దాంఢ్ర లరశి కళంధరళి
లీలలండా జరిప్లైటి నారాచ దిట్టువే సరసి చెంత నిలచిన

పాదంబార సంతతి చేయాధియా తింబె బదిపి యాంబునేయ
వాంఛి నవిచినా —

కం॥ ఇనతనయా జ్యోగతిచే
చనిచని శాసార తీర జగతి నధిష్ఠిం
చిన యట్టి రాచ నెలలం
గని యానతి చేసి వేచి తల నాదగతిన్.

గీ॥ యుబటి కిట్టి యాత్ర యద్రి కార్య స్థితి
టానినెలకి బాయ గదబెయున్న
యునిలత నయ నగ చరా(గి)జి గాంచిఖ
రాధ తెలియ నాడెగి యాద తించి

సీ॥ నాతంద్రి దనరధ నరకేతచిన
తత్కకిబ్రిన కాం తృష్ణ వానియన్వేత
యకలం క నాగా ధలాతించి సంధి
సంధిల యాటి సరఘి దాత్రి
తనరాబు దాతినె ధరవి దంద తచంద
కానసాం తస్థిఖ కది యదెలపి
(౨౮) తసచెర (కి)య చాత దన గళవె
ఖార బనక బాంగన షెరి సంత్రవించి
లేష్టి గతి లంక బాజల దెబ్బి నట్టి
కట్టు దవెతింగి తృష్ణ నా కంద్ర నలసి
సరసిస గంధా నిలాంతకా సారతీర
సైత స్థవి నిలచితి బావి ననఘా

కం॥ అని యా జ్యంత(కి) యటా
అని లఖ వాంధెంచి కేసేయ యాతించినరా

తన వాంఛ యాన నసస్థితి
గనియు బుద్ధి యుగాచితి కార్య స్థితి వేడ్క.

సీ॥ ఇష్టి కార్య సరణి కేటి కిచేం తెంచ
ధరణి ధర్మీతీశ తనయు చంద్ర
యాత్ర గలసి త్రేని యుచిల కార్యార్థసం
ఘటన నాడె యర్థ ఘటిక యుండె

చ॥ శాంతి శ్రీ పెరిశినందన నరాధిప నాధనక్షిన కార్థరా
ద్రిని నది గంతకేస తతికేగని యుంచగ యాత్ర కర్త్రతో
నరయగ నీసమా యుత నయుత్రియు సంధిల నిప్పు కెంచిన
శ్రీరఘుపతైన యాజగద సాగన నెత్తుదరోజగత్రయున్.

క॥ త్రినయుతని యుష్యయాత్రికి
బుని యర్త్యబు మాతికి నకల చర్యదెరగనక
నిన సంత నిష్ఠ దనరధ
తన యాత్ర కిరి తెగనివె తమా తమా వేయుకే.

వ॥ ఇష్టాంబునేయు వారి యాత్ర యాత్ర సంధిరగబుని వానరఘంగాంచి

క॥ యుకొరిది కాంచికరారా
నకొరిడికే తెంచి తెలియు శిలాకాంక్షవే.
బికొరకే ఘుబటిష్ఠ గదన
యుకొరతబియు దీకే వార్షుస్థిన్.

మ॥ త్రిబధాత్రిశిత యుం బునా తన యు సాహాయుత్రి యుంరాశి
స్త్రశితికేగ త్రిమితనే త గాంచి యు తితాం త్రిమేదేరగాం దిగ్గితా
రల యాహ్మదరసస్థితి గరసి గాధాతింగనార్ద్ర్య ర్ధాచ
ర్యల నేతంన టి యుంచి నిప్పురి తపాన్యత్రీద సంధిష్ఠగన్.

మ॥ త్ర యర్థ.

కం॥ యీ దాశరథిం గనియు
తాల్ప దరగతి యుర్క్య తనయు పారితాప్పద యాం
వ్యాదర సక్తిని నెతలు
సాధర్మ్యం సాదెనతి సత్తిల్లం గన్.

చ॥ అనఘు చరిత్ర నీనద తలాం పారి వెంత నెరింగి సాదచ
కిరణి వరజాగ్ర ఘుట్టు నల తంత్రిక లంక యుదంగదన్నియు
త్వనత ద సాస్త్రాత్రి చరదంతి పా యుక్రియ బూర్ని తెత్తిన
ర్త నగతి నగ్రుధాత్రి నిదెజంబు వియుంచన నెల పాప్తిని.

(22a) సీ॥ ఆడిగాంత నెనెట్టి యుద్రిక నసపాయి
తాస్థితి ఖైతి యుంచ్ద్రైత్వనేత
తాంచన స్పందనాగ్రస్థితి నిలచి
చిత్తాతీత రయుగతి సరగసాగ
ఋనకత న్యాకాంత తనచేశ గండ్రవె
ఘన తరాలం క్రియుకీ గట్టియు చేటు
మెనె నెశి నయుని యున్నాశ్లదనక
నేచరి సంధి దాచితి బూజ తెవియుక
నిచర వీదానిదెత్రి ఋరారివెంత
నిధి ఉన తనెఖటి బుదిబాత నెల్లయుంగ
యుష్టి దడి యుంగ నిల బూరి యూత్రవేచి
చక్రిదన దాయు లాపించ గాంతిబెంది
తలక నిస్త్రైషి తాస్త్రుషి గనగ సంపా.

వ॥ ఇట్లు నిలచిన దాశరథింగాంచి యూర్చి యుట్లనియె.

గీ॥ ఇంత వింత నా యునేటికి నా తాంత్వు
ఖొరిసం ఘుటిశ్రు షొసితొని

యుర్థఘటితని హింహార్థక్రియుక్ శ్లేయు
గలన యూఖరాత కేక్రీతిశాం.

క॥ తారానతి సాకటవె
తెరంగానక సాంద్రవృక్ష గతికి పిల్రం
ఘారా ~~శ్లు~~ ఝర్ కర్త్రయ్యిం తన
రావె నతని సాటి సాయు యుంచుం గలరె.

చ॥ అలయ(క్రయూ)న కాఠ్యగల యుట్టిని కాచరనేతనం గర
స్థితి ధర్మధ నక్రి గేటు కాచి చక్రేగ యుంత్రి గవింంచి నతిదినత్॰
తలకగ చంత యుద్రి యుటు పాటుగ కొటన నెగి త్రిష్టినా
సలతితవేతి కాంత్రు నిధి సాంద్రి గపించుగ రాపె సాగ్రశే.

క॥ ఈడనేరాని ధర్మక్రియు
నేజి టుక్ తాశితాపె ఖ్లునే కాస్త్రు తిగా
త్రిడతలవే తరసాఖనే
గ్రిడించి రెపాంపె సాంద్రికనే సతిగలెడె.

క॥ అవిన జరవాసకళ్యయూ
ననకంబూ తాతికింఫలన గ్రివెం చం
దిన సాధఖ వాంతినే తం
గని(తే) నెవే చిలుగ నాడె గాదితి సాతనే.

మ॥ అనఘూనియుధ చింత కాయు దగచేసా విక్షరాక్షేశ నం
దన కేసాగ్రభశి తాల తాన సరటం నారా చ ఘారాపాటి
గన త్రైత్రి క్షగనేశిషేశిన కజం గారాన నితారన
తనత ఖ్యాతి ఘటిల్లనిచ్చు పాంతిరా చ్యశ్రీలనే వింటెదన్.

సీ॥ ఆంగ్ర జూతియైన యువల దరారాతి
యైనప్రఖ్యయైన యుద్ధ రించ

సంగీత శాస్త్ర ప్రవీణుఁడ కేశ్వన
నిట్టి సంధానన నెరకరాదే

కం॥ ఘనియాంధ్ర చెంత రాగా
బుని త్రిశ్లోకన నిశ్చారాధి చరణ సబ్బరసం
జ్ఞానేనెగ దిశ వివాహినం
దనవాలికన్నాన త్రైలోక్యత రక్షణ శక్తిన్.

మ॥ ప్రతిగద బ॥ ఉ॥ ఇన్నిక తాంటి చెల్లె కజకేశి ధరాతనయాధి నేతయు
క్షేక్న శరాన యుష్టి యుతిచే సిరి కేల కరాళ శస్త్రివా
యెన్నటు గంగ్రనైధరణి నంటుగ నేత్ర దిశల బవించగా
(౨౨౮) కిన్నెర సిద్ధ సాధ్య ఋగ ఋషి చరకేత్ర నవెన్న నయ్యదన్.

కం॥ తనకట్టె దకాదశరథ
తనయాగ్రజాని నడత సాంగటి దాకిన నినవం
దనవారి యులరితదా జ్ఞానే
జని శాస్త్రం చేరి కేలవా సన్నద్ధగతిన్

ఉ॥ వేంకటేశ జాల తవారివరం తటు యాలకించి నిం
దారిన యాత్రు వాక్క సిఖిలా శల సింజన దాకనేర్చై
లంబి కేశ నేత నది యున్ కతన త్రియ యాచి మొప్పెనా
చారణా సిద్ధ సాధ్య ఋగ చారణ సంతతి తల్లడిల్లగన్.

కం॥ సాలా సాంద్ర నిలా శిల
తాళా తాళంగరాశ దండాదండిన్
శైలా శైలిక చాకచి
పోలంగల వించ సాంగి నిద్వరలంతన్

మ॥ చని ఋరవాం తచంతగల శాఖి మొమె జగ నిద్రిసాయతా
పనధావ గింబిశీ కతన పుత్రినాంచి వెబరాజువం

దన వారిజాల గాంచి ధర వల్లరులంగ ఝుర్రెన తానదే
సిరిని చెలి ప్రేమ్వై పానకని వేనలి మైద రాధ రాకృతికే

క|| ఈశిలి కాం(కి) త్రిశిఖిన
తారాపతి నారద్ర-కిన్ని దయచేసి మొగం
ధారాళ్య కర్త శోభిని
శ్రీరంజల నటని నవొన కాయుచగలదే

క|| ~~ఉత్సా||~~ క|| ఎలతి తెలియు కనేరగ
యాతారా కాంతగలసి యుత్సాంబితరా
జ్యాతిసయాత్రి వెతన్
శ్రీ తాబాలి గనవెక శ్రీలతి వేలయించెన్.

వ|| ఉత్సా|| తారా కాంత దినేశ బాలచంద్రులు తృంగారతాం
తారా జ్యోత్స్నల చందనా చలదరి ధాత్రీఘన ప్రోదిరీ
తీరా ప్రద్యుతి రాజితా ధరలంకరాన పాఖ్యతతో
శ్రీరంగస్థలి దేవియాదరి హంతాళి బాల సంక్రాంతిచే.

వ|| అయ్యెడ ఆషాఢాది దినవర్ణనే చేసిన యెడ

క|| శ్రీలతి గగనస్థలి మేలా
వృత్తి దాల్చి నయట్టి బాల ధృతి చందిత రా
యుత పరజం జలధారా
ఛలి బాలిం జలద గర్జిత క్రియ వెసగన్.

మ|| కరకాంతి వాసి గంత సాధియ యుని ర్ఘా తా వా తా గాత్రమై
హరినాంగెంద్ర తరాతి చండ శేఖర ధారాస్త్ర సంధానమై
ఖరగండస్థలి మేఘనాఘన తటిద్దశ్యాలి రేఖాస్థిరం
ధర మెల్లం బడి నిండ సాగె ఘన చింతా తారకాస్థాని వెర్ప్పై.

గీ॥ అట్టి పదినాళ్ళ తా దైత్యవరుండు చెంత
దైత్యసైనికావ్య చేసెను దైత్య
యుద్ధ విలాస తేర హితాక్షబాత
తాళజాలక తన చిన్న దాయఁగాంచి.

(236) కం॥ . చేసిన శ్రీ శరధి తీరానే
యా తాపారసి హిత జహాంత యువాంత్రియ చేతా
నా సాసల నా వ్యాళ్ళతి
గా సిల సేయం గసాగ్ర గా విర్భయ తన్

కం॥ తేలిన తన కార్యస్థితి
తిలంఘుటి యుంచె గన వెతికించక తా
బాలా నా శ్రీ యెప్పోరా
దేలా నే వింక నాథ కేలం తెవియున్

కం॥ తన రాజశ్రీ బాటం
తన సామాన్యచర్య బాట తారాస్థితిం
తన దేహయష్టి తెవియక
వనవాసెం బైన యెంత చక్కన జేయున్.

ఉ॥ వక్రగ తాప్ర యుద్ధ చలజాల సహోయుత సర్వయాంతా
నక్ర జితైగ వెస యుత్తవేగక సాహస శక్తి నిష్ఠనా
నిక్రన యట్టి శాక్రి దెగనేసి స్వయ(శస్త్రిత) క్రీడలం
గ్రక్కగ సాగెదనిశిత కానగ చేయగరాదె ధీనిధీ

కం॥ అని యాడి యున్న యుక్తిన
ఘన శస్త్రీ నిదాత్రు తీక్ష్ణ కరరయగ తిచే
తన దాగ్ర హా శ్రీ వ్యాప్తి విష్టి
చని యెన్నే కిషిరం ధరాధి జన తలకలన్.

క॥ ఓనలాక్ష్మి తావె దశరథ
తనయుక్తి బానరాగ దశకంఠుంధా
జనసంతతి వారి దయ స్థితి
గని యూత్రం గదలు తాన కన్నుల గాంచెన్.

క॥ సరసగ పరగాంతర స్థితి
కరిగిన రాచెలగుంటి యుత్తరవారా
వాంఛితశక్తి దసరాసన
ధరణి సధి మించు నైపుణ్య వాడువారెసగన్.

వ॥ ఇంత సంతోష సంబంధ ధరణి బాగియుంత స్థితిపుంజ

సీ॥ ఈ జనతన యోగ బారితని యుద్ధతరాప్రమ దృష్టి-జెంచె
పినదిత కాటి నౌకలు దేరనిజంత తలిండి సత్రం
దనవాంఛ్రైన్య నేపన ధనంజయ పోతకరా క్షత్రీయ
కర్ణునకు రాజ నిర్ణయ గానకులధర్మ డియుండె కానరా

వ॥ అని దాశరథి దాయి ఓనను తారా సహాయుత దినకర నందన
వాంఛ కర్తనం చదించి

తే॥ ధారన ధాత్రి సాని తిహిత స్థితి చేగని యుంచి దక్షరా
శైలయునేక స(త్రు)యుల వేసల రించిన రాక దిగ్నం
దాతన శాంతరా చెల యూ వాంఛ లాలన బాల చకోర
తేరగ నైపి తాంత్రిక ఖ్యాతి శిల వెన్నయ్య జన్.

తే॥ ఓనల నీశ బాచల చరాత్రుణి రంజల యుత్రి కన్యకా
బానిన గాంధి శివహారి బాల నిశాచర సాధకేంద్రియా
బానిల యుత్రు నాయక ధీశాగత కేశ సహాయ వాస్థితి
శ్రీనిధి యైన దాశరథి పైరగ నేరి గణించ నయ్యజన్.

238/

కం॥ జననాథ బాలహారి నా
ననగలిచె రంత్రుసోరి బునకేత్రిలిరా
త్రునయు కేయియు నచరికిచర
బనకేనల నాశవెళ్ళ బదియగ నొంటన్.

చ॥ ఎవిచనకేస నాశ్వలబిలం నలకేరి యనేక చర్వలం
ఘనవర శైల కందరల కానగ డిక్కెల నేటిజాడలం
గనికని జానకీలులన కానగనేరక లబ్బ బాలచ
కేనకరహాంత బైంచిలిరగంజని దాత్రఘుటిళ్ళె నయ్యెడన్

ఉ॥ ఆనగ బారి నంటలి త్వకౌ క్షలిగా నిరశించి బాలకేం
స్వానినయా ంబనేయ హాంరయుం చెలశక్తి యెుంరి జానకీ
జానిదయా ద్రృష్టిలనసన్నిధి జారగ బోరసాహాంస
త్రీనయ కౌర్యధైర్య బయ చిత్రకళల గళి యుంటి నిలిచెన్.

కం॥ లనచెలియులం త్రియాయా
యునిలబహారిచెలి కియ్య యుదిదాపిచ
యన్యనదలిగి బలనిధిచా
యునరిగెరిరి చర ఘుటు సహాయు లచేవన్

తం॥ ఇట్లుచను ఉ॥ శానలనేటి బాళిగల యుష్ణయు దాటుల కందరాంతర
స్థానలతా గృహాష్టుల వర్ణకజంగద వేసి డిక్కెలం
జానకి జైత్య హాంలసలి చకేని జాడ గనంగనేరకో
గ్లాని బరింపి కీగలలి గంధకసానన కేకచర్యలన్.

కం॥ ఆహార నిద్ర వెరగక
యాహా కార గలిబాల యా నలగలగా
యాహారి నా శవ జిరిరి
సా హా నధవ వీలిధిరి చర్యలబాలన్.

క॥ తెలియక చేసితిం

తెలియక నడిచి నల కలయు దిదరిత్ర్య

ష్టల చేసా కంచ్చెత్తి

యులబడి కసియుం గవలది నాద్ర(3)యాలఁ?

వ॥ ఇట్లు అవిరళ తృష్ణల నాకాంక్షనలు నలుదిశలంబు

సీ॥ రంజిల్ల నందనవాటి వేత్ర సంగతి

కాంచ్ర సందర్భత గలుగి చెంత

సలలాంచ్ఛిత సంభూత యూ

తో యూంతక కంధరాంబ స్థితి గదిసాగ

కరదేశి గాంధర్వాంధకార సంహారి కాటి

నిక్షేప నత్రియు నెగడి నట్టి

రత్న సాల వైరగ్య రాజనే మాగతి

రంజిత రాజద్వారి దర్శించి యుండు

సలలాంచ... లంతగని యు యుద్ధబానకేతన

తృష్ణలాకంక్ష యుదగించి తెలియకట్టు

యు వి గతిదవిద్రాక నెగడి యుంద్రా క్రివేరి

సంచరించిన యంతంత జగతి యుగలా.

(24a) తే॥ ఇట్లు చేతి యుంచి యులయూ తెల నందరలే జంకిరి నట్టి

దాసరధి కటిష్టు నరుడి సాగసాగి తెల్సుకొంటివి

సీ॥ జనయి(త్రి) యూ జ్ఞ దాసరధి దండక

తాన సొంత స్థితికి తొనరగ నైల

బర బరాది నిజాంబు తత్త్వల సందరసిల

గస్త్రి కలగాల చందన ...లు

అపరరత్రియు చేత దశగ(త్రు) దశారి
శ్రీలజలం తామ్రులి జెప్పినెల
యాతని దంటా మాలి యుర్వి జసారధి
జాంబ జా త్రాతి నలి దెగటూ రనెల
ఇట్టిరానెల కీయా ఇవి యాంజనేయా
తిమిర చరనేల నన్నులె నేయునెల
తృష్ణా నరిచే నట పెలియు వెక
గల్గు తానవు చరియుంచ గానదెలా.

క|| శ్రీ హరి సేనల్ జాతిం
ననలగనాయుం త్ర శిఖరి నింధర నయుడుం
ప్రినతిన నరసారథినం
దననెరజనెల తెలిసి అవాల వాం చేలన్.

సీ|| దశరథరాజనందన నధా నర్తనత్రియు
నట రికరి తిగట్టు నట్టి
గృధ్రా సించ త్రా త్రి నంచరాం అరస్థలి
నట చె చంగటికీన ఘుటులగాంచి
నలయు నందరచారనా జేరి జనిగా
గణియుంచి వార్ష నంగలి దశనట్టి
అన చర్య లన్నింటి దాచనెరిరించి
జ రి యునచారణా సరణి నెగసె
కైక సీనందన నిశాంట కర్తనరని
సరస స్వంగార తానన సథలి స్వరాంగి
యొంకజనకజి గట్టిగా యురసి తాంచి
జగతికి నిక్రి ఘ్రుగతి దేర ఖారతి లన్.

ఉ॥ కానక నత్యంశలో గలయనగాని ఎరయుంచనెలది స్వర్
గ్గాని ధరి యుంచి చెంటె దనకంఠ నికాచర్ గాఢతాప్యలం
కానగళ స్థలి నరసి కానవధాత్రి క్షేత్రంగి య్యి యా
జానకి గంటి నంబరికె చక్రిగ తద్ధ.నిచ్చె నయ్యదక్.

క॥ కిన నా యనక్రంత కిరం
క్షనదేదా కొత్తా త్రదతే కన్యా
ఘనదరశిరి దలసి చక్రిగ
యనిలలా మాఠసంగలి యా బ్రహ్మ కలితేన్.

సీ॥ పంకజ చక్రిగాం చెనరనిత్యుల లాలించా
రాఘవా నిక నెదర కదరి
జలరాశి దేలిన శైలకన్యా నదీ జాతి
యట గకెల యా నియాని
యలబ నింపించు జ క్షరాంతర స్థలి నిచ్చి
దిశల గండ్లి నాం గచిరి చేరి
యక్క కట్టిన నాం కాలయ ఇననిచెత
య త్యంత సత్రయశీలం బయ. . . . (కదని కదని)
~~(జలరాశి దేలిన శైలకన్యా నదీ జాతి)~~
~~(యటగకెలయా)~~
యుంచ వేత్రముల చే హొట్టిన దట్టి యాత్ర
త్వంగ ధరణి ధరత్రిలలి చెందని
నంతకొ చెంట దిక్కుల యస్త్ర నిచరి
గనసె జర కెంజాయ తెదగ గానా

గీ॥ ఇంతగా రాంధకారసహ్యులి యజాంట
కలసి నింటెన నింగి చేర. . . . .

............వహారణాది

నగరనుత గాత్రా యష్టియష్టి నాటికదగ్

క॥ లంకిణి నడచి నంతా

తొంత్రియు వేళ బరవ తెగజి యుంటం

లంకా నగర స్థితి

యుక్ష్యంక .... లజ్జాపరజిన్.

శా॥ ఆ లంకా స్థితియుం తటుం దెవిని దేహాన్నావె వెంగటుం

శ్రీలా నంగ యుసంత నాకనగ సౌర్వం నార తాం హారధా

త్రీ తే ఖ్యా యుతగే తొంనే చరి తరలం న్నాతి నిర్మించితా

చాలా రంజిత పేతగా నరసి తత్వా నిధన్. ......

క॥ ..... తి యు లంత్రియ యా

జనకతనయు చేతకిత్తి జనకతనయావే

ఇనరత్న్న తశి కదా ళిన

యుని లబహారి నేతసాం హాంసాంతి నతిచెన్.

సీ॥ ఆనత స్వంగార తానన కావికోటల

ధరణి స్థితిని త్రైళ్ళ తన్న తన్న

చనటి నికాచ రాంగనల కర్ణ పై

నానికవిల్లి .... రీనలరి

యూజికే తొంచిన యుత్తుతాడి నికాటు

స్త్రైర సంహాతి చెంది చెంది

నత్ర జాతర ధాత్రీ నత్రీ కచేజికీ

లంచెపి చెంగటి కేరి చెలరి

యుతని నగర తరాళ కొలాక్ష్మి నిఘల

చెరరిచి సంక్షోంచి తరగనా పేట యాజ్ఞ

కటకిల ఖేలింపి వాంఛనేన గలపి....

సారధరయించినటి వైచియుండనిలచె

కం. కంటికి సాక్షా దిందిర
కంటికి జన కక్షితీశ కన్యం గన్యం
గంటెన్ సత్పుత్రీసర
కంటికి జగన్మనని సీత కంటికి కంటెన్.

వ. అని సంతసిల్లి దాశరథి యుల్లసిల్లెను

కం. నా చం(ద్ర) దశరథక్షితి
పతి సరణి గాదె యనఘు పరుణా గతినై
పతతి వ్రై_ నారాణియా
తత గతి విర్పు గలవె యందర తెరగన్.

చ. అనవరి రాజ్యపాలి యతి వార్ధక సస్థితి వేచి వచ్చెగా
యనిలపు కేగ నేతగదె యంజని కేల(గ) యుంచె బంతనే
స్తిన వాంఛసేన వెక్కడల చిత్రగతింగ జాతనల రచించగా
గని పింత గార్య సిద్ధి కయి కిలు నింజగ పైత్రి యయ్యెదన్.

కం. అన సంతసిల్లి దశరథ
తనయ క్షితి జానగాంచి దండకరేయా
యనిల జ ఆ పారి యం(ఘ్రి) స్థితి
నెనయగ యానతి రచించి పింత గతినెరయన్.

చ. క్షితి తనయాంత పొంగి జయ చేసిన యట్టి దినాధినాయకా
యుత ఘృణి కెంపు రాషాగ నిల యాపాది యున్నన వేళ యందియం
బాతనయ సార(గ) బాంత ఖలసె చెత వేర్షుడ రేర యుష్టి వెల్గె.
ధృతి చెడి నేల బారి యతి దీనత వేచి ఖరారి యడ్వెదన్.

25(అ) గీ॥ ఇదియు బొంత శేసి కప్పెద తెలిసిదా
శరధిరాజు పోళ్ళ సకల కీర
సేన వెళ్ళనిండి రావరధి వెంట
వెంం ఇచరరాజు వెలగనంత

క॥ దనిధీకశురారి యుగచర
సేనల చే ఇలలి దండ వేంన బొందవే
వానాల కొంబె కెరలి ద~~కానసల~~
శానన ఇచరాంతవేచి యుగ్ర(గ్రు) హాద్రుష్టిన్.

క॥ ఘనరత్న ఇచిత సింహో
పన ధరజిం నిలచినతి సాస్త్రుజనరా
శనకేర్త్ల హింత సరజేం
గని బారంగ జీవి బాల నొకఘుటిల్లిన్.

చ॥ కటుకటు తాటు తారి తన కెంత దలంచగ వేకయుష్టి ది
త్త్రటు హారి సేలంగల సి కన్నధి బంగటు కేశి విల్లి నా
డటు గిరి ఖ్రాగిరిత సహా తా(ద్రి) యు హిం న కరాళ సారనం
ఘటిత కరా(గ) శక్తి శివతం దక యొత్తున నన్నెరం గరే.

వ॥ లేని యూస్థాని (గు) క్రి తిల్లు త్రేగంటు రక్త జల ధారవే
ఖార బంధ నిర్ఘాత నాద తిరస్కార దంత సంతాన సం
ఘటిత గిటు గిటు వినైరయు, దక్షు నాశితా రంధ్ర నిర్గతాచిలా
హాతి ంగయుష్టి గంజ దశ నిర్ఘ చార త్న రత్నకిరీటు నిగ
నిగన్నాయు తే చదలంటు శిత శాఖ కంటు కా శ తారకేశ
న్ప్రటుల ల్లి కృన్నాజ ఆతత ఖు ఘన దేహా న్యాదన హరికే
నాటి తిరిగి తిరిగి దిగ్గి ఘన ఘనా ఘనని శ్యాక్ గన్ధి
గాదత్ర్యనవే చంగ హించ యు(గ) స్థాని నేటి కొర్వు దృష్టి

పండనాయుత సింహాల గాంచి నర. నరాసన మధ్యన కుత్తిలందగల
గదవేపించ యునవృశతం ఖాబా గంధిగం ధిల కరటికాం
చన నహాంగ స్త్రైనకల అకక్షా (అ) యుత యులం కరించిన
. యుదిగంధి న్రవాం విసార్బ గతార్య నక ఘుల్లర ఘుంటు
పంకిజ హాళక హాళల రంతదరం జైయుంద నిఖిల హాంత
నరాసన కర్త్ర కందరిత వేజవత విఖియుంచిన యుదివెప్స
యునివె ~~(స్త్రన నహాంగ స్త్రైనకల అకక్షా (అ) యుత యులం)~~ చి
విశించిన హాలాక్ష్మి నాగెరవియు హాంకరించియుంతటు
తెలయు ద్రుష్టించి

కం॥ లన యూస్థాని ధరిత్రిం
ఘన రాట్ముస కర్త్రశలి కార్య నిధి దశా
నన . . . . ంచరకేఖం
గనిదాన త్రైత్ర సరగి గగియుంచె ద్రుతిన.

క॥ నరకిరటుక కర్త్ర ద్రుతికి
హాతిసెనలగలసి వచ్చ యుకటూ యుదని
క్షుర గంగన చవి యుంచంగ
సరగి మొ హాతికర్త్ర తైకనరి యునగా

సీ॥ అరహాత నే నింగియు నెనె నేదా
హాతలంకగ ధరిత్రి దన్నవెనె
కలచనె జుబంహసిని కదవెల్లబూరంగనలయు
తాలాక్ష్మి నలచ వేనె
గంక్షాళ్ళయు స్త్రన గంధ్గానికునెయార్థ
పంట్రువేదాల నదచవెనె
శిరా ద్రిబి క్షుర సంహాలి వ్రాళ్ళచ
గట్టియుంగరి యుద్ద కట్టువెనె

తెలియునే యాంక్ష్మ యుంత్రైనగలిగెవేళ
యుంత టికి కైన నిలిచె దచ్చింత వేల
యు శని సంతాన తెర నా ట్టిపో ససంచ
లిం వృతా రాలి రాలిర్యి కైక నేయి.

కం॥ నన్నుచ టికిగా .... ఖ్రీన
అన్నగ రాజెలల దెబ్బి త్వరా గలిగాన్
సన్నిధి నిరి యెడ నాయెడ
గన్నన నర్మాగలి గట్టు గాంచెద ననగన్.

కం॥ ఁ్రియా రినట్టి ~~...~~ గాంధల
కనతానం దరస సిద్ధిసల లినదశకం
తని కాంచ రా(గ్ర)ణి గని
సనయు (శ్రీ)యు చే నన్నిట్టు సవాజని .....

కం॥ ..... రువాంలం వాందిదిశాజే
సర్వరస ముదయి మస్త్ర రాత్రసంస్థిత మునుటికే.
దర ముకికి నీ ని జరాఖ నవి
స్ఫురిత పవాంం భాలెజ యుగర సురచిర నఖరం

చ॥ వనధి నిశాంం తశాంత వయని వర్ణ హ్పదాం ముర భూంజుఝాం జా భం
జనధ్వజ చత్ర చత్ర నఖసాంరస విద్వ .... స్ఫదక్య జా
తనుల ఫువంద్య వంద్య మినుత ప్రతిభాగుఝ జాల జాలవ
ర్తన కృత లోకలోక హింత ధర్మ్య విచార యుదార వైభవా

మత్తకోకిలవృ॥ కలగవారిధి కన్నకా కృత కమ్ర సక్రుత ఫలోదయా
ల .... ను హ్బవారి తసకిల లాల పూంర్ణసరిప్రాయా
ములవాం రాజి ధిగిగ సేవిత వుంజు లాంఘ్రి కుశేశయా
ఖలజ చత్ర గదాశి కార్మ్ముఖ సం(గ్ర) హాప్తల (గ్రీ)యా

గద్య॥ ఇది శ్రీమత్కర్పూరంవాల లక్ష్మీనృసింహ వెంకటేశ్వర
వర ప్రసాదలబ్ధ సకల సత్కవిత్వ ధురీణ శారదా ప్రసన్న
వివరగా శత ఘంటావధాన వియద్ధునీ తరంగ విజృంభణో
జ్జృంభిత సలలిత మృదు మధుర గంభీర వాగ్వైఖరీ
ఖురీ ధురీణ స్థాపిత శేష విశేష ప్రసిద్ధి సాహిత్య
సారస్వతాసు కవితా స్పష్ట భాషా విశేష సంస్కృతాంధ్ర
నిరోష్ఠ్యాది వింశతి ప్రబంధ నిర్మాణ మౌద్గల్య మహాఋషి
గోత్ర పవిత్ర తిరుమల దేశిక పౌత్ర తిరువెంగళాచార్య
పుత్ర మతిగంటి శింగరాచార్య కవిరాజ ప్రణీతంబైన
దశరథ రాజనందన చరిత్రంబను మహాకావ్యంబు
నందు తృతీయాశ్వాసము॥ శ్రీమతే రామానుజాయ నమః॥

(2తా) శ్రీమతే రామానుజాయ నమః, శ్రీ హయగ్రీవాయ న
మః, శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః,

చతుర్థాశ్వాసము

శ్రీ వేంకటపురుషోత్తము
కావేరీ మధ్యకావన కాంతా
ధ్యానవాస విశ్రమ జేకరు
కావిత కాంతయె యకర్పూరాద్రి నృసింహా.

వ॥ తత్కథాసరణి యెట్లంటేని :

మ॥ వన యాస్థానిని శాటి రాడ నయనా ధవే చకోర గాంచిచెన
కేరన లంకా(గ)రిశి శైలం తనం దనత తాంగ్రం గంటు దర్శించెహ్వా
జ్ఞి నిత స్నేహ తరా(గ) వాంఛిన్నిశి చలించం గాంచి నీరాజంబై
యున్న చల్లారి చిదాయుధ యహా సంహారత్రియ వేళగన్.

సీ॥ నాకనాద ఖదాంకి నందనాహంకార
కలితగాంధల కెళ్ల యెలరి యెలరి
ఘన ఘష్ట పాంత్రా ప్రన రాజసాంపాన
శాస్త్రజ్ఞ గాంధల వెల్ల వెంబ్లు వెంబ్లు
సకలశాస్త్ర జ్ఞాన చరణ కఠంధర జాలా
గళిత గాంధల కల్ప కరికి కరికి
వాక్షి ఖ్యాంతికి నాట్యె దశాస్య నిర్మ..
రాఠనిత్రింపి రపాం తా(గ్ర)పాళ్ళ. . . . . త్రి
కాంచు సంపత్తి సల్లాళి కైక నీక
నిష్టతనయ ఘగరాఠి నిష్టసని యె.

తే॥ కేడంత తెవియకేశం
నాఢి కశా యాంగ నిట్టి యాంతరలుపా
యూరంగ నట్టి బాంధవు
శిరోత్రినె కార్య బాల్య విద్య బాలా(హ)

మ॥ ఏలబడి చేసి చిత్ర వపానార్జుబు నైరుతి కంధీనాయనా
నిలఘన దాంగ జాంర్య ఖలిల నెక్సైర కినైర జాసిద్ధ సంతతిం
గలన పాయించి నట్టి (త్రి) జగ జైన రక్షిత కర్మకాంచనా
చలద్వా తిశాల చందతర సా. . . . . ఘరాఠి యుప్పటన్.

క॥ శిఠమె బూనకి యమ్యగు
హాఠిమె దానరధిమె మెన్యయాదిగాక నిశా
చర నాధ (త్రి) దశ ఘటపే
కిఠ చరకర్మ రయువేలు కేదారం గని.

సీ॥ శృంగార కౌనన త్రిలతి బాలసంతతి
యంత త్రుష్టి నట్టి యెనెటి.

శిలలచే ఘనరజతశ్రేణి

బాటతెచ్చు యులరి యుతిలరి,

పొలదండ నాయకా పొంనని లవన

దానచిత్రగాథల తెచ్చు జలరి జలరి

పంక్తి లప్పి త్రా . . . . . నఘుంటు లరి

(౨౮౮) ధాత్రి కచదరా యుకేలి

కేతనా యుత్త్ర గాంగే యురాజి

కృపాశ్రీ యాకర్ణ కర్ణ దిన్నలాయునేని

గంధ గంధిల దంతి బింబాంబ రథరాజి

యు దవి బాహ్యా బద్ర లాయునేని

నిలల, యురయుం గళ్ళ ధనధాన్య పోంతార్థ

పౌరసంతాంటి నవగాసి యుమెనేని

నిలిచి నేనాడి నష్టి బూనేటి సరాణి

యుయాదవె దువ్వాంత్రా గలిగా డెయుదేటి జాల.

కు ధరణి కన్యానాయక

చెరత . . . . తాగ్ని శిఖ వెల్ల నిశా

చరన పానస్థావి యుండ

సరగన యూంత్రి నదివెస్ప జూగికనేలా.

చు ఓకటు నిశాచరా గ్రుశి దశాస్య జగజ్జనయు త్రరాజకం

న్యకనిటుకేల తెచ్చి తిరయు త్రియ సంధిల దెచ్చి నట్టి రా

నిదియు ఘుచింతచే చెనక నేత్రి దనేరగ రా . . . . . . త్రుకే

తికి వదలుంటురాని సరళింబిల తింపగ వెస్పనన్నటు నే.

చు శరనిధి దాటి లంఘి తి రసాస్థవి నేటుగ గెంచి సీతతో

రరసి యగచ్చుటుం దరికె యుద్ధని శాచర కర్త చెరియా

క్రూరతర శక్తి లంక ...... కదపించి పెకలించి వైచినట్టియా
హనుమగని ద్విషకీర్తి తెరగా రయుకాండ ని కథ తెలుపుదాం.

సీ॥ నిబాలగదలని నిలకంధ గదాస
మొష్టి వృత్రారిల గని యొవడు
అఖిల రాక్షస్త్రశ్రేణి నగగంగ రాశిక
యు(గ) బూ(గ) బు శక్తి ని(గ) పింపె
కం...... ఇలింపి లంకదాటించి లేపిన
హనుమత్ శక్తి నెలవిన యుతని నెల
తెల్పగ శక్తిత్వన చెప్పునిన్నెబెన యూగా(క)
నే కాం(త్ర) పాట పాడెద

ఇతర నంతట యుం తంత గాన హాయి
అవాటి చెప్పెగా ద్రిశ్యంగ కలిగినట్టి
కారణదిశి లెనాంగనా లెనయునిచ్చి
శరగా నినయున్నిటూ వెప్పు బారజిరో.

తే॥ గణాన చెక్కి నయూం కార తళుల చేత
(27a) చచక్కి నైకట్టి కెన్నియు లే బాలగలిగి
సీత తేనెల యుందర చైరచనల
లంక విడనెలు వెలిక లంక యూలా

ఉ॥ ఆ తల శక్తి సంధిల రగించగ హా(త) నమ్మించరాక్షసా
రాత్రి వాదించె సారకరి రాజతనీష్ఠ శరాస నార్తని
క్షుత నృధా(త్ర) ధార లదికత్రియునీవల వెల్లడించగా
యూతని నాయన సింహ యువా గజీయుంచ కదాచిక్కెర్తెదె

క॥ ఇలా చింతదల గింపికిలా
కొంత కానరదికిచ్చి ఘనసయగలుదే

సంతతి హింత రాజ్యంబర

సంతతి రక్షించగదెవి శాంబరనాధా

గీ॥ ఉనిన తనదాయు శని చంద్రహాస కాలు

దన్నితన్నిన దానికి ధరణి బూరి

వేచియుంచర లాత్తి యూతెంచెనాడె

సాంపాస త్రియ చేసితి ...... శీతా.

సీ॥ సీతగాం దిదిద్దైత్య శేఖర ... లనద్దిన

యుష్టి నీలాం పింసాని

సీతగా దిదిద్దైత్య శేఖరని నెత్తి తెట్టి

బూలిన యుష్టి యుసని గాని

సీతగా దదిద్దైత్య శేఖరని హాటి

నట్టినయుష్టి చందాన్ని గాని

సీతగా దదిద్దైత్య శేఖరనియుంచు

న ..... నట్టె పత్రార్థ గాని

సీతగా .... దఘా తనాటి

నట్టి వాలవాల నత్తు సాలాశి గాని

ఝైన సాగాంధలాం వించి చియు తాని కృపాంఘి

నతని తిరిచ్చినగాదెని యుంగరమ్ము

వ॥ ఉని వృరా విలగా శతియు నాడిదృ తంహోత ఘాలసంగతం

తనతోటిన యుట్టి బూరజని .... యుంతనెరంగనైసిచ

య్యన బలరా సిదాటి నక్రాకలం(డి)చ దినితవెం ~~[illegible]~~ (న్నబెంతసా)

~~([illegible])~~

త్రిన కరమాంతగాంచి నతితెసి గణించిన వాంఛ్ల హా విద్యు.

కం॥ సారంగ ఘోరియాతని
ధీరస్థాయి గరచించి నిలుచెడ గాయం
కారాజ్య కర్తృవైసడ
. . . . శిఖరాంత సాటియురయుం గలరె

వు॥ ఉయ్యూర॥ కం॥ ఆరాజ పోల్చ వింతగతి
సారావిధి సాహితశ్రీ దినత్రయ ధృతార్త
య్యారనవయు వించె నిరా [illegible]
వారత్రియ చాతనిష్ఠ ఉలోకయ విలసే.

చు॥ జలనిధి గాంచి దాశరథి చక్రగ సారెతెత్రి నిత్రినం
లలిత తరంగ నిర్గత ఘుంఘుం ఘుళ తెల్లడ పొం[illegible]లారకా
స్థలి గడయుంగ నింకె తనసంగడి చక్రని దాయువాక్తిలకే
తెలియగ జేసి వ్రాక్షనిత తీర్థలరామాత వృష్టిదేరకనే.

కం॥ దాశరథి యింరి యుంటిన
ఆశరనిధిగని కరిశరాశ సనయుక్తిం
దాశరథి శస్త్రి [illegible]విరిచి ది
గీశరథిక కెయి తెన్ను నెదసంధించెనే.

(276)

వు॥ ఉంత॥ ఖరరాత్రి సాంధి విలలం
శరనిధి దనరాశినష్టి శస్త్రి కవేలం
ధరియించి సాయు కానన
చిరతర సింఘాని ఘటిల్లి జైయుగ నంతనే.

కం॥ ఆనారా చక్రియు గని
దీనాకృతి జలధి జడసి ద్యుతి ధరణి జా
జాని చరణగ్రహ సంస్థితి
కానతి రచించి కవితాం జలిచాలనే.

ఉ॥ ఇంతనె నా తెరంగరయు నిర్ఘృణ ఘటిల్లనవేచి కేలను
శ్రాంత శరాసయష్టియురనక్లైనయుంచనవైలయాద్రిని
సంతతరాజ సంతతిరసాస్థలి కార్య్యనతింరొంచెదిం
శ్రాంతకసాగరాఖ్య దనరారి విచల్లర గాధవేటకిన్.

గీ॥ జగతిని నిల్పి సగర సంతతి సాంత్వి తరల
రం[illegible] యాదివారి జుడించె నన్న
కాంక్షినవురి నాథ రాక ఖిందు....
... రకీర్తి ధారి దైత్య వాంఛా.

క॥ దిచరకొంధనెన్ని నిస్తిల
దీచరణి తృష్ణ కినాధిని యుత ఘ్నాలి
దీచరణా రాధ నగతి
శ్రీచరణ క్రీ ఘటిల్లి నమ్మినకొండా

గీ॥ ఏనఖరని సౌవరాట యానాథలు
కలరకిని....కేశరాస యుష్టి
చేతు శస్త్ర ఘటున.......దిరిత్త
గాదటున్న జలధికేనగరాజి.

క॥ ఘనఘూర్ణి నిచ్చెం ధిం
చెన సాయక ధార చల్తౌ సేయ నరాదె
గన కత విఘటంగ జెసెద
ఘన తత్రి యుజనితి స్నయా విం చగదే.

క॥ ధన ధది శరతస......
నన రాక్షస క్షితలలరి నా......
ఘన శస్త్ర కచ్చెనందరి
[illegible]

చ॥ శరనిధి యాజ్ఞ దాశరథి చండ శరాసనయష్టి సింజినీ
ఘురఘుర సత్రిస్వయి ఘన కాంత దిగంత నితాంత సంతతం
సరగ వొంగించి వాలరి గిచండ సమిలి నెరయంగ జేంత
చ్చరథి పవన్త్రి క్షైచర రసాచర కీర్త్రనవే చ్చనయ్యెడన్.

కం॥ తనవెంగటటి మాంత్రిసేనం
గని నీరధి గట్టు వేత గట్టుగ హాంత్రిం
జ్ఞనవైత్ర్య వాంతయా నట
యు నలత్రి యు వాల్మీకి శల తరిగి సరగన్.

కం॥ తలవచ్త్ర నగాంతరనం
స్థిత ధరణి శిఖరి ఘుటుల దెబ్బ్ల నజలధిం
(ఇతర) ద్యుతి సంధిల గట్టెన్నల
శ్రీతతి ధర వర నేతసాంటి సేయంగలరే

శా॥ ఆలంకాంస్థితి దాంతకం ధనయు చెర్యన్ గట్టు గట్టించితా
వో ఇంకాంక్షు నవాంత సత్త్వరి చరాధన్యేషు చ్చాటూ సంగతం
చాలా రాత్రి నచ రైశిత్వాల్ కలక చెవొట్టించి చానింక్షే
కై వెల్లం గణి యుంచగా నదచె యుక్తి రాత్రి యున్ వరగన్.

గీ॥ ఇట్టి సరణి గట్టు గట్టుదారి నిహాచ
రాయి యర్ధ దండనాధి కేశ
ఘుటుల శిరనితర్కగ.... నివంతనేత్వం
గాద్రి మొరిగె నిలబెట్టె శక్తి.

చ॥ ఉంతటి యశేష్యమైన వారిపేనల చాలత అత్స్వంగ కరి నిలచి
దా నరధి గంధ గబ్బ తంఖాంఘ్ర నలాంగ సాలల చాలకిం
జలలి రంగు లతంగ లు..... తర సాంత్రాంల తాసార
...... ఝరి. కల చాలత సకల ధరణి జలబాంధర

స్థగిత విగంత శృంగార కాంతార రేఖల బాల నాంగేయా
సాలవీర కలన కేత నా యాత్ర రాజ సదన ఘుటులబాల
బంగ వింబి రత్న ప్రాయాలన .... సరణి యుం కరించె ....
కాగ్ర నగరి దర్శించి తలగ ఱించె టి యా రాజు సౌఖ్యం
క్రైక తక నిష్ఠ నిశా చర నేత చారం జాగ

గీ॥ ఛేద ఘుల లంకపై ఖ్యాల రశ్మి యాచంత
కైక కేయా దిత్య పుత్రు నిమీల
వింత నిశాంకేత తెనయు యాస్థాని భాస్వ
... నడి సౌనె యాతని గన గాంచె.

కం॥ తిరియుం గ ధిల గకేతర
కలగతలల బాల నెనర చిరరశ్మి సితా
కలి తాలంకారస్థితి
నలరెలంకా ధినేత నల్ల... నికాంచె

సీ॥ కాలా గ్ని తీక్ష్ణ ఖడ్గల తోరధయించు
రెండెడల రాక్షసన కర్త వెన్ను రించు
నయ గాత్ర వగ దండ నాయకుల
కార్య కార్య నర్తుల తీనయుల్ల
జగతి రసాతల గగన వారాతలయ్యె
జయ్యనిరి వాస్తు గతని దిర
నాక నాధ జాదాధి నందన రేఖల
సాం వాసా లం(త్రి)యుత సందడిల్ల
యస దృశ వీరభ్య ఖచిత సింహాసనాగ్ర
దన రధిష్టించిన దశాస్య దైత్యనేత
కంటెసా క్షాత్కరించిన కాలదండి
దండి దనరారె నంతంత ధరణినాధా

వ॥ ఆవియాడిన దాశరథి సంతసిల్లి లంకానగరం గాంచి

గీ॥ యింతపురి యింతయాకృతి యింతసిరి
యింత తేజంబు యింత వెలుగ నయింతవంది
యెట్టి సాహసి గాంచిన యెట్టివల్లి
స(త్య)ము గణించ నలవదె యా(ప్ర)శస్తియైన

మ॥ ఆగ ప్రాసాదనికేతనంధరల వేనప్పుంతె ఇన్నిస్థితుల్
ధిగ ధిక్కారదిలి నందన ప్రుటుల యంత్రాంగెల్పి కంపించనే
తెర కైలాస శతాంశ్రు జీక్రు శతి గనెంతె కానక చందమా
జగదానాధ్యత పెంప్పు నెరది సదా బారత్రియం పెందినన్.

క॥ ఈ నరవాహన(గ)జినే
యానస దాహరణియ లోయల రెనడె వెనా
నైపై నాత్రించనే
గానొరనటున్న యాంత్రకాశ ఘటిల్లిన్

క॥ నాలు ప్పిల్లె మెన్ దరణి
జాలిన్ దాశరధి చరిత జలబదానన
శాస్త్రాలన్ రష్మిత జనన
ఘూలన్ జారసాలరిదియు గాయనిధా తనే.

సీ॥ సింహాణి యుల్లసా సింహకిసెగసి
తాపకల సన్నాహ మాంతి శయుటిబాత
ఆస్థానిర్మై నిల్చి నట్టి లంకాధిప
శౌరి చెంద తారాజి పేసి పెంత
దండనాయక రాజి దండిత్రి కాంచన
ఘటురత్న కేతన కవిలరాంజ

కా

కొలల నన్నింటి జగతి ద్రిక్కగదన్ని
ధాకలుం గొరాజ ధా ని గలసి
భుజ ఖయూ నందసాం వాస స్త్రీల దనరి
లలిరి యొ తెంచిదా కరధి ......
ఢోళగవి యుంగ జయిరా ...... వ
సేనతెన్నింగ దనరారె చిత్రకళల.

వ॥ ఆ యుష్య వంతా సేత కర బారభా ఖ్యాన బారభ సరాచర
కర్తల చే దాశరధి అత్యంగ నిబుధయనంత సంఖ్యాతైన
గరర సేసల చే నిలిచిన తెరలగా కల్పించ సకల సన్నాహా
చర్యల హాంతరాత్మ సేవిత లాంఛ దించ ఎతెంచె.

క॥ వారస యదిగా శ్రీస్వకా
గ్రర స్థవి తాంర శాస్త్రబుచరారి నిరం
తర పాల సంగతి నిలిచెన్
పరగన వెరిగించ రాని చిత్ర ఛాయన్.

గీ॥ సింగిగాన రాని నేడ నిండిన గాంచి
దానర స్థిరకా స్వైత్యకర్త
శక్తి గాగలడె లసి సక మెచ్చ రధం
శ్రీ నరాంభగ గన లీక్ష సరళి.

(౩౧౧) చ॥ శ్రీలతి లనయాధి నేత లన చెలి నరాసన యుష్టి నారినం
ఖలతగతి నస్త్ర సంఘు యున చేసిన శాస్త్ర బిగారి చిత్రసం
లతి వృణాలి సేసినయు ధాయు ధత్తై జలరాశి నలిదిశల్
క్రీతి గల యుంగ నిండెన హాసిద్ధ ఖదాంగమ రెఖతెన్నగాన్.

గీ॥ బానకి నాథ గర హాంతి చేసి కాంటి
వెల చత్రా శ గంధ్ర వైవెల దిక్కి

నలినీ రాజ గృహస్థితి యాత్ర దీక్ష
పింతని సాగర కర్తల నైనని యుంటే.

కం॥ తన తీర్థయాత్ర జనయిత
గని బాంధవ జాతి రత్న కవి తపో వర్గ
సనవలుగడ నేయం
బని తొంత నెప్పె హో నరణి జైంచగ నాదే.

గీ॥ మొన్న కని కాలు సంతతి చెల్లెనాస్థ
జాత కల్యాణ సిద్ధిగా జాంయు నైక
యాత్ర యుద పరంగ నిన్నెటు వలతి కట్టి
తేవి వటు కేక జెపి టిపి లెలవి దెలియు.

కం॥ జలధి ధరాధర తతినే
నలుపగ గటించి రాత్రి సాధి ప్రా స్తుంగా
బలద్యా ప్రాథిరచరనే
నల బాలన్నిల చెప్ప నట్టి నడక దైతియుంగనే.

వ॥ మని యుష్మ దీన యింకా చేవం గాంచి నైక చేజనకాగ్రజ
నిగాటు కర్త యాగ్రహించె.

సీ॥ శ్రీ తమ్ముతి చేన ద్రి జాజానిచే చించె
తాంత్రీ తార్థ సిద్ధి గాంచి గాంచి
యుష్టదిక్కర్తల నైన దృష్టికి చేని
నందన సంసిద్ధి నొంది నొంది
ఆగజీ తరత్నాకరాం తార స్థితి రాజధాని
సంఘటిల్లగ దనరి తనరి
గంధనాగ సతాంగ కెంపాధి నైనన
శ్రేణి రంజిల్లంగ జెలగి జెలగి

ఉంచిత స్థితి శ్రుతులమైనతిశయిల్ల
తెప్పగా సంచరించంగ తేక తాక
నిఖిల హిత రాష్ట్ర సేవితావనిం దక్షాయు
చైతన్య వరగాంగ నీల త్రిభ్రాతి థగాంస్య.

కం॥ శ్రీనిధి దరజీకన్యా
శ్రీనవదళముల ఖిల దిశల సరిదాంకగయు
జ్ఞాన గతి సన్నద గంగా
గానీటికి వైకసేయు ఖచరారాతీ

సీ॥ ఖలనిధికేయు దాతిచిన చండశరాసన సుత్రు ధారవో
వలయుల వౌధినా యుకదిగంత ఘున(ఘ) దశాది రాజురో
ఖలత్ప్రకాళిల నరి ఖలిమెగండె గడాంధ్రిన ఖానకేశర
లలితకథాభ్రుటుల్ తెలి.... జ్యైఘుటిల్లదే రాష్ట్ర సాంగ్రాత్రీ.

కం॥ రాష్ట్రీన సంతతి నెల్లా
రక్షించిగ దిశల సకల నిర్వ బానా క్షేం
రక్షించగ శ్రీహరి దా
నీక్షితి జనియించె ఖానకేశా కృతి చేన.

ఉ॥ ఖాంతి దిగీశితల్ సకల చర్యల వర్ణన శేయు నన్నలన్
ఖాతిన యుట్టి నిన్నధిక సాహస వర్తి(గ) హించి తెచ్చితో
(౨౪౮) రాలయు ధాత్రి(ఆ) డించిన నగాహి తనం దనకేశనేతదా
లల వాంఛితనాం తనికి తెలికె సాటి బగత్ర యుంగనన్.

కం॥ నీ సరి చెప్పె వెల్లా
సెసేయుని చిన్నదా...... వైకేగదియుం
నా సికనే యించె ఖరా
గొపురఖర సారకా రిగేయిజి కించెన్.

క॥ ఇసంకసంతసేరిచే
గాకపెర ఏయలి గాలకిందినేర్చితే
నలనక తనయు నిర్ప్పి నరజాన్నినేనె
గాని యున్న బింత ననన సేగా.

కం॥ తేనినప్పి జనని ......
తెలి రాగ్రమారి వృష్టి నేల కదకని చి నిగా
నన నిస్థిరాం వి నిశువింత
జనసంగతి నధిక నేలి పంథిలని నెనే.*

చం॥ (అంతనకోడ॥ ఉ॥ కంగక తా నయాం జలధి గానరా తనయాకనే తయా
చెంగటు నిత్తిన ప్పి వాంతసేనలు సంకర నర్ష శాయకా
యాంగన కేశవకర్త నలవార్చ రతంగని చేరయున్నటా
సంగతివాకరంబి ధృవసాంకాం చర్య నహించి ఉకే.

క॥ (ఆనఘులంకకేశ యాం నకాం న్వనాటు
కర్తకధికనేలి కార్య చర్య
తెలియ ఇాయి తెన్న తెలియని నాటికి
తిరిగిరాన రాజే తే........

చం॥ (ఉని ఖర రాష్ట్ర సారి ధయ యాం జన యాం క్షితలం ధరించి చ
యున వారి కర్త లంకకేలి వార్త సస్థలి సంధిలంక ...
శనరి కొంచనాపన ధరంధనరారిన యుప్పి శైకనే
తనయునికా చరా(గ)తిన ధరి(క్రి)యచేగని నిప్పై......

తే॥ యుష్ణని లవిన యాంగన వాలంగాం విలంతానేల యాంక్రవించి
కం॥ నేయాబ్యాం నేఖనయుత
నయుతికేనే బరి(త్ర)న సంస్థతియు
వ్యాయ తగలిచె తెలియాం

శైయ్యంగవరాయుడు స్నానదరక యూడెన్.

ఉ॥ నిన్నని గెల్చి వెల్చి చదివించిన కృ(ష్ణ)యు క్షత్ర వైరికిన్
లన్నిటి బిండి రాల్చిన ధరావిబుధ బాంధవ యుద్ధకల్పిత్రినం
జెన్నకరించి నల్పి జగ బట్టిర సాధన యూధినేతకున్
దెన్ని కగన్ను డాపకరి దేవుడు కించెదగ నాలకించరా

క॥ సారతర శక్తి నిన్నా
రారా న్పవా భా(జ) సద్భక్తి వఘునుడై
లారాతి బాతపావిదా
నారయు నాతండ్రి యుంగవాబ్జ సఖుడతన్.

(30A)

క॥ ఏదెరించిన బాండవ
పావన కాశ్రసి తేని యఖిలక్షేనం
బౌన విలంత రాజు సంతతి
రానందకృద్దగాడై యుల 2 యూలా

తే॥ ఆనవరాధకేసరి తయూ నిధిగానవి సాచరెంద్రుడనే
యూనగణించ నిన్నరయు సంచినవికిట దేవారత్నగా
మదెఱిగించి నీ(కు)గతి కేక్ష తినాచని నట్టిబాసికిన్
బూనకి నెర్మి(శ్రీ) సరిసంధిల వాంఛను రాజయుష్మవన్

క॥ చెప్పిన దానికి(గు) కరుణ
నిప్పిన యుధనిల పేత వేని యుండన్
శ్రీ వైర సంగరధర బాళిన్
(గ) వైర నిర్మనది తెప్పగాదె తాతీయన్.

వ॥ ఆతని కథవెరింగించెద

సీ॥ ఆలరు తాంటకి గత్వ యు ఆయుష్టిరక్షించె
శిలనాతిగా [illegible] చెత్తి బాలి

ఘన శరాసన యష్టి గద్రింతె రాజాంరి
వంచి యు కుంరించె తంద్రి యూక్ష్మ
కానకెనె ని కొటు కాంత నా శకెఢ
శెయు ని జుణాధి కల సంవాలి వాంలె
కా(శి) ఖుం రించె పొంచ్చుంగ నారి—
దయునె వె గన్నిధి ఘుటించె ఘల్లు బాత
తరతి...... యుయూంత నిదండ దె నె
లం... చెం......... రిత్రైనే కుంకవేక
ఆత్మి జుగదెకె కర్ణ కెతాధికెత
జుదతనరి రిలగా గులంచగనెలా

చ॥ ఘున కర రాంత్రుసారి కేర కాండ ఘల్లు (ధ్వ్ప) తాశని చండసాం యుకా
సన్ (ధ్వఘ) సింజునె గళితసాం యుక కెవిదకాన్న నెనరా
శనతత కౌననష్ఫుటవి సంగగ షెయు ని యూధికెధరా
తనయు సనెతి నిష్పు ధ్వతిజాన్స గతింగనరాదె యుంన్నిటన్.

తే॥ ఓని యూడిన యుంగదవారి
గని దశకం తరని నాట కర్త వాప్పదయు సం
ఖని తా(గ్ర)వా కాలా నల
ఘున కిలలనే సింగి నిండ సాతె రియూ దెనే.

చ॥ ధిర చర వానవె బున యుతం దెగటూరగ షైసినప్పిదా
శరధి ఖియుంచవెని సడి బాలదె బాలకయూతగానిపే
గరయుకతెకనప్పి శల యుం దర లాత్రు వాసించ దాసతం
దిరిరితి యూ(శ) యుంచ ఖగతీస్థితివెశెన.... వేదగనే.

మ॥ నరనాగ(ఆ) దశక్రుతె శత తిథినె స్తానికె తెంచకెం
కరలేలం జారయుంబ బి(వ్ర) వాయు నాగ త్రుష్టగాంగెయుర

త్సర ధాలంకృత వారవారధన ధాన్య క్షేల రంజిల్లినా
సతిగా నాంతని వెన్నవేలన వేవే. . . . . యుంగదా.

కం॥ తన తెటు నేనటు వరశాని
యనవటు ఘుదిసి యుటు సేతనని వెద నటువా
నని విన విజనన ంకివా
చననటు నావృష్టి నాంకి చననాగలవె

కం॥ గష్టి కదం నిలిరదత్తై
చల్లింగల కాయితెల్ల చదివి యాంవా
నాట్లాదెడి వారి ఘటు . . . .
దెల్లినర్ర కేటు నర టి నేతెంచి తటన్.

గీ॥ గల్లు చల్లు కాయ తనరార కెంచి యా
కంస్ల డంచిన ట్లిగాని తట్టె
తెల్లి యుతని వెంత నేకినా రవా వాతా
ల్లాటల లండె బూగల రయు రాండె.

ఉ॥ వెన్ని తవే నగస్త్య బటి వేస్తత వానర వేత దాల్చి యా
తన్ని ధీద్రాని నల్లు ఘటు తర్ల నిశాచర కేర్త వేచనా
యున్నర కేటు కా(గ) తొకె నవాయు తనానగ బారి రాజన
చ్చిన్నగం తం వారించి తెద చేసితి నంగల వైల యుంగదా

కం॥ ఏ వెదితంచె దనసగా
వానె నారాజు . . . ని దంచతతెగా

. . . . కిరిచర
న్నేనల నరగ కి యు యండె చెండె రగన్రా

కం॥ వానటు బటినగనకేయుటు
తానల దితికి దితికి నదిగదాయా చెంతన్

కానల దిరిగిన యువనికి
కానన చరక్షేన ఋషి వేగలి యు తెల్పగదా

గీ॥ తల్లిదండ్రి కెకసి దాయాది సంతతి
కెకసి గవాన ద్రా(త్రి) కెలి నట్టి
తానసంగ నెంత తాటకేయా తినం
నేలశచి యాడె నెరగనెటె

చ॥ తన తకరేంద్ర నైనిత నతాంగవా యుస్థితి తెక తెంటసా
ధనతతి తెకదాయి తనదండ యురానవి సంస్థిం చారిత్రం
రనిరచి యుంచనే నెనటు ఆనరకేటుక కర్త యుకటు టూ
తన శిరి నా జ నక్రియు నిదర్శన శిధిగ గాంచి యారా.

సీ॥ కాంతనే తాటక ఖండించెనననేల
నవి నా అన్నిల్పించి నాడదెంత
వారశరాసన యుష్టి వా రియుంచననేల
తలి కట్టి గం డ్రించి నాటదెంత
త్రేత(త్రి) యూ లక్ష్మణ కంక నడవించె ననవేల
తలిన(గ) జని నెళ్ళి నాట దెంత
తాటకేయు ఋగారి దండించె కననేల
నవిని అం శాసించి నాటదెంత
ద్రవావా శరధి గట్టించె ననగనేల
నిల్లుతచేసి నట్టి యా నీటు దెంత
తానసగ నెంత ధరజా బాబాలనే
గటుగు చెదరాకేన కేయకేశ.

(312)

జయుంచె తాటకా వాంత యుటుంచరయుకగనవ
చెనెదవిరకాల శరరధారి ఖండించెనెత్తై.

కం॥ చెప్పుండెదాని కాంత్రిన్

చెప్పిన శిత సత్రిద్రిక్షనైన....

. . . .

. . . .

సలుకలల
(ప్ర)స్తశపై నాం ఒ వహించ

వృల రఖి యుంచగ నేలా

యలకల పెళ్ళుంచరాద యుంటుం టికరన్.

కం॥ వారిలం కవెలాంఘుం చిన

సరజిగఘిం చ. . . . . . .

. . . .

. . . .

అక్కరగా సిద్ధి పివియుండెనెన.

ఉ॥ కానర కేయు స్పష్ట గాంధలదెటికి యాంగనక(ట)టూ

తానన బాంధికేటు (అ) జగజ్జన కీర్తన కెవ్వు హానన్

. . . .

. . . .

నాతెర వెల్లి వకిలాగాన్.

కం॥ జనకజ సాంత్వా(అ) జగ

జననియ దంపాంర స్మద్ధ చరయాం

యానవె సరించిన తెల్లా

య. . . . .

కేసరి చందానెనేగని దన శర్కర కిరీటు స్రైజి సదృవాటుత

హాటి కతేలిం చి గాంత్ర కలి బాలం త్రియవ బాల్లు యుని.

జఘన ధాన్య కాలలన్ బిల్లా చిత్రవ్ చేసి

ఖలరాశి గలించిన తరి గట్టిన నాలుం తొరా ఘనానిమోంచి

సాలలాంత స్థితిగ౽ . . . . త్రి . . . .

త్రిసిద్ధి నకరా . . . .

కం॥ ఘనవాంగద వాంతి తెరదాదా

కన చరణ గాత్రయుష్టి కస్సితలతే

తనసదనాంత స్థితిం

జని దశకళ నిష్పూర్తి జయగసంతున్.

. . . . రాజస్త్రీపి సంతిం చరే

సాలస్పందన ఖేలయుంతి నకతల శత్రుత్రు హాతినత

సాలా వరటుకడిష్టి కల తెరి తెరింవె కన్నదేగా క్రుతున్.

. . . . ఖేరి యనిరతంబంగనాథున

యనిరుబంధనాగనా నతినయుక్తిం

చం॥ ఘనదశకం ధరాజ్ఞాన సతిగాంధ నగాంతింత జత్నిగాంధా

నని చిరచించి నరహ . . . .

. . . .

. . . . ఘానికి నయుక్తియు శైలి కెంగృహార్తికై

కం॥ తనసేనత తారాసం

వనవాంఛ చేదెకిన యుష్టి దానికి కిరీటం

నన జెక్ష్మిగాంధి యుంధున

. . . .

. . . . . చిత్ర వాయు శతాం గాత్రశక్తి

గాంబిరాం ఆంచర శ్రీజగజాన శాయు

హొంప్రలయు తాల చంద చెందెపి వేలా

సీ॥ చంద తాంద . . . .

. . . . . కటు ఘుళం ఘుఘుల హాత
గంధిలదంటి గగనంఘ్రుయుల హాతఘుటి కాయు ఘుగం
ఘుఘిం ఘు గల వాత్, ఖర పొంటి సంఘాత కమలంత్రియు

(౩౭) . . . . కర్త స్రాక
పాంచి శుని కృతాంతనైరుటి నరధి నాధ
జగధనాధ్య నాశితా కాంత వకం
జచర నిజంకష్టి దవ్ గాంసిలంగా.

గీ॥ ఈ జకిలించి నట్టి త్రైలాకి జంపి
శాట కర్త నదత్రి పొంగంకదిక
యునచరస్త్రి జి గధియురంత య్యధి కల
సింగిహారఘ సంతతవొంగతింహా.

ఉ॥ కటు చరగి ధరాధరనజసిద్ధన తారకకర్త్నాశ్రితా
ఇటుల కరాస్త్రదంత కరకత్రకటీరనఖాంఘ్రిజంఘికా
ఘటులసి ధారలం త్రిలిజ శాఖల చే జజ జన్యద్వాత్రకం
తటుగల యుంగత్రిక్ష రటు త్రిత్య హాతి వికచర్షలం.

గీ॥ ఈ రసాంతల జులనిధి యురులికగని
కలయు తినశిల్ప సింధిన కదాని నకిక
సాంత్రరక్త తరంగిలో సతిల ధార
తెనగె నాయాజిన పాంతిసెనతిష్ఠ తింవ

క॥ ధ్రువినగచరరాత్రిచకే
శితవితకెతరధ్రుధాజి శాయుగతెంతి
క్రీలితర శైఖర తతియా
యుతగతిగానంగసాగెనాయా యుగలన్.

గీ॥ ఈ లఘు చె సింధ్ర జి ఢ్ర చరాని కలిత

హాయిధృత శతాంగ సంగతి యంతరిక్ష
సరణికెగసి జలంధరచ్ఛాయ నిలచి
చిరతరాధృత్యగతి నాజెసెయు సాగె.

క॥ ప్రకటికి శేయునిండిన
ప్రకటిక్రింతింటియైన ప్రకటిహాయన్
నాకధరత్రీతలదిశ
నేకాకృతియైన నాటిదిధత్రిత్రియనెన్.

క॥ కాలానల చెండశిఖా
జాలకనక్షత్రకల దిశాలతలకంగా
శీలంకరి చానేతల
కెలంద్రి క్షుంగనెనె నిశితత్రియలన్.

చ॥ శ్రీనికశకంఠనందన ఖగాహిత కర్త వ్యాప్తాంతరాభం
జనితధృతేష్టహారి శోభాసంహతి కన్నరలన్ దిగంగదా
రనరిరి జారి శ్రాద్ధపుల రాసెలుబుంహరి సాయశాహాలన్
ఘనతర శక్తి గట్టి తిరగం నిజ సంస్థితికేగనయ్యెడన్.

గీ॥ వైకనేయాజ్ఞ అజుటయా గగనయాన
సంస్థితింత్రిహతి నందనజంకపైక్తి
రసశరాంహతి త్రిక్షిన రాచనెలల
గానగాంతేసి తిరగయు కాంచనించె

ము॥ ౧౦౮॥ క॥ తన జ్ఞానదృష్టిదశరథ
తనయుత్రితలనేతలక్షిధ్ధి ధరణిస్థితి జూ
చిన జాక దెలశితలహో
నెనవటియు తెంచినింగి సదయ శ్రియనెన్.

(౩౨౬) చ॥ తనఘనదేహాయుష ఘు[illegible] దిశల నెల యుంగనింగ[illegible]

తనకుల వెంత గాన నినక్షత్రియ చక్రనతాసెరలగా
తనకేన త్రైన యుక్తి పరదార బాలల్లని సాంగిలనెరగా
శనజటి కర్త దానరధి సన్నిధి నిల్పిన గజించి వత్తైరన్.

గీ॥ ఆజాజగన్నాథ నిజతేన యాత్ర రమ్మ
(శ్రీ) నయు నారాధ్య యనఘు నిత్యపాత్ర న
తాంత్రిక మగనవతగల నిన ధాంకా నాధ
సరవాం ఖ వారాణం బగల వన్న చకర దలవ

వ॥ యిట్లు శయించెన॥ సీ॥ నెంచిన ధాక తేనెగని నెంచిదా
బెరియు బ్రాంచ ఘుటుకట్లుగడుయుంబు
తెక్కు లల్లాల్పినారిక నగత్తెల్ల గెట్టు
గృందాంర బత్రియుల నాడ
శ్రేచల కాళ్ళనయు హంరాబుకర్ష
సంత ఖకెంరలరి విరెంచటిరి విగన
ఘనశ్రుగ లిదెక బనదాని బుంరల
నారా ధరన్న యుక్తి జరలి కదల
హాంకి బెక్కలాంత శైలు ఖ శరధాదె
ధాగలి దనేద కాళ కాన్యుక్ష సాం న్య
బిచర కెన్నెర సారరా గగాన తెనగ
దెజ బాంత్రుపి యె తించె నిశిల చర్య.

చ॥ అలయు తెనెంరి దారి బని నట్టి బిరా న్య బగాధి నేతర
కలనెరి గాలిరానెలల గట్టిన శల నక్షాంత్ర తెషి లన్
గల యుగదాకి నంత టనె కన్నిధి గాంల నయా రసాలలన్
స్థైవి కరితెనె దరిన బగసాంలల నంతసీలంగ నయ్యెదన్.

గీ॥ వేచనివి బనట్టి వె బూంరరా చ వెంలును

గాంచి తాళ్ళ వెరటి గవాన వైచి
సరగ న్వేషణాయు సన్నిధి కాయంబ
బిస్తారాధికత చఱియు నచట.

క౹ వారి వాయు ధిక్కార చంగటు
వారిగాన నగ్నైర్వాద్య నా వారి ధ్వనుల్
వారి పైనా సంగతి సం
గరధా(శ్రి) నిండె సనయు గతిచె నెంతన్.

క౹ తెగ తెగ త్రైజశ గంధర
బగరంటరి సేన వెల్ల కవాంకవా తెసగన్
జగ ఙించ గడియ రానల
లగ చరకేతలీ వారించి రలయుక యుంచటన్.

క౹ తన విూ త(సంహతి)దశ రథ
తనయు క్రమిలి సాధకేర తలచె తంత్రె
శ్రీనదాని తలికి దశకం
ధని కాచర కర్త సంకట (క)యి దెరన్.

వ౹ ఇట్లు షంగర సన్నాహం(కి)యు కేదలంచి నలంతాధికత
౩౩౩) తిరంగాం తించి సత్రే బిజ్జనని సకల(గ్రీ)త్రిలాం ప్రాపించి
యన ఘృ రఘులం కార రాబి లాంగి ద్వై దేవతం చిన
సింహాసన నస్థతి యధిష్ఠించ జేసి సరస గాంధల
లాంతిం చి యాంనన స్థతి గాంచె.

క౹ బల బాంధ్రుని [illegible] యు స్తుతి
స్తుతి వె బెం చగరాని బెదయుక నిటురా
తి తిసెం వా నరకేటు కులశేఖరా స్త్రుతి
వతి తవారి క్రేశ్రీ మా తద్విలచె దెగాండె.

కం॥ నన్నుబాటిక......

కన్నియరొకతె యులనగ లానె తేరం

జన్నియుని లాం తించగ

ఉన్నత వాంం తగని యాందెయాదరంగణిన్.

చ॥ తెలియక సీత స్వతః స్థిర తదెవ్వలిసే యారవెల్లు వెంగలున్

నిలిచెదినెర బొంత వాంతినేలిన యాట్టి నిక్కలు వాంతగా

శిలియరి బాల కేశిన తిచేసిన కైకేసి గన్నవినగా

గలికిన యాత్రి దాల్చు గని ర్క్ష ఇలియండెర నెట్టినాతిటన్.

కం॥ ఖత్రర వాంతు మెం సాక్షొ (తద్ర) శ్రీయు

మారియుని తెలియంగవేక యాకా ధ్రులిసన్

గరగా కృష్టి నిష్ఫుని సరణికి చట్టి

గతలిలతినిం నిశాచరనాథా.

చ॥ ఉలయు కనాం కనాధ దవాంనార్ధ జన్మైబులు తెంఢినాయకా

నిలధన దాంగజార్య ఖిలనిశ్చిరసంపాంతయ్యయ్య బయ్యున్

కలితన తాంగగంధగజ కాంతనమేనలు తల్లి సాటి కన్

కలియగ నిశ్చినంత టునె కానకనికిరి తెరాత్మసాక్షిన్.

కం॥ ఉని యఘు చిలంతన ~~నిల్వ~~

న్నానందించంగ నైయ కలు దశాస్య

మెనెరి కించిన నయగలి

కానగనైన్ని దరి వెజక కదలరియయ్యన్.

క॥ కన్నుల య్యైన చకరి

తన్నులిన నరనకా (అ) గల్లగసాంక్షొ

ఆన్నిధి తన్నతపిలన్

(గ) న్నన శైవల జూతి గంధగనేలా

కం॥ ఎటికి బాణకు తెప్పలి
ఎటికి యూరం రాత్రుసాం దెకసిలియాసాం
ఎటికి కల్గినయులజాది
ఎటికి యుంగదరలవారెరబనిద్ధాచారిత్రా.

కం॥ గట్టి గజులనిధి గట్టిన్
గట్టించిన సంవృత్తిన ఘన మాంరి వేనవే
నెట్టునలంకానగరికి
కట్టుయి నిలచె నింక నెటు గదతేరంగన్.

మ॥ శైలజిజ్ఞారి మెచర నిశాచర సంతతి లక్ష్మి బెండదే
ఏలికెయుత్రిజేరి తనివోన శరాసన యుష్టియుంఘ్రిచె
కేలగ్రహించె మొకరూడి నెగెంటి నలుంగ నెలమ్మి నాదయుం
ప్రతిన యుశాగ్రభంగపోయి గనే శైబడె యెన్నిబాదలన్.

కం॥ కానక శిశిర(త్రి)ష్టు
వంన(త్రి) యుసిచ్చి నట్టి పెరేలాన క్తిన్
వాని తలంచగ తెలియన్
తేని చెలించగ నెల దిలుబాధ్యత్తే

కం॥ శ్రీనర నాయక శేఖద
యానిధి నక జనకజాంగనన యుసం
ధానగలి నిచ్చి శరణన
గానే రక్షించగల దేవకజాం నే లాం.

కం॥ అని యాంద మెరలిరలిన్
తనకట్టెడ గాంధనధికదై శ్యస్థితిబా
ధనబాంధనకచంద్రా
ననయుల జడియుదను మదె పినయాగతిరెదాన్.

మ॥ తరళాంశుక్షేపాంత శక్తి నీసనయాగాంధవ తెస్ప్రయావింటినా
కరయుంగా సరిదాంతనే నిత నరాం వాహ్నిళ కంగత్తైనై
నరకేయూర క్ష్వేతి వాటు కాంతిత ఆక్త్వైన్యస్తేన సంత్రాంతిదా
ధరణికన్య కనిచ్చే నల్లుగారె దక్షగ్ధాం త్రిశలవ్ కేరి కనీ

శా॥ వారలాం వాంఛ ధ్వజన్ పిరప్పు టిడవె నల్లుంపి ఆంజకాగా
కైలాసాంద్రి శృంగీశ్వరున్ స్పృశ కరాగ్రశ్రేణి చేనెత్తిలిన్
లీలన్ దిఙ్మ్మనకేతల నెనవివి జాంతం జెంగగా చేసినా
నేలాసాం క్షత క్షిన్న చర్యయుదిగా యుక్తింపర యుంచరవ్.

క॥ పెదగదంగన ఛెచ్చిన
పెదగడె చైత్రదనటు న్నహాం నస్థితికిన్
రాదగనెక్లైదునా డిన
గాదగద సరళి తెస్ప గానగరాదె.

సీ॥ పెవియ నత్రాది నిర్ఘేర త్రైజిక్రైన
ప్రష్టైన నగేంద్ర బింబానికైన
కాలగతి పాటగాకాంతి కలన చేసి
(35a) Page 34 Blank ధాత్రి నస్థిరదేహాం క్రైతనకనెలా.

చ॥ ఉతని రహాంగకా స్థితిన యాత్రియ సంధిలనె దెల్బినన్
హింతగలిచె జగత్రయి యనే తిదకాత్రుస కర్త తెన్నగా
ఉతెరిరగాం గస స్థితినయ త్రియు సంధిల నల్లెదెల్బినా
హింతగలిచైన్య వేలధరి యుంచెద చిల్లర గాంధ వేటికిన్.

క॥ ఉనిచంద్రహాసిని జనె
హింనికిం హింత శాస్త్ర సరళి ని యొంటె యొలకిం
చినివాం చస్పై హాంత్రియ
ననిచెరాజు గృహం ధాత్రు కకుద నంతన్.

కం॥ కావంగా నీకు తెలుప
వేసియు చట్టుగ వినిపిస్తి తెలుప నీ దృష్టాంతముల్
కా నగర స్థితి నెంచిరి
యానగచర సేన లెల్ల యందుం బుర(స్థ)గతిన్

సీ॥ సాలహింతాల రసాల తాలతరుశిఖ
అశ్వత్థ ఖర్జూర జంబీర చెలఁగి చెలఁగి
కపిత్థ రా బిల్వ(గ) గాంగేయ
కలశ కేతక కాంత సంతాలి తరగి తరగి
రక్త చందన ధాత్రి కరత్వ(?) కదంబ(?) కేసరుల
తాళ వార(శ్రే)ణి తాల్చి తాల్చి
గంధ గంధిల దంతి ఘన తర స్వాంతన
కంబళాభ సంతతి గరచి కెరచి
ఘన ఘనా ఘన నిర్ఘోష గర్జితె సగ
జాతి జీమూతంగనల గాన్ని చేసి చేసి
ఎచట గాంచిన శంఠిసే నచట చటుల
లంకలింజగసాగి తేనంక వేకా

కం॥ నగర స్థితి నెంచి నయా
యుగచర సేనల ఘనాట్టహాస (క్రి)యలన్
జగదించ దిగ్గనచెరి
జగతి చలించంగ రా(జి)చర ఘుటులలులన్

వ॥ ఇంత॥ మ॥ ఘన నిస్సాణ ధణం ధణాత్ కరటి ఢింకార త్రియాత్ సాతసా
ధనసీరంధ్ర ధళ ధళాత్ గతి నటత్ కంజాభ వేరుణ్ నరా
గనని ర్ఘాత ధృవా ట్టుహాస రచనల్ సంధిల్ల ధాకందరా
సనిర్ఘోటోత్థిత కేవల ఘాటి గడతెన్ వానర్వ్రాతకేళిస్సట్

క॥ ఏ తెంచి కట్టి లంకా
కేతం గని యుద్ధ గాండ్ర నిశిల వారి ఘటన్
నే తా నాంధ్రా జ్ఞాతరపి
చేలి నిపి చిరానక వెల్లి చెదరక సంతసే.

చ॥ క్రొవ్వున శూరత్వబలం గనని యూధ నక్షత్రం నిశాటునత్వవాలం
చనరథ గాంధ నాటక వాయ సైన్యకే కర్తల వైభవుండంచగా
గనివారి జాడికిన వచి గాంధర యుక్తియు నేకనేకచా
స్తున చల స్థ్యంగ గంజకులున్ తెరికేముగ తండ్రి రయ్యజసే.

సీ॥ చెకరు తైగం క్రతై చిద్రు తైనలకిశ
సత్వశల నింటిన యుక్తి తెక్కనేల
కటెకరు వెరతన గట్టినా డిక్కినా
గంధ గం ధీల దంపి ఘటులనేల
గాంధలంబునల బాంగతే గనైతై
కాత్రు అల్లంకిడైన అత్రుల్యచాల
యూంకార నేబుధింతైన కాంగా
రాంక చదిగిన రాంత్రుమ్ము ఖ్యలనేల
కతిరి దనకెంధ్రుధర నిశాటు కర్తనెన్న
టానగా తెకయుక యుంచిల స్థాని చాల
యుంధరల కన్నడిగాల సాంత్రిజనిరి
నింరి నిర్ణర సంవాల చెంగలింబొ.

తే॥ ప్రియుక తైకనేయు బచ రాపాంల సేతుబరారి దాయియు
త్సాయుత శక్తి తార గిల యుద్ధ్రుకరాసన సింహిళగళ
త్సాయుత కశబలం గలన పక్షగనేయుగ సాంగిరప్పది
జ్ఞానయు కసిథ సాంధ్య బగనాంకు ఘట్టల గని వర్ధిల్లగన్.

కం॥ శ్రీనిలాంచన సాంద్రకళా
జని తధరాధీశ సౌఖ్యసంగతి [illegible] వినుతా
తనరాయుం బ్రకటన [illegible]
గని ప్రాభవగయుంత యశ్మీ గడలగనాయున్.

చ॥ కృతి దనకంకిత [illegible] కృతినిలాం [illegible] కృతివ్
స్థితి గనన స్థలిందికి [illegible] వి(శ్రు)గలింగలయుంగ నింరగా
నల కృతి పత్రి వంచిలేర సత్కృరయు త్రియు నిత్త యుతేనం
చెల దిలి బూత్రిపాతి లేలి చష్టుల సంచి గనంగన వృద్దిన్.

గీ॥ జనకజ(శ్రీ)జనా రాంతి దాయుదాతి
రాయురసి రాష్ట్ర సం[illegible]రాంతి దాయుగాంచె
యుతిని యుక్త నరిత్రి హానద్ద గంచ
సత్కృప్తాతి నిలాస్థతి బూరెనంత.

ఉ॥ ఎక్కించగ ధా(త్రి) బూంతినయు తింగ కళాంజ [illegible] శ్రీతినయ్
గాంచె దశాన్వ రా(త్రి) చరకర్త రధ స్థలి దిక్కి చేరియు
ల్పంచె చిల సత్కృ బాలకే దలాంజగ నాయుగ [illegible]
సంచలి వాంగ యుక్ష్మీ యుయు బాలనదల్ప [illegible].

గీ॥ సారథినరెం చి వాయు ఇతి సంపన్నియించె
పేరిలం త్రిక్షనయు దక్షిత లల
ఘనకిరీటూ క్ష్యతు వీరాలసైక పేయు
రాష్ట్రసా(శ్రీ)శు లంతె బొరంగ నతెగె.

మ॥ (ఉం)[illegible]॥ వినయుగ నేల త్రిక్షినయువాసకలాంబు నిరాజ్య పోషనా
యునిలజ కేశనేల గలియుంజని కేల గ్రహింపియాజ్ఞన్
దననర కర్త [illegible] తని రెసం సనయు(శ్రీ)యు వేచు వింరనిరి
లనిప్పరవ్రతుల కేర్చన వెల్లదవించసాంగన్.

వ॥ అయ్యెడ నచట నశ్వత్థామ దక్షిణ్యారావిన కిరీటాబ్జలం
(శ్రీ)యుత్ చెలి నిక నగారుక స్తానటి కేత కెం ద్రుకలైక నారద
నతాంగ కంబుగాంగా జ్ఞాటుత గలిగి యద్రిచ కత్రువ తాంపింప
నిశాంటపనత కనిబుంచ కలం తానకగ యుంతన్నా వెనంగి
తాంత్పనం తటి యాంబ్లా ఇంచ కింపా నక స్కార నద్భుతలగ
లక యాత్ర యింగక కెరనం చె కేవన తన్నాంకైనకేత
నిర్ర కెన్న తాంత కంగనాం యుకకన్తుం యెబునికె యుగ.

సీ॥ ఆదికకాంతం కంటక రాంయాంత యాంతాం
నిబాంతాంబ నింకి యుట్టు పెయుగక
యుతని నంతాకనం తా(గ) బునిటం
గటునినక నంతటాని కన్విధి గలంగ
కవిన దం తా త్రాంత గాంధబ తె
వాంబ తట్రుత్ర గం పెదవి గాంకి పింగ
చిరలర టెప్పాంప్రు పెరగా నంనక్షావ
చిత్రమైన నత్నైనకే చెక్కి కెలంగ
నిక్కిగాంగయు నిబుగి కెళ్ళై గని బాల
చంక కండా వృత్తి కతకి(శ్రీ)నాన్నననగ
నయ్యెకర నిద్ర దెంపెడి నన్ని కలన
కన్న బుచరాగి నెమింపి కెనియు నెక.

గీ॥ ఆచిల కరతాడనక్రియలు యుకని నాక
వాంరణా కని నాట్టు వాస సంసరణి దండ
దళిత నిస్పురా భరా భరాం భరాల నీ(శ్రీ)
తెలియు ఖెయింగ నేరశతి చెలిగి అంగి.

సీ॥ వహాన తీక్ష్ణ నఖాహా శైలధారవి
నారాంతరస్థ తి దిగ గాని యూని
కైలాస సంకాశ గంజ శిలపై దెచ్చి
దాకి వెంత్రీ తటున నెనినేను
గంధ గంధిల కంఠ తికళి శృంగాగ్రస్థ
శిలశుక్లత కలనై లని నెలకి
శక్తి సాం యుత గదా చక్రాశ్రీరాధి సా
ధన తతిచ్ఛుటి బాత తరిక తరికి
ఘుల్లరతాళ నిస్సాల సంకరాపా
గాంభీప సరిక్రియల చేత యూత్స యూత్స
విద్రు తెలియంగ జై రిత నెలవి కలగ
కర్ణ బ వరాతయు ట్యాంత గాఢ శక్తి.

కం॥ తరిరలి యారదరించిన
యారాక్ష్మస కర్తవైరియుత రయు గతిలన్
నారా బుక్షేటు రించికి
న్నారయు రానితి చెనస్న యుల్లనద్దెటన్.

వ॥ ఇట్లు తెలిసి నిత్తినా

ఉ॥ కానగనిం గినర ధరనస్త్ర లతానిన వానసేసిరా
మానిని సాచరాస్త్ర గరి చక్రగ దెచ్చి బుగారి బారగాం
యానిన బాజనిత్తి చని యాత్ర ఘుటిల్ల గకేశ నానలా
మానిన దత్రియుం బర బరాదియు శాటుల ధానెనవెల్లదన్.

కం॥ కలశ కర్ణదైత్య కర్త యూ యాస్త్రాని
యున్నతాక్షికెరరి యుతని నాంచ్చు
తరిన గద్దె నిత్తి తపోతహాన వదినతే
గాంచి యుద్ధికె చిత్ర గలి గత్తించె.

కం॥ నెలవేని రాత్రి బొందనే
కలయుగ యూ స్థాన సరళి పొసగన య్యనే
తెలియంగ కనిష్ఠ సహోదరి
కలదా వేడా యుర గంగగా బాయు గలదె.

వ॥ ఈ విన బులక్ష కర్త్రు బచరాలి గాంచి ఉకేత చర్యల గతించి
దాశరథి దండకారణ్యానికేతెంచి సకల బుటు నెలవ
కీర్తించిన రాత్రి సంతతి సంహారించ నెరరచించి
లాలించిన శక్తి వైశ్వైశె నెరవేరు నకర్త నాపికవ
గేయించిన సరళి కథాదినా అంబర కర్త లబించిన
దండి యుదిగనక బనక తనయునే బురదె చెప్పిన నడక
యూం బనెయు హాలి దాని బొందనేతెంచి యుతి
నే పొంది నరత్న...... ంత్యార సాబవె బుల ద్రిశ్య
నడచి యుద్ధక హాంతత్వం లంకారాం బుక్కాని పాలాగ్ని
గబ్బివె ప్రుంగించి ఖంది చాలిన దరళి కైత్ర సినిష్ట
సంబన నిశాటు నేత యుకాతి నాత్ర యుంచిన దాశరథి
కించర సేనల చె గల్లి గల్లు కప్పించి స్థలాంగకు
స్థాపి యూరిన యూంద్ధంతస్థితి పక్షాంనన రాష్ట్రసా
గ్రహి వైంతించిన యుద్ధఘటిక వింతించి యున్న
కిల్లి నివె.

వు॥ ఆకటా కాగల కోడె రంగక నిశాటూ జన నిర్లి తీర్హ బా
నకిదె నేల ధరంన రెండ్ర తనయువే నా కాంగనవే నా
గక స్న కలత్వం త కళాం ధరవే నరస యుత్య త్రలరంబుల్లగా
నకనిషా రణ వేదద్దినే గతి బెంటనే బాళి వేచ్చియున్

కం॥ ఈ నేల గన్న కన్నియ
ఏ నేల దిశల్ చరించె వెదకాంతనే నవ్
ఏ నేల తేవి యుఖలధి
గా నేల విరక్తినిండ గావే నయ్యా

(376) సీ॥ చెవియల విక్కనా కెలంటు
శ్రీ.కౌ విజయాది రాష్ట్ర పరాజితాక్షి నరుల
ప్రియలు నాం కర్త ప్రేమక వారంతయు
తెలియంత యుశ్శ్రీ చెంద నేసి
జానకి జెప్పిన జానక చక్రనగాంబ
యులకే సంతతి గలసి నిలచె
యుల్- సంధిల నాయు యుగారంగానే
కటించె జాల రాని కష్ట్రాలు
శ్రీకృష్ణులాంగ స్మృతి యాంకి ప్రొక్కు
యుని దశావతారగల యుత్సవరతి
తేల నాదిత యుంక నా దేశ నావ
గలనె బాల్యాల కేటికి గాధ విజయ.

కం॥ జానక జేసిన దానికి
జానకి విరసంగ విశ్వ శరణాని యూ దన్
గానే లరక్షించంగల
దానర నాథవారి తొదయానిధి గాదె.

ఉ॥ ఎంచని శాంట సంతతి బుయించగ యూ (శ్రీ) తపాస రాజిర
క్షించగ శేష శాయి వారి క్షేత్ర ధరాతల యాంది కర్తవ్యే
సంచిన కీర్తి సంధిల బునించిన కల్పుది యూంది నారెలి
గించెరగా శనశ్శియు దగించి చనంత ల్వ చనంగ నేర్చి, నౌ

గీ॥ ఆవినయుతని గాఢలాలించ నేరక
అలగయుచు చినీలి యులినయుక్తి
బాయు గాంచి గాంచి దనకర్ణవేదన
యుందరవే గళించ హాదెనంత.

చ॥ ఆనవ్వు గతిల నెత్తి అ త్వగా వృత్తిగాం గిరికన్య వారిని
కనహింతనైలనేత ఘనసారగ చత్రు ధముంబయు దండి దైత్యనా
దశరధ నేశకాది తలిదా స్పకతం బరి యుంచనట్టి హా
నేసగతి నాతగాని కికనేల కరించి వారు నేబరా

గీ॥ ఆజనయుంత దాయునాయుంజనిలారె
నన్నసత్తెత్తిరెంతె శాకధికకత్తి
తినక్రతె దానరధికి నిగెనరధికి
బడసె నానె సరించరె బసులు జాత్రి

కం॥ నిచ్చని రాంహారత్రయ
హాంచ్చనవెన వరచించ కద్దిని తానే
బైచ్చర వారిదాలవేనా
కిచ్చినశాంత్రైయె లినయుత వెగలి వెరయున్.

తే॥ (ప్రీతయియు కంధినందనగ
బంత బగాధివెనే నేపశాయుగా
నీలి ఘుటి ల్లిగానెరగ)

తే॥ ప్రీతయియు కంధినందన నట్లంత బగాధివె నేపశాయుగా
నీలి ఘుటిల్లిగానె రగనేరనెదాచగ నేటితా బాని
నాతని చాతద్రిక్షి సవకాది యాలి చ్చుటులంచవేనియా
ఖ్యాలిపనల్లి సర్గలికి గాచిలి చెల్ల [illegible]
గాఢవేటికిన్.

సీ॥ శిష్టరక్షయుదింత శిక్షసయాద్రి
లక్ష్మీధర జయించె నంటెగనరి
శతనిత్ర్యలక్ష్మి వేడెడింత్రియమెరాక
అరిశి చనగనగర్వ శరయురావె.

వ॥ ఆయాదిన యాదగిరింత వెలుగొందె నాంది.

కం॥ ఆదవగనంటినయుగతి
యాదిభిదేశింతెరాక యాకటింనేజ
నాదల భిరగక నిలచిన
యాదిత నాదేశినా చరాఖదెనజడె.

కం॥ చండద్విప యుంజఘనా
దండభుజాదండపరసు దండిరమోచ్చా
వాలంద శిరోమకుటమణీ
మండితమహాహాపత్ర మాంది స్నానా.

చూ॥ ఆమలవిచార చారణన గాపహావిక్షత్రవసంగసంగర
త్రమఘనరక్షదక్ష జనకస్థల మానసధామధామవి
భ్రమ జిత చిత్ర మిత్ర పరిపాలన కలిరి దానదానవా
గమ సరరాజరాజకుల ఖండన ఘోర తుషార భావజా.

ప్రశ్వారి॥ జనచింతామణీ దేవతాగ్రామణీ
భానుకోటిద్యుతి భాంక్షదివ్యాకృతీ
గాననాదప్రియా గర్వవేలాదయా
దానవధ్వంసనా ధర్మిచాధ్యంసనా.

గద్య॥ ఇది శ్రీమద్ధర్మపురాచల లక్ష్మీనృసింహ వెంకటేశ్వర
వరప్రసాదలబ్ధ సకలైశ్వర్యధురీణ శారదా ప్రత్యక్ష
విరచిత శతఘంటావధాన విజయమణిధరంగ

విజృంభఘోజృంభిత సలలిత మృదు మధుర వాగ్వైఖ
ఘురీధురీణా స్థాపిత శేష ప్రసిద్ధ సాంప్రదాయ సారస్వతాద
కవితాష్ట భాషావిశేష సంస్కృతాంధ్ర నిరోష్ఠ్య
మోష్ఠ్యాది వింశతి ప్రబంధ నిర్మాణ ధురీణ మౌద్గల్య
మహాఋషి గోత్ర పవిత్ర తిరుమల దీక్షిత పౌత్ర
తిరువెంగళాచార్య పుత్ర మరిగంటి సింగరాచార్య
కవిరాజ ప్రణీతంబైన దశరథరాజనందన
చరిత్రంబను మహాప్రబంధంబు చతుర్థాశ్వాసము
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః, శ్రీహయగ్రీవా
యనమః శ్రీనృసింహాయనమః.

పంచమాశ్వాసము

కం. శ్రీనీళాస్తనకలశా
మానవటీరాజితరంజితోరస్థవిప
న్నానితవామస్మరజా
కొనదబ్జాసాహ్వకర్పూరాద్రినృసింహా.

వ. ఉత్తరకథాసరణి యెట్లంటివేని.

సీ. ఉన్నజాతవహోటుకాలంత్రి యుచ్చాటి
కవేగ్రపిలంచి కార్ష్యకంధదేవి
కలశకేశ్రధితజు కేర్పావసంచ
తించయాంగ్రవించి వెచిలబె

చ. తనతలజాతి సింగిసరా తాంరల కట్టివెకంధిరాల పెం
ప్రిక చరగా గ్రఘుట్టు నలవెధరయుల్లల సాందహస్తజా
లనగతి చెదినవే చదికిలక్షేల యకాలది నాథినాధనన్
ద్దనక తథినాంపై లితనే నిలిచె కాంక నిజాచరకర్త యయ్యెడన్

క॥ ఘనకక్షగాఢలతికలత
ఘనసాలశ్రేణి నెడకక్కృతఁగాంచన్
గన చెంగనాటి వాటిన
జననాయకు నెన వెల్లఁ జూడింగదవే!

గీ॥ ఘంటకంఠ నట సహా(ప్ర)లక్షానంత
సంఖ్య వైక యుత్రి బాతి రేఖ
వెల్ల వెల్లఁ బాత దాక్షనె నెయుంగ
సంధిరాన వెల్ల సంచరించు.

మ॥ (ఉంటు) మ॥ గద వెలంధరయుంచి చంచత్కీర నిత్యా తొప్పుమాల కుయత్
చదలం ఉన్ చరకాం(గ) ఘుట్టునల యూ వనే తల్లుపెల్లుఁగల్గే
తాదకన్ దర్భు వృంగ చ్ఛలామిల్ల కోం సంత్రాం తిం చెరి ఉంటాంగా
(శ్రు)ద హా రంగ నికై నసేనలు శ్రీకాత్తింబొనె నాయూయూవన్.

క॥ ఘటరాశి తనయ గిరిచర
నెటక తిన కిటరి దెబ్బ నెట్టునా ఖచరా
రాటి పిరస్థలి నెకన
ఘాట నెరం బెవియు వేకె కట్టెల గస్తులన్.

గీ॥ తలక తర్క విశాచర కర్త గెరవి
(శ్రీ)నికె సంధన ప్రారంభ్రు తిష్ణ సదాశి
పౌర శ్రీనందన హారి కర్త నెన్నెదాని
కదిలి జన్నె జాగాంచి చెల్లొదిచనగా.

మ॥ తనదారం లయ తాల చెంచ పిఖ నా ధ్యాకంగ రాధానితా
గని తిలకగర సౌఖ్యసంధి హారి కెమెలే కీర్తి నత సాయగా
వినరాష్ట్రం దన కీశ కర్త యుది యుద్ధంగా శ్రీ చెనానిచ
యున్న గ(డి)ం చెనిసాటు ఖాంత ఆలి యూ మా నారల్ కుండన్.

కం॥ అనఘా అనరక్షకమతి
గన జాలికి తలగ కక్ష ఖచరారి ఘనా
ఘన గర్జలచే నినదం
బన హాంతేలంత్ర హించి వరలి విలసిల్లెన్.

చం॥ ఘన (తర) శక్తిచే కలుగ కక్షని శాచర నేలయుర్వనం
బన హాంతిచే (గ్ర)హించి యురలం ధరి యుంచి చనంగ నాకనా
అనిభృత కక్షనాని కలదక్కి యుచే తెక చేసి యొంర్చ
క్కినెగని వారకానరణి గాంచి హారిత్తుల కక్రతెన్నగన్.

కం॥ అనఘా వెల్లిని నానికన్
శినకానికి లక్ష్మి గన్న వెంగలి యాంవర్
అనసాన వేని చాంగలు
ఖన నేత్రినె యున్న ఖాంర ఖవియించ కలున్.

చం॥ ఘనలక్ష్మ గన్ని కేలల ఖరిబాంకల నిండగ నిక్క రాతిథా
రనభృత్ క్షనా శికాగళి తక్త బనాద్ర శరీర యుప్పి ప్రై
తనతి నయ (క్రి)యుం చిరగనా వారినా యుక నేనలాంభ్రవా
క్షిన చల స్పంగి గండ శిలలం బెగి యాయుగనాగిరయ్యెదన్.

చం॥ ఖల యుక రాక్షసాంతి తలహాం ~~క~~ గన నా(భ్రి) నవెక శత్రుధా
రల ఘుటు కక్ష ~~ర~~ (భ్రి) చర కర్త గరాంచి తెక శిక్షు హాస్త్రినా
ఖల వృకావేలులం చెవిని తాల్క్షద రంటు గ ద్రైంచి యున్నన
స్థితి చిదికించి నాలుగవె గఖాచిన గంధ్రిక చేసి యులుచెన్.

గీ॥ దానరథి చండసాయు కధారి చాలి
కలుగ కక్షాని తేయా కంథనాళి
సంహారించిన వారి కేరాంశ నివాహాత్రి ~~సరణి~~
(సరణి) త్రిశిఖి శిగినభవ సంభవిల్లు.

కం॥ ఇల నెంతటి సాగరాంతము
స్థితిత్రిస్థ్యన యాశ్రయంత నరశుంజనక
స్థలరంగ నంద నల్లన
వెలంగనగా కవియు నెరె నెస్సగనంటన్.

సీ॥ ఉప్పరల నెత్తన క్రియాపోలల తనయుత్రి,
నించి నిస్తాల దశల తలావి సిరెటుగల
తాంతసంతతి జరి చనరాదెయుష్టు,
దినల చేకట్టు దరెగ యంతె నిగనగా.

కం॥ జ్ఞతలి కాయి తిరిగల్
రాజాంబాత్రం గలంరి గాఢా(శ) వాకి
లాం రటితనె కెంశ్రీ స్త్రీ
నారా తిత్రి త్రైశి గలసి వాళ్ళ వాళ్ళ జాలన్.

కం॥ ప్రతి తాయొంది నిశాచర
ఎలనిచిన నెరి కలన దనరథ వనయా
యుత వారంటానకారంటా
వాంతిత్రిస్థ దివాది కర్తల లరగనంటన్.

చం॥ ఘనవనకరంధరాంబుజ నటి గాంధ్ర తటాంతరాళ గాంధ
ర్యున వాయు వంటి పైనికె శవాంగ వాళ్ళంవా శకటి నిజాటగా
ధని కరజాట్టు వాస నినవ క్రియ వెల్లు నించి రాగా
చెలల దాకి నంతటనె చెంద రశ్మి స్థితియెత్తినయ్యెడన్.

కం॥ ధవళ రాశ గళ నదా గతి
శాంత దత్త శరాసనాస్త్ర వ్యాప్త వరరధ
శ్రీ తనిల చి నించి రెల ధర
వతి యుంటంగ నెగని జాల ఎవాంతవా తెసగన్.

క॥ తలయు నాటికి నేఁడు వటికి బలికి టవె నేని
ఖలధరా ప్రియుండ చనేఁగ నిల చి
తాఁ కరాక చండ తాంగ ధారల ~~చెంత~~ చేత
వాఁ రి శి నాటు ఘటుల యురటు దంచె.

చ॥ ఉసద్భశకాంశ తం శి ఘన శాస్త్ర సరాసన శస్త్రరా జంచె
వెసగన చిత్ర ఖల్గ నగ వెడిన దానికి తాఁ ఖవెతా
యీ స తలి లం కదాంరి చనసాఁనె వారి నలవెల్ల తాఁ నకె
పని బకి దై త్యవాఁంతనక చకెఁ నదాఁ రిఠ ~~[illegible]~~ కాశాఁ నయ్యెడన్.

ఉ॥ ఉఠిగాంకా చ॥ తలననగాంరిబ ద్విలిబ కర్త సపక్ష రధార చెలరా
వెలల యశేష రేశ తలి వెట్టు గా నిక్రుల చెంది నత్త్విలా
స్థ రికెర గంగ నేక నయుధాయుధ దైరిఠ నానాదికి
క్రీల ధరజేసి తవ చని ఠాఁ రకవెల్లన ~~జ~~ బాఁ రెనయ్యెడన్.

క॥ రిం చర పేనల యాఁతా
వెరసల్లన నిబాఁ త్రి ధారని శ్రులగ లిచె
ధరద్రిష్ట నెన్తకనతం
ధరతన యబ గాఁ రి యాఁబ్రె, దన దినల గలన్.

తే॥ ఉంటఁపుణిలిఠరి నిబ దాబ ధానికి నఠరి లంటి
రాబయ త్రియ వెరికె నాయుంగ నలఠ
న త్రి బఝ్ల చ రాఁఠికి సరస తనత
నాటి కల లంకి యవ దెబ్బ బాలనివ్వె.

తే॥ ఉంతని కె ~~[illegible]~~ పదనస్త్ర ధారచె చయ్యనత్రెళ్ళి న యుట్టి
రాక్షసాఁ రాలిని యాఁ లని తాయుం వాఁరి సంటలిగని
దాబిలవ కికెకె లగంధగ నంటన్.

సీ॥ తదనన్త్రి శ్రావణ త్రిశ్శిర యుందరల
గాంధి యాత్ర చేరుట్ల శ్రీరామ సేవ
వారా తనయుకి నదనకేంధ్ర దాయు
రాష్ట్ర సత్కర్త్రయు నన్న నల్లా దళరథి
అంజనా నందనా వాలి చేరి కీర్తించి
ధన ధాన్య వేల యారాలి కలన
జులరాసి చంటు చంద్రాక్రి గతి దాఖ
సంగదినరి గాంధి సారకత్తి
దనదగా నల్లి తరణి సంధానకరణి
యాది శ్రైనన్(కి) యువిడి శ్రీ శ్రీ/ యా రివిలల
వాతి కేళల రావె రసర్ప్రాణాను
గాచి రక్షించరావె యనఘస్వరూపా.

తే॥ ఈవేళ కార్యసరణి గాజ యువ వేద వేనాఠ కి సాగర
చేకి శ్రీగాంధి యనేక చార్యల కీర్తించి నన వచ్చ,
కాసం నేకు ఉంచి

కం॥ శ్రీ దయ్యేగా నా(శ) శ్రీ యా
స్త్రాణకటి చేయ విలవి జాత్రి బాతి ధనధర
స్తిర ఖలరా నిదాయి
వారా స్థితి వెగసి చాని చెపు త్రైర్స స్థితిని?

కం॥ ఉగవారి కెర్కి వింగినిని
వెగసి సరగ జగధిరణి వెల్ల గడచి చన
ద్రుశిలింగని యావంగటి
అరిన తిఋతి వారవేరి చరా చరాచరుల్.

కం॥ ఏపారి శల్యసంధా
నాదికరఘుకుల నాశయుని లవపారియాజ్
ఞోదయ (క్రి)యు చేకొనినన
నాదరకలి నేల దిగచి యుండిన యంతన్.

వ॥ తేనిదృలి నర్మ నష్టిన ఖగభల్లూకంబులు నలనెనిమిదిగ
సంధిలు
యున్నరిరి తేలరా తవి. చినయు(క్రి) యున్నా. జి. శ్రీనిలరిం చినదే
చినరకు
కు ఖుర్విచరిత తలపెటి దిగంతర విం(క్రి)బాతన్
రే నలలరంగ పెప్పిధ్వజ ధైర్య ఖయాతినయ స్థితిదగన్.

వనలెంత॥ శీ॥ దాశరథి నియుత నిరాయు పాత్రమరి
నమాపా పెచ్చినట్టియు(క్రి) బాల
ధర్మపై పెప్పరణించె నం ఖనా
ఖం తకీన నేత సాటి గలరె.

వ॥ (అయ్య)దు॥ కం॥ (ర) శేర దెచ్చిన నిలదా
నశేరదకే యుం ంఖకేయు పాదిరించి చిత్తలకే
నసేగ దిరినరీశత
నశిర నిలపె(త్రు)దన గుణ నందిల్లుంగన్.

వ॥ (ర)య్యాద నిం(ద్ర)దిన లరళికా నృనైన బాయుగా త్రైపిటితే
దాశరథి యుతని పాయు హారి కర్తలతె తెలిసిన ఖంద
యూతించి శత్రుత్ర బారి నినిం దించి లంపానేత యాన్నతించి

(4/a) శీ॥ తలన కర్తృతనయు ఖర నంద నాదిని
గాంచి రాంచి నాద గాన్ప దిలిఖ
కర్తృ యూ ఖకే యుంగా యుం చినంతనే
దా శరధి హారిం(ద్ర) లలిహారించె.

కం॥ తనసేన వెల్లి దశరథ

తన యాం(గ)కు వాత దెశన కాలికి లిశా
సన హి క్షిగాం లి యా(గ)వా
జు లి తా నలర టిత హ్యదయ వాలజ స్థలిష్టి.

౧౬౪ [illegible] సచ్ఛ్రిలితి జుధ రాతింత జుక్షి చరా౬ సక్రవా
రానసధా (శ్రి) కేశి యుతగం జున యు [illegible] లం
క్షానరకేత హాయు యులిగాం చి ఐరాం తకరాం [illegible]
[illegible] నకాం యు హాలినలి రాం యు లికాంగ దహాం [illegible].

౯౪ ౧౬ జిన యాం రాం చ దెలులు
గని వాం యు రళ శక్తివాంత గగన స్థలిక
క్షనదెగలి యుం చి తా(గ)వా
జు లి తా నల కిలిలెసగ సాం వాం స వృష్టిని.

౯౪ తల తన యా లి శాలి యాలి రాం యు లి హా [illegible]
నల లిన యాం౦ జునో యు హాలి యుని నధ రాంస్థ లి లిం [illegible]
లి లి చి క రాం శ శ్రిక తల నేయునగా తింత జుక్షి గారి లి
కొలెజలి నష్టి యుద్రియున (గ)ుప్రద్రష్ట్రి దిశవే చి లిం చ గని.

౯౪ ౧యుద౪ ౧౪ ౧ ష్టుడి గ్రా చి కీర్త నలలి న యుష్టి
వార గాం నక హాం ధ గాల్ సందలిష్టి
౧ ప్రుశల నక్షన త్రియు లలారె దాంశ
తలిరగా హా క్రి ద్రి ష్ఠిన తలన సం వా.

౯౪ ఘన నాద రాంక్షి సాం(గ్ర)జి
యుని ద్రిష్టి నయు ష్టి జుండ యాం లిం చి దశా
నన దైత్య కర్తయుంగ్రవా
తన దా స్పలి లంక లి [illegible] రవె గాం ధరయు గలిని.

సీ॥ ఘనతర విస్ఫారిత గగన ఘన ఘనాంగణ గణంబులో
మెరుగు నల్లిల్లు తలగ సాంగ
యుత్కాల విక్రాంత తలతలత్కల్పచే
గగన గర్వాన్న స్ఫుటగాఢ గాఢ
తం క్షోణి కల్లోల కరటి ఘీంకృతులచే
దశదిశలంతంత జల్లు జల్లు
యునటు చెంగాంబు ధారాంబు(ధ) ఘుంఘుమారవ నచే
శేషాహి ఫణ శరధి త్రేపయగల
నిఖిల విఖ్యాత దిక్పాల విస్ఫురోర్వ
ర్వీతలంబుల కంబలాధరా కీర్తి తలక
సంగరాంగాగ్రాంబు (అ) వెన్నంతవేక
కైకేయి వికారచర్య తల్లె.

(౫౧౮)

గీ॥ విలువిత్తు వాయు రాకాంకీలిత కలన గ్రాంతి
యూచగాదేక వేసత్రియాభ్రనే
బాణి కలితాయు పాండవయుద్ధం లబెట్టు
గం(ఢి) కల్పవిద సేతన కల కదీశ.

క॥ లక్ష్మీ సారి తంద్రిదయవి
ప్రాణ(త్రి)ముక్తి దైత్య నక్తచ దాతిపస
య్యనవేసెక్షాంతి రాత్రిస
మనకెలవ చెప్పులకెరి మద యుక నంతన్.

ఉ॥ కాలధనం బయూక్షుతి సమ్మెదిల చండ సితాంశుగాభ్రతుల్
త్రాంగరాత్రి సాం(డి) చరకర్త్రుల కప్పిదరంగనింగి చై
క్షైవెద తల్లి దిల్లియు తి నిగ్ర గతిన్ మని శక్తిదా కినన్
బాంకగవేకనా శరధి వాయుధరాస్థలి విక్షిప్తుని యున్నదన్.

క॥ ఇలద్రిశ్శిరదాయుంగని
కల కనే దాశ్వరథి యుత్ర కలనసజూవచ్చు
శ్రైవిగాధ గరథమూంయువి
నలగా గండ్రించి యాంత్రి నత్రికలగలె.

చ॥ క్రియలి లనయూం ధీకేల లన చెలి నరాంన కత్రినాలు
ధనలి దన కంధదైత్య కరి తేరిల దైత్యగ కెయ్యనాకనే
యుల దైవతా శ్ర బాల కరయుత్రి యు శైశి బాంలుధారా
యుత గలి నెగనాన వాంరి దంత నదిశిల తెల్చెన్నసే.

సీ॥ ఘన దేహాయు స్టిని గట్లునాంటిన
బాంద రక్త కీలాంల ధారలే దిగంగ
దశ శిరః కీవితా లత కిరీటు తెగి
చిలి బారి యుం లటు చికిలి సేయు
లగ బుద్ధి నత్రిని హ్నాత్రైన నాం టిత లె
గండ్రత్రై యుం లం తగాంలి నెగర
కరదండ కాండ నిక్షిత కాండ పాసన
లేష్ట సత్రి కేల ష్టదిశల కరగ
ధీగధి నాయుక కిన్నెర(త్ర) దశ పిక్షె
సాధ్యనాం గాబిక్షె టులె సంతశిల్ల
చెదరి శద్ధిల్లిన విలంక చెర కెర
నింబ గృహం లర సంస్థితి నిలచెనంత.

క॥ చని యల యుక దెరగచ
కెనదశ గళ నిష్ట్రాంరి తాంచన పిత్రు
పన ధరణి నివిచి నిబన
హింని బాంరం గజెరి తాం కవె సగనవియె.

కం॥ ఎవ్వరు దైన్యానాంచిన
యెవ్వరు తా బుద్ధి యోంకార కళల
చెవ్వరు నానన ధిక్కై
గొని కిరు ఒటి నాదైక్య స్థితి సిద్ధులొందుచు.

కం॥ నా కదే దాయని తెలిసి
నాక(కి)యు లంత దంచ నెదెరించి నీకే
నా కర్పించగనేరక
చేతానైనాజనైక్య [illegible] కలలా.

కం॥ సాధకు సాధన సంపాద
నరయు [illegible] గడి నది వాకే
నరకేలుక నరదారవే
నరయు గలిసే నాదకి వెరలుపొందెంగాంచా.

మ॥ సాధించి సిద్ధించి [illegible] జనయు [illegible]
గరనా [illegible] దైవత్వ కర్త లయు వొంనార క్రియావిచారం
నర [illegible] నది చేసి తెల్చిన నాగాద స్థలింగాన [illegible]
నరకే [illegible] యుం [illegible] యుతి దైన్యజ్ఞానా [illegible].

ఉ॥ ఎవ్వరు తెల్లిగట్టి [illegible] ఇయు (క్రి)యు నైత్త నయు [illegible]
చెవ్వరు దాని నాదదిన [illegible] దిగలూత్త్ర [illegible]
గెవ్వరి కేదెదాల దయ నిచ్చిన యుంచి [illegible]
యెవ్వరు గాద దేని కిక నెయ్యి [illegible] నాత నానా

సీ॥ దర్శి [illegible] సాధన విల సాధియించి
[illegible] యు [illegible] దిగడి
యుద్ధచేన [illegible] విరచించి
యుగ్ర నంతన దండ [illegible]

శైత్యము నాయక వారిజాత రసానంచి
నారదీనిత తత్త్వజ్ఞ నాదరించి
తగసదా గతి నే(ము) తరగతి గానించి
ధనదా ధ ఘనగదా ధారయై తనరి.
నట్టి నా యంతరాత్మ సాగరమే వారి
ఇట్టి నర దేవు నెంతదా నే పట్టి
చిన్మ కేళీకనక ప్రైలయ్య సరణి
గాంచి వాస్తవి యంత్రాంత్ర గందపాదె.

కం॥ ఇనట్టి తెరంగెల్లా
గానీ నా లం(డి) నఖిల కర్త రిబ్బా
జ్ఞాని యయతి నర్గ్యం చెద
నానా బిం గాం దెల్లి ననచనింతె.

ఉ॥ (శ్రీ)బింగా కం॥ కం॥ నా తలగా నక్రి యుదా
నా కర్ణన చేసి యాంగి వాక్య స్థలితో
యాంకా యు జ్ఞాని యుంచియుగ
యాంతే లిత తటాత్మపరశి యాదియున్నారు.

చ॥ తలనబయిం చి రాని యుధిగాం చిన నన్నుధి గాదె నెవ్వి
స్ములలరదృష్టి నిష్టి తత సారరచిం చిన యుట్టి యుదిద్దియంద
రలశరాస నాప్త్ర వాయ వార పుత కంటకు సక్తి త్రాటితో
రలరజ నించగా గల దబ్రాంజ ఘుటు స్థలిత బంధ్లగన్.

కం॥ ఆ తెరిరిగె యురాతి ధర
రాజుల కర్తల నఱుంచ రాండె యునెన్న
వారి సయుత తొజ్ఞత
యాతగతి నానవ్రై యుందరల యరగన్.

వ॥ [illegible]

[illegible]

(426) [illegible]

[illegible]

[illegible]

క॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ఉ॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ఉ॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

క॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

సీ॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

గాంచి తెరితత్త్ యాంపలుపు సల్పునదాదె నికాంచు కేలుగా.

వ॥ అని యాదిన గేహాని గాధ లాలించి కట్టిన కత్తిరంగెల్ల సరిదాకిన
యజ్ఞదీక్ష నాలించి యా యుంగనం గలసి యుంత స్థాలి కింబుని
యొనంత కేర్చా.

చ॥ అని తన దాయుద్రిక్తిన బురాంతన రేశత దీర్ఘనేత్ర సం
జనిత ఖలాంర్ద దేహాస్థ్యయు బూంతి చలించగ గాంచె నైక్యత
తనయు వసిష్ఠరాత్ర్యచరదంతి నయుత్రియు బూంకనెనిలా
లన రజియుంచి కట్టి దలలంక యుదం చె బయొప్పు సంధిలన్.

గీ॥ దశగళ త్రిదశారాతి దాయు పారతంద్రి
బుత్మీర్థి రాక్షనేత జత గలసి
యాం బనే యాద్రి చరకర్త నాదరించి
యుని చిరత కాయు జద్రుక్షనైక జక్షై.

వ॥ ఇట్లని ల్లిన యాం బనేయు వాం భనదిశ కరిగెనంత.

(43a) ఉ॥ ఆ తరి రాబురాజి దిశ కద్రి చరేశత సాంగియాగగా
యాతలబాంద్రవాసి భసన యుత్ర్యయు వాగని వాటుకేయుసం
బూత నికాటునా యుతని కాంతపరి త్రికి బున్నయుష్టిలా
గాత డెరి[illegible] యుంష్ట్రి ఖలబాంశ్రునలందన రించి బూరివేన్.

క॥ తానది మేదశానన
రానేటికి గాన నిచిన రయుగతనేళి
రానే మెకార్య స్థితి
మైనాగా బూయువేనె యాందర శక్తిన్.

వ॥ అని ఉత నింగాంచి సంతసిల్లం జేసి శేషాంక సంబాత
రాబు కేర్త్రరత్నంచ యాంబనే యా రాంరి భనదరిన కేగ
సాగె నేకరణి దైన నతనిం జెగల్లుత్రు రాదె యుని

యాదృశ్యంత క్రియల్ తెలియజేసి నన తండ్రీతని కిట్లనియె.

గీ॥ తండ్రి, జనని యెవ్వన్ తాబుట్టెనెఱుగలేక
చిన్నతండ్రి, కల్గి చేపట్టించె
కన్నతండ్రి, జంట కొండగూరల బెంచె
నేననంగ నెంత యుద్ధతితో

ఉ॥ పాలి వెరసించె వస్సి ఛి జయక్రియ లించె పరగాలిదేరవన్
నరనిధికే తన్నెవ్వదని దాచరతేన్ను నవ్వైదంగళా
ధరదిన సాంధ్ర జాంత వద త్రయి దిట్టైవగాని యట్టిపా
నరధియ పాలు సాన జత సొంగగ నేరదయాదకానసా.

చ॥ ఉనయుత సీత దెచ్చినది యాదిగ రక్కసి రెండ్లదాటెరొ
కానదకేరాన్ని కలత సరాసన చంద సరాన్ని కేలిచే
అనదిన పైసి దాంత జతేరత తకిగ్గెన యట్టియందరన్
అనగలంచి తేయు తాలు తెకేలి నతిరవెన్నకేటికిన్.

చ॥ యిలగల రాక్షసేశ్వరులు లెల్లను యనిం డెగటూర్పి గట్టిచే
జలనిధి గట్టి యద్రిచర జాతుల పోయ తలంకె దానగటున్
కలయగనిందెనా నెలన తన్నన గంధి జివిపాపి దైత్యరో
జిల పాలియుం జగాదెరసి కట్టె తలజ్ఞ ఘటిల్ల నేరదే.

గీ॥ ఉనినయాలకించి యల్లైవెలంకాంధి
నేల పెరలి దాగ నేయు దలచుచి
నట్టిసం జవేల శియాం పార్శ్వ సరభి కం
గికరించి కదచె కృతకసరభి

చ॥ ఇట్లుతాటు కేయ తనయుని తాటు కన్నె యాం జనేయు
పాలి కంటె యలితి శ్రీఘ్రు తగదవితద దన్నుసభలి సతలచె
తన ప్రాపి యెంనవ నరాన్న, జిగల పరసి తెదగిల కృత

(436)

తశ్వంగార కొంత రధరణి పుణ్యాక్ష్పతి సధిష్ఠం వెసంత్.

సీ॥ త్రింబునా నందన హరి తత్త్వ బని చని
యులయుత చేతృష్ణ యైతత్వ్రతన
శృంగార తానస క్రీడ గాంచి దినవారి
యుండతి సరసి నీరానగరసి
నట్టిన త్రాగణి హరియుం చే(స్త్రి) యైన
దాని నిష్ఠరరాబు థానికనిచి
నిష్ఠ పుణ్యక్ష్పతి నిలచిన పాటుతో
బాంత బాంత నిశాటు నేలగదిని
తందర స్థితి తరశాఖ గట్టియున్న
తర్హ్వా సికలందఱ్వ కౌర్క్ష
లడర నవి నవి గా రాం చియా చలనేతి
నిరిది యుత్త్మయు గణితింగి కెగిసి యుంట.

చ॥ ఉనిలబుకేశనేత సనయు క్రియానేదన దానస్తీరకాంత్
జనికిఖియు దాటు చాంద్రు గిరి దానిన యుద్ధి గృహంబియుర్గి
చిన బుగతము లంగతిచి ఇఘ్రు గతిం బుని దారికాతేత
ళ్ళినరబు నీశశచి లల బెం డిఖ బుస్థితి నేసి నయ్య జన.

ఉ॥ ఉని లసబ్బు క్ష్పతింగని యుచెంచిత సత్తి థరించి కైకట
బున యుత యున్న తాగడియ సాగిన నాంతరి కేలగట్టిన
రని దిరుగు రీనరెయు యుపాంరాంబు బగస్థితి బాందిత్తైనా
యునిలబుకేశ తత్త్వ తహంహం పరిగణ్ణిద తబుగ (త) యున.

గీ॥ హంహం యూంబునేయు హరిదెచ్చినయట్టి యూ
యుద్రి బాట బురని శాటు హాంత
దాయి తేచినిల చెచె తరణి యూంబుందల
దిక్థరి(త) బాలకొట్టుదిలా

వ॥ ఉభయాక్షర॥ కం॥ కనిదానరధి సదానలి
తనయ వాలిం బాంధవేశి దయచేనానిన్
గనరచ సంచ్ఛేద్య నిక్షుర
జనకీర్త్యకలష్టదిగల సంధిల నచటన్.

సీ॥ అనగ చాంచరాలరగ యద్రి యధాస్థితి దించనేగలం
కానరనాయ కాశ్యా యలి గాంధ నిశాచర కర్త్యలార్ధ్యక
యానవేదర్భ్యనంగదసి యుంచరలం జలరానితే నెవెవే
కానగ ధంధగావేచెలగ యష్టదిగ్విత తిగ్యావెన్నగన్.

కం॥ అలయ కరశక్త్య నగ్గిరి
యల యకతానాంబనేయ వాంఛమెదియధా
స్థితి దించి తిరిగిరానెల
వెలనవిధి చెత్రిదశరాజ కీర్తించంగన్.

వ॥ ఉంతన కర్త॥ సీ॥ ఆదశాననరాక్షసా ధ్వస్తవేళి
చంచదన దేశికాగ్రుజి చైరవేగ
యానతిరచించి యర్థాపింపోసనాస్త్ర
ధనదిష్టించి యాదెసాందరగా సరళి.

కం॥ లవెల్లడదదంటలగా
నియ్యకజయ కార్యచర్య వేదేర్పంగా
నీయాజ్ఞాసిద్ధి వనకా
యాయతగలి నరధిరి నాడననఘ చరిత్రా

చ॥ కలనఖరారి చండఖర కాండ శరాసన కాలశస్త్ర ధారళ
రలఘుటకర్ణ నాక గృహరాజజదాది హింతశ్రీతీసరే
ఖలఘునగంధనానరధ కాంచనిశాటసవోయ లంధరా
స్థలిదెగటాల్పి దేసరళి దాచన కేళిని దేశికాగ్రజీ.

తే॥ ఉని యాండి నలంకానేతం గాంచి.

కం॥ ఇన్నాళ్లు ధనక చంపా
కన్నరగగతేక యాత్ర గానాంగ నయా
నన్నుడగగ నేతించి
చెన్నిటికే రెక్కి నడక చె దతరి యుద్యున్.

చం॥ కి చరనే నలంగలసి క్రీడ ఖరభదసారి హంతదా
శరనిధి దాటి నగరి బట్టిన నాకిన దంతె కాకయు
క్షర తరశ(స్త్ర)ధారల నిశాచర కర్తల నందరిం దెగ
శేఖర హారి యుంచె నన్నుడ గతెర్పు నవరన యాండ నానా.

ఉ॥ ఏయడ కించ కరత్రియ లె హంబరికెన కిదశాకనా దద
న్నాయక యట్టి నిధ బగ నాగ నిశాచర కర్తలకన్నునట్
సేయగ హంస యా నశన శేఖరదంత బయాంక్ష సిద్ధికే
హేయ గనాది నక్షైరగ రాద ద బంటితయుం దరలేనగన్.

కం॥ ఇ నట్టి దాని నలబ ది
యాసంగా నేటి కినరా శనా ధా
నే ఇది రించ చినగలినే
య్యానఖనిన కార్య సిద్ధి యుద్ధియ ట్లున్నాన్.

కం॥ శ్రీలతి నారాయణ సంహార హారి
హారతి గాన గనికయు వింత హారనె ఖిష్టినయు
స్థలగ దసాగగ వైచిన
వింత గతి నె కాంత్రెయు వెళ్ళి వివె రరయున్.

చం॥ ఉని యుతదాన లచ్చిన దశానన రాక్షస కర్త హాంష్ట్ర యిద్లో
లన స్పృహా కా(ల) కెకి సహింత సిహలికాంతలకెకలా నచ
య్యనయారి గంజె నెట్టిదన రాకర చెంచె ఘటీదాన తెలియా

యనిలశిఖాంచ్ఛటల్ కలయ నాశల నిండగ సొగెనయ్యెడన్.

వ॥ ఇంత కైకేయీ కనిష్ఠ తనయుని రాక తెలిసి.

కం॥ తనయున్నయాజ్ఞఁ బరఁగ
గని సీతాజానికి తరకఁ గాంచినయా

(4ab)

తని తా యున్నెన్నిటి నకర
తనయాంశ్వగ బాంతి ఘుటల తగన నచ్చటున్.

కం॥ చని యాజ్ఞఁ జేసెనేశి
శ్రీనలంకాం కర్త ష్టైరి చిత్రక్రియలన్
గని గాంక్షేయ దళ శైక
కనకాచల పద్మరద్రైర్య గతి దనరెనటన్.

సీ॥ కరశాఖల (గ)విం శిఖండశిలలఁ దెచ్చి
మొత్తి సిరపుర ఘఝమేశమేశ
కట్టినతగటంద్రి నట్టికాటి వెల్లెచెంచి
గండ్రల్గాన నెన్నిపెడి
ఘనతర కదిసాంఘ్రి ఘట్టున(క్రి)యలచె
ఙ్ఞాన కట్టె నయుంట తన్నితన్ని
నిఘ్రా తసంకాంత నిప్పవాచాంకట్టి
వాసతలలతెగ నాంత్రియాత్రి
చదకషాయాంజ్ఞ కలసి కల్పరచి చరణి
నీక్షయాగాంస్త్రి శిఖలారకెక్కణి జోలి
నట్టిదాన చలించకయాంద రాస్య
మారగాగాంతి కనకాద్రి సరణి నిలచె.

గీ॥ సకలవాంరి ఘుటవీకలి చంద్రహాసి
ఇంతింత తెగిగాసి లంకొలంగా చేసి చేసి

తరల కవీంద్ర్య శిఖరి చందాన దనర
కలకనిష్ఠుల చర్యల నిలచి నంతా.

వ॥ ఉద్యాన॥ చ॥ ఉనిల జశాసన(శ్రీ)యున యుస్థితి సంధిల చక్రి జాతనం
దనహంత్రి కైకసీత నయు దారలను బొటులకేరి యాంత్రిన
కనలన దిక్ష్వితె క్షి తెరి గాంసిల వేయు న యూంగకోష్టిన
కర్ణనవెడ తేజినిత్యౌల యుతాల నిశా కర నేఖరా ప్రతిన.

కం॥ నిలిచిన ఘనగరి చరఘుటితి
క్షుల కేకెడ్రెగాంతి గాంగజనికేరగనా
జలజాంక్రీల జ్ఞావెద శక
గళ ఖచరాంతి గాంచి కండగనాడె.

సీ॥ కాకచేన(గు)జ కర్తల పొంసించి
యు(క్తు) హారస్థిరలాగ ఔంచి
కవిక యుప్తర కన్నయులదెచ్చి
చరసాంరి యుజ్ఞాడి స(త్య) యులటరించి
నరసి బాంధు స్థానసాల లన్ని
కొంచించి గాసాంత దీక్షి కవ గాంసిచేసి
ఉతి జనాశ్రనలటరించి శితబద్ధ
ధారల నాతికదరిగ తరిగ
సాంతి శాంతి దయన జ్ఞానదాన
సంతతాచార నిష్ఠా తగయ తరాళి
నష్టి యుఘ రాతిని శాతల ప్పైనికె
సాటి దాకేగద యొప్పని సాటునా ధా.

56

కం॥ నా రా యుగానటోగ చెచె
నారాయణ వుభునించె నఖిలాగాతె

భారతి ఘటుల సందర
సారసి సంద్రంబె సంశయ(క్రి)య వేలా.

కం॥ ఏని ఘటు కర్త సెలవిబ్బ ఆతని కాచరనేతలందరన్
చరిత పాయ్యక్ష ఘటన్ సవిశేషనైతిక కర్తలక్షణ గిరబ్బ కాం
చరరథరేఖ వెలిగెనె చంచ సంశేంద్ర ఘటన్ సవించె వెం
కనయన నర్తృదించిన యకార్య సలించన సాడె చక్రగన్.

తే॥ ఇతత కీర్తి సంస్థితి దయారస కన్నిధి యాంత్ర చేతన
త్రాత ధరా . . . . లదాసరధ ప్రీతి నాధ వెలిశిన్
కత సతతి నిశ్చిన తిశైసి సగించిన దివ్యదేశ్య కాం
త్రాతి స య(క్రి) యన్ ఘటన యమ్మెది విల్లెర గాథ వేలిళ్.

శా॥ వెలాం సంగతి యాంంజనేయ వారి జాకే కాం కైజైవరి తా
. . . . . కార్య స్థితి వెంత వచేని . . . . జిష్ణుం చనేయున్నటా
యాంలాం సంతటి తెనస్థ్షెర్వ నయచరతి గన్ననేనశ్చటన్
తెలన్ నత్విన లంత రిప్ఘు సరఘుం నిండార సార్థ్యయున్.

గీ॥ ఈనె లంత నటనికి చ్చిలంకొన్ని తి
దాయి కెచ్చి సహాన ధరణి కేళి
తేశి . . . . . . ట్లతేని నాటి కి దాన
రధి నరాన్న దైళ్ళ రాదె యాంక్షి.

కం॥ ఏని తెల్లర నెతిరించిన
తన దేవాంశి భార్గ బలి దసకంధరా
సన కర్త యా(క)వాస్థితి
సనని యుక్త యాడె నతి కార్యా సక్తిన్.

కం॥ భాన కి తమేసిరి ధరణి
భాని మెకృష్టాం శేష సాయి నయావర

యొనరగనె నెలవాయు
జ్ఞానినై నీయంత శాస్త్ర సరణి దెలియనే.

చ॥ కని కన నేరనేయు న్నుతగాథల జెప్పెటి యూరనాటినా
మొన ఋరఘారలందె దిశి నంతరరక్షిత వెల్లి నెన్నగా
సనక సనందనాది యతి సంతతి యుండగ జాని పెంకికి
ఋషి యుదగాన జీవికి తనం కిల నేటికి శ్రీరఘానమా.

క॥ యూంలం కే మేలధనధా
న్నాలం(కి)యు తేల కరటి వాయు రథరాజ్య
శ్రీ తెలనీ సహాయుత
బాలం చనరానె నీర ఋషింత దళాంఘ్రీ.

గీ॥ ఎల్లిది గతి కర్త నిటదాస్య చర్యలు
జనక తార్క్ష లక్ష్మి సంఖ్యలైన
45(ర) యెంజ్ఞదనక థరణి మేలినేనలవి
నరగానంగ నేర హరి హా నయన.

చ॥ పతి యుచలాంతి తాజ్ఞఋల బారిజ రేఖల నెల నెక్కిరా
చిటి యుదియున్న తేల నరసేయు జగ(త్రి)యు నేలన్న హా
యాతనికి నేనె పాంటి యుతదాదయు నాకింబు పాంటి హార్తా
యుత ధృతిసాంయు కౌస పద్మధా (గ)హా ని(గ)హం కార్య బద్ధులన్.

చ॥ (గ)ని రఋనీ కరానన స్మృహాంతర సంస్థితి [illegible] కంటి చరుగా
తన యుదకాంక్ష పెళ్ళి నహింత స్థితి సాగని యుట్టినాటిక
త్వన తరిరీశ ఘాతల త్వనా కృతిగా నహింసియుంచె నాడెరా
శననదృ సాక్షసార కరసారస సంస్థిత ఋక్ష హా విద్యై.

సీ॥ గాంకరి గంకర స్థితి యైన రఘునాత్రి
హాత్రం గణెంగెల నెత్రి నాద

యుచలాం వాం తాదిదికాం దికేతల
బాత యాం నతి గతి కాం న్బ్ర బంధి నాద
సాం ధ్ర సిథాం డబు సాంరగా వింత్రే జి
వాష్ప (3) యు వెలిం చ లవదినాద
ల అతిత సాంవాః త్రైక్య లక్ష్మి నందనరాబ
సిద్ధి చ ః తీర్థ త్రి బైంది నాద
వఙ్రి నాయం తరాష్ట్ర సాదన్మ వేలి
విష్టి నరకేటు కాం(గా) జి యం తవైనె
స్పష్టిరక్షగ కర్త్రయా (ప) ష్టవైనె
కాలగతి దాంటరాం డింక గలగనేలాం

కu ఉయనదాం న కి చింతనే యం గనేటి
కథి కసాం రంగ స్త్రైవిక వాయు వతాంగ
. . . . . . టిల్లనరకేన సం తతి విని
బుద్ధిసాం నేసదించ రే న కలదిగలాం

వu (ఏ)వి యువాం కతించి గద్దించి నల్గిన లే కలయు నీక్షించి
కరధృత చంద్రహాస లత యాం జ్వాళి జగ జ్జన నాం శంకరా
కాల దండ దారి కెరలి వేచి బల, సాత్రత . . . . . . కేసా
టి కవే ధరియించి ప్రస్పందన చరణ్యరణ్య కరిలాం
ద్వలం (3) యవే జాత్రి యుష్టి కర్తృల తిబిలం చినయాం
దియ దాం కాలగలించి వింత రాష్ట్ర సంగతి నర
సాంన్గ వార సంసిద్ధి నలరి యాంనంద కందళిత వ్రాదయు
(46a) స్థవి య్యోపదాం గతి తిరసాంబ్రర రయు గతి కంబాగా
సంతతి ఘనకేలాం చల సద్రు శగధ గంధిల సాంరంగ
సంవాం తి నిర్ఝర రిరి శృంగ సంకాన గాంగేయు

శతాంగాళియు సద్రథసంతానస్త్రైణతరాజగంభీర్య
శంఖకాహళకాహళానకభేరీ నిస్సాణ ఘోషం......
దత్రియుల వైవై ఒత్తిళ్ళి దిక్కుల శరసరాసన నకాదకత్రి
..... చక్రజిగ్గ నదాంబిసాంద్ర ధనచ్ఛటల ఖురాగ్రంబుల
సంధించి వాహవాహకతతింగలంచె తెలిదండనాయక
ఘటలందనరిశరాసదనాంగభాళ్లి కేతించిదన
తనదేహాతిశలచి.

సీ|| శశికళాసంఖ్యాతి చయ చక్రవంతాలు
సంహతిచే నద్రిశిలగా నవ్వైనదాని
బుద్ధి దం భిన్నభూధర సాంద్ర పాయాళులె
నటు క్రీడ సల్పించినదాని
తాండ తాండవ సమబుద్ధాదినిఖిల...
..రాజు జేసిరి పతినదాని
ఘనతర శత బుర్జుఘల గంటి కాశ్రేణి
వేసంత కంత రంజిలినదాని
మార కావింత రాధిశ స్త్రైత్రబాంధ్య
సాంధ్య తరవేత సత్రయి నలశి నట్టి
దాని తనకాద్రి బాడ హెం స్తైనదాని
తెల దనె కిలిగి నిలచె నా దిలి జుత్రా.

కం|| నిల చిహ్నితదండనాయక
పాళవాళి తలచెనిసా చరాగ్రఘిలంకా
స్థిలిగ దచి కాంతి వాయు దిశా
చలగంధరనికర్గ భాగ్యుర సరిదొరికె బనాయెన్?

క॥ లయకాల కాల కంఠ
(శ్రీ)య శేఖర ఘరహర దైత్య కేసరి శరభా
జయ కాంత్రీ వివాద నిక్షర
చయ చిత్త్య శ్వద నా దిశా లాపియనన్

సీ॥ శ్రీ చరాచర నాయక్ సార సారంగక
దవానర్గ బైకాంద ధాత్ర రా(ష్ట్ర)
దినకర నందన వృత్తి బలికాంతాత్మ
బాంధవా పాంత బాద చందకిరణ
బలధి నా(త్రి) నాధ జగతి ధరాపతి
ఫణి లాంఛ నాదకా రా(జ) నయన
బ్రహ్మరా జానిలానా దదేది త్రుష్ణుల శ్రేష్ఠ
చంద్రశేఖర తటి సాంద్ర ఘటన
యతి కైంధర దిటిబ సంపాతి నదంగ
రెండెడల శైలి ఘటి ఘనా జిహ్వనాద
కలిన గణ్యాక్షి గా కల గాన కేళ
నిలిపెదవని స్తూయమ గారాలి నిక్షురాల్.

వ॥ ఇట్లు లయపాల చంద కలాంశ్య లతి చంద్రవర్ణ నాగి
శేఖరి ఇట్లనయున.

క॥ రెండెడల దిటి జ్ఞు కెర్తుల
జాంద స్థానయుగల ధకర లా వల(శ్రీ)యులన్
చంద చరపాల్ స్ర నాళుల
నిండగ బరచిర విశాంధి నే పలె గలగన్.

గీ॥ ఉసవృత స్వందనా ద్వాసి య్యెదనాస్వ
[illegible]

సాంద్రరత్న యంత్రము సాకముమై ధరణి నిలిచె
దాని కని వెలుగొంతలు తలకెనంతా.

చ॥ ఇని తేజ దండి నిత్తిన దశానన శాస్త్రమున కర్త సాంప్రదాం
ద్యన త కళ్లగళ యించి వాదయ స్మృతి గంధ ఘ్రాణ ధరాని తా
వని చెని శాంత సాంయుక శరాసన కేవిల రాక్షసత్ర సాం
ధన హాయి శ్రావితీర దన ధాత్రికి సాంరధి చాంత నయ్యెడ

కం॥ పాలించించిన తే
రారని బాంధవుని శాస్త్ర సాంరాజియు
శ్రీ రంజిల్లగ నెగెన్
దారన పద్య శాస్త్ర దృష్టిదనరగనంతన్.

చ॥ ఇలయు కె శాస్త్ర సాంగత దశాస్త్ర నిశాచార కర్త విద్దరన్
కలసియు పాంధ సారక కరాంజు నరాసన రక్షు కించిన్
గ కలిత కరా శ శక్తి కలకుంటె త వర్ణల గాంచినాన స్తు
లకిగ ధార
శ్రుతి లెక్క దల బంధగ నాంచి రచించి రయ్యెడన్.

కం॥ నిండి స్వర్గర తేర్వల్
బంగరు యొంగగాన శాయి సాంపాన గతిన్
చెంగక యాంత్రము దృష్టిన్
దంగక కలమాం చెరదిక తరసంధిలవేన్

తే॥ ఇతరి తాంయ గస్సు బులి లంగు జి శ్రీ గ్రం.గి సంస్కృతినియు
వ్యాలత చక్ర నీల రచనాచ్ఛ రధ స్థితి దగ్గె జానకి
నేలధరి(బ) సాంగిత గణించిన యంతని యంగ నృత్య కా
ఘూంజల కంగరంజి చి పింజ తాంత్య రస స్థితనాడె చకలగన్

కం॥ ఇనకు దినవాథ సంతతి
జనియించి త గనక యులతి చకలగ కేల్లం

చినతన తేజ తనిక
జ్ఞన హిత. గ.తి నియ్యగా గలండని దయితెడే.

సీ॥ ఆజ రారాతి వంత దా యుంజగజీర
తార్య సిద్ధి గనందరవ్ గగన స్థాయ
దిన కరా కర్ష్యణ్ణా స్థిత తెవియ జేసి
ఘటజ జటి కర్త తన ఇచ్ఛ గదవెనంత్

(420) చ॥ ద్రిని జటి యూనతి చ్చైన......... జరరాత్మిస వాంతహెళిన
శ్యనరచియించ సంతసివి శక్తి శరాశన శా తనస్త్రికవ్
తన ఘన దేవాదధి తిహి తస్థితి నిచ్చైన సంగ్రహించియు
త్యన తజ యూతి కెజద్య తి ద్రాత్మి రథస్థలి నిచ్చైనమ్యెదన్.

వ॥ ఇట్లధిక తేజస్థితి గాన స్తైన దాంశరథింగిరి ధర సంగతి
యూంతు దితిచిన యు తని వ్యానయు స్థితి మొదింది

క॥ తనసెనలు జేసినన్
వనవంది రథ కారి చర్య దాతిచి జరగన్
జనని కేటు శరణ్ణి నిత్మిన
గనియూ తని ద్రష్టి తెలిసి (గ) జ్ఞరనని మెన్.

క॥ ఇలహా తిసనల చెదశ
గళ జచరాతి జేరి తలహిం చంగా
దల చితియు రుజయాహా
నిరిచిన నే గాం క ద్రుష్టి నిరి చెవ దెరవ్.

సీ॥ ధ్రాంత చాత తాయ జాంతారి చాతతా
నందరాని కాంత్రులిండె గాన
యుచల నాతె కాని ద్రవ్య శాంధ్య చిత్య
గాంధ యూహాంతెంద్ర గజనకాం యు.

కం॥ ప్రతిదినము చంద్రహాసిని
నదన స్థితినె నెత్తి తలపించంగా
హృదయమ్ము నర్థితగా
కదలక పూజించెరాదె యిరవరతనయం.

కం॥ వినసాలు తెంచి యుగచర
జనకరక్తనె గగనసరసి పతలాశల క్రం
గనగాగ్ర సాకలం నమ్మతి
గనసంగతి నిటి చిటి లత కలి నయ్యెదంబున్.

సీ॥ ఖడ్గధర సహస్ర కర ఖుష్టి దెబ్బత్తి
జానకి జానకి నెత్తించి చంద్రహాస
శాతియం(త)హం దిశి దిశల్ ధరణి నిండ
షె చెర నిశాట లతియం తించనాదె.

ఉ॥ ఉననఘు జగత్త్రయం గలచి యాంది లతి నాదెపించ నేరలన్
గనిన దిదెదె కాయమున నాంచి చతి నిన్నతి సాంపా [illegible]
జనినిత తోలనే నితిచి కాలహాం తిండ్ర [illegible]
సనశరదెబులం గలన ప్రశ్నక చేసిన [illegible].

కం॥ నాయుదరాత్మునసె నత్
చేయుదనాడి త్ర్యఘుటల నిండె ఛనుగానత్.
చేయగ చంట లతాంబక్
జెయంగ హృదాంత్రము వెల్లిపి దిద్దించరయున్.

ఉ॥ ఉననయు లని గాధలాం తించి శరహాసి తాన స్థితిత్తై
47(v) దాశరథియం నెకరించి [illegible] చంద్రహాసి యాగ్రహం
దుర్జనిత దహాన కేలాం. కనిచ్చుట వెగయు యని
సత్తు సాష్టు హాస నాందత్రయుల నబాండ స్థితి కలసి

నెవిం చ నె ళ్ళ గణ్ఠించి నవేదికతో కలయునక్రించి

సీ॥ కాంచన స్యందన మురవక్ర హాతి బాలక

~~బాలక~~ శేషాహి పొంఙ్గుడు వెళ్ళచిదిదిలంగ

సాంయుకొసన ఘన జ్యాటంక్రియులు

బాలక బలరాశి యుద్ధం తవెలగనింగ

గాఢ కేతన ఖండ ఘుష్కిగి స్థితి బాలక

గగన వాంకృతి కంఠీ రాల

ఖం ఖాంగా నిశిత ఠింఖాం ఘుట్టునల

బాల ధను చలారి నవినవి మైచాలంగ

యునిశ సంతాన కతి సాట్టువోసి సరళి

వనవాంతి తక్రత్రులల జుడి దన్పతిల్లి

తలరి దశ కంఠ వెఖారి ధా క దాడె

వాంటకేయారి నవదంట బారిదారి

ఉ॥ ఉన్నత కర్త తెరదిత బారి రథ స్థితి జాడె వాతన

సోన్నగతిన్ ధరి(త్రి) తిరిగెం నటెడె దిశవెళ్లిగాంచెనే

కన్నధి నల్లకవే చదక ఖగస్థితి తారక లన్నిరాలె నా

పిన్నర సిద్ధసాధ్య ఖగమై చర సంతతి దద్దరిల్లగాన్.

కం॥ ఉనల కేశాప్పుటు తెగయుకగ

. . . . రతుయు త్రియులె ధరా ధ్వనరా.

నవ కర్తలు రయు వాట్టు

ట్టున దాకవ ఖాంటగలెనె టుట్టుమ్యె నటున్.

కం॥ వారి వారి తదిపైన బాటలు

క రటి కరటి దారసి వినకరశించాలా

. . . . . . దిలెనెనసిన గలిదా

నరధి ఖగారి యుదిరెజగ జించెరటున్.

కం॥ ఇలవరే వరరక దశ్శవాన్
చిత బంజ శరాసన నాలి శివరద్వారా
క్రీత శాస్త్ర సిక్త కదన
క్రీతి మొవ్వ(తి) దశరాజు కీర్తిం బొంగన్.

ఉ॥ ఆ నర శూర నాగ్రణి నయత్రియుసంధిలు సంభకారరా
గానల కాంచ ధారల బయు స్థితి సే యగగాంచె బానన్
శాంతి నేనె తార్క్ష్య ఘన స్తుతి కలం దెగనె దియాత్రతె
శాన మదంధ గుల్ చెలగ యుష్టడి గ సతవెల్లనె నెగన్.

48a) కం॥ ఆనిస్తులాంతి చేసిన
దానికి నశ్రితికి నస్త్రి వగనే యాంగా
దనాక్షి లిచే నెంచ్
గానకి దన నెంత ధైర్య కర్త గలంచెన్.

సీ॥ ఉజ్జ్వలవన యానంద నాగ్రణి యంగయుక్తి
చింత శింబంబ యుజతి కచి త్ర సరఖి
తగలెనెన గించె దశ కంఠ ధైర్య కర్త
సరగనె రలి గలహించ సాగరంబ.

కం॥ మరరాత్రి సగా బనశిల
శరధారత్ కైత సేయ నస్త్రా హాలకం
ధరవి గిలించగ యాంత
శరణి గళించంగ సాగరందరలంతన్.

ఉ॥ ఆ నర నాథ కేసరి శరాహతి నింకగ నాటి నిస్సహా
స్థాని ధరించి రాత్రి చర కర్త యుహాం(తి)య సంధిలంగా
శానదయాంత సంత్రి శిబు పోలి గరత్తు తెరత్తు మొనేఘం
టానినద త్రియనే గిరి ఘుటతోసటి యుంచక నింగిగా శిలన్.

చ॥ ఉదిత కరాంకరంగ నిజ. . . . . హితదత్త శక్తి యు
ష్టి దిశల విస్ఫురద్గ్రహ కళా సంపాంత [illegible] నేనె నేయాగం
దిదిత సహా ప్ర ఘృష్టి వి(గ)హించి నరా కన కర్త్ర [illegible]
దదగ హాంతం [illegible] నా(త్రి) [illegible] వేలతి విరాక్రుతి కాక నమ్మెద్దన్.

సీ॥ ఏపియుం తటు బాల [illegible] దిది
దానరధి శక్తి కల బాలధాకకేయు
దాకదిధి నిశాచర ధరణి జాని
తలకి గద్దించి నిరసించి తత్త్రించి.

చ॥ జ్ఞానకళ తారకవే చెదరె నెల్లి దిశల్ చలియించ బాలవా
[illegible] దివి దెనమైన శక్తిక స్ఫుతిం ధరణి తనయాధిరాట్పురా
పనఘన యుష్టి గం(డ)లయి బారగ నేనె విశాంట శానల
జ్ఞాన చరిగంగ నిర్భర కళల్ ధరసం హారి రాజి గాసిలన్.

తే॥ ఉరితుగీ॥ కలన బాత దత్త ఘన శరాస నయుష్టి
సం(గ) హించి నారి శక్తి తెల్పు
జనక ధరణి వేల బాబాని యత్యంత
చి(త్ర) సరణి నాజి పేయ శాదె.

వ॥ ఇట్లని శాంతం తాబలి చర్చ వెడ తెగ కమష్టు దినముల్లో
కాంటిక నాటి చంత

కం॥ ఉనిక తని కరం శరలతలి
గని యతేనా య గనిగ్ర(స్థ)నా దానరధిన్
గని కలన కర్త సహా జా
తని శాచర కర్త నయుహింలస్థితి దెరన్.

(48ల)

తే॥ ఇట్లని యె॥ కే॥ త్రిలతి నాథ సంశయంచక
యుతని జధర ద్రా(త్రి) చారహారరస

స్థితి దనరంగ గనకేస దాగతి
శాంతనర ధాత్రినేయుగాం చెప్పుయనన్.

ఉ॥ ఉన్నర నాథ కేసరి శరాసన సంఘుటి తాన్వి క్రి...
శ్రీ స్వక శాసన (శ్రీ) దనఖిల ఖిత్రాంత సంస్థాపారతో
యాన్నర సంగ్ర హాత్రియు నయస్థితి సంధిల చేయునాత్మనా
చెన్నాటి లోతి తియ్యంగిలచె చంగటి దేసఘు పుకే సాంచిత గాన్

వ॥ ఇట్లునివ్విన చంద్రపోరించి గాంచి

క॥ ఇన్నాక్ష్ణదనక నేనిటు
పిన్నలకై తెగతేయాల పంచతి సంపన్
విన్నవి గేటంగా చకచన
తిన్నగ వృష్టి చరాచేద్రు తియని యుయిగిన్

మ॥ జిననాథా (గ్రు)ణశేకాన్వసి ధీ గసన వ్యక్త స్త్రావాం తన్కైనన్
తన యింద్రాపాంత తర్వతేశన యుదం ధాత్రీ స్థవించెన్ జిధాం
రన సంధం గ్రపా రావట్లజల పాంరవేరాం దగ్గంటి ...
ఘూని నాద త్రియవె వృకంధి గలగంగట్లెట్లు నట్టనగన్.

వ॥ ఇట్లు దనతంత తే ఖాంటి ధరణి స్థాపించి జైన

సీ॥ పనరాంధియెతిరెఖి వెనసినయానంద
ఖలరంగ దేవిరి శైలధాన్ని
తరణి సంపదనదై అన్నన దెనన రాంగుఖ
రాజు రాగ కీర్తన తెనంగ
లాంఛాన తనినాద లీలలన బ్బల
చానల వృత్త సంసరణియులన్
మిచరని స్వాగా సంఘూత ధాంధగావ
ద్రావె నల్లదల చీకటుల్గంగె.

పుల్లనైగాని నిండంగ బెట్టె మగల
తాంతసంతతి బుద్ధి పొందె యెులదిబుట్టి
(శు)భదాంబ కళ కలి కవోకయు సాగె
యుతి దిబ కర్త తైక్యాన యుక్తి కేతనా.

గీ॥ యున్నరానట్టి యాద్రైత్య పాళయుడల
వెల్లడిశకించి నట్టితె జెగశకెులెగె
కాంతి యుందరలాస్వర్ణగతి గనించ
యుటు బురారాతి స్వర్ణవిన్యాస్త్రయించె.

ఉ॥ ఆదిరిసింగ పాళగలిన చ్చరలం చెత పొద్దుకుండివె
లంకిరికెన్నెక త్రదశ యుత్ర్మపాంతి త్రుల కర్త వెల్లడి
లంకిరి రాష్ట్రసభూతుల నర్ధరశ్రీంచిన పంచలార్తిన

(490)

ల్లాస్థితి కారతరా బుతరరపాం (శ్రీ)యులంధి యుశస్వకాంక్షలన్.

మ॥ ప్రకృతి సనక సనంద నాది సంతతి తానందా దిక్షురతత్,
చక్రాది దిశిన సంపాతి యుక్తికెక్షత సిద్ధసాధ్య సాగ
సారగణం సబు రాంభయుం తన్మతి దిగ్గిరాసరదిక
సాష్టాంగ దండ (శ్రీ)యు లం చరిం చికేచి నతి చే.

సీ॥ బుయు బయు(శ్రీ) కాంత బల్వాంగ
కరంచ సం పాన కవితదేవాంతరాళ
బుయు బుయు నిఖివేన బునక కన్యాసన
బుజాల బాంధ సంచర చంద్ర రేఖ
బుయు బుయు సాయ యుకాసన నిర్ణ శిత
చంచ కాంచ కద్ధి తదశ కంఠ కంఠ
బుయు బుయు శేషాహింగయున కాంచనశైల
లల్నె కరిలు వారగగా నావి.

జయ హృషీకేశ జలజాక్ష జయ యనంత
జయ జనార్ధన జయ శార్ఙ్గ జయ గదాంక
జయ జయ వీరగ్ర్యాక్షస జగ్ధర దతక్షా
నత్రిపాత్రోద్ధి వనితాతన నిఖర నిఖరా.

గీ॥ ఆదిగా షల్(గ) పొంచి వెఖ్యాతమైన
తపసుర(గ) బ్బోకన్నిది దాగ దెలసి
జలచరాకృతి నాతని సంహరించి
దాకనిన్నాంటిని చ్చ్రితి దయయనంతా.

ఉ॥ దితి తనయాంది తేయ తతి దెబ్బ గిరిం ఘన చక్ర త్రాటనా
యతగతి గట్టు రెండదల యకూర తర్ప న జాతి నంతనే
యతి రయ నక్ర్యా చె జలచరాకృతి తెంధరించి దానియా
తతకేది నాంశస థాం(త) కద దాఖ్ఖున శ్రీతిరగన్న నంతకీ.

గీ॥ ధరణి సిహరించ దలచిన దైత్య నేత
నంటి కిటి రీతి వాటించి వాష్ట్ర గతిని
ఒచలనబగతి మెత్తిన యాంల్య నైతన్య
నేత్రుగలి కిరయ్య వెవ్రైన నీరజాక్షా.

ఉ॥ రేగిన యుక్తి కాంచన నరేరని శాచర కర్త కాశిప్య నే
సాగెటు ధీకరు లించి తన సంత తచెన్నిన గంచ దల్పగా
ఆగడి యుండె శ్రీనృహరి యాంకృతి నాతని చెంది నట్టి నీ
రాగ దమైత్రు వెస్పగ దలంచన గశ్శిరి యుండ కేనటన్.

[౫౯౮) చ॥ తడరి సహస్ర హస్త ఘన కాయ బలాం పొంతవేల చంద్రనా
గదగతి కాంత్ర చెలరయుగ్గాం జని థాం(ల) (త్ర) శలతాళ్లనా
నదిరి (గ) పొంచి యాయ మదితి జాం(గ) జె కిన్నిన యుక్తి నాటిని
నడకగ జించ కాగలడె నాకధరాతల నాగసంస్థిలన్.

ఉ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

చ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ఉ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

సీ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

వ॥ అయ్యెడ॥ సీ॥ చెరగతి నిష్ఠురత్రేణి యూనం దించ
హింరాజు సంతతి యులరి తలచె
బాంధగా ఇతి యుదల్ సత్వనాయుక
కరకంఠ గళనరాజు
తిలకయని యున్ననతిచేసి దీనరక్ష
సరగజా యంగ దలచిన చెత్రియాంత
డెకదాయని కాంక్షించెరెల్లనంత.

50A)

శా॥ ఈ వేలన్ దశకంఠరాజ్యగల యూ వీం నాగ్రజున్ జైండిసన్
బాలానార్తి ఘటిల్లి యుగ్ర సతితం బానల్ తగన్నంటి రా
నాలం కాంది [illegible] స్థితి దాంటి గాంచి రహాంపౌ నాధనదిట్లయా
నలం ద్రిళ్ళి తెరాజు వేల్తి యు కాయా నిన్నట్లు జింపించె నె.

ధీ॥ రాష్ట్రపా దశనీసతి రాజు యు డల
దయుబరి ర్ణంగక ప్పిదదా శృకేల
ధరణి నింటింతి గంధ్వై తలగిచినియె
కలుకటూ యెదిదిక రూనికలగి చేరా.

కం॥ ఓం దరలన్ని యుడా టు[illegible]ల
దండదినేక్షంగ నలని దాయు కలంకన్
గంది యురచె నదిదశరధ
నందరనరనేతనీత నయుగతి నగచెన్

తే॥ ఓం తటు తాటు కారి తన యుండనె నిల్పినదైత్యకేసరిన్
చింతరలంగ జేసి యతిశీఘ్రు తదేరగనగ్నిసంస్క్రియల్
సంతసిలంగ నన్నకిటు సాగగజేయగరాదె యన్నయా
రంతటు రా ఖ సాత్రుగతి రాష్ట్రసనేత రచించె తత్(ప) యాలుట్

౩ కం॥ ఆశ్వి సంసారార్ణవస్త్రీయు యాగిగాగ
నెల్ల శ్రీయులనే సంగ్రహించి యిష్టసరళి
బాలిక మెచ్చెంచి నప్పిద్ది తెయుకేల
గాంచి తన దాయిరానేల గగ్గిచేత.

తే॥ దాశరధి యంతవాక్యింబి వాయుగాంబి
దశగళ కనిష్ఠుబరాత్పరు ధరణి నేల
గలుగుచ నలంక కేలిక గానగయు
యునఘ మేమెరదని యాన యిచ్చె

సీ॥ ఆర్య నిశాకర శ్రేష్ఠ నిదుర దుర్హెంతార
తలతలి యుంత దాకనిలచె
ఆజుపాతి మార్గ నిగసాకాశకంధి
ధరజేంద్ర తలి యుంత దాకనిచ్చె
ఇల యాదిగా జగాంతిరిది
నితనతలల దాత్రి పొంయుంత దాకనిలిచె
నాచర్యవెల్ల యున్నరనాగ జగతలి
దల జంగకే ఫలనెందాక నిచ్చె
నంతదాకనని కఘనాతీశయుత
లంకయుం లోని కిచ్చి యులంకరించి
దాయిరారా దెయున నాజ్ఞ తలధరించి
తేదలి యుతనిని తద్రాజ్యకర్తనైయు.

(౮౮)

వ॥ ఇట్లు దశరధియాజ్ఞ నింద్రసిద్ధిలి దారారి యునవర
స్తన లాంబ్హా రించ దశకంఠ సహోజనింగలని చనిలంకా
రాజ్యాభిషేకింజేసి రఘుల్లరి తాహాల నిస్పృహ శంఖానక
దక్షనాద (కి) యువేచెలంగగ తొంగి సంగలి నలని

సింహాసనస్థాయినార రాంచిన కాంచన రత్నతోరణంబులమరగా
సారంగ నతాంగనై వికసిత మానస సకలార్థ సంతతి
కింకరత్వమ్ము హీనత్వమ్మెఱుకమిల్లింక వాగ్దేవి స్థితింపగా
యుత్సవమ్ము శ్రీకరమైన దేవతలు నృత్యమాడ నక్షత్రమండలము
వనజ్యోతి సంతసమ్మతి నయ లబ్ధలింగి యోగి కన్నుదోయి
వనకవలంబులు నలంకరించినవట కనవిత దర్పణమ్ముతో
సంగరమాంతకెక్కి వేడుకలు దానవులవి దండి కైవసి గాను
శశింగారించి తాళ్ళ కెరలవిచె నిలచి యుత్సవము

తే॥ రాత్రుల వాడవీచరగా రత్నాల దాత్రితో సార్వభౌమంతరన్
దీక్షలు పుట్టిల్లు ధన్యగతి దేవతా గాంచితి రాజ్యకర్తకై
పాత్రము కాంతి బాలదయ యేచిల కంగజసాంగ సంతోషం
జాత్రయు దీపకలయానవ యుసాందర రేలల దేవ్యనాలయన్.

వ॥ అంత॥ గీ॥ దైత్యవరం తయాం జిహ్వ దావ్రిడలి జావాంద
జనకరాజలవనయుసరస కోర
కాంక్షసిద్ధిపేట కరాంస్ఫలనై స్త్రీయు
మెనిచి సంతసతి యాంద తించ.

కం॥ తల యంటి యుటకవి కెచెనే
నెలరగ వెరాత్రి చిన్ని యదె త్రినబా
యల చేరగప్పు నిత్రిరి
తల యగజివిత్తన తోటవైసెంతగన్.

సీ॥ ఘన ఘనాంత స్థలాంగత తట్టిల్ల
తతెల్లుతనరనె కావ్యత దాత్రినన
ప్రక్క ధాత్రీగల చకుదనాలన్ని
వెల్తి తెంకిగరయించెనవగ

గజనవకేకి గ్రేయుష్ట్రి కవితరత్నత్రైషి
సిరిసింధురాసిగా జేసి దనద
యుంధ్రకారాతి సాధ్వైన లలియున్ని
తా యు జ్వాంచతిల పృధ యులయుల్లనంగ
సారధ్య దలిసం దన సాంద్ర నిధ్య
సంగయుష్ట్రాంగ జాత కెద్రైర దిశాచ
రాంగనా సంగ యూర్చ్చ దిఙ్మహా లిరయుత
జానక తన్వయి దం జాన్నై సాంద్ర తెళ్ళా.

తే॥ తెలియు తరతేని యుట్టి తెనెల యునంగ
సానశ్శ్రిన యుంగజ నక్రిజాద
క్రంతి కంక రత్నై జాలగాన నమ్నే
జనక నంతన ఖా జగమ్మునిల గనగా.

క॥ ఇట్లు లంకేశ్వరంచి నిర్లర శ్రీలాంబ్బాశింప తెరెకెం చి జానకీ
యు(శ)స్థాతి నిలురా దచేని నంజ.

ఉ॥ ఉంచటు సేతగాంచి యు తజాం(గ) దా కృష్టి నిరాక రింజిదన్
చిం తిల నెలలి డ్ర్యుజ చెత్రైర జోరిద నంచెనా యుద్
యుంత తెలం క్రమ్మెన నిజమ్మె క్రనియాచెడి కన్న(గు)జ నన్
చెంతనె కాంతగాన్లు చిక్కలరాజగ జేసి నందరిన్.

గీ॥ నిలచి నలిచేసి దహానసా చిలుట జరయు
దా నరధిగాని ఉన్నత దలచి నట్లు
మని తన యుంగ లలి కథ యుంకి చరాడె
ఇంతలగలితేని యుజసేల గలియె సాక్షి.

కం॥ ఉనికేలి చెరి నిలచిన
కనగన యునియనల నిజమె గండిగ నెరగన్

తనలసహకారస్థితి
జ్ఞానసాయుతపో విభండ సరగన యుగళిన్.

వ౪ విచితి నిచ్చియా రాజు నశిం గాం ఠి యుక్షని తెవు
క౪ జూంనకి యుదియూం సలితిసరి
గానవరాంది సయుత్రు జుగనాగవర్
స్థానప్రత్రిలంక్షైనా
యుంవిలులిజ తెదయువిన వెంతె నలకెక్

క౪ ప్రాగలితగని జుగదిత్రుర
సాంగడి లిబి యుత్రు శిధ సాయు క లలి యూ
శ్రీగదయుంఠిర యుకసరి
వెగలితెదనిన జులకి రెల్లుర నంతన్.

గ౪ లంద్రి, ఖైం నదశరథ క్రీలి రత్రిల
జుచర త లిని గల శిజుగడి నిల్లి
తనయు నత్వనిష్ఠ దన్నుత గాంచితె
రేనమొనేర చెలెనె హాసుసరళి

వ౪ ౧౦ లేటు॥ సి౪ కేఠి నహారి ద్ర్వసంగలిని సవల్లి నయుల
డెన్న పెంగల్ని ధిగన్నసరళి
డినసాభ చండ దధిలినలంకిన
యుత జన్న హాజిభాయు గన్నాగ
క...... కియాతాటి చెంల్ కాతజుంటన
యు తడెన్న యున్నస్థితిగన్నజూట
కఠి జుక్కకిటిరా జు కౌన జు కిరు న
యు లండెన్న సత్ర రజిదాగన్నకలి

(516)

జనక కాంత జనకజా జాత కాంతి
యుగ(గ)ధరణిలో ధగధగయై యా వార్ధి జలధి
దేవి త్తైలి శృంగంబుల తృష్ణ లేలి
కాంచి కాంచి నయ(ని)యు గగన వేదె.

గీ॥ కాంక్ష రత్నాకర వనయంత గాంచనై
గత నందరి యానంది బాటనేల
ఘనలయ గతని యిచ్చిన కాంత్యగల్గ
కనసంతతి నేడిచ్చి కీర్తి పొందె.

వ॥ ఇట్టి దేవాంగనాంచి కాశరదిచేచి కౌశిలించి యాదుగర్భిన
యుత్రించనవెంగలు వధిష్టించ చేసి యనేక చక్రవాలంబులి

క॥ నా బాలకాని నరకవ్
న శ్వేత గగన నీదూర్ధ్వ చర్యవ్
నా చర్యనే ధరణి స్థితి
నా చంద్రార్క శితలి శర్వత్రి యుకేరరదేకన్!

సీ॥ నన్నై యుద్రి జాంబేల కాంచావన
యుష్టి గంద్రించి బెట్టి యంత రతగ
నన్నై గల్ప శ్వేనరధి పావిపెన చేత
గట్టించి చెట్టి చాత్ర నకేశి
నన్నై దస్త కంధ నిర్మాణాల సంతతి
కేటుకుంచితిని వలలకీర్తి
నన్నై నకృష్ణు వి నాకజనస్త్రీ కే బాలకృష్ణులులు
చాలకత్రించి చటిజగతి యులర
నన్నై చిరంతన ఖ్యాతి నిఖిలదిశల
త్రిలోకైక దేవకేరంగ జొలిసినాద

గనకనే చేత ఇష్టంగా రథమునించె
పరసబాక్రీబ్యా బా బాంత ధరణి బాంత.

కం. తత కాల స్థితి పనగళ
దితి బా(గ)ణి గాంధియాలు క్రోధ సంధర్కీ
చితి యడె సత్య(క్రి) యు ద్వైం
(క్రి)యశ్రీ ప్రైంసె దె రి(త్ర) సిరి సంధిల్లున్

గీ. లంద్రి కంటె ధరణి లక్ష్మికి తనయునం
తతికి యొంబాటం నధికదయు దలంచ
నిట్టి పరణి గనకతకి పెద్దయ్యె నాకత్రి
.నికె కల్లి నాడి వీర బాంక్రీ

ఉ. ప్రతిగాకె దనకంత దాంతి రయు యూగా దీన కంబాకన
(త్రి)దనత్రి ణి తరంగి జినతట యుద్ధం నిత్య కీర్తిం చగా
యుదనె నిందరనైన యిట్టి చరగా మునేగి దాంగా
వెరనంబాదిన బాడు వేక్షీతి గదా సహా బనమైనం!

కం. ఓని శిత నెన్ని చాలా
యని నలిగిన కేశపు టులు యుండర రత్నం
చిన వెని సంతసిల్లెం
గని పైపై క్షణన హాయిగానా యుగలన్.

కం. బాంనకిని గలసి ధరణి
బానే తర తాచనంగ దలచి నరగని హాయిగా

(524) సాధ్నా నాదికెత బోరినపా
తని యుందానరధి యుదం సంతసిలన్.

సీ. ధనదయూన స్థితి దరవితరానె
సాకే తనగరికి బరగనాడె

దశకంఠు కెదురారి తనయున్ దండించి
ఆది దెబ్బ తరియించె కపులకు దిక్కల
యెందర దెక్కెర నమ్మించి దెజగన్నల్లి
గాచి కంటి శ్రీగ్రు గలిగి దనరి
కాంచనరత్న సంఘటిత రచనల
వాలకమెంతయే నదనర్పి యదియు నీ
కెక్కెచ్చనర యున్నయని చెప్పి యయ్యెడ్రి
రామచంద్రుకే సంతతి రాజగమై
ఎందరలు కెక్కెగా నృపుకొండు వలరి
తానధిష్ఠించి యట్టి యాంధ్రరాజ్య బాది.

క॥ జననాథు కొండవీటన్
తనదాయితి నెక్కి చేసి తనకట్టి యశన్
జనదలచి యాన నరశ్రీ
తనరగ నారాకగలని తారకయం తన్.

మ॥ రణదారుణ్యగన బైరిసేన యుచటం రాత్రించరాళి నిజం
గణనాతీత పరాతి నెలకున్ గంభీర బలం సంఘటం
కణకొండులగల తేజ్రి రావి తెర యుకం బాంధవ ప్రఖ్యాతియం
ఆగంబో నిలి నిచ్చుటం కలన కక్ష ఖ్యాత ద్రైవ్యాగ్రజిక్.

సీ॥ ఆలి తాయతు ఘననాదముల సంస్థితి
యదియదెలన్నికేస సంహారగ్రాహ్యం
సకల రామచంద్ర తయిన్నుటు
జగాసి గట్టిరి సరగని చటు
నిరధి నవయోగి నిబద్ధిని నిచ్చుటు
కలసె రామచంద్ర కర్తయచటు

జగకర్త చే ఖండ గాండంబు యుద్భవులు
స్వకలకల సిద్ధి మానయుగాలు
దెబల నాల్గింటు జా చెనట్టి వరధార
లజరనరక్తి నిత్తిచిత్తి నధిక వాంఛ
ప్రత్యక్షిత్తి కోరంధల ధమ దాని
కాంత మొంతెని తెలియంగ గుసరాదె.

మ॥ ప్రినం సకల జన్నిత్తి కేసలల తోంకా యత్తి యుం దప్పు
జననాథా (గ్రు)ఖ యుజ్ఞిరా నవితి నంగా లాయు శతెరంబిల
లనకాలం (త్రి)యు బెల్ల కేషయాలనం కొంస్ర తేశ సత్యరు
యునబూం తాం(గ)స తోసవాం యన్ట్ల యుత్ మేతం తెనిరిఫేన.

కం॥ ప్రయ్యద దరతి లన సత్తి రాజ రని యుప్ప్నదెవు

సీ॥ సత్రు నందననాం తి సంతాంథించి తత్త

(౫౨౮) నిచలు చప్పుండె జంతిలి చెలియుజలు
(త్రో)ఖ్జ కబింలిని లరక్తి నిచ్చ్యలు
నెడకలి దక్సి నిగ్టి లదటు
ప్రతిక సంగతి గంటి ప్రియంగన్యప్రు
నీయులం త్రియుత్తిప్త్తెలుతయుచాలు
ప్రెలజనగబాతి నలతి కాంచలి నిచలు
వంచత స(త్రు) యుత్ చెసినవలు
దీక్షు కరరా(త్రి) చరకేల ద్రిక్షిని చలు
ఫరరాంధీ తనయు గాధినాధ
సంగర స్థాయి దికంటె జలజనయన
కానగానమె దక్షాలకాంతయుచలు.

క॥ పాటు పతనయు ఖగాంతిన్
గీటుగ బిలిన చటు సద్ధ్రు త్రియవేత్తోరన్
కేటించి యుట్టి చేరిన
నాటిన జారయుక దెబాయు నాకయుదాకన్.

గీ॥ జడ నరంభ్యొన జాతితల యెత్తించి
కరశికంజ నిలచి కళ్ళలరచి
తపహరాన నిర్మలన రథస్థతినిడి
చని యె దిలబు కర్త బానయుచటు

క॥ ఖర దైత్యాది నిశ్చర
హరగతియ బాత దండ కారణ్యం
నరగ..... టుకగతి
జరగగ చెప్పలనియట్టి బాయుఖాయు

క॥ ఎల్లన దైత్యాయ గ్రణి
చెల్లెలనిర్మల చదాయు సద్గురు తగీసన్
కల్లరి నాసాం కర్ణా
లెల్లెడలం రక్త ధార తెగ యుగ నిచటున్.

ఉత్సా॥ కలశజాంత ఖటిల నేత గాంచియుత్స నిచటున్
లలనరాన యుష్టి యుంచి నట్టి బాణ గట్టిగా
ఎలన(శ్రు) కాంత యు దెన ఏంగతాగ సంగతిన్
చెలగి హెం చ్చినట్టి లోల చెలియుయుండె చెలియగన్

స్రగ్విణి॥ దండ కారణ్య సంస్థానికేతించి యా దండ్రదైత్యేశు [illegible]
బండ దైత్యాన గ్రణించకరగా చెలిరులన్
ఏండగా చెక్కు శ్వంగాత్ర కేతించెనె
గండదరించి లంకాధి రాణి కేరదన్.

ప్రశ్న ౪౪॥ చక్రి సంక్రాంత రాజ్య న్యస్త శాసనవిధి
నక్రియం గాంచ రాసంత నా తండ్రిగా
చక్రి సంస్థాన ధరించు జన్మ విందు వెళ్లినా
త్రిక్రియం జేసి ఆంత(ర్య) యాత యు కేరదని.

కే॥ శ్రీ యాదృంత స్థితి దా
జనకజ వెలిగించి యుట్లు చనజనకం బగ్
తని యొంక బాహ్య జ ఊటి కా
నన సంస్థితి చేరి నిల్పి నర కత్తెరగన్.

(53a) సీ॥ కేసరి సం ధన కేశ త్రుంచి గాంచి
కర రాం (ఆ) నిత్య ధని త్రి యంత
తాన శత్రు తనే ని తని కి రాంశా గ్రుశి
యులరం గనా శా కవిలి యుదేసి
సాకేత నగరికి జని జననీ త్రయి వెలుగొంది
వైరించు నలి చైత్ర యుదబు గక్ర
(ఉ)గ్రకాయని గాంచి యు . . . . . . కని
చర్మ కర్త రంధ్ర నందగలిగ దెల
సకల సన్నాహం సంభూతి జ వదన్ని
రయు గలని యుల్లి యుచటి కి రాంగ జేసి
ఆరిగి రాం రా వెయుని యున్న పరగ నట్లు
చని యెుహాంతి కర్త్రయుండ రల్ సంతశిల్లా.

ఉగ చారి నే లయు బుచని
నగ కాంనన లభి కి నిగ టన యుగలి నం లంత
దగంగ దండ గ్రు కరె న
నిరిదిన దయ గల కిరం తనే లంగాం చెక్.

కం॥ కని దశరథ తనయాంఘ్రుల
మునియుగ కాంతలు చెంతని మోదించెదగన్
ఘనతర నిజ వెన్నెలలుగల
[illegible]

సీ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

కం॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

సీ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ఉ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

వ॥ ప్రశ్న మిట్లుంటివె

సీ॥ నిన్నిట్లు తప్పిన యున్న దండకతాన
శైలద్రి తానగ్రజి చెంది పొంచె
వదన కంఠ జేజేలు దయ గలచెల్లి
సాంఖ్య కాకర్ణ ఆగ్నేశ చెలిగె

దానవైవైరవిన ద్వైత్యాగ్రణిగెడయుంటి
శ్రీఘనాంతకగురుడిత్తి నఘనపైని
చనరెదగలివేత చననయుంటివోళ్ల
దివిజాంతకకర్తనదయుదలచి

533(ఎ)

తనరిలుగకర్తనే బొండగానిదైన
గ్రొర్వెరక్షించి యాంతరింకన్నిటి
యునయు దశకంధరాంతకర్త క్షితిజ
శరణ తంబాంత చనకయాగదుపతం

క॥ కన్నులుగనితె చఖిక్
ఎన్ని కనురెల్లయిందు నిదేగన [illegible]
అన్నాని దక్షిణా దినకల
కన్నిధిలం ఘంచివేత గంచి [illegible]

మ॥ తనవైనంతటు రాక్షసాంతి నజ్జ [illegible]
ఘనసాదాంశ్యమగా తయిస్త్రీ [illegible]
చని యాజానకి యాంజనేయం [illegible]
ఖనదాంధాతురాదెదర రాయనమ [illegible]

గీ॥ తరవిసెనతెల్ల చనచెంతజేరె
నెరయు జలధిచంద నిత్యనంతు
తలిగి పశ్యగలకిడాక కంథదాయిరా
లంకకర్తగానలంకరించె

సీ॥ దెల్లనిచ్చి తదవితల్లిచే గట్టించి
దాని దాదిలంకదండజౌరి
రాక్షసారిసంగరస్థలికేతెర
కేనఘటితదశ్ర్శిగిటుడంచె.

వ॥ గ్రంథం॥ సీ॥ కలన కర్తృత్వ కాయు ఘనసాదదరకంధ
కాంక్షన సంతతి యొంది గంగ
నెలి శైంబిద్దైక పికనిష్ఠ సంద నందన
సం తి కెంతెనిరి యలంకే యుక్త్యయంబ్
నే తమె తెంచిన ధిరి బాణ గంకేని
కం దకనిలి చిగతికి నలిరి
తగకెలి యొంతట ధనద యాన స్థితి
దగతి కాంక్షసు కేన తలిని నలిపి
కెలిరి మెతెం తి నిలిచె నెంత సంద
బాంధ్యబుటి నెవ నశ్రయా లంభి కెటి
రాత్రియు దిగాన మొతితి కిరాగ దగదె
శ్రీ నిలెలియు శేసి తితిరి సానంత నివటం.

కం॥ ఆయాంద బాంధ్యబుతి బున
నాయుక నలిగాం రాచి యుంకనా చె కాంక్షే
మెమె నతి ననన దగన
ద యుస్తోం గాకరించి తెలియు నశై....

గీ॥ కేశ సంతతి నాదాంత(కి)యుక్తిల్లి
(ఠ)రయుసా కేతన నరికి నచ్చిదిగలు
చెల్లు కాయుల తెరెల బొంగ నించె
సంతనా బుటి యాంశతి నచలు దరలు.

(౫౪౧) వ॥ అంతట॥ మ॥ అటు చత్రాంశ బరాబు కర్త సరగనే పార్శ్వతి పర్వంబాలజ్జు
కటు కాలం(క్రి)యు తెల్లి శైసి కగ కకే కంకాగచం తీరధ
న్నటులనే సానల కాపాంశాంనక ఘుటూ ఘుంకార ధకాబదిగా
రటు దద్యాంత ధగాం ధగావే నవిదినవేరంబిల్లి దచ్చెందనే.

చ॥ జని కర కాంతయాంకి తృతసంధిల నిత్తి నదాశనైకయా
తనయ వరాంధి నెచల పదాగలతి ధి గ్రేగాలి తప్పు సత్కవ
ర్త్యన కిన చర్యలం గలసె గార్ల్మ కిగంత హింతమ్ము తేశితవ్
గని ఆధనరత్న దంతిరథ తాంకఘుటుల్ సిరి కొన్నవియ్యగన్.

కం॥ ఇట్లు దలచియు కిరికే తెంచి దశరథ
ఉగ్రతనయు నన్నికి నటని సతికి
తాల్కదెరరి వేంచి నతి యుంచితాయు చె
క్రెకరి నతని గాంచి తా గదించె

గీ॥ ఉకీం తనారణా ఖ్య గల దాయు యుక్తి చంత
చరణ కేంబాల దెరవిన చనుల దెల్ల
కదళి జననీ ఉయ గాంచి తాల్కదెరరి
ఘనత నియ్యదాని షవ గాంచి రచటు.

క॥ ఉత్త్రకి రాతా(గ్ర) ఋగని
సంత్ర్సగతి నతని సతికి సమా జన్నమా
ల్య లత్రదయా జనిత వ్యా
దంతం థ్రిం తౌటు తారి యుంచించె దయన్.

క॥ ఆకైత్యాగ్రుణి సాధిరి ని
సాదరగతి నాదఠించి సంతసి లంగన్
మోదిస గాంచిన జయ జయ
నా దత్రియ వెనగకిగ నర్తన లలరెన్.

తే॥ ఉట్టియుఁ ॥ తే॥ నగరి జనగానవెంచగ
జగతియు దత తౌపాం కుంటి ఘుఘుర్ రవెసగన్
ఉగళిత ధరాల ధగాధగా
జగసంతలు వర్ష్యరిల్లు ఉకుల నగదచెన్

గీ॥ కదలి గంగ గడచి కాంచ్యమైయున్న
యోనకాం(లు) దిక్కి వాంఛ వేల
పరగదానికి నదసంగతిక్కై యున్న
రా(ష్ట్ర) దంతినెక్కె రాజు కర్తా.

కం॥ చక్రాంక మాంత సాయున్
చక్ర కాంక గలదాయి పరగర యుగలిన్
చక్ర నిది కదనాకద
చక్ర చక్ర యుల్ఫ్య(లు) కాంక్ష నువ్వ గలిన్.

గీ॥ పిలిగల వెకిల్ తగదాత్రి యుద్ధరదగ
వరగ దక్షుల కదదాయి చాంత కాత్రి
కరటి కంబాం కా రధరాజి ఘనత కెకిల్
కిరరాం(శ్రు)ం చద రేకి తవ్ వెలుస కాగ.

గీ॥ ఆంధలాల యందద ఆటు మన నిత్రయి
ధరణి తన యుగ దిశివారివంత
రాజు ధారి మాంర రానట్టి స్వంగార
కాంతి యున్న దిశలుగాం నన యెన్నె.

(546)

గీ॥ నిర్ణు రా ధిన నిజికాల నిహాయుతి తిన
కన్నిధి నేతయ నిల యుక్తాది నార్థ
గంకరాది దిగిశి తవే పరసవేల
గగన తింబాంగ రాందె జవే గలశిరాంగ

గీ॥ ఆటల తెనవరెన తలుచటు గలశి
సందది దనర్తి వావ వేరసరగ నంది
నగరి కదనిత్రియూ యుద్ధ నందనమటి
యాంది ధరణి యుగపు టు లలరికనినా.

మ॥ కరకం బూలనెరం బునంబుతి గచకకె బూంతి యిూ తె - స్వయికే
నెరయుం బోతితి నిల్చి సంగని యుదటే నింజూలవాన్న స్థితిన్.
సరనం సం దరవియ్యనా శిఘలనాం బనె గాంచినాన్నా నా
లరయుం బెల్చిన యెంత యెనలరియుం దానగన తల్లిత్రినన్.

క॥ పెబుటిక కటిక స్తుతి యూనటి
రాజు కళల వెంటిన ట్టి రాజు శశియుటక్
రాజిత గటి గద్దియు కడ
తేజిత సంస్థాయి యువెన్న దిక్షననంతన్.

సీ॥ రైకస్త్రీం దన రానెల గద శిబరణ
కంబరన్మిలి తనదాల్చి కడననిల్చి
ఉన్న దియాం బృహి నాశిరస్సుం దదాల్చి
నెల్చిన ట్ల్సు ధిసెత న్నై నిలుచినాడు

గీ॥ ప్రొట్టి బరగా రక్షితిన్ని దినా లెన్నక
గద్దెయుం డినెల్చి కడననిల్చి
రాజనటి బాలరా(ష్ట్ర) పునాంటి
(శ్రీ)దెసంగ రక్ష సేసినాడ

~~[illegible]~~

ఉ॥ రాజు నగారం కనచ చరగా రక్షగా వ్యా స్థితి బాల్చి దండిమై
రాజు ల రా(ష్ట్ర) సం స్థితి నరాం శ్రీతె బునావికి దేరి రాంచనె
తేజు డియుం గనా జన్మ జగతి స్థితి బల్లగ నింత జూకనా
గీ జునరక్షుడా విచెలి నిశాలైర దివికడ డానసంగతిన్.

సీ॥ కలనబుబు టిరాక కంధి దిరర సింధి
తకిరినబుబు పిలటి తాగగలరె
నంతర కం ధ నర్థ వాలవాల భ్రియుక్తిన
తనబుగ బలు వెల్గ వాలు గలరె

శేషాహి తనధృతికి స్థిరతని నిల్పిన
నా ప్రభు యితరయు హా శ్రేణి మొత్తగలరె
(గాకున్న శ్రీహరి నడచి తాల్చిన దెవరి
అన్యవిశ్వర వలె యానగలదె
కాన శాత్రవి రక్షించ గాని టింక
శ్రీకె వేగిరక కేవింత నిల్పి కాల్చ/
ధరణి ధాతగ్రాతరణి సింతలితె కెల్లి
వాంఛగలిగిన దిక్ష్పాల శైలసైన్యా.

కుడ) ఉ॥ తానవరాగ్ర గర్వయుతగ్రీవ నిర్జరుల దర్శనాఖ సం
స్థానికదళ యుద్ధములె సంగతి విప్పిన దెస యున్నాడే
ప్రాణనెదె దర్శిరక్షకన కాంచిత వాగ్ర రథస్థితిం దగన్
తానట దెక్కి యాదరధి తన్ను గడ స్థితి ఖాంరరాంవట్స్.

శా॥ శ్రీకంఠాది ఖగాంఘ్రి తాంఘ్రి విధియాంసీతాం గనానేతా
స్వాంకే తస్థితిచేర రాజిరిసి రాజు న్యాప్తటవే తాదల
వ్యాకాం ప్రేధ కాంజన్నైనిక గజేంద్ర గ్రనెదర్పంగన
ద్రాకాంనిత తరాక్షతం జనజయ త్యానంద సంనిధిరక్.

వ॥ ఇట్లు సాంకేత రాజధాని చారంజని యొనర్చి యుండ

సీ॥ ధర చక్ర వక్షుదళ్ళరయ గలిన జవెలి
ఘన నకరా నగా నగాల్ గలవి చలగ
రామా ళరఘుఘుర్ రళ్ ఘుం ఘుం ఘుంఘు ఘుంఘాల్
సకలాశలం దెల్ల సరగ నిండ
రాయిడి కరి హాయు రాజ ఘుట్టునలచె
సరగ రజస్త్రేణి చెదలదెగయు
సాలంత కాంచన చ్ఛాయ లద్ద
జనరిపకేతన ధగధగిత ప్రకీర్ణయగ

గణికనాలోరవిలతాట్య గతిక్షేలంగ
రెండెదల చంద్రశాలల దండె నిల్చి
నగరపతి లలి యుక్తమవ తగినలాపు
లాడెలాయిల్లి నత్యంత వాక్కులలా.

కం॥ చని రాజు నగరి నచ్చెర
తనరదయ స్థితి దిగ్గి తత్త్వదసాంత
ఘన కాంచన శాలల దడ
జనకర్త జెరించె నధిక సంతసమెలన

వ॥ ఇట్లు నారాజు నగరి వాచ్య గలిని జన్మవాంతర స్థితినిలుచి
తనదండ నేతెంచిన కేశరాజ్యంబరలలి కర్ణాంస్థితి నిలుపల
నాయునని యుష్పోహార(క్రి)యుల సంతసిలంచేసి యనేక
(క్రి)యులలాం లలిచి యుంత తీర్థ సన్నయు చ్చె చంద
నాక్షతాద్యలంకరణ లందనరి నవద్యులి నంద నాది
దరణి జగద్యుటల మిాలజనసంతతిని దాచు త్రిభువని
దండన దర్శించంచేసి ద్విరాన్న దన్న(క్రి)యులకు
సకలితా హారతి అర్ఘ్యద భ్యాంతగ తగా నారగించి
దక్షిణాల వలనంత(క్రి)యుల ధా(త్రి) జగతలి నల
రించె నంతటు సంధ్యకాల గలయయ్యె నెట్లనినా.

సీ॥ శ్రీకి క్రాంత గల శిన యుట్టి నంత
సాంద నాదాన గలయుంచి పరగ నేకి
దరనా యుక దిత్యలి జాంరన లకె
నన తరణి జూరె నంతటు నడకిరిన బ్బాల.

కం॥ శశి తపి కి దేటిచి నె శ్లెద
వేక(క్రి)యు నిండె నల్లియుడ నక్షత్రా

నట)

లాంకేశ్వ సింహాదనారం
రాకచలరిపుని వనభ్రమరతింగనన యున్న.

కం॥ చం(ద్రి)కవ శిశుబగలుయున్
సాంద్ర(క)యునికెదెనంత నరగనన లగన్
ఇంద్ర కెరిబబు ఘ్నఖ యున
నింద్రాంకరం ఖారదనెకెనె మొన్న కనంతన్.

కం॥ చేకటి తొండ కైరబారగ
కేకల కేవరగా శ(త్రి) కెలరంజరన్
శ్రాక చదరి శశిధారన్
సొకదలం చె(ర) పట్టు వెనసి కనదగెన్.

వ॥ ఇంతు॥ సీ॥ ఘనతరకథినా ధకారదిశులి
రక్త సరధినరా దినవారియు నంగ
ఉ(గ)దిస్థులని ధియుంజగానని తర్లి
వెలగియే తెం తినసి ఖరియునంగ
ఆ కాగ శరద్వైత్వ వారగా(క్రి)యలెక
వారియుచ్చు నిత్యన చక్రవర్తియనగ
ఇంద్ర దిక్కు నేంద్ర వేరలా ఖనితవేష
నా లా హిం చరరత్నకాంతియనగ
చీకటియుడంగ ఖలఖ నరిబలంగ
ఖనన తిదగంగ యుఘ్నవి పరినిడంగ.
కాంతి యుదగంగ కల్హార కళదరంగ
తరణి గనన వెస్వద శశత కిరణకాళి.

నందన
గీ॥ తనరదశరథ×తరణి యుంత
కల్ప కరణి యున్న(క)యుతెల్లగాగిచేయు

రిక్షితె బలు బునం ధన బటిల నేత
సన్నిధి సన్నుత నతి చేసి నంతసాంపా.

కం. రయ్యుత మాబలితి బానృశి
ఇయ్యన కక సాధికేత జనితగగతి వన్
తియ్యని సాతని నటిగని
యయ్యుక కే సంగరాంబ నన్నుతనఘన్.

గీ. (రా కా నే తెచ్చిన కిలెస్సి గరి తెలిసునన
రిగ నరె సై తి నెలన్ను గటి కె
ఘటం తలితి తెచ్చి యిచ్చిన కాంచ్చనలరి
తతని యాశ్మి తెంతి తెన్ను యొచలగి.

ఉత్పలమాల. సాగరాల నాతిలించు టబనదసన్ని బెల ఘన్
దెగలట్టిన గబరితి కిగ్గన నచినంతనె
మెనికెఘ్రు యూ ననరఘి నిచ్చిలాప్యరించగా
తగడి మెనెసంత సానకస్లు తెచ్చి యిచ్చినన్.

సీ. తతిధలి ఘటంకారి దినత్యంత సంతత
సగలి రాజ నిలయు సంగతి నిడింతి
నతిస్వతి నందన సాంతస్వాదయు బటి
కల్యాణ దినలగ్న ఘడియ తెలిసి
ఘనతన కెకల్పి గగా సంగతి సన్ని
సాంత సా(స్త్ర) సరణి యిచ్చినలరి
పసరధా(గు)ది తరణి తగ తిరి
(569) తనరసింహా సనస్థాయి దెలి
సరగసాకేతరాజు సంస్థానికింత
కర్త యూ తండయని సంబరతిత తీర్థ

స్థాయిగా జేయుచె వలందె సంతసించి
వేగ నీ వరదైశ్వర్యమిచ్చి యుంటె కొంకస్సమైనే.

వ॥ శ్రీవత్స జ॥ సే॥ నైవేద్యం సమర్పయామి వేదసాయి యుద్ధరత
గాంచి వే(క్ర)ల బొంద ప్రభుడన కాళ్ల
అంగనార్యుల జగద్వాసా భగవ యుంబొబ్బ
ధ్వజల నాయక ఛలియుంటి తల్లు
స్వయంవసం జాంత బిస్సారానెలకా
సగణి కార్య సరఖి వాగ్గ నీ తీర్పు
సహస్ర లిసంధన జాఠీలా దృష్టియై
వేగాన నాశిష్ప అయ్యె కొంకస్తైన్య
ధర్మ వేధిర్తృష్ణు శిరిదసలి విత్తి
వనవేసింహన సంధిత్రు నభులసిఫ్ర
సద్(గ) మాశికి నదసక్రి వే నిస్సహ్న
వాసరక్షి యుప్పాంతిమిన లపిజాలంగాను.

ఉ॥ జాంజపరవేవ నాం(త్ర) తలి బాకృత్యగాంచి జొంగి బకాగా
ఒజ్జిచి యునేక ధ వేంగాలటు సెందె ధనుం ధగా యనకేయుగా
వలచి తగానసత్త్వల సంతసి వెళ్ళికె నారదస్త్రగ్
కలిదెసగింపగాచు ఠి నిదారసవెక సకపాన్ధ కక్షివే.

సీ॥ ధనధాన్యంగ తదసి వాన్సైతల్లి
అలక్ష్మిరాల్లని యుంగ జూరి
చెల్లెల్లి దికనంచి నిరియలక్ష్మ గాసె
తల్లి(త్రి)యు తవం తమాలజంగ
చిన్నలకేయుడ చేటెన్నదెరగర
(శ్రీ)లకనాధలతిలదేవి

ఘనరసాంశ నెలకొ(శ్రీ)కాలాంశగలక
    నాగె జనలతలియదుండ సంతసించె
కనకరత్నాభ్యకెడకశ్రీకరత బాంత
రాప్రు జనరాజ యాంవ్యగారాజకేళి
నేలెదెదాన కాక్షిరా నిరతిదళితెం
    వానరకళికారస సంస్థాని దనలనంత.

ఆ॥ ఇట్లు రాజు ధాని నేలెడి సమయంత
    కనదైత్య ఘటుల క్రీడలరక
    ఘండదినె రత్నవాటక కాంతకవ
    నిలరతనియ నిశ్చి యునిదె తిరగ.

ఉ॥ ఈశగలనందరం తిరగ నైన్నికసన్ని యుద్దైష్యలలన్
    రాణిలి జూనకింగలశ రత్నాగృహాళ జుతించి జూర్యతిగా
    సాంగి కాయమెష్టి చేసి పరస స్థితి నెకనెకకీర్తి
    భగజానవ చలంగ నగధరత రానెల ధా(త్రి)నెప్పగాంచే.

కం॥ తనరాజు ధానిద నరధ
(ఁటు)   తనయాం(గ్ర)జారి నిరిదె హాజుధరణీతలరా
    ~~ఖ~~ర్మన హింతజన సంతతి ~~తానా~~
    యునతొ నందజలరాసిన తినయులంగన్.

కం॥ యల్ల దినల జనతభూతిన్
    తల్లి పంచ(శ్రీ) యున నదిక ధనధాన్యశ్రీ
    సల్లలిత స్థితి నిండగ
    నెల్లగ నర మెరె జనక జాజానితగన్.

కం॥ దినల కౌ వెల్లబాంగడగ
    దగరధ నందన చరి (త) ధా(త్రి)వెల యుగా

నిశితము లశైసైన - స్పృశ
యశుడశమ శిశంటి సింగరాచార్యవరుడిలెన్.

కం॥ నత ధృత తేరకాంబుజ్ఞా
కిల చరగ్గ సరోరుహాంగుళీ జనరిహ్వ
వితకేత్రాయు ఘనేశుర
దిలిబాంధిప జాత్కర ఘళనధ్వజతరనఖరా.

చ॥ ఘన ఘన సార సాంద్ర నమ్యగ ప్రభను తంభవ తార తారకా
వనవిధి రాజరాజ మారసాగృని తాధి మహాగ నాగరాట్
ఘని. ప తీజవ(ప్ర) బృదనోక వాచంకన తుంరతుంచవా
హానము జకీర్తి కీర్తి తనయ ప్రతిభాగుణ విక్రమోన్నతా.

కన్యకమాలనాకబంధం॥ నరహరి జీనసూరి వరనారద వర్ణిత గానలోలత్ర
వరతరుణాపిచార కరిశైత్రిహారస్థిర భోగపావనా
నిరతనవరహార ధరనీరజపద్మ విహార ఉరాత్మా
హరిన ఘుణాత్మసార సత హతతలం ఘన చారువాసనా.

ద్విహాంఖడ్గ బంధం॥ శారివారి సూరి వంద్యశా పతాప కోపనీ
శ్వారిభూరిత్రైరిః మాంసకోమలోచనా
నారిదురిద్వారి కర్ణనాశతా విదారినీ
ర్వ్యారి లోగ్రదైత్య గర్వవన కృశానపావనా.

మాలిని॥ జనకలుషవిదూరా స్పర్శలోకైకవీరా
ఘనతరశుభగాత్రా కంధికన్యాకళత్రా
కనకరచితచేలా కర్ణగోపాలబాలా
యనతగుణవికీర్ణ కాంచభాండప్రపూర్ణా.

గద్య॥ ఇతిశ్రీమదహోబలపురాచలలక్ష్మీనృసింహ వేంకటేశ్వర
వరప్రసాదలబ్ధ సవకవైచిత్ర్య ధురీణ శారదా

శ్రీకృష్ణచరణ శతఘంటావధాన విద్యాధురంధర విద్వం
ఛన్దోవిజృంభిత కలిత మృదు మధుర గంభీర వాగ్వైఖరీ ధురీ
ధురీణ స్థాపిత శేష విశేష ప్రసిద్ధ సాహిత్య సారస్వతాన కవితా ష
భాషా విశేష సంస్కృతాంధ్ర నిఘంట్వాది వింశతి ప్రబంధ
నిర్మాణ ధురీణ వాత్సల్య మహాఋషి గోత్ర పవిత్ర తిరుమల
శ్రీనివాస పౌత్ర తిరువెంగళాచార్య పుత్ర మరిగంటి సింగరా
చార్య కవిరాజ ప్రణీతంబైన దశరథ రాజనందన చరిత్రం
బను మహాకావ్యంబునందు సర్వంబును పంచమా
శ్వాసము. శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః, శుభమస్తు, అవిఘ్నమస్తు,
సీతాకళ్యాణం, హయగ్రీవాయ నమః.

5 ౨) శ్రీరామా మనోమోహ చకాంబుధ ముఖైకల్యాణ విద్యుల్లతా
కారప్రియ యదునందన రక్షాపాత పద్యంబులన్
గారుణ్యాంచ సధాంబులం దనుపుమం గారామునం బ్రోచరే
లంరో చిహ్నదు తర్పరాత్రి హారిబా లా శక్తి మమ్మేలు తన్!

౨౫॥ ఘన ఘనసార సన్నిభిత గంధ ప్రఘ్రాత సహస్ర పత్రశ్రీ
యొనరెడు భర్తృయేమక నము జ్వల కంస్తు భ వర్తిత సలం
బున విలసిల్లు మంగదు ప్రమోదము జెందు రమావధూటి వా
ననిశము మా కృపాంబున ప్రియంబాదవంగ వశింబు గావుతన్.

ఉ॥ వెన్నుని వేయు నామములు వేడుక శ్రీపతియించ కోసము
త్సన్న తి పెక్కు నామములు సముజ్వలవృత్త ధరించి పాడుకోన్
సన్నిల యాతపత్ర పటు శయ్యలు దానయి సేవ సేయు నా
పన్నగ భర్త మమ్ము తి శుభస్థితి చేసము మూర్వి జేయుతన్.

చ॥ దనుజుల నాజి గెల్చిన ప్రతాపము కీర్తియు దిక్కులందునా
వనమున గాల్చి పద్ధతి ఘనంబగు భోగికి పాండురద్యుతుల్
దనరగ గాఢ సంస్థితి మహంబున సాహసమైన పద్ధతిన్
జనవుల గీరథ సంబులు ప్రియంబున మాకు దెసంగు గాంభ్రి యున్

చ॥ నలిన భవాండ భాండ భువనంబుల దుష్టుల శిక్ష సేయగా
గలుగు ప్రతాప శౌర్యయుగళాంబర వేత్రము చూపి చక్రిదా
వలవ కృపాంబు వెల్గుల బాహుల దివ్యపు కంధరాజ్యు యున్
జలరగ దిట్టి కావ్యము నయం బొనదం పము తోడ్పునెంతయున్.

ఉ॥ చక్రము శంఖమున్ గదయు శార్ఙ్గము ఖడ్గము నాదిగాగల
ద్వక్త్ర పరాక్రమాయుధ పరంపరలెంతయు నీ భూషణంబులన్
సత్రయముగ ప్రభూప రమ తత్వముల కాంతి యుత్తి బయింతయున్
సత్రమ మము బ్రోచి నెల్ల ప్రకాశము ననిపె యుక్తి సిద్ధికిన్.

౯౭౮ ఉ॥ శ్రీకర రాఘవ భారత విశేష కథా బలరామ శ్రావణ
స్తోత్ర కవితా రత్నములు శ్రీకరముగా బుధ కోటి శిక్షిత
క్షేత్ర కరుణ దిగంతముల లోకములన్ ప్రభవింప జేయుచున్
శ్లోకి బరాక్రమాకరంబు బునమేయ కవీంద్రుల బ్రస్తుతింతు నన్.

గీ॥ జలజ లోచన పరి కరాంక ప్రభూత
తైన పన్నిన్వరాళ్వారి సభి సుతించి
వాసి దెబ్బదినాల్గు సింహాసనముల
గురువుల భజింతు శుభముల పరిఢవిల్ల.

చ॥ ఆ శ్రీరయుగ సద్విధానమగు నట్టి పదస్థితి గల్గి పైకలం
కారము తెల్వియుంగనత క్రమ్మిన శయ్య సంధి దెల్పుచున్
గౌరవ వృత్తియు రథములు గానని తోక విచార రీతిలో
స్సారము చేయగా దగు పెంక్షిణాం బక లీనవృద్ధి నేన్.

వ॥ ఈ యిట్లు ఇష్టదేవతా ప్రార్థనంబును పూర్వకవిస్తోత్రంబును
బును సుకవి భూషణంబును కుకవి దూషణంబును గావించియున్నా

కం॥ ధర నెకమహాప్రబంధము
విరచింపగ దలచి ఏ విద్యామహిమన్
బరిగవితి కమ్మతాత్ముల
విరిపొమ్మన బడ్డంతా వేడుకదేరన్

ఉ॥ నల్లని మేను తెల్లదిరునామము ముంగిట పసిండి జందెమున్
జల్లకమ్ములంగరుగా జల్లెడు బాహువులు వేదనప్పుభా
శిల్లగ కర్పురాద్రి నృసింహుడు తాను వెంకటేశ్వరున్
జల్లన బ్రహ్మచారి గల యగ్ర మహాస్థాని చిత్ర వేడుకన్.

కం॥ తను గొంచి దయామరందము
తను దమ్ముల నిగుడ మంచిత గౌరవతలో
ఘనతర గభీర భాషల
నని మెనె నరసింహయజ్వ నానందము తోన్.

సీ॥ భారతీ సంప్రాప్త భావార్థ విదరగా
రాజితరత ఘంటరాయ కవన
శబ్దశాసన ధార్యశత వేష్టిత విద్య
ఘటిత కాశత గ్రంథ తల్పనియ్య
ఆశు ప్రబంధ భాషా ప్తబంధాభిజ్ఞ
నైత సంఖ్యోత్తల శ్లోక గ్రహాంగ
భాసుర లత్పరు భాషా విశేషజ్ఞ
చతుర నెగ శ్యానిరోష్ఠ్య వృత్తధురీణ
నమిత వస్తాయ్ష శ్రీ ప్రులంధాంతరింగ
రాద్ధ రమ్మని చెరియాదార్యమునను

సరస శారద వ్యాఖ్యాతృత్వ [illegible]
కరుణా [illegible] వరయుగాం.

(584) శ్లో॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

వ॥ [illegible]:

సీ॥ [illegible]
శ్రీరంగ [illegible]
[illegible]
శ్రీ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

తే॥ వరుస పద్యాల్గ పదివేను [illegible]
సరసకవితాష్ట భాషావిశేష కృతులు
సరఘు [illegible] నాటక శాస్త్ర [illegible]
గరిమె వివరించి [illegible].

గీ॥ రఘువంశ మాఘకావ్యము ఘనాంభికాము
కావ్యములు గాంచి వార్తలు గరయుచు నగ
శ్రవ్యము గుణ గణసేవితి కవిత్వపు మెన్న
ఘంటసౌరంభ ప్రబంధములను నుడుగా.

కం॥ నలయూదర వర ఘుపాండువ
నంతతి ఆదియాత్రోల కావ్య సంస్కృత కృతుల్
యుగము దనసత్ర మాయిన ము
కలవరు కాలం బునం దుప్పలి మున్ను పొక్కెన్.

సీ॥ వనజవర్ణ్యము నిరి ప్రబంధముల నారు
సకల బలంకార సంగ్రహంబు
రాకాసుధా పూర్ణ రచన్య సత్వంబు
శ్రీంగ్రు భాషా భూషణావ్యక్తములు
విరచితానకరుంచి వెలయు పంచ్యాత్మక
హాయకంబుల నారు రేలకన్న
కవితిలేనీ తలనిర్మితం బంబు గావించ
ఘనశ బృహస్పత్యాది కల్పనంబు
మెలయగా వించియు సువర్ణముంచినారు
ఘనవిరోష్ట్యాదివించబడి కావ్యములును
విలసిత ప్రోధి నిర్మించి వెలసితోళు
శంకరాచార్య కవిరాయ శ్రీపతి శ్రేయా.

586) ఉ॥ తావునలేయు ద్రుమలి గౌరవ మొక్క నిరూపణంబుగా
దీవన రింప బూనిన యొకెక మహాకవి బాలిజ్యమో పతా
యావసాన్వైంన కావ్యము మదంతిలత్తు ... యుంగవేయు ము
ద్దవల యుప్రసిద్ధబంధవిన్నియ దానదురంధలుంబుగన్.

వ॥ ఈ విధము సంగాధ్వన

ఉ॥ రాఘవ పాండవీయ మ్మని ప్రథితమ్ముగ పింగళి సూరనార్యుడే
శ్లాఘనము ధ్వనించెనది సర్వజనప్రియమౌచు గాంచెనా
మాఘునకున్ [illegible] ణాదిదెన యింత్రు, నిరోష్ఠ్య [illegible] ప్రబంధమిం
తే ఘుటితయుండు వేయునటు [illegible] కుర్రు డియుంచు ప్రసిద్ధముత్వదెన్

కం॥ ఇట్టి ద్వ్యర్థి కావ్యము
[illegible] [illegible] పెద్దకేక్ష్వర [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] కవితా [illegible]

కం॥ బంధుర ప్రబంధ్ధులమర
బంధములతేనం చంద్రికా భాగ్య ప్రదమౌ
రంభా సర్వ గంధిలములు
సుందరనన వర్ణనము [illegible] ప్రశస్త్రముకే

కం॥ ముద్దొప్ప దమ మొదట నిలుమా
తెల్లదయిఫడ మూరియుఖ్ఖు తెనుగు నిరోష్ఠ్యం
బెల్లదె చెప్పిన ప్రౌఢం
నిన్నును వెంగ కలంగ గలదె నెలతా త్తైనన్.

ఉ॥ ఇచ్చతె నుంగు పద్యము కట్టినను తెల్లము లోనముంచినన్
హెచ్చుని యాదకెందు రాజియె న్నము చెప్పునగక్ దమిళ్లను
ట్లచ్చ తెనుంగు నంనెడ తనంములు చందమెరుంగు వారునే
మెచ్చరో నం బ్బురం బన కొంతుల నా మెచ్చెనియాద రాకదున్

కం॥ అనుసున యెంత్తులనిఇట్లను
మనమురలన నూన యుంచి మయుఖల పలియా

వనజాత నిలయునేతయు
నను ధన్యుని జేయా కవ్యి నాకని తెల్పెన్.

వ॥ ప్రేనిన మేలాలించి పరమానంద హృదయారవిందుడనై
యుత్ప్రబంధ బంధుర వ్యాఖ్యా కావ్యాలాప లక్షణా శృతలక్షణా
వక్షణా ప్రసంగ సంగ్రహా నిరవధికా శృతులచ్చంబున
నచ్చంత కృపా వసు కుండ్డై తలంపున నా.

కం॥ శృతుల తసాంధ్యుడు వెంకట
పతి నా కావ్యమున కాస పడుచుండెనెన్
శ్రీతి సుతుని తోట్ల బుర్రల
కతి మోదము కాళ్ళు తండ్రి యందంబున్నెన్.

కం॥ ప్రేనవృద భళికావ్యబం
ధున కుకునది... తావి ఘట్టాది కనేగ
శ్లీన తలచినను బుమ దిలా
నను సంతస మందిరి మూర్తి వనబా త్వంగన్.

ఉ॥ తెనుగున కొన్ని కావ్యములు తెల్లముగా రచియింప నేర్చె
కొన్నినగ నిరోష్ఠ్య కావ్యములు కొన్ని యొనర్పగ నెప్పుగా నక
కొన్న నివిందు చందములు గర్భరగూర్చి నేర్పు చేతనై
వ్వనికి రచింపశక్యముగ వాంఛ యొనర్చి తదా నిశ్చయగన్.

గీ॥ చెప్పరాన నిర్జెష్ట కావ్యంబు చెప్ప బూని
నాడయు ద్యాతగతి చేత నరచిన జవ
ములు విచారింప నెయ్యాంక్షములు దాట
నేత సాహసి గోడ కొంచంబు లగునె

కం॥ తాలుతటి సుకవులు కేఘ నుతై
యులసంద్రుని రోష్ఠ్య కావ్యమె లంసయం

దలచ రాజానా ప్రసిద్ధము
గలుగ నొనర్పుటయు కొరకు గావించెదరయ్యా.

గీ॥ ఒకటి తెలుగు పురాణ మొకటి నాటకమ్ముగా
శ్రీ ప్రబంధరచన మొక నవలకము
తెలియదగిన మహిమ విన్నాణాల కన్నె
గాంచెదనని మాన్య కవులు గూర్చె

చ॥ యుగకవితా ప్రయోగము మహనీయ కర్తయు భయార్థకావ్యముల్
గలవిపు డట్టి [illegible] నొకరీతి విధమున్ దరగల్గి నేర్పునా
తెలుగు నిగోష్ఠి పుంగవులు దివ్యమతులై [illegible] నిల్పుచుండుటన్
గలుగ దమింట వేదిక కనగ బాటల మొల్లవె [illegible].

కం॥ భారముగ ప్రాంతి [illegible] దముల
స్థిరు నరయు [illegible] ము శ్రీ తెలుగు మాన్యములనున్
దరగల తెలుగు నర్ధం
బెరగగ వగు [illegible] భయమునం [illegible] మొనదముల కన్నెన్.

గీ॥ ప్రేరయుక గల ఝల్లి దబ్బనాయుల
సారస్వయు మొకొని మొండ్చేనలు చిరవు
మరియు నైజోర్వ తమ్ములు కామ్యమాలిక యును
వలవదా మీద సురభాష విలుపరాదూ.

కం॥ ఇల సురభాషల గొన్నిటి
విలసింపగ వికటు మను బొ తిరవు గుసావుం
బలు కథలు దెలియు కొనసము
విలిపిచితవి సమ్మతముగ నిలబడగాంగన్.

చ॥ తెరువత చన్న తిరుపతె బయ శ్రీపదని యున్నత ఘూర్ణిల్లుచుండగా
గురుకుచ యుగ్మముంబవె నిగూఢము కాక తెనుంగు దేశపుం

గరిత చెఱుంగ వందవెను కానొంకయుంచుకగాను పింరగా
సరసులు మెచ్చ చెప్పెదను సత్రావిరచ్చపటు లక్షప్రైష్టిరన్.

59(b) తే॥ ప్రసిద్ధ్య సకల సత్కవి జనానంద కం దళితంబై యొప్పు
పిత(ల్ప్య)బంధ బంధుర చిత్రార్థ సామర్థ్యంబని రూపించి
మదియ్య వంశంబ భివర్ణింపగాం.

క॥ వరమద్రావిడ శ్రీ సూరి వంశవార్ధి
కుదిన (శ్రీ) సాధు భట్టార్యగురువరుండు
కడుమదంబున ప్రభవించి ఘనత కెక్కె
పుడమి మూర్ధన్య బుధగోత్ర పూజ్యకనాం.

క॥ నిరపోతుక కృపచేతను
శిరివరుడగు రంగశాయి శిరులింపొదవం
దరుణం కట్టాక్షవీక్షణ
గరిమె ల ప్రియపుత్రుగాంచు తైవడి కూర్మిన్.

క॥ మును రంగశాయి యతిపతి
కను గొని కూరాధిసాధు గాంచి మరిగం
టిన దైవ్యరతనా శోభనగ
లసా సూరి సాధు భట్టరు జలరెన్.

గీ॥ పరమ కృప చూచి శ్రీరంగపతియు యిట్లు
ఆనతిచ్చిన శ్రీ సూక్తి అన్వయముగ
యిల మరిగంటి వారనే యింటి పేర
గురు శిఖామణులెన్నంగ పరిధవిల్లె.

గీ॥ భట్టి (శ్రీ) సాధు భట్టార కార్యయునకు
తనయుడై పెళ్ళిలో కార్య ధరణినంతె
భాసిల్లుచుండె పెరియ పిళ్ళాచ్చ గురుడు

శరధి నుదయించు ఘనసుధాకరుని పోలె.

సీ॥ ఆదేశకెంపున కాంత్యము పైడిభువి
రాజిల్లె శ్రీరంగ రాజగురుడు
అతనికి తీర్థకారయ్యయను సుతుండె
పెద్దయ్య ఘనునకు పెరియ బొబ్బ
రుదయించె సత్పుత్రి సదయ బామ్మటికి
సూనుడై యామున సూరి బొంకె
గరిమె తోరయ మ్మనా ఘనునకు శ్రీనమ్మ
మాధవ గురువర్య మహితయశుడు
అతనికుదయించె సకల శాస్త్రాధిరాజ
రాజమకుటాగ్ర ఘటిత చరణార్చ
జమున శరాజనాటి విశ్రాజితాంఘ్రి
సరసిజుడు చన్నయాంబాఖ్య చక్రవర్తి.

తే॥ పాయక నన్నిండి ఘనతనా
రాయణాఖ్య గురుని మన యశ్వండై యు
త్తాయుత కీర్తుల నుంచె కన్
థీయుత మతి తేంటి చనాదేశికు డెలమిన్.

సీ॥ రాజపుత్రికే బాను రామ్ముస బోరదాలె
పెను జూము తుమ్మికి పెట్టి పంపె
యువని పద్మా మ్మంక్రు యున్నలతో బుట్టి
హారతేల పొవను దశచుయించె
మన వాళయోగికి కురి యుద్యోగైయుం
డెవని దంతి బాంత పూజనములండె
శాస్త్రైకి నరటర చక్రవర్తుల నెత్రై
పై కొన్న చెబ్బు తిపోరనకచె

ఆగనసం తొళ్ళ వారన వనరుహట్టి
యురగపతి సంగతి నిర్జితకుర్జ్వితంచె
విమల గుణావతి ప్రత్యక్షమ్యయ్యార్తి
చారు తరహేరళ్ చన్నయాంబాత్వవాళ్.

సీ॥ తిరుల దేవరకొండ కంచె రత్నపతాక
నాలు పల్లియ గట్టి పైకాయిటెన.
శ్రీమరి నంటి వెన్న కేశిక సంపదను
దహా మణి కంటి చన్నరాయుడనవెలనె.

ఉ॥ చెన్నగ ప్రయత్నాంబ ప్రతిచెన్నుడ తానిలువేల్పు గంగనా
చెన్నని పెరబంధి సితి కొండెడ దేవరకొండ నేయుగా
సన్నతి పశోకె రాజు పతైలయు సరి మణి కంటి చెన్నుడై
ఉన్నకదెక్కిర భూజనవు చెన్నగ యింటను మంద మేరకున్.

గీ॥ వృషముల పాలి పైకత్తంబు ముడుచువారి
కింటి బాణుగన చిరుదు వహించు మన్న
దేశికుననమ ధరాలుడై తిరుమలయ్య
భట్టరుడు శంకరప్పుదు ప్రబలినంత.

కం॥ వరసుడు భట్టరుగురు నమ
తిరు వెంగళ స్వామి గన్నె ధీరాత్మునకున్
తిరుమలదేశికుడతనికి
తిరు వెంగళ నాథునావు ధేయుడు వెలసెన్.

వ॥ యింతనమ్మ వహోముహూర్ని వంశా నియ్యన ప్రభావంబు
లెట్టిదనిన

సీ॥ కమనీయ స్వైయెప్పు కళి మకి రాజు
గాంభీర్య గరిమ కుకంధి రాజు

రూపసౌందర్యాతిరూఢికి రతిరాజు
కదనధైర్యలక్ష్మికి గట్టిరాజు
ఘనతరసత్కీర్తికళకు ద్విజరాజు
తథ్యవాక్యమ్ములకు ధర్మరాజు
విభవనసద్భోగవితతికి సురరాజు
పరరాజు ఘనభాగ్యగరిమకు కమలరాజు
వదము ద్రావిడ సింహాదివంశరాజు
గురుతరంబైన వాంఛల్యగోత్రరాజు
చెలువర మరిగంటి వెంగళాచార్యరాజు
రాజరాజాధిదేశికరాజరాజు.

తే॥ జ్ఞాపన సాయనంతగిరి ధర్మపురిస్థలి యోరి గొండగం
(606) గాపురి (బ్ర)హ్మేశ్వరాజపురి కర్పూర చెలువెయుండ వెట్టుచా
ర్చి పతియాదిక్షేత్రవాటి తీర్థములందు రాయపట్టణా
స్థాపమున్నై చెలంగె బుధసమ్మతి వెంగళనాథుడెంతయున్.

కం॥ శ్రీ తిప్పి వెంగళ గురుని యర్ధాంగలక్ష్మి
వరదయానుజాని కుటుంబ వరదమాంబ
తిరుల శాంతదర్శ విద్యావిశేష కళల
బతియు శ్రీ తిప్పి ఉప్పపుత్రులను గనియె

వ॥ వారలందరను వేర్వేర వివరించెద.

సీ॥ మత్తేభ నరహరి యను నరేంద్రమకుటాగ్ర
ఘటితాంఘ్రి యుగళుండు పవలగురుండు
నిగమచేయు మంత్రనిపుణార్థసంపత్తి
నతిశయిల్లెడు వెంకటార్యమౌళి
సంగీతనాటకసాహిత్యస్వరకల్ప
చి(త్ర)కవి రాముడు నారసింహ గురుడు

పరవాది కుముదతుల పటుశాస్త్ర పారగుడై
రాజిల్లె కీర్తిచే తిరాయు శౌరి
వినుత సకలశాస్త్ర విదుడాంక విజయుడైన
జగ్గరుడు కౌంతు దేశిక చంద్రనకును
అనుజులగు రంగ నరసింగ రాఘవులు
అవని బ్రోచి వెలసింగ రాహ్వయుడను.

మ॥ వరవందారు జనావళీ హృదయ సర్వాంభోజ కృష్ణేంకటే
శ్వర సంప్రార్థ్య కృపా సుధామయి ఖిల విద్యా మాధురీ మాన్యవి
స్ఫురితె త్రైక దినప్రలంభకర దా స్ఫూర్జద్ద్వ చక్రి క్రమ కుదం
నర నాగాల సచ్చాల సత్కవి తాలుందన్ సింగరాచార్యుడన్.

షష్ఠ్యంతాలు॥ ఏతం విధిగుణా విలతికి
వేదాంత ప్రశాస్త్ర తొంత్ర శబ్ద ప్రజుల శౌరా
గ్రాహ నిసమయుదయు హృ
ద్గోవర్ధన శిఖరి ధృతిక కుంతలమతికిన్.

1 కం॥ నర్తిత్రా స్వర్థి విరూ
పాక్ష సధాత్రుల జిలధి వార్యర్థి మురు
ద్వృత్తి హిమపత్రై జిద్రుడ
శక్తి శరీరునకు సవరభాగారునకున్.

2 అనిమిష నాథాది విబుధాంశా
జననాయక మస్తకాగ్ర సంఘటితమహా
ఘనమకుట రత్న నీరా
జనశోభిత చరణునకు రసాధరుణు నకున్.

3 హారకుటీ ధార పటీ
ధారపటీ రార్ద్ర ముకుట హారిసా మఖజం

శాంతిపుత్రీ భూమినటి
వాంతిసంవర్ధ్య ద్మకృత్య నకు దయాంన కృత్య నకునే.

౫ చక్రాపాంత వక్రాయుత
నక్రా తట మహస్త కుంనకు నగకన్యా(రా.
ఖ్రుక్రో దృపాంబా క్రొంచబి
దక్రూర ప్రభుత భూవిరికి యతిగజస్వామికిన్.

౬ తరధ్రూత భూరికిం రక్షిత
(61a) కతికిం భక్తజనవ్యాదయ కంభవపాతికిన్
హరికిం గర్వరపురనర
హరికిం పద దళితకాళి యాంహాయ హరికిన్.

వ॥ సమర్పణంబు గానాం తొనర్పబూనిన సేతా కళ్యాణంబను
నాంధ్ర భాషా విశేష్య మహాకావ్యంబునకు దయాత్రోవయుట్టినన.

క॥ వెలలలదాల్పి నవాయుని
వెలిచక్రింగల్గినాయు వైవై వెంకిన్
కలకకల నగసాం ఇనసిరి
గలిన సాంకేతనగరం (శ్రీ)న్నన హెంచైన్.

సీ॥ నల్లని గల్గిస్తోత్రి రెల్లనాగిరి
సేయుబాలినయట్టి బత్తులచేత
కదలించి చెమ్మెత్తు కడవికైనాబంగ
దాటుసేరిచిన లక్ష్మీశుబాల
వర్ధించిన ఖాండకాటరివెరి యతిరి
రాదరిన చకరుని యురదాలబాల
యునిచెలి 2౦2 గ[illegible]యాగ్ని దంటు తనాన
గెలిచె నెటియుకు టెలచేలవ

శరదిందించిన యంగకాంతి వెలసింగి
వనదేవతాగల పుష్పాల చేతకవిరి
యుద్ధ్రరల దుంచె సంతోష పొంగ్రులిన
బాంధవ కెన్నల దేవతాచక్రియలవి.

గీ. గ్రిన్నియాపుంగళ్ళశి వేలునలరివశ్చి
రాచ విందికి యేపాక యైప్పే పెలంగ
కవిరినన కత్తి తిట్టు చాదనాల
చక్రిదరథరారైరెంపె సత్యారైరయు.

సీ. అవికె దత్తినయుట్టి చనటి దాయులెనెళ్ళ
దైవశైల చకూటి శైంద శైత్రి
యారయనాసించి చేరిన చెలికొండు
దండిగా స్థంభినెట్టె తనరవైనె
గదురాలిరోలి కాళ్ళదెరూలగట్లు
నింబింతలైపైచక నిదియువైనె
కసటుంటు నయ తకరూరలుచ్చి వాయు
వికడచెడ బాలసిలుగుడగదైనె
చెరటూలింటునై దిదలు నోచి యుడల
కావరాని వితనయాగ్గ్యా నవైనె
యుట్టి కొనెల సాటు వెయ్యారలైన
చనస్థాగల డెబ్బనఖాదడరియు.

గీ. యూగిపై శైలచెట్లు లాగెసడంచి
దండబాయులరోరి దారిగెరి
కదడిశరి చెలదిందె చెలాగుదిదగది
రాచనెరసదియెస్సు నీళిపనరె.

క॥ ఎల్లెడ వేసవి వినరానెల
లల్లన నై కౌన్నలియ్యు నటు జైపెరా
నల్లని రాగద్వయుకెడ
చల్లంగా నిలిచె సౌంటి బాగాల లరగన్.

సీ॥ కలసి నెనర్లైన నరేంద్రు చలాగ్రాంక్షులు బలల
నెలకై నేల మెన్నటు నేత్రి గట్టి
గాజ్జాలం సాంటి వేసి చకోరం దహాల
కలికి కొమ్మల తె బాల కౌనన మెన్న

వ॥ ఇట్లా బాలర బాల కేళిపుటుం దనరి తెలి రాలంగట్టిన నెర
సరిగద్దియ తెజవిల చి ఆన వెంగటి దాత సందన బాటింగాంచి.

ఉ॥ తాళితి కేలకేలి తడ దండగనే శికెరెంక్కకాసగా
బాలతి తల్లిగండ్రి యున సంగ ఒదెచ్చ్రి తిరెండ్రు కన్నులా
దలి తెల్లిక లదగిన తేటుల నత్తెన బెల్లనిండగా
సేలి నింద దాన యున చిత్తరి తాన దెంటి తారయున్.

క॥ తాళ్ళంగ జ్జయులందెడ్
గల్లన తల బారుల నాడ గంటులెక్కలగన్
బెల్లన సందొ దగనెద
విల్లందండ్రి తిరివేల దనరెడె బాలన్

సీ॥ నెలగలిగిన రానెలవ్ నివిచి యయ్యన
బయ్యలం కాన్పలియ్యంగ జెంగలించె
నల్లకల్ నిండ నెబియు నాయు దాటు
సంతలర బెంది నాయుడ చకొరగాడె

క॥ గ్రి కట్టై దగంట పాం
ప్రియయుల బెదిరించ నెల నైదెరడ

గ్లిన నాలు తింటిరా నెలు
గని నిండిన నైనదె సుంగ గానె సుఖకర్!

కం॥ ఎడపిన రాజెర సల్లన్
నడకేకలనెమ గల యు గానేలలి
కొడదెపొ తిన గొడిల్లు
బైటి బెంచడగ కెలదండి బెండగనేమో

గీ॥ గల్లు తెంచళ్లి కిట్టయున చకోంగరిండి
బూతినాం గాని యుడడండి సరతితేని
తలచినది తెప్ప తోరె గలదెసాంటి
సంగతైన సమశోయుంగ తెరె

కం॥ ఉతిగనక చిన్నకలగలు
టిడికడ తేరంగ తెసు బెరిఠిం తెదని
యున్నదనిండిన యుల బైటి యుడ
తెడ దల చిన దాని తెంద బైనదని చాటన్

కం॥ యూనెలు నంగరాబన
గానలరిన డిట్టమాట్రి కడ త్రింపన్
రాని పిరిబెల్లర చకోడ
నానం చేసత్రితెస్న నదకల తెలి తేలన్.

గీ॥ బెట్టిరానెల మోచిన యుట్టినెలు
రింగి సగ చాయు గయున్నలర నేసుత్తి కాం(డ)
సందర లబెండి బాల కేదానె గాన
తలకి యుం తిం తయు నరాని తెలుకదాని

కం॥ సెగ గాలి చల్లె రెల్లడ
రిగిరెం నప్లెసల కదల నేటిబ తవేగా

పిగ నల్గ చెట్లు జంగెన్?

తరి తెన్ కాంగ్ల కేలు తల్లి దలంగన్?

సీ॥ త్రాటంగ విరినయుక్తి దానెర వరకాక

కేనట్టైన కలగ నేల

బుఙ్న్ స్వంగాబ్ను చే తెం బ్రిన

బుక జాంతి తానల గవదాంత గాం విరగ

(62a) దానలనవిచాయాం చెంగరి తెదిచ్చి

చకేం విన కన్ని రాంచ విచ్చి

కదలంగన కనగ ల్ప చేటించి . . .

సేయుంచిన యుంచనేయుగ్మ నేల

కానివింటిన కేరంత యుదగ నిచ్చు

బంస ల్పతి చి కిన్నయు అవి లంగలక

వుం చెరంగగ జైతి కయాన్గలికించి

బంశా జైతేల రాయువి నక్తి కరిరె.

తే॥ ఎవరు సీ॥ ఎవరించి దిట్టు యాంచవి

గవి రాంజెల చంగవింవి గాం రాసం జా

కని యుంగది కన్నెలరా

నని చిన నేరెంచి ఒద్దు రమూర దేరన్.

సీ॥ సన్న చీరల దండబాటుయు తలపెత్తి

చన్నట్లు కదల దాపేల్యాం దడిల్లి

కవికి కదాదిబాయు లదారిక్రే తంటి

చరి వేళ చెకిల్చి చికిలసేయు

కల యుంగదాక్రిన కైసెంత చెరెలి

నిగనిగ లేదిస వెల్లి నింద సాగ

చిలుక తత్తడి దిట్టు చేతి తరటుగా
కటికి చీకటి ఖడగ్ కదలియాంక
యుచటు గల్గిన నెరబాన లాంచిబాంచి
యుక్తి తెరగంటి టిట్టుల యుట్టుగనగ
యుల్లనల్లన తెంచి యువని రాజ్య
తెరగి తిన్న గనిల చిన కిష్ట నెంసె.

చ॥ నివిచిన యుట్టి కన్నియల నిలుకజ లంరసి వెంగవింపిరా
వెలతన వేలకైన నవి వెట్టన చేవెలిరించి యున్నటుల్
వెలిసిన బుష్ప స్వంగ ఖాటి వేటుల చకుదనాల నన్నబా
యుల నెల యుంటి తెంచి చటి కన్నలు బాంధ్విన కేయు కేవ్వర

క॥ ఓ అంగనలారా
నేనెరగ నెరజరయు నెలనాగవిచె
నేతె రంగా గలదట
నే తెంచి నతలచి నల్లన నేనెరుగన్.

క॥ ఓ యన్న నీయాననిచె
నీ యన్నలంబైయు గాక ఏటికి యన్నన్
నే యన్న నంగళ్ళులనే
ఖ యన్నన తని యుచ్చి యునిచె బానలనంతన్.

గీ॥ చెలతల చటికి దరిన చిన్నియల చేత
కలికి చెలి కత్తె యువఖంత గల సిరాగ
కదలి ఖడవారి రా యునికాన చేతి
యుచటు గలిగిన తెరనెల్ల యురసియురసె.

క॥ ఓన్నటికిని నిలుచకనై
మునికి కనల్టి తాన దెనయు గజనియు

కన్నుల్ చన్నుల్ దెలిపెడి
సన్నులపైఁ గారి జేరి మనియె నలుగడ చెలఁగెన్.

వ॥ ఇట్లు నగరప్రాంతనగపుష్పవాటికాంత్రికబలంచందలంచె.

సీ॥ వనలతా పెనుప్ప కాంతాసమ్ముల్ల కలతెవెలిఁగ
చిన్ని చిలుకల నడత చేతవేతఁ
తగనేర్చ నింతలు తెగనాతలికిదాటి
యు గాటి నీడల చేర లాండియాడి
నింజంగ తియ్య దెవియలు పెదనలి
కేర కోటి తెం ట్లునం తం తక చరిటెలి
కేకల బాత పుగ్ల తిమ్మై నగాన్పొండిడిండి
చిన్నలయం టు తరిరి తరిరి
మేటు గలిగిన కొర్కె యుండియలు గలిగి
చేతికడియాల రంతటు చెంగటించ
తలికిడి నెల్ల పెనయున గారి నడల
నిప్పునా జంగ తొరిరి డెంప్పుతించె.

వ॥ లట్లైలనాగనాలతి చెనాటులచేతిరగంగనిచూచినగన్నపుజడాతవరంగె.

కం॥ ఆ చెలిపై తితోరానడ
లాంచ తెలదనాల తోటలాంనయుగాంగా
లాంచ నగ్లుటయుండా
లాబాయు తగాంచిగాంచి యు తెరచేతన్.

కం॥ యుతెజగానని పుజదా
ల్లి తెజ కే తెంచిపారపెనయుంగానె
డి తెడితరిదెగకొత్రిన
చలిచె ట్లునిల్లుటి నెరగనాగెదనిచ్చెన్.

వ॥ ఉని చెరంబున్

సీ॥ కజ నాలుగింటి చకాల్లగ్గించ దగనెనల్లు

తలయూ నతి తెన్ను గాన నయ్యె

కటిక కేకటిక చేకటి య్యెన్న దెకసన్న

బజలయుం కాతెన్న చగనయ్యె

కలయుంగ సంకిళ్ళ నలుకిన చకూరి

తెల్లి కరాంకయు చల్లనయ్యె

నిండిన దెక్కెసి దండి బాయువేగలు

చకె తెంతా బాలు తెన్నలయ్యె

నిట్టి బజ దాంతిదంటుల తెచట్టునిక

యూలుకించంగతేడి కాయు రసియ్యెక

తాం చనకిగాడి తాయు నిగదళి కేలు

కాగియుంచైకై నాఖుంక గన్నదిట్టూ.

తే॥ దెన్నాక్షిందరి నిచ్చటు

దెన్నక నిల్లు దగచేసి యుంతిక నకతలన్

పెన్నగ నెక్రైద నాయుడ

నన్నిటు నది నన్నడిట్టినం . . . దెవియున్.

వ॥ సిరి బుక్కసన్నంగ బలటి కట్టెడ చెల్లి చాకెగనని యులుయుంతి

నాటి తెంగ దెడలలంత వింక్లకెరికి నంత.

తే॥ నెరినాంటికేయు దాటిన

తరినా బజ దాంతిడిట్టు తగనకాగునన్

నెరియుంగనంతటు(గ)

ప్రర చెరికి ఆరిగి కాన బాలక తలనెన్.

చ॥ తెలియక కేస్సు సందిడి తరి తీర్చగ నేరక యుంకలుంనయు
తలియక రించ నేర తెనగాంజన తాంకల నాలిబాలి చే
నిలిచిన దాంని నిత్రుగ నవనేరక నాలుగు తెలింత తెలికె కొం
త్రిలుదలిగాండ సాంగె బుక దారయు గాంరెస కాంరవిండు గానే.

(63a) కం॥ కన్నె బుజదారి... దంటుల గంటి నెల
కన్న సంగజ తాసంచి గదియు నెల
కదియు కదతెలి చెలికగలిగె నెల
గల్గ నెలయుంచినది నన్నాసి కొంతే.

కం॥ నలిగన్న దానిగంటి
తలచిన నాయు దకలంక తలగ కసాంగెన్
తెలియ గదెన్నా ప్రేమసిన
గలనా యిడ గలసి చనగ కానం గల...

ఉ॥ ఓరి కదతెలి కాంక తన యుండెస గంజరి గాండ గానకే
చనిన నిటుంరి కత్తి యులబానల తాంగ నిన్నె సెచెద
కూన నదియుం గదెరి బుజిగారిటు నిండగ చెప్పి చెప్పిత
త్రన బుజ దారిరా ~~[illegible]~~ వెలదెద బుంరి యుదంగగ నాదెగాదిల్లే.

గీ॥ ఓరయుసి కృదకద బాండెనదియు చెప్పి
గదెగదియు మొన్న మొండెన్న కరాళినింటి
నాజనెన నిన కదన నెన్నంగ దాని
శరి దనర గంటి నెదచాల బెలగ గంటే.

కం॥ ఎన్నిక బుజదారి బతన్
గన్నకన్ని కన్న నేరి గనియుద్ధారి.....
నిన్నజసి చేసిన దెవల
చన్నయుద యల్లు... లగసాంగె నటుగనే.

వ॥ ఉత్త్రీదానికి నెలంతల్ చెంగలించి

కం॥ ఇకురఁ గాంచల వెంకురల
నెకురిడి గడగాంచి బాల్ నెండగనటం
చకురు రాజాకదారయు
చకొరకి జనతెప్పగాడె సంగడిగాఁగన్

వ॥ ఉని ఋష్యశృంగ బటిటి నెలయించి బాలవ్ దెచ్చినయంగ
రాజులరియు తవితాళ్య నెరRి తగిన నట కల నత బి
తన కన్యకన్యయు శాంత నాంతనికిచ్చి నన్నృ వెళ్ళి
కెయుంకె నెయుంజెన నెలనల్ల దలన్నిటు నిలిచి నెలు
రల రెంగాన నాయు ధ్వరవిభ్రాటి కేతెం జిన మొద జన్మన
నెదగల్లి చేసిన తలంచిన తెరంగే దేర్నని యాం డిన

సీ॥ దాంత నందన బటియాన ద్యాత్రి శాంత
గలయు నా ఋష్యశృంగల్లి గజ కదెచ్చి
చేరి బ్రాహ్మణ నెదగల్లి కలయు సాంగ
బాలసిరి నింద బాలర దాంబ డిల్లు.

కం॥ ఘన కనక కశిపు దనుజా
శని మిత్రాయూంత శౌర్య శరభ సుతంగా
శనికరిన బాగర ఖేదన
సని సితశిర సుభగుణ నికరా.

మ॥ సురరా ప్రాంచర పాస్త సంభృత యజిత్రాజేశపాశావ్య కెరా
ధ్వరు మంథాన మహీంద్రునిర్నిధిత పాంథాంరా నిని సంబ్రాంత దు
(౬౩౮) ష్కర కేలాంగ్ని టు రాల తూంటు వాల భుగ్రంభూ ఫలా వారవి
శ్య రసానముల వర్ణ దుర్లభిపు తయు స్తోత్ర మాంతరాన్వయా

కమలసుశిఖం తనుజభంజన దాసరంజన ధర్మమార్గ సరంజనా
వనరుహేక్షణా వజ్రరక్షణా వక్షతాలిలలక్షణా
సనయభూషణా సత్వభూషణా సత్యలోకజనభూషణా
మునిత పావన మునిజనావన యఖిలవేదసభావనా.

గద్యము ఇది శ్రీ లక్ష్మీనృసింహావతార వేంకటేశ్వర వరప్రసాద
లబ్ధ సత్కవిత్వ ధురీణ ప్రసిద్ధ సారస్వత సారధా
శ్రీకృష్ణ వివరణ సత్యఘంటాపథ దానవైరాగ్యస్థిర
ఆశుకవితా పాండిత్య భూషా విశేష దశరథరాజనందన
చరిత్రాది వింశతి ప్రబంధ నిర్మాణ, పాండిత్యమాన్యోల్లాస
మహర్షి గోత్ర పవిత్ర తిరుమల దీక్షిత పౌత్ర
తిరువెంగళాచార్య పుత్ర, తిరుమలగంటి శృంగారాచార్య కవిరాజ
ప్రణీతంబైన సీతాకల్యాణంబను యాంధ్రభాషా
నిరోష్ఠ్య మహాకావ్యంబునందు ప్రథమాశ్వాసము.
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః, శ్రీ హయగ్రీవాయ నమః
శ్రీ లక్ష్మీనృసింహాయ నమః. శ్రీ సీతాలక్ష్మణ భరత
శత్రుఘ్న సేవకలమ్మా ॥ శ్రీ హయగ్రీవాయ నమః.

(642)

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః, శ్రీ హయగ్రీవాయ నమః,
శ్రీమత్ సీతాలక్ష్మణోపేత శ్రీకృష్ణ రామాయనం.

శ్రీ దయాపాత్రం ధీగుణ
నాదబ్రహ్మ స్వరూప పరదేవత
త్యాగరాజ గురునిత ధ్యానే
శ్రీ దివ్య భువనత్రయాం వాచ్య శ్రీనరసింహ

ప. ప్రత్తి తిరంగె ట్టిరంచెలి

అ. చనాటి యనం గాదర లేం
తని రాచర కర్త నల్లల రానెబులనే
కలి గారి సేయ సానెనే
లనకల కల నింగి నెల లల్లి లంగనే

చ. చెరసాల నిడిన యాత్రిర కన్నియల
చెలికలిగిన సిగ్గుల్లగాని దేని
చెదరక నెల చైచై త్రియగా సాగిన
బుజ్జలక న్నింటి సకలనదె
పడిసన్న నడ కల బుడదాలి దిట్టల
కానతెం తెనెల గల యదన్న
కడియంగత్రాళ్ళ చె గట్టించి చరాని
యడి దాల కదవేని యాలిదనరె
తెలియ లికరాల దాలి గాఢంబిరేని
చకిలె నెనేల గలిగిన యకరాచేల
యందరల కంటి నెరసయి యులొదెసల
నెలగకెల్లల రాత్యాగ చెనటి దిట్టా

ప. యుష్టి సరళ దనగళ(అ)దశారి లిరగగల్లదాయ

తళ్లుదళ్లు దిసలఁ బెండ్లు చేసె జెలుబడి కాంశ్య భేరంబులు
యుందరఁ లంగలసి నత్ర్పిల లయ్య దెఱంగెఱంబ సత్య
జగత్ప్రతి దిఁగదలి రంత.

గీ॥ కలకలోపాంత నందర గలసి కదలి
యుం దత్తుది కయ్యాళి యుండ తెలిసి
కదియుగాం నౌల సాగిలి కాంశ్య తెరకి
తెంక యున చాండ్ పెలల వేళిలిలి.

గీ॥ కలి కరాన తళ్లు కొరశి నిదిక్కుగా
నిన్ని కాంశ్యదనక కొడెతనగ
నిలిచి నట్ట్రిచము దాటి నేటి కి నడయ్యు
నాళ్ల బాల్పులంగ యాం శ్రీ వత్సనా.

కం॥ ఉరస్థల గళ్లలంతటి కరసి
తరయు తయుడెకి నదియెల్లనా యుయన్నంగా
సరసయు శా తనౌలనే
దిరగాఁడు గసాగెనట్ట్లు పెద్దకడలంద్రి

సీ॥ గాలివింటి రాయునిగట్టి లపలిలలగంధ
దాంతనేళ్లల యుంగదన్నితన్ని

(646) గట్టెల్ల యున్న నగండ్ల చందానగా
నెట్టున నెగరంగ నేసి వేసి
తంగట్టి నంగనె దైర కేలి సత్త్వ
తడవి నల్లజలంటు గలచి కలచి
దిసల మోన్నల కెంతోనె సరగి దొరసిరి
యుట్ల నెచెంచి చందాడియాడి
నాలినెల యుగ్గిసెగడాయు గాండ్ర వెంతె

కంత తవ యూంవ తిడిలి గాజ బూంది
వింగి యుర బాత వివిలి యూం నంగ బూంది
మొంవెరా కాసి గద్దంలి నెన్న నేలూం.

గీ॥ వింగి తెరగట్టి బుత కంట్టు నెరస నంగ
యుప్పరల చెలదిగివస చిన్నంగ
బూంవి బుజ దాలి టిట్టిల నెల నల్లి
నట్టి తాం టసరా కాంసి యులెటె నేలూం

గీ॥ గజ వి టసగులు యున కాంగల రా కాంసి
గద్దలిల నెల్లి గాంచి నాండ
నాల కిం చినాండ నరయునెవి బూండ
నెనటి గాం నన యిన్న చేరి యూటు.

కం॥ ఈ కేడ విలగ డ యిటు కేడి
ఇ కేడ నదండ చేరి యు కన కాంక్షి
ఇ కేని నిలి టివ యూం తనె
టకేంగా నేటి కెల్లి సాంగెడి న యూల్.

కం॥ ఈవి యూం ఇన జైజెరా
యుసిగ విరా యుం టతేటి యుయూటనడయు
గనవి నెనరంత కంతకి
తనరం గాం చేర ఖరిధి దండిగ నానెసి.

సీ॥ చెదరం గనేటి కి జే ఖల రాయుంజ
బుడి యు నేలూం గాంవి సంగ జిజ
సంగ నేటి కి నెగ బా యు గద్దలంచిన
గాంసిల్లి నెల రం కాంసి శెఢ
తలగంగ నేటి కి తజ విరా యుంజ
గందగ నెల యు(ర) తత్వడి గయూళి

రస రసైటికి చెలి కెదిదంటు చెవి కౌడ
ఋటిమ కేలాం ఎల వేటు దిట్టు
వెదర కైటి బుదదాలి బాంగ లార
కౌంగ కైటికి తకిలి కగాంద్రు లార
యునికె కరాన యాందర యాంవి బావి
యుదగగా కైసి యాలవించె యవరి యుకో.

క॥ ఇట్లు గట్లు నాయు ఏదడిగిన చైచైల నలవించి బాల్యాల
రాబాకని రంగంటి దంటల చెవదన దేవి నదళ్ల నాశల
వంగరించి నాదించె వండతిలించె స్పగాం గల బ్రాదవించింపి చెద

సీ॥ (నతిర కూసి నరంచి చలి రాయి నన్నట్టి
కేన్నిసి స్నిగ్ధి లబుదన కైనె
తెద స్న్యాలు ఆ కిరం వకైరిన
నే యుం నానాగెనా నే తకతన
యాంతరి నదిక స్న్యాయం లిచే గలిగెద
గలి కినెనెకికి నల్లదలనెలు

. . . .

. . . .

చెనటి రాం కాసి కిట్టుల వెంకి వెంకి
ఇసల రాకెంక్కగాం వెద తిరబనెల
యునికె కెరాన నంచరక విచి తెళ్ళు
గన్నకద కేన నకన కాల్చి కాంద్ర తాంత్రి

క॥ ఇట్లు...... ననల్పలల దిట్టు తకిలిన చైచై వెల్ల
వెంగలించి చవి రంత నకిలద)

(85a)

సీ॥ నవీరకలి సినదంచి పవిరాయుగన్నంటి
కన్నెపెగ్గిల్లనిల్చెడగ జైను
వేడన్న యింతని తెకిల్లించకేసి...
... డిన్న బాడ చక్కంగనాసె
తనతం(డి) దెడని చేరిన చిన్నారా
నెలరికట్టగాదెడనట్టి చక్కియున్న
తేటగా దరకాలి నటి చేనెలలల
గయ్యాళి గాంచినకనరదంచె
యులల్లచన్నటి రాతెంక్లనడగనడచె
కదసి నెనత్తైన మాంజాల గాంచినెగడె
ఇంటి ఖగఖ... తెని యండగల్ల
కలగనె టిక్ బాంలిచె నాగనెల.

ఉ॥ ఆ కూటు సాందె. నన్ని చటు నాంరది నాయుగ నటికయ్యనా
తెకట్టిసెతలికరబి తోర్చగరాని కలంకదెన్నిటి
రెకూకలచిరెడరయు నిందరిగాంచి తరించ జేయగా*
దికట్టని యాడిగద్దెకడ డిన్గతెచిహా... ళిందనన్.

గీ॥ తేటగవి కినరాయంచ తేజనెక్కి
దిట్టి బడదార్గ జైజైల దెసలదెంధ్ర
గలవినానా టచనిచనికడవిచెంత
నల్లలల దిట్టునిలచియున్నంగనాగె

వ॥ అంత॥ క॥ కనియాతందెన్నికచె
సినరంతట యూలకించి సిరిరాయండె
చినరాన నాయుర్రని
జైనికెనిగదియూరా సంగెతగన్.

సీ॥ కలికి తేటల మాట కదలి గన్నవెలంత
వెన్నెల్ల కట్టిన చీరలి సేయి
జారి పరగట్టి నటగరి ట్టి నట్టి చారుకని
పేలని గని గవే కలయు నల్లి
నెల మాయు వల్లి యుంగల మాయు కల్లి
రెండెకల ... తంత హావిభ్రమించ
కదియుం గజాల్లిన దై ఫిరి...యుల తేటు
చక చకలంతంత సంతడిల్లి
కదలి గాల్పింది కిందిరెకలుల గయాల్లి
తేజకద నెళ్ల నిండిన తేజ సంగ
కదడెలి యు రాని యుట్టి రాసి చెల్లి
నల్లలలకి ట్టి చంద్ర కాంతనంగనయ్యె.

కం॥ నిలి చిన యాం సిరి రాయని
కలయంగా గాంచినేల కదచనిగసా
గిరిబేశి యుంచన త్రిక్రి
కలపై పైబెన్నియు స్నానాల దిశనే?

కం॥ నిక తలసెలగ కెల్లల
రాకాసి గయాళ్ళ నల్ల రాయిద సేయుని
చకార్లై పైపైలా
నక్కదకె తించినార తిరగని యుదె మె.

సీ॥ అంచ బెచిరాయు రయు నేసాండిన
టూవించ గాంచెడ జాలివేక
సాకేతనగరి దశరథరాజాని గల
పట్టి రానెల గట్టినదకే

(65(a))

సంచలి దలచి పాంజ్ఞాన కేదవే
సేయంగ సాంగె నా వేద కథన
యాంతని సదె సన్న్యాంతికే గలిగెన
గలిగినే నేడిగె నల్లడల నెల
చెనటి రా కొన్ని దిట్టులు చెంది చెంది
దెసల రారెంచ్ఛ్గా చె దవెరలనెల
యు నితెని తరాన నం దరన నిలి చితెల్ల
గర్భ కడ కైగ నన కత్యా కాంక్ర తంత్రి.

వ॥ ఇట్లు నిన నల్లలల దిట్ట తకిర-నై జై వెల్ల చెంగతింని యా తంత నకిరజ—

కం॥ ఇజ దారి యూన దాటక
కజ చిన బా తెర్గ దిట్ట నాయం దెంతె
సదె సన్న యుట్టి నాంతికి
నజ కవెల్లల రాచ చిన్నగాంచె నసి దిచేన.

వ॥ ఇట్లు రాచిన నింగనిన తజి నెనాళ్ళి గినా.

కం॥ తిరా వేనేల్లింద ర
లారసి చాత్రిగ్న దిట్ట యా నలిచెనిన్
దారం జిలరం జెరిన
చెంతెరం జకూ రాల శ్రీరగ నలరెన్.

కం॥ తకిరు నకన్నియుల త్త్రి
ఉకూరచే గన్నయుట్టి యారా నెలలన్
జుకూ గతం(డ్రి)ం తాత
తెకూగ తరిన ట్లు బెలెకె నెం... తాయన్.

వ॥ ఇట్లు సంతతి దెరగలిగిన యుం దాన దె సన్న కన్నియుగ న్నారా చెల యులకెనంత.

కం॥ కందర్ప నియంతె వెన్నెల
చందాన స్నాటు నాటు బకుళ దవాలన్
మొండి బెల కేళి గాంచి
గుండెన్ తంత యుదాంతి కదకది సించన్.

కం॥ కని తల్లి తం(డ్రి)... రగ
కని వెనకై నట్టి రాగ తేన్యల్ వెలగన్
గని వై వైన్నె లగగ గ ~~గ~~
గని కని గండె బృతిల్లై కదకది సించన్.

సీ॥ వెతిసా దా రంగ వతిన నె డిరి తీన్నగ
కన్నెర చితాం బిన గగన వెన్నె
కెంబా యు వేతిన కెంగెతి తొళ్ళాం చి
తటు తటు సాడించి తరల వెన్నె
కెంబాయు .... కెంగెతి తొళ్ళాం చి
తటుతటు సాడించి తరల వెన్నె
సాం వె గొట్టి ప్రియసంగి ల కలగ వేల
యాని యాం నక యని యా జేవెన్నె
తన ~~...~~ నదతా బకిలగ నియాం సవ తిటు గా
బాల న కుర రబాత ఖరగ వెన్నె
నెం తె యుం డి ల గజ్జల దంతె సంగ
... తిడిగడి గజనక నెప్పతి తవెన్నె
వెన్నె వెన్నైనరాని లవ నిండి యూర
వెన్నె వెన్నైనిక తేటు చి అనెల బలంగ.

తే॥ ఉకుటు సాటు సాటి కి ని యుంతయు యుంతయు చకోర్కై నతి
తెకిలన చిన్నయతి దనర వెనిటకరా.........

(66a)

. . . . నేరనయుట్టి నలుగవే
చెరుగ వేక నేర్చి సరి శేయు గబాలని తెప్ప నిలుపకే.

వ॥ ఇట్లిదిది దాశరథి తల్లికిం దండ్రికిం దెలిగించటావిసిం
చిన్నెల చెంగటం జంజేయు యుగాద నాల దేశ్రై
సాధనల దెన్నికశై యాలరం . . . .

గీ॥ . . . .
నరయు గాథేయు జటి చేర నరిగి సంత
తనయుతె శాస్త్ర దెరగయుండా నలగిన
దెజల గఢ్యము నలని నిలుపగ నేయు.

కం॥ నిన్నచటెది దాచ నెరుగ
గన్నుక తనని త్ప్రతిల్లి గడ తేరినయా
తన్నుగ నరితింత్లెన్లా
వన్న. . . . .

సీ॥ . . . . నటి చెన్నవనమే
వేరనడక నెద్ది తెలియ జేయ
శయ్యన్ బాల కౌంటి యుదినయు ది యొళ్ల
నిజయ్య గళురలున్న నెద చెలంగే!

కం॥ తలదై నానదియ్యైనా
యుల యుకచె దైనకల్లలాంజని రాది
ట్టుల గలనీయుం . . .

. . . .

సీ॥ ఆనిక్ శైయ దైన ఖన్యన దెజసి
వెనటి సాతల తాటు దచెరుచ సాగె
తానిసి చిన్నగా నెనవే రాక నడచు
గల రయాం యుని యుదిగితె తలతె . . . తా.

కం॥ శ్రీనిత్రి కంటక(గ)
కానవేదర తెగకపిండి గడగ....

. . . .

. . . . ంవిదండి చెదరకయుండే.

సీ॥ నిచ్చి చేయుచుంగనిచ్చియిచ్చి
నడకకానక కానకె కంటినయ్య
లవిదం(డి) పంగటు దాగిటిరా చిన్న
వేర్లనైనైనా నేగి నారటుయ్య
కడిఇ య్యెం కయ్యా. . . . . .

. . . .

. . . . . . ఒతత్తృష్ణ నెకొరు తేలకదాల
సందక్ష కాటంగ బాలరయ్య
ఇనిప్పటం నేర్పినట్టి నేయుం త బాం
నెరగనేరని సరళ తానేరె యయ్య
నేనెదిరియాడ నే బొంద నెరయునయ్య
యనిక . . . .

మత్తకోకిల॥ తడయు నేటికి యున్నటుల్ గలదారి వెదన రాంతిని
కడకి రానెల తెలవదియుని కడలతెగగల దాం తిరి
సకల దేదిరించగ బాలినచకిరి రకొసి తెంక్సదాం
న. . . . .

. . . .

(668) . . . . బాలెన్న గయుం ౪.౩
నెకయుంగా మిన్న బొంగ తెలిగిం చూత్తగన్
తన తెంతరాం చ చినన్నల్ చనగానాన కటుకరిగె దయసరళ్లన్

సీ॥ ఇసిక చల్లిన రాలు కెంపైన నేలంద
పాకడి తొనలు పారిగట్టి
గాల్పించి తెల్పించి . . . . . .
. . . .
. . . . నికన్యకటిమైపై కడగాన
గానరాని మేటి సందళ్ళ గట్టి
నిండి తిరులదారి నిండంగ బూంది
వసితెనిగద గట్లు బుతల వట్టి
చని చనిన తెన్నెకదిండిచి తిరియురాన
యూని చతుని కేల బ్యౌలు తెంగ్న
చే . . . .
వ॥ . . . . యని చెప్పి యంత
తే॥ హారాళి సల్లిస్కూరి
వైరగ తాడలసి తల్లో చేసా తిచినిం
పాలిన తొకల ఘాకల
ద్వారలనే తెంచెననికి లాటుక యుంతన్.
సీ॥ తదసినగా . . . .
. . . .
చంతల చేతి యుంటాంత తంటేన
బుతవే చేసిన చేత్త్త పేదరకెన్న
గిరగిర దిరగ గాత్రికంటి దండల నిలగి
చిట్లన యుతళ్ళిన్ని చిద్రువె గయు
తెల వేసి పాక చేక జవనరంటి
చే చేలు విచల . . . .

.... నిక

కాళ్ళ దాటిం చి దాళ్ళు నల్లనలగలగ

నెల్లి బా కర్పూర బాంగరి యెల్లనిలగ

చె నల్లి పాటక యొత్తింపె చ(ద్ర)కళ

కం॥ ఠానిదెక అం చినరదెసి

గనిగాం దేయు క్షకాన .....

....

.. కెల్యా చియాం దె కల కనెరయు గన్.

కం॥ కానగసాంగి తెరదెసి

దినజకదిశ్యాక దినకరం కల్

దినదినరన్నా చెన్నెల

దినికి దిన సరియన్న జీటు రయుంగన్.

సీ॥ ఒక్క శైశౌకాకసం ....

....

.... టిరాం యుని చెంకియునిర యుంట

తెరఘ్ర రదెసరాం యుని రంగజంచి

పెరిగళ్ళ డాయుగా సిగనైసి చేకటి

దెళ్ళి లత్రి గంంచిన దంటు లోరదంచి

గాంలి జెలుగళై సకట్టు నియ్యు .....

.... లలనాం యుని చెలిన దప్పి

నప్పి టికి నిసరిస్యాఖ్యైనచనన్న

కాంగలిరి నట్టి చే వెలగానచేర

.... కదగించ

రాం దెగ్రు కౌనదె క్షించరాదె లెలిసి.

కం॥ అదనికి వరి తెండెగియు
ల్లిదిరా గట్టుంత గలదయూం తెయుటౌ
త్రిదరక . . . . చేసిన
కదలించ గఘలదె మెండిడి కౌనగ గలదె

వ॥ ఇని ఖరదూషణాది రాయం డాదిన దాశరథి రెంగలించి పొదరక
నిత్యె నంత.

సీసు॥ కాకరాకాసి తొల్పురి శ్లదల వెలి
తొబ్బు తతె చేరు నరపుం భీ భిస్సిసాగ
నత్తిదిసేతే నింధ్వతెట్టిట్టు నాలుగు నాధి
మోలవెరవిక గది. . . . . . ఖాడగాంచే.

కం॥ ఓరా వెర నరి సింరడి
నారిసరళి లం డి లం డి సవియల్లెనయున్
ఖేరిచి చేచే వెన్నాగ
దారన త్రిశ్రంగ నె పెతాటు నసలుగన్

కం॥ ఖాలినే రంనెన త్రిశ్శిన
తోలయు దరె కఊకల చెదరెదింగి
గలది చే చెతెల్లు దద్దిశ్శిరి
తేతె నలుగు దలు రాచ దిట్టు.... గనవే.

వ॥ ఇని రవెగ నత్రిశ్శిన తాటుకేయని హాటు కెక్కవిద్దురని
సేయం గదసిన దాశరథి యువిగి.

కం॥ చిన్నరవెగ నరాయని తెందితెంది
యులుగు చేసె తె ద్వేప్రు నయలేని యున్న
నెంచగా గాలి యూంవెనయుంచెకెవి
త్రిశ్శగానేనె గానం చవైశేచ. . . గా.

వ॥ ఉయ్యూరు॥ గీ॥ వెంతసేపేలగదె దిండ్లు రంభతెసంగ
యుతయు యుద్బ్యర కన్నెల యాటవెల్ల
డెసల రెండ్లెద కసటెల్ల పేరవేర
వంగ అంచర యుంలంతవెరదిసింయా.

శీ॥ వెలగిజాకడార దావెలశెంతశెర
చకెరగా ంచిటంవెల్టిన తి వెరవెల
... వనల ఇంగ తెరగించి చాలనెన్ను.
నెల శెశెల బతవెద వింద నలెర.

వ॥ ఉంతనాంగాచ జాదడార వాశెయు తంగిన బన్నెన
డెవగలిగి కరతెప్పి తగిన నాళ్ళకురు ద విలచి తశెలన
తాంనల జాదడార దెద్ద చకెరుద్దెరగించి వెదల
నెల దెగిన బాంశ ద కరలి ఇద్దెం నతెరంజాయిలియాంపెజ చనియండ

క॥ నద యూందగదాంనెలకా
లంద దాని కి నయుష్టి దార గలరాయి వెండన్
ద దియు కన్నియుష్టెనె
లంద దాలిచె కన్నెనా టి కత్తెవెవెల నన్.

మ॥ జి ని చన్నల్లని యూంద తెర యునవె దెకెరుక్కు చకెరం స్నిగ
స్నిగలెనంగ కదా రతం టచి సిర దాస్నింజంగకెవె స్నియల్
దెస లాంనిచకెరుగ చకెత్తె యునెరా సిగ్గె దన్
దగలంరాం వెలు శెరతాళ్ళ కద వెనెలన్నంగి తెంగ్నలి దాన్.

వ॥ ఇల్లని తి ఉవ నెలలం దానరది గాంచిరాచ జాడదార కెల్లనియు

క॥ గప్పంలరాం యునాంతా
అలప్పిలా తెంగనిలత ప్పెనిచిన దా
కప్పుదె దితిసినయుంతా
గప్పిగనెర గంగ శెటి కదప్పగడ.

౮౪. ఉత్సా॥ గీ॥ ఉత్తరాని దాని నడిగిలి రాజెక
యుంతయ్యైన దా ... కెదెరింగి
నంతవేటు గాగ యూరెదనాబింటె
రయ్యానెలు కోని యుట్టి నడదా.

౮౫. వింగిచే చేలకైన నెన్నంగరాని
తిరలడెనిట్టి తాననన్నెసల దనరి
యు చటు నష్ట(ఘ్ట) బటివినేలరయుం కగాగ
నిలచె సతిబిద దాక్ష నెంతొని కలన.

౮౬. ప్రిది యురకాలి కంటెక్కు టిటి యూంలయు నట్టి యునాల్లబెన్నై
యుదనరయుంగ సందయున యూంతని తీరటు వాల్లనితికి
ట్టైదననకత్తి దిట్టు యుతిగించక వాళకగట్టు దాయుతా
నడపిన నిర్చు గించ బగిగా దిటు వింజగ శ్యిత్రి చెట్టినన్.

౮౭. కని చేచేరాయుం దస్సగ
జ్ఞిన కట్టైద నలరియూనె లం ... కెబాలం
నన కత్రి దిట్టు సాదన
లన యుంగా చేసి బాల తపాం తపాం బాతన్.

౮౮. ఆయుంటిగలకి చేచే
రాయు రదెదగిలినిబాకేరాల తపాం తపాం చె
దా యుత్త్ర్మిచరణ బటికెద
సేయు గరానట్టి తాక చెబింధరయ్యె

౮౯. వెనిబటువేనిబంగటు
రానెల ... పాల్వదాంర నంనననెబా
రేనికలయుల్ కలదెత్రితె
తానేనిగదరజంబగా గలనిబటుల్.

గీ॥ నేలనేనైన నీయంగ నేరనట్టి
కానిన కనేలనడచి నందాననైతె
వెరకపి త్రిజగముల కట్టి వెంతతెన్ను
దారి [illegible] ... [illegible].

వ॥ [illegible] చెందర రేగియుర కాంపి కంటిపై దడాలి [illegible]
పండిన పంగిన యువా [illegible] గాంచి యుక్షలించి.

గీ॥ [illegible] నాలిని తెరనెల్ల యుకమి
సేయురా నట్టి కేడట్ట్లి సేయుతెన్ను
కానన డి..... యుగంగ రాండి
యునికిని [illegible] యుబరి యులగి.

గీ॥ అంత నాటి కత్తులు....
..... యుత్రిసారవి [illegible] నేల
గాంచి కాల్ట రేఖ కదలికని వెచిన
కేరళి తెవిసి యూడె కనికరానా.

గీ॥ మానకలు... నెలు దాసర [illegible]
దారి రాయురాలగాని కాల్టనైనేని
దాని బనీని తేరట్టి వాల్టినడెవి
కలశవని యూండి తనయుర్ని గదవెనంత.

ఉనియుర కాంపి కంటిపై ఒంటియాడిన కల్పు డిలాచేరడని
నననెన [illegible] కానెనసి నకేరుడరాయి నెలం... [illegible]
నన నికకంటి డిట్టు కేయు [illegible] నేరుకాన గలేటి నిన్నిటుకే
కనియుగ దయ్యూ దాని సరిగనైద రెదేసలందవియిచెనకే
ఉ॥ ఉయ్యాల॥ గీ॥ కానరాచ డిర్ఘ కాలుపెరడాకిన
దాయునాటి [illegible] బాయెదెలసి

నేత్ర చరణ కుచల నేత పాశే తెంచి
తాం... పెలసాగి కాక్ష దెరగ.

క॥ ప్రతిలింగ అలిగె కాక్ష దెరగె నే తిచలచి

సీ॥ నేలచే చేల నెద దెలనృ బాలగనృ
గాండనగనే దెరెం కాసి కడచి
చలిరి పాగిన తెరగంటి సాయి పాల్లి
యుడచి నారెం చ తత్రె యుద్ధగ్రాలుం.

క॥ చలిరి తెరగంటి యుడే
... కరిరి రెండ్లెగ సి కడచి రాయుగన్నే
తలిరి నగట్టు రెండలు
నిలిగాం గాదె తత్తనెన్న నిలి చెలి తండ్రె.

చ॥ తెదరకగండె కాదనగ చెంగలు సిత్తని దేలకల్లదే
కదయుగ కాల్రి చలిరిటి నిట్టె దెర లిరి రిరింగాగ
యుదన దెరెం రి యుం చనటి నారదె దెండగ తెగ... నిడె
త్రైద చెలతెగ కాల్రి తిరతిల్లి దెసిలగని చూలిదెన్నగనే

తే.గీ॥ తెగనలిరి తండ్రె, తెగనే
న్నదిట్టగాంచి యుంటి నిత్తుగ సిరి రాయుదెడెకాన
నెదియ రాయునృ రాకాడి ఖిరి యుల తే
గాచి తిదిదెన తెరగంగ కని కరారా

క॥ ... ల్లిగ నేనేరాయుగ
తల్లిగనిన చెన్నారెదె దైతలరనినే
త్రిల్లింగ నెలు రెండెడె
యుల్లినదిగ దన్నాంరలందరెదెరగనే.

గీ॥ ఉవిదెచ్చిన రావెంచ్ఛ నచ్ఛగత్తి

చేతనందరకు గంధ్రి కవికేకెనేః

కోలకై కైలదెల్లి పనోల వాల

శ్రిత్రి తి గద వ్యాని ... జనెస్నిగలనె.

గీ॥ ఓంచ లత్తోఓగ యాల్ల్య ళకైనగాంధి

కన్నదె న్నాం గతి విషయంగ కానరాని

యుట్టిఖగ ఇట్టిఖాల కెన్నినగంటి

దెనటి స్తైం నట్టినోః ఠి కైంద గంటే.

వ॥ ఇని యనిన్న అనయాల యున యమాల్యంగలిని నిలబడ

యుయ్యనయ్యనక రాంనెలటే ... చనుదడాతి బంగటు

నిత్యం బానిరంభ.

కం॥ నన దండ భాంం జ కేర్బర

పానన కరగ ఘోగర ముంప్ప కాంపర గళ్ళఖ్యా

దనపోలము భూంత మాంక్షా

లన్య సింహాం మహోత్త వాంర్ధ భాతిలో వాతా.

మ॥ పరరాజ దివ్యపు యుంద సత్త్వభ భు జాం యుక్త రౌద్రసం ధానసభా

స్వర కాం దాంసన సింహనీ గళత వజ్రప్రా యు కాండో తాంత్రో

ధురలం కెరము ఖాండి కేయు అప్పు సందీవాంగ సంభూతర

త్రైరసా పూర్ణ సమగ్ర శాంద్ర శరభ కృపాంస ప్రతాపోదయా.

తరళ. శరధి శాయి మహానుభావుగ

యురగతల్ప ... కాయోని కెలవతా

పరమ పావనా భక్త జీవనా

ధరణి ధామురా ధర్మభూసుతా.

గద్య॥ ఇది శ్రీ లక్ష్మీనృసింహ దేవ పాత వేంకటేశ్వర వరప్రసాద

లబ్ధ ప్రతిష్ఠులై శ్రీశ్రీ భుజంగా ప్రసిద్ధ కవి సంస్కృత
నాటకా (ద్భు) తృవివరణ్య నవ ఘంటా వధాన బ్రహ్మశ్రీ
కవి తార్కిక భాషా విశేష వ్యాకరణ నాటకాలంకార
చరిత్ర దివ్య ప్రబంధ నిర్మాణ తేజస్వి
మహా బుధ శ్రీ ప్రతిభా విశారద
తిరువేంగళ వాచస్పతి మలగంటి శ్రీనివాస
కవిరాజ పుత్ర ...
వెంకట రామానుజస్వామి విరచిత కాన్వాసంబు
ద్వితీయ శ్వాసము. శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీ కామయశ్రీ **వారాయనమః**.

~ ~ ~

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః, శ్రీ మహా యోగినా
య నమః, శ్రీమతే వెంకటేశ్వర స్వామినే నమః
— ద్వితీయాశ్వాసము —
శ్రీ రామ శరణంబను
ధారణ సారప్రమోద తరముండు ...

. . . .

. . . . తనోము వర్ణ్యారా బాలు శ్రామా

క॥ ఉత్తరి తీరంగట్టి దంపెన్

సీ॥ ఒంటు వింటింటు కీడయిన యెఱుగ
కాంత్ర తెలిరా . . లగట్టిన తేటు తెల్లనిరిగ
చకుర తెరల దాశి నిశ్చిన సజ్జాల
కలితిచేని యు లంగడి తెలతల

గాలి దారి యగస్త్రు గంధసేన తీవాల
తపెం గల చకుని రాచనలలు
నల్లాల యల్ల తన్నా బాలచెలియంగ
పెంచిన నెల చోచులరెంక్త
నెనసి సరి యుంగి నాయనియు కురతెగ
దించి నేచోల రాయని టెంకి గతి
యుత్త యున యుష్ట్రి రాచక్రి కేలిశయున
జనకతశరనల కశకచెల నతి తనర్.

క॥ తనగన్నా కన్ని శిరాం
గననైయా రావడి... కదచాటుంగా
నలిచిన వాంసాగిరిపేం
ప్పున చెలి తాంబై ల్లనలు చేతన్నిడన్.

సీ॥ వెంకురు పోలు వేట నెక్కలు వేట తో
ఇలలపోస్న వేట పెవినెలు
గలిదినప్పి రావ నెలలాం జానకరాజు
ధా. ౧.౧ంచ సాగిరం ... టుప్రా.

సీ॥ దండ బాయల యొబలదండ చారలకేల
యటులనెల పాకజలందగట్టి
నిండినసెల వేటు నిరిదన తెల్లని
చేల్లు సంచిక్కి నెరయునలది
సరిరిలి యురతాలి పెంతబారిన నిటిసి
తలజద కొట్టు యుంచాన...
తేరితిరాలగట్టి గటులరంతి
పగగ కానరాగిత్తలకెనినె కెత్తు

లంటి గంధ్యాంబి బుతలు త్రైనేత్రులర
నరుని వేవేల . . . . . కనుయు

గట్టిగా దిట్టు గనగ్గట్టి కన్ను నవి బి
నె నడి నె గ కంటి గయ్యార్వు నా గచ్చెగ.

గీ॥ తెల్ల తెల్లనెల్ల తెగ తెగ బ్రైవెగ
గట్టి దిట్ట తెల్లనె జలనిండ
పొంగ్రు తెలసాతిని . . . . . చనగ
గట్టి పాయ నేల గజల కడలి.

గీ॥ అగ్గి గలిసి గంటి యాంబని గలిసిరా
కాశ్యాంభగాని గలిసి తొడిగ్గుపాయు
కత్రయాంభగాన్ని గలిసి పాసి గబాయు
బంటు గన్న దిట్ట లరవె నంతా.

కం॥ నెల తల పాత్రి నగద్వర
చెలి తౌడం దరల గలిసి జైజై తెన్నకొ
గ. . . . . చెన్నెం చెనె
న్నలరంగా గడవి చనియు పాళ్ళపాళి చెదల్.

ఉ॥ ఇట్లుం దరలే జనక రాజు ఖ్యాతి దాలించిన గంధి యాజతి
చెం గతించి తాగలు తెర విరించి నెతింకరా చనెల తిద్దనల్
తన చంగటు రానం దరల నందదింగ దవి చెప్పిన.

కం॥ జనకన . . . . . చెన్
దనరి నత్రై నెంత నింద డాభిచి తెవిరా
గనెలం గట్టిన నద్దియ
నెన యుంగానివి చెజాంబ తెన్న గనుటున్.

క॥ తనసాటి చిన్నె కాదెల
లనయున నెలవేర గంటి యేతితెల్పుతడె
యునగా చిరి చినెలచే
తనరెన్ నల్ల జలనెల్లల..... జన్.

వ॥ ఆయ్యా! జనెల్ల దెసల రానెలవే తరిన నద్దయుపై నిల్పిన

క॥ నన కేళ్ల దిప్పగంటన్
టినన యుతని సింధిణి నృపేత సరసతి
నని చిన వాణి వాణ్యి కలుచ
కొన తెప్పి చెంత నిజది(ద్రు) కొలతిలంగన్.

వ॥ ఓం తుకారమె నన నరసే తవాటు త
నెనరయు తిరి. . . . .
. . . . నట్టినెంతలనేతన్
గని సితాంగ నతెంగా
నని దెన్ వాణి వాణ్యి చేత నకొరకంతన్.

సీ॥ ఆతని యా తిగాంచి నయ్యా! ఖ నటుల
నిరియు లాసిత కజకెనిసరసునిలబి
మాల నింటిన బాగా తమాల చేత
కలతలుల చేతన్నై. . . . . జదిదెనన్.

క॥ తల యుంటి యుట కవిదెన్
నలరగనిరాళ్ళి చిన్నయుల దెల్పినగా
యల చేరగట్టు నిల్పి రి
కలయగ బినిచ్చిన తోటు నైసెంతదగన్.

గీ॥ కలితి యాపుతిన దాటు చకోరదనాల
నెనిదెలచెన నటరాచకన్నియ. . ట

బాలసై కోపి నారటు బానటెటు
గలదెతెకిరించగనగనలు...

వ॥ . . . . . కందనాల కిరీటయైనయు కళ్ళయు
అంధ్ర వెంగటి కిదెచ్చి కరసెల నంకి ఎనరరయలుక
కొంకయు . . . . రలాంబి.

ఉ॥ తకీరకదనికేరయున వక్షరి వెకరిసత్రిదేవక
. . . . గా
చకీరని కన్న నిచ్చి సిరిసాంబగ నాంతరి చెప్పుయుండగా
గకీరన చెనెదం తెతియు గాంకదయ్యరయుమన్న నాగటుః

క॥ . . . . . కల్లకంకి నెటులికరకనం
త్రిదరంగా నిలిచి తలల
గరతించగసా గిరట్టి నరనకిరం . . . . .

సీ॥ . . . . . . ఖట్టనాయు సూడ
నింతైన తరరించగా వెనవక్కిరిక్కి
కకమ్మెన చెసత్తి కరడి చెయిట్టిట్టి
సాదంగ కదలించి యాత్రి యాత్రి
. . . .
. . . . . . గాంగనించి లేంచ ఎత్తి ఎత్తి
యని ఖాంకల నైన నన్నిటు నెగయుంగ
కెలియు కౌర కకింద చెలికి చెలికి
తెగక రాత్రాసి తెరగంటి దెసల రాగ
యాళిళ్ళి బల పెళ్ళ యాంటలు యులసి యులసి
వెదలి చేయని యులబరి వైసి వైసి

వ॥ ఇంత గాంగేయుడు పలికి యానవచ్చె వెంకటి రాయవరపుదేవి

ఉ॥ తిరుల వెంటవెళ్ళి చెలువొందటి రానెల నాగరాజ దెం
డు పురం గందర్వులు వెల్లిన రావగ వెపు రాయకే
గ్రాపుర యుక్తి కంటి దెరగ స్తుతిని . . . .
. . . . వెపురె గంభ్రీ కేశవ

క॥ కనుతిగలనేపుల గడదితి కవరాని
గళ్ళ రాదైనంగ (గా) పుర అత్తె
కలిగి యుక్తి కంటి గస్తుతిసింగిరి
గంభ్రీర్య యిస్తి కేశవరంగా.

వ॥ ఇయ్యెడ గంభ్రీ చెన్నసి హాంగనకేశి.

. . . . ల

కా చెల్లి యాంగులు వేచి తెంతలారులంలే
తెన్ని తిం రాగ తేకంగ కాడ యుతం
దండ్ర దృతి లేగయాంట్లి దండయొత్తె
యుత్రాతలరిగ . . . , . . .

క॥ . . . . పాలకేలం
చిట్టి జడక యునాని గద్దె దిగ్గన దిగిలా
నెట్టన కాంకటు నేత్తిన్
కట్టుడిరాంటి ట్టుతెల్లి కపి గందం గన్.

వ॥ ఇట్లు గాంగితించి నత్తెనల యుంద రవెన్నపుడు నక
నరనేల రాచవెలు యులంగలసి చని లేన దగన్నగలుడ
తెలియుంచి.

సీ॥ . . . .
. . . . తీర్థ నాయునిరెతికేయు

పెంట నిలి చనకేల షై షేల ననర
యరిగి సాంకే తనగరి యుండ తని గాంచె.

సీ॥ ..... గడానరతెలిస ఖకాలిడి ఖరదారి
నలరంగ షేసిన యుట్టి బాయు
చలకేని గట్లుకానల దారి తెడిరింత
తలఖడి ....
...... లలిదదాక
నారాయునవన కర్నియ ర్మెన నట్టిసరళి
చెడి డిండిగయ్యాళి షేసి సింగిడి నయిత్రి
.... గంధ్రించి నట్టి దండి
శిరిదనరి నట్టి త కెలిన చెన్నెవెల్లి
నెరితెగా నాండ యూంబి దాత్రి శవేళి
నెననసి త్రిసీత విద్యవి కెంద.....
.... మరిగె నంత.

వ॥ ఇట్లు దశరథనందనేత తకెలినరారి చెన్నలంగలసి ఖనక
నగరి కెం ఖని...

క. చనిన పరళి దెలసి బాలరబాలరా
యనికి తేటు వేత ననయునేడి
తిరిగి యిరిగి తగిన తీరాన గనగళ్ళ
పి చెలంగ నించె చ.........

గీ॥ ......త చికిలని నాంటుబాం
తెలగన్న యుట్టి తెలత దెచ్చి
రవింద గంగ దాశరథి చెట్టు వెంబడగ
షెసె నంతత... చెంగలించు.

గీ॥ చెలియ నారాచ పటిష్ఠ కిష్క్రియుదాట
కించ కైక కిన్నె దేశాల దెకటేల
పిరి ఛనత్రియుట్ట్రి . . . .
. . . . ఖంగిలిపించి శరనగా.

వ॥ ఇట్లి జ్రి ఖనకరాం ఖం తతన కన్న చిన్నరాడల . . . .
న్న కన్నియుల బాలరదాలరాయని తకిరన కిట్టులచె
ట్ట్రి యురవకేసి యున్నిలా వెంగలించి పీతనని . . . వే!

కం॥ చకిరనతాగిటుకైరిచి
చెకిరితింగెలనట్టి పింక్తై చిన్నెవ్
. . . .
. . . . కరవెద బాల ఖంరయుల ఖిడిదెగన్.

కం॥ . . . తానయూరవరో
కళితనీలిగాంచి బాలనెన్నకయుతూం
డాతెల్లి . . . . . .
. . . .
. . . . జ్రినలింన . . న . . . . . లే
డె జ్రిన . . . .
. . . .
. . . . చెలియా

మ॥ పిరిచె చకిరు దనాలచె వజకచెచెసత్తిచెవిగిచె
గరడసాదన దంశ . . . .
. . . . నారించి విసిన్నిభిన్
సరిచెపలిశికక నింగినేల గలయా బానలేదెరాదెసల్గన్.

గీ॥ . . . . పూడ దెరి గించి యున్న చెన్ను
విప్ర పాంశరధి శ్రీ సీత కిచ్చి యు తని
తండ్రి తక్కి నారింద్ర్యనా తనియనిచె
యుని చినం తనె సిరిదెరి పునిరి తరలే.

కం॥ తడ వేరి గట్టి తానవే
గడచి దెగల తెగలు నిలిచి నడ నేరితల
త్త్రుడి తెర్ణ బాలర . . . .
ల్లైడల నెరయు బాల చెన్నెవాసగగనంతన్

వ॥ రేబాలు తాతా వారం ఖుదు కంసల్యా పు తుని రాడితాసటం

సీ॥ కట్టె(ర) నైన క్రెకంటి దండల నక్కి
వెగలదేవించిన చి(త్ర)లాన
నిగనిగ బాయు నవ్వేపల నిండంగ
షైపెటి యుద్ధగత్త్రి కెంపైతవనర
. . . యుంగగట్టి నక్కి చిన్నెయుల చేల
పూరి పూరిన యుట్టి పూడ దెర
తడ వేసి చేపైల్లి గాంచి గాంసిలి
పుడ పారి పుంగివి తడ పారి పునగ
వెన్నెలర పాల షేపిల నెకరు టీల
గలసి రాచవెవే తన్నగాంతి పునగ
తాక్షినదయాటులనేవె . . . . వే. వేరుత్తో
తెరవిత్తు (త్రి)యు వాంత యు తెంచెనంత.

గీ॥ నిలిచి నట్టి రాచనెల తెల్లి గాంగివి
చకురు నింత య్యోన తెకురు పెసి
గనక కట్టి గడనె కన్నాన తాళిన
పాసరధిని గాంచి దండ పైచె.

కం॥ ఏరా దగ్గర జేరగ
రారా . . . .
నీరా జాంద గనిలబడ
గారా ఉవి యూరదేర కారాదేలా.

ఉ॥ ఓ కటుటు రా వదప్పువగ నప్పుస ౨ం తల దెబ్బ డిప్పుతె
స౨ద నిరువి సింద డింగ దడి వయ్యునడా వివి కేలి సత్తుతె
నె కిరుడిగం . . . . . తేట గాం
వికరుడ నవ్వుటనే యురసి దేవదైరగాం చెద వారస్సినన్.

కం॥ ఏ రాంటు దైన్య గానని
నానివ కష్టుసగ కంఖు నాయుని జనియా
తేని సడి దేవి నెవి చెతె
కానే రాని న్నడం జిచి గానెటు కరగన్.

వ॥ ఓ నిక్షు త్రియు వాంత . . . డింవరదెడి నద్దుం బినదెక్కడి
రానెలల కరుడ చిల్లా చిద్రు డై నంగాంచి వాలరడాల
డిట్టు ఖుడిసి తనకన్నా చిన్నతిడై నాకెట్టు దైవ నదెప్పు డియ్యన్
దగ్గరి కాంక్ష నెరదిదెచి తడిన చం దాన నిలచె॥

సీ॥ ఖవిన్న సాందనదెవ్వ నవ్వుటగ జదేర
వకరు గదేర్పిన యుట్టి కాంజ
రా తెంక్క సంతల రంగ షాయ గ గల్లు
డాయ దెవిన్నిక గన్న దండి కాండ
నేల షైషెల కైతెల నిలబడ గల్లి
నియ్యం గన్నెప్పుయూం డి కాండ
యుల ఖుడి కాంటి కౌనల నిప్పు ఖుదడాని
వాయు చే డిరిదిన ఖుద కాంద

తట తటూబాల నాట్లైద కాంచి కాంచి
తడల తొనన తానక తంటు యుట్టి
చిన్నతసి గండెడల కొని చి (బ్రు) తెంగి
యులు చేసిన నితంటి తొంగ గలదే.

వ॥ ఆలగ గనేటి తయ్యు తగ గదయ్య యతం దెలి తంచి తొళన
జ్ఞలల . . . . ళ తొడె నెల పొత్తి న డెట్టు యుగట్లు బాయుట
తెలియు త చిన్నతం డి తని దెంచిన దెనెల డనద్ధ తట్టుగా
గల . . . వెుడటి ఖాండ యుని తొదన నెర్చిద రెతంచినన్.

గీ॥ గాసి తొనక తానక తన్నయుట్టి
చిన్న రొనెల నల ఖడి శేయు . . .
. . . యు రగగ శేసి నా డిట్టి సరళి
గాసి తడతర్ర/ గదరయు[తెు నరానా.

కె॥ ఆ లి తటి తెల నకిటి
కరి తటె గదా తెర సిరా వక డండిరగిన్
సరి చేసి నియు దనెనె
యుర క చేసి తిరయెని యూరడి గాదె.

వ॥ ఆని లి . . . తొక్క కరిగిన బాలరథా ల డెట్టు నరిపించి
దానర దిం ఖారం ఖ . . . . తొనక్షాతె
కానంగా సిరి వేని . . .
. . . . యూన నదె స్వానా దెరంగ తెండె దెసలం దళ్లా డనెనల్లనా
చేసిం దారి . . . .
నికద తెంగ్న . . . . యు నిండె గటూర్ర గ నాదయున్నట
సాకిగాంగడి తెద . . . చి తరిన్ని నిత్తి నరి
నె తల సత్తి తేటు గన ఖాయు గసాగి తెతల్లు దండి చెన్.

కం॥ అని యూరక . . . .

. . . .

. . . . [illegible]

. . రవి తనయుఁడింత మాఁగనాఁ డయ్యుం దరలరయున్

కం॥ తల్లి మొదలు నేల దెచ్చెఁ

రా . . . . . కిన్నెరా యుం దరలన్

సెయ్యంగరాని రాగిడి

నేయుం గాఁ బాగె నెంత వెన్నెలి పెరియున్.

కం॥ ఈ నేలదాఁ క్షితి కన్నటి

తైనా నన్నులలు చిట్టి తైనాఁ తడపై

కైనా యింద్రదాని కి

గాని నేనల్లి తా గాంగలకె యున్నన్.

కం॥ ఆ పెన్నా తల . . . .

. . . . నెల్లవైన సేయు గరాడ

యుదనాల నేల వావె

లేదొ నలం రెండెల్లి తెగ గలం దరయుంగన్.

చం॥ తల తడు యిన్నిటన్ దెదికె నాఁకడని నిష్ఠిన కొంత దాఁకకే

యిటు తెరి కల్లలాఁడనది యేటి కి నవెఁ వెల్ల నెన్నుచే

నృతి తెర బాఁరిరా . . . . . . గంగరాఁ దేని

సటు వెత తాని చిన్నెలిటు చకూగనాఁ తెడ చెల్లినన్నైనన్.

కం॥ అని యూఁడిన తటులన్

బనకంగాఁ వెతనేల పెజొదుల్లిన

గిని సి చిన్నరానెల

గనిబంకెన చేసికెరగి గద్దించితగన్.

సీ॥ పంచ తత్త్వమిది యిట్టి . . . .

. . . . దని తెలియు గదర

తెలిసినా దన వెర్రి నన్నిటు నాపాటి

కలగంగ వేరని తెలియు గదర

తెలరేగి నేల చెలరేల కేళల

యు కొన్నుల యున్న నది యింత తెలియుగదర

తెలియాటే కేనిన దా కవకే . . .

. . . . యు గదర

తెలియనే తాకే నన్నిట్లు తెగదిల్లి

నాది నరాపని తియు లగ నాడనేట

తెడకే నిండరి వంగల గాందినిత్తి

సత్త్వయునిసేయు సాదిన వచేరగాంద.

కం॥ తాళం గవేకే తెలిసినా

వెలితే నిండిది నడంచ నేతాండల న

. . . .

. . . . యు తని నా లగ సానెయాడెని!

చం॥ యెంచడిన రాణిబి తంగవసి తెలిన్న తనే యు కవితేరనియ్యకే

న దబి తినందరవే తెలియు నారయు నాది తల్లనేటనా

నిదియుగ నీ తలం దరది యుత్రుని నీరిటి యుద్ధగత్త్వనె

తెదగకే దాటునిచ్చె . . . . దినని.

కం॥ నికేర గనేటిని దినా వె

వికేరని దాల్లదినట్టి సిందిది తగనా

దెకెరిది తేనేసత్త్వ కి

యుకేరి సరి వెయునే వలనై నా గలవె.

ఉ॥ ఓరి తనం ఇది వెలయు నాతని యిచ్చిన కేలు చక్కన
యునారి దక్షి పిరిగాం చిన యొత్తె . . . . .
వెనయు త్రి శ్శ వేయునది గ్రుచ్చుర నాడెరి గించి రాజ చయ్యు
నని ది యుక్త గించ పగడారయు నేరలు గైక నిచ్చుటన్.

క॥ త దియున కేళీ ఇ దా
[illegible]
[illegible]
[illegible] . . . . . . గన్.

క॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] నైళన్.

సీ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible] . . . . . [illegible]
[illegible]

క॥ [illegible] . . . . .

. . . .

. . . . [illegible]

. . . [illegible]

క॥ ఓనియా ఇ నట్టి [illegible] తన్
గని . . . . . . [illegible]
గనె [illegible]
[illegible] . . . .

. . . . (ఉ) ప్పెంకయాంబ తశిగట్టి

రాచబిట్ట వెల్లఁ గతిందె నన. . . . .

. . . .

. . . . , నినకథరా

వు॥ ఉంతు॥ కే॥ కెరినాం బాంక . . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . . నైల చెతా

శనపి అఠిసినకఠకె రిసంతా.

. . . . సిరియు

ఉనరగనత్రింగగలతె తగనేరైనన్.

వ॥ ఎకసినరాజు తవేగ లగనె త్రైర చిత్ర్యర కంటి దెట్టిసిం
గది తనతాలనే నెగరిగంటి యుంలంతి కనెల సందినక్షి

. . . .

. . . . గన్నె నె.

తే॥ దట్టిననగ సింగియుట్టి . . . . నలత
కాకజగదించ నేతెర గాంచిడాని
నిరిచిసింగిదిచెద్రి క్షేనెసి కాంచె
కాంనజజదార్ణ నితనికి ~~మా~~ గలరె క్షేంటి.

వ॥ కాన . . . . లతాజన
గానె చట్రుయు చెన్నెకాల్లా. . .

. . . .

వ॥ ఇని యింగది సఖ్యాలరాచనెలంతలు నిచ్చెండాల
చెన్నకవేశయ చరిదాశరథి గర్వ నిలిచె నంత.

గీ॥ క్రీడలు సంగల నాటు తేయాడి యాట,
నిచ్చు టెప్ప నజక తెచ్చ్రు తిల్లి
త . . . .
. . . . యెన్నట జిరూన యెంద్ద మదినా

సీ॥ తన తండ్రి దశరథి దాయరా నిల్లాలి
సంగడి చేయు రాచ చదురు తరణి
మెరాత వాకి దాటి మెప్రెంత యాల్య
జాతు ట్రా(గ)ణి యరసి గట్టు . . .
. . . .
. . . . నాడి
కేళి త్రాడిన భావి కతనలా
తరవెది తోగల యుంక్కేయుడి నే
యుజసి రదెరుస హాస్తి చేయించిదాని
త్రైతరణి జగడించగ నరిదినప్పి
యన్నాలంకరలాడి . . . . . .
. . . .
. . . . రదురిసి
ధరణి జనవదాన చైత్రపాటి చనంగ
జరహాంతయు ట్పి బంధుల
తరణి ఋతుదిగ దాయి దిట్టు తనఫ్రాంటుగన్.

క॥ సెలగచెల్లల యుట్టియాచన. . .